

Danuta Chrzanowska
Katarzyna Kozłowska
Paulina Gularska-Misiak

Teczka 4-latka
Zgaduję, rysuję, maluję

Przewodnik metodyczny **część 1**

Jesień

Spis treści

Wstęp	3
Tygodniowy rozkład dnia 4-latka	4
Ramowy rozkład dnia	5
Plan działań wspomagająco-wspierających	
Wrzesień (cztery tygodnie)	6
Propozycje zajęć i zabaw	27
Październik (cztery tygodnie)	80
Propozycje zajęć i zabaw	100
Listopad (dwa tygodnie)	152
Propozycje zajęć i zabaw	163
Notatnik aktywnego nauczyciela	195

WSTĘP

Praca z małym dzieckiem to zajęcie równie wdzięczne, co odpowiedzialne. Musisz więc tak organizować działania pedagogiczne, by zaspokoić jego potrzeby fizyczne, psychiczne i społeczne, a równocześnie sprawić, by przedszkolak dorastał i rozwijał się w atmosferze radości i poczucia bezpieczeństwa.

Niniejszy przewodnik metodyczny opracowany został na podstawie kart pracy zamieszczonych w „Teczce 4-latka. Zgaduję, rysuję, maluję”. Zawiera on propozycje zabaw i zajęć wspomagających wszechstronny rozwój dziecka. Ich zadaniem jest aktywowanie małego człowieka do działań zarówno indywidualnych, jak i zespołowych.

Przewodnik ten to także zbiór materiałów pomocniczych dla nauczycieli poszukujących ciekawych, często niekonwencjonalnych, pomysłów. Warto pamiętać, że wiek przedszkolny jest ważnym okresem w procesie zdobywania i poszerzania wiedzy. W trakcie wieloletniej pracy zauważyliśmy, że świat przyrody podglądany przez szkło powiększające i okular mikroskopu jest niezwykle intrygujący. Liczne doświadczenia i eksperymenty budzą u dzieci chęć poszukiwania odpowiedzi na nurtujące je pytania. Jest to także doskonały sposób rozwijania samodzielnego wyciągania wniosków i myślenia dedukcyjnego, a tego między innymi powinnaś nauczyć swoich podopiecznych.

Sprawny umysł to taki, który jest odpowiednio odżywiony i dotleniony. Zachęcamy więc do częstych wyjść z dziećmi do ogrodu przedszkolnego, do spacerów i zabaw na świeżym powietrzu o każdej porze roku. Bitwa na śnieżki, sprawdzanie kaloszem głębokości kałuży i turlanie się po trawie to preferowane przez najmłodszych zajęcia. Wynikają one z naturalnej potrzeby obcowania z naturą, dlatego potraktuj je jako dobrodziejstwo i jak najczęściej wspólnie ze swoimi podopiecznymi spędzaj czas na świeżym powietrzu. Jeśli tylko się postarasz, wiele zabaw możesz przeprowadzić na placu przedszkolnym. Zajęcia w plenerze dadzą o wiele lepsze rezultaty, niż te organizowane w budynku przedszkolnym.

Świat dziecięcy to także świat wyimaginowanych postaci: smoków, wrózek czarownic i dzielnych rycerzy. Jest on wytworem niczym nieograniczonej wyobraźni małego człowieka. Warto rozbudzać ją, czytając teksty klasycznych baśni. Skorzystaj z zamieszczonych w tym przewodniku propozycji lub opowiedz przedszkolakom kilka bajek zapamiętanych ze swojego dzieciństwa. Nie zapominaj również o codziennym czytaniu dzieciom. Zapracentuje to w przyszłości ich lepszym rozwojem.

Życzymy satysfakcjonującej pracy!

Autorki

TYGODNIOWY ROZKŁAD DNIA 4-LATKA

✓ **Poniedziałek**

Rozwijanie aktywności:

- artystycznej – muzyka i śpiew, taniec i pląsy (obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego: 1, 5, 7, 8)
- poznawczej – pojęcia matematyczne (obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego: 4, 10, 13)

✓ **Wtorek**

Rozwijanie aktywności:

- artystycznej – różne formy plastyczne (obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego: 6, 9, 10)
- społecznej (obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego: 1, 2, 14, 15)

✓ **Środa**

Rozwijanie aktywności:

- językowej (obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego: 1, 3, 4, 11, 12, 14, 15)
- artystycznej – dziecko widzem i aktorem (obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego: 3, 7, 8, 9)
- ruchowej i zdrowotnej (obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego: 2, 5, 6, 13, 14)

✓ **Czwartek**

Rozwijanie aktywności:

- artystycznej – muzyka i śpiew, taniec i pląsy (obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego: 1, 5, 7, 8)
- poznawczej – poznajemy przyrodę (obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego: 1, 6, 10, 11, 12)

✓ **Piątek**

Rozwijanie aktywności:

- językowej (obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego: 1, 3, 4, 11, 12, 14, 15)
- artystycznej – dziecko widzem i aktorem (obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego: 3, 7, 8, 9)
- ruchowej i zdrowotnej (obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego: 2, 5, 6, 13, 14)

RAMOWY ROZKŁAD DNIA

6:00–8:30	Schodzenie się dzieci do przedszkola. Zabawy dowolne wykorzystujące pomysły dzieci.
8:30–8:45	Zabawy integrujące grupę. Ćwiczenia ogólnokształcące. Rozmowy kierowane na tematy zgodne z zainteresowaniami dzieci. Ćwiczenia poranne.
8:45–9:00	Przygotowanie do śniadania.
9:00–9:15	Śniadanie.
9:15–11:00	Realizacja zadań edukacyjnych poprzez zajęcia z całą grupą.
11:00–11:45	Spacery, zabawy dowolne na świeżym powietrzu (np. w ogrodzie, w parku) lub w sali, ćwiczenia gimnastyczne.
11:45–12:00	Przygotowanie do obiadu.
12:00–12:30	Obiad.
12:30–12:45	Ćwiczenia relaksacyjne.
12:45–13:30	Zabawy dydaktyczne, ćwiczenia graficzne, utrwalanie poznanych wierszy, piosenek. Słuchanie opowiadań nauczyciela na podstawie literatury dziecięcej (ewentualnie czytanie fragmentów książek). Zabawy dowolne w sali lub na placu przedszkolnym.
13:30–13:45	Przygotowanie do podwieczorku.
13:45–14:00	Podwieczorek.
14:00–17:00	Ćwiczenia indywidualne z dziećmi, dostosowane do ich możliwości i potrzeb. Zajęcia dodatkowe dla dzieci o szczególnych zainteresowaniach.

WRZESIEŃ

We wrześniu

*Puste już pole – pełno w stodole,
bo zżęty kłos, bo zżęty kłos.
Między brzozaami, między białymi
liliowy wrzos, liliowy wrzos...*

*Hej borowiku w kapelusiku,
gdzie ja mam iść? Gdzie ja mam iść?
Czy cię ukrywa gałąź świerkowa,
zielony mech, czy zwiędły liść?*

*Wrześniowe lasy, złote ściernisko,
pajęcza nić, pajęcza nić...
Hej borowiku w kapelusiku,
przestań się kryć, przestań się kryć!*

Stefania Szuchowa, Hanna Zdzitowiecka

PRZYSŁOWIA:

- Burze we wrześniu nieraz wróżą, że rok następny da zboża dużo.
- Chodzi wrzesień po rosie, zbiera grzyby we wrzosie.
- Czym dłużej jaskółki we wrześniu zostają, tym dłużej piękne i jasne dni bywają.
- Gdy we wrześniu grzybów brak, niezawodny zimy znak.
- Skoro wrzesień to już jesień, ale jabłek pełna kieszek.
- Wrzesień jeszcze w słońcu chodzi, babie lato już się rodzi.

WAŻNIEJSZE DATY:

- 1 września: pierwszy dzień szkoły
- 8 września: Międzynarodowy Dzień Piśmiennictwa, Dzień Dobrej Wiadomości
- 9 września: Międzynarodowy Dzień Urody
- 16 września: Dzień Polskiego Bluesa
- 21 września: Międzynarodowy Dzień Pokoju, Światowy Dzień Dziecięcego Orderu Uśmiechu
- trzeci weekend września: akcja Sprzątanie Świata
- 22 września: Europejski Dzień bez Samochodu
- 23 września: początek astronomicznej jesieni
- 26 września: Światowy Dzień Serca
- 27 września: Światowy Dzień Turystyki
- 28 września: Światowy Dzień Morza
- 30 września: Dzień Chłopaka

PLAN DZIAŁAŃ WSPOMAGAJĄCO-WSPIERAJĄCYCH

WRZESIEŃ

TYDZIEŃ PIERWSZY: MÓJ PRZEDSZKOLNY ŚWIAT – ZAJĘCIA ADAPTACYJNE

Obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego realizowane w danym tygodniu: 1.1; 5.4; 1.2; 2.5; 3.3; 4.1; 6.5; 9.2; 8.2; 7.2; 10.1; 5.3; 13.4; 1.5; 13.6; 14.3; 14.4; 1.4; 4.3.

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: Ja i moje przedszkole	„Poranek przedszkolaka” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza U. Kozłowskiej	– odpowiada na pytania, – poznaje imiona kolegów	– „Wierszyki 4-latka” z „Teczki 4-latka”
	„Ptaki w gniazdach” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych	– naśladuje ruchy ptaków	– 4 duże obręcze, tamburyno
	„Nasze przedszkole” – zwiedzanie budynku przedszkola	– poznaje pomieszczenia przedszkolne, – wie, co można robić w każdym z tych pomieszczeń	
	„Droga do przedszkola” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa	– reaguje na polecenia nauczycielki, – ćwiczy sprawność przekładania szarfy	– szarfy dla każdego dziecka, lina
	„Nasze znaczki” – zabawa matematyczna rozwijająca umiejętność szeregowania i klasyfikowania	– rozpoznaje symbol swojego znaczka	– komplet znaczków rozpoznawczych
	„Pobawmy się” – zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań	– poznaje kąciaki zabaw i zajęć w sali, – rozwija twórcze pomysły podczas zabaw	– kąciaki i zabawki z sali
	„Nasza okolica” – spacer	– poznaje okolice przedszkola, – zwraca uwagę na charakterystyczne elementy krajobrazu	

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: Moja grupa	„Poznajmy się” – zabawa integrująca grupę „Przedszkole drugi dom” – zabawy przy muzyce rozwijające ekspresję ruchową „Kolega z przedszkola” – zabawa ruchowa z elementem równowagi „Mój portret” – zabawa plastyczna doskonaląca sprawność manualną „Jeśli dobrze pisać chcesz, zręczne ręce musisz mieć!” – ćwiczenia przygotowujące do podjęcia nauki pisania „Czerwony, niebieski, zielony” – zabawa tropiąca w ogrodzie przedszkolnym	– utrwała znajomość imiona koleżanek i kolegów z grupy, – reaguje na polecenia nauczycielki – uważnie słucha piosenki, – wypowiada się na temat tekstu, – rozwija swobodną ekspresję ruchową – wspomaga rozwój ruchowy, – uczestniczy w zabawie – wykonuje pracę plastyczną – ćwiczy sprawność manualną, – usprawnia umiejętność posługiwania się nożyczkami – doskonalą koncentrację uwagi, – przestrzega reguł obowiązujących podczas zabawy	– płyta CD – białe papierowe tacki, plastelina, różnej grubości patyki – kartki z narysowanymi liniami, nożyczki – woreczki w trzech kolorach

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: Magiczne słowa	„Powitanie” – ćwiczenia ortofoniczne na podstawie wiersza U. Kozłowskiej „Piękne zwyczaje” – wiersz do nauki Cz. Janczarskiego „Jak miło cię widzieć” – zabawa ruchowa z elementem skłonu „Ćwicz dokładnie!” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 1 (wg K. Właźnik) „Przyjmujemy gości” – zabawa tematyczna „Piłki i piłeczki” – zabawa w ogrodzie przedszkolnym	– doskonali sprawność mięśni biorących udział w procesie artykulacji – ćwiczy pamięć symultaniczną – wspomaga rozwój ruchu, uczestnicząc w zabawie z elementem skłonu – doskonali sprawność fizyczną, – ćwiczy umiejętność relaksowania się przy muzyce – odtwarza sytuacje, odwołując się do własnych doświadczeń, – używa zwrotów grzecznościowych – uczestniczy w zajęciach ruchowych w ogrodzie	– wiersz „Powitanie” U. Kozłowskiej – wiersz „Piękne zwyczaje” Cz. Janczarskiego, wizualizacja treści wiersza – rekwizyty wykorzystywane podczas zabawy tematycznej – piłki różnej wielkości

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Zabawy w ogrodzie przedszkolnym	„Czego brakuje?” – zabawa dydaktyczna doskonaląca pamięć symultaniczną	– ćwiczy pamięć symultaniczną	– przedmioty, którymi można pobawić się w ogrodzie przedszkolnym
	„Wyprawa małych ornitologów” – poznawanie świata przyrody	– poznaje gatunki ptaków, – doskonali umiejętność obserwacji	– aparat fotograficzny, atlasy ptaków
	„Karuzela – zabawa ruchowa bieżna	– doskonali umiejętność poruszania się krokiem odstawno-dostawnym, – rytmizuje podany tekst	
	„Muzyczne wyliczanki” – zabawa ruchowo-rytmiczna	– używa określonych symboli graficznych do odpowiednich ruchów i dźwięków	– symbole graficzne, tekst wyliczanki
	„Berek – ogonki” – zabawa na placu przedszkolnym	– doskonali szybkość i zwinność, – przestrzega zasad obowiązujących podczas zabawy	– szarfy
	„Chodnik cały w kwiatkach” – rysowanie kredą	– rozwija wyobraźnię i ekspresję	– kolorowa kreda

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Ustalamy zasady	„Kto cię woła?” – zabawa dydaktyczna rozwijająca zmysł słuchu „Ustalamy zasady” – tworzenie kontraktu grupy „Posprzątaj piłki” – zabawa ruchowa z elementem chwytu „Kontrakt grupy” – wizualizacja ustalonych zasad „Na podwórku powinno być bezpiecznie” – zabawy w ogrodzie przedszkolnym	– doskonali zmysł słuchu, – przestrzega reguł obowiązujących podczas zabawy – uczestniczy w tworzeniu kontraktu grupy – doskonali umiejętność chwytu – utrwała zasady obowiązujące w grupie, – potrafi współdziałać w zespole – przestrzega zasad obowiązujących podczas korzystania z urządzeń terenowych, – aktywnie uczestniczy w zabawach na placu przedszkolnym	– duże arkusze kolorowego brystolu – piłki różnej wielkości – kolorowe gazety, klej, farby, kredki, duże arkusze brystolu

TYDZIEŃ DRUGI: WSPÓLNE ZABAWY

Obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego realizowane w danym tygodniu: 6.5; 1.1; 1.5; 2.3; 2.5; 4.3; 5.4; 5.3; 5.5; 3.1; 7.2; 9.2; 8.1; 11.1; 12.2; 10.1; 13.1; 14.7; 14.4; 15.1.

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: Dbamy o nasze zabawki	„Chcę mieć przyjaciela” – pogadanka na podstawie opowiadania D. Niewoli	– uważnie słucha opowiadania, – wypowiada się w czasie teraźniejszym, – wie, że zabawki należy odkładać na swoje miejsce	– zabawki znajdujące się w sali przedszkolnej, opowiadanie „Chcę mieć przyjaciela” D. Niewoli
	„Misie i lalki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych	– doskonalą umiejętność poruszania się w rytm melodii, – naśladuje określone ruchy	– płyty CD
	„Od największego do najmniejszego” – działania matematyczne	– rozwija umiejętność porównywania rozmiarów przedmiotów trójwymiarowych	– matrioszki, zabawki typu „pudełko w pudełku”
	„Misie, lalki, pajacyki” – zabawa ruchowa z elementem podskoku	– doskonalą umiejętność poruszania się w określony sposób	– tamburyno
	„Matrioszki” – ćwiczenia graficzne doskonalące sprawność manualną	– rozwija sprawność manualną, – doskonalą analizę i syntezę wzrokową i słuchową, – przelicza w zakresie 4, – posługuje się pojęciami: najmniejszy – największy	– karty pracy cz.1, str. 30, kredki
	„Pluszowy przyjaciel” – zabawa muzyczno-ruchowa inspirowana tekstem piosenki	– uważnie słucha piosenki, – kołysze się w takt muzyki, reagując na zmianę tempa	– pluszowe misie, płyta CD
	„Siostrzyczki” – praca z dzieckiem zdolnym	– szereguje elementy wg wielkości	– „Uniwersytet 4-latka”

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: W co się bawić	„Powtarzanie” – zabawa interakcyjna utrwalająca znajomość części ciała	– utrwała znajomość części ciała, – poprawnie wykonuje pokazane czynności	
	„Kopertowe pacynki” – zabawa plastyczna	– wykonuje pracę plastyczną, wykorzystując różnorodne materiały, – odczuwa radość z tworzenia, – odgrywa role wyznaczone w zabawie	– kartki papieru, klej, koperty różnej wielkości, papier kolorowy, guziki, skrawki materiałów i włóczki, kredki
	„Budujemy wieżę” – zabawa ruchowa wyprostna	– ćwiczy partie dużych grup mięśniowych, – wykonuje ruchy naprzemienne	
	„Pobaw się ze mną” – rozmowa inspirowana opowiadaniem K. Nowackiej	– zna idee pomagania niepełnosprawnym	– opowiadanie „Klocki” K. Nowackiej, ilustracje
	„Takie same słonie” – ćwiczenia koncentracji i skupienia uwagi	– doskonalą analizę i syntezę wzrokową i ruchową, – rozwija sprawność manualną i motoryczną	– karty pracy cz. 1, str. 6, kredki
	„Jeśli dobrze pisać chcesz, zręczne ręce musisz mieć!” – ćwiczenia przygotowujące do podjęcia nauki pisania	– rysuje oburącz takie same wzory, – doskonalą sprawność manualną	– kolorowa kreda

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: Podwórkowe zabawy	„Kto biegnie, kto frunie?” – ćwiczenie rozwijające sprawność manualną i logiczne myślenie	– doskonali sprawność manualną, wodząc palcem po śladzie, – rozwija koordynację wzrokowo-ruchową	– karty pracy cz. 1, str. 26, kredki
	„Dzień sportu” – historyjka obrazkowa na podstawie opowiadania J. Straburzyńskiej (tłum.)	– uważnie słucha opowiadania czytanego przez nauczycielkę, – przyporządkowuje usłyszane zdarzenie odpowiedniej ilustracji, – poznaje idee współzawodnictwa i niesienia pomocy słabszym	– opowiadanie J. Straburzyńskiej (tłum.) „Dzień sportu”, historyjka obrazkowa do opowiadania
	„Podaj piłkę” – zabawa ruchowa z elementem chwytu	– rozwija sprawność fizyczną, – ćwiczy skłon w przód, – doskonali sprawność chwytu	– piłki
	„Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia oddechowe	– poprawnie wykonuje ćwiczenia oddechowe	– paski kolorowej bibuły
	„Cukrowe bańki mydlane” – eksperyment	– wykonuje proste doświadczenie, – czerpie radość z zabawy	– plastikowe kubeczki, słomki, mydło w płynie lub płyn do mycia naczyń, woda, cukier

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Zabawy z różnych stron świata	„Wynalazcy” – zabawa dydaktyczna rozwijająca kreatywność	– rozwija pomysłowość i kreatywne myślenie, – tworzy przedmioty hybrydowe i neologizmy	– obrazki przedstawiające różne przedmioty
	„Zatańcz ze mną” – zabawa rytmiczna do popularnej piosenki holenderskiej	– uważnie słucha słów piosenki, – wykonuje czynności sugerowane w tekście	– płyta CD
	„Kto potrafi?” – zabawa ruchowa z elementem podskoku	– wspomaga rozwój ruchowy, ćwicząc podskoki, – poprawnie wykonuje ćwiczenia	– tamburyno
	„Papierowe ptaki” – zapoznanie dzieci z budową ptaka	– zna budowę ptaka, – wie, po co ptaki mają pióra, – wykonuje papierowy model ptaka	– ptasie pióra, szablon ptaka dla każdego dziecka, nożyczki
	„Berek” – zabawa w ogrodzie przedszkolnym	– doskonalą szybkość i zwinność, – recytuje tekst krótkiej rymowanki	– tekst rymowanki
	„Najpiękniejsze bajki świata” – „Czerwony kapturek” na podstawie baśni braci Grimm	– uważnie słucha tekstu czytanego przez nauczyciela, – ustala kolejność zdarzeń: teraz, wcześniej, później	– „Czerwony Kapturek” na podstawie baśni braci Grimm

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Zabawkowy świat	„Skojarzenia” – zabawa dydaktyczna rozwijająca myślenie i pamięć słuchową	– doskonali pamięć odtwórczą, – tworzy ciąg słów na zasadzie skojarzeń	– opowiadanie, zabawki przyniesione przez dzieci
	„Kolejny miś” – ćwiczenia wyrabiające płynność mówienia na określony temat	– uważnie słucha czytanego tekstu, – wypowiada się na temat ulubionej zabawki, używając spójników w celu uzyskania dłuższej wypowiedzi	
	„Rowerek” – zabawa ruchowa usprawniająca mięśnie nóg	– ćwiczy i usprawnia mięśnie nóg	– karty pracy cz. 1, str. 28
	„Świat zabawek” – ćwiczenia doskonalące pamięć symultaniczną	– rozwija koordynację wzrokowo-ruchową, – ćwiczy pamięć symultaniczną, – doskonali sprawność manualną	
	„Wesoła zabawa” – zabawa aktywizująca inspirowana opowiadaniem H. Bechlerowej	– uważnie słucha czytanego tekstu, – dostrzega żartobliwy ton opowiadania, – podaje propozycje nowych zabaw	

TYDZIEŃ TRZECI: MINĘŁY WAKACJE, NADESZŁA JESIEŃ

Obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego realizowane w danym tygodniu: 3.2; 5.4; 14.1; 14.5; 13.1; 10.1; 9.2; 7.2; 13.6; 11.2; 3.3; 2.5; 1.3; 4.1; 4.2; 4.3; 6.1; 5.1; 8.3; 12.1; 11.1; 13.3; 5.3.

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: Wakacyjnych wspomnień czar	„Moje wakacje” – zabawa dydaktyczna typu prawda czy fałsz	– odróżnia zdania prawdziwe od fałszywych	– widokówki, zdjęcia z wakacji przyniesione przez dzieci
	„Nadmorskie wędrówki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych	– wzmacnia mięśnie grzbietu, brzucha i kończyn, – doskonali umiejętność czworakowania	– nagranie z odgłosami morza
	„Wakacyjne skarby” – zabawa matematyczna, tworzenie zbiorów różnicznych	– łączy przedmioty w grupy na podstawie cech funkcjonalnych, – klasyfikuje przedmioty pod względem kilku wspólnych cech	– przedmioty przywiezione z wakacji: muszelki, kamyczki, szyszki itp.
	„Raki” – zabawa ruchowa z elementem czworakowania	– wzmacnia mięśnie rąk i nóg, – doskonali umiejętność przejścia pod przeszkodą, czworakując tyłem	– sznur lub skakanka
	„Wakacyjne wspomnienia” – działania plastyczne, tworzenie galerii prac dziecięcych	– ozdabia spinacz do bielizny, – tworzy galerię prac dziecięcych, – zna zwyczaj przesyłania pozdrowień	– widokówki, kolorowe spinacze do bielizny, sznurek, klej, kartka z bloku technicznego, nożyczki, farby, kredki
	„Wspomnienie lata” – ćwiczenia doskonalące sprawność manualną i motoryczną	– ćwiczy mięśnie dłoni, – ruchem i gestem pokazuje sposób poruszania się bociana	– karty pracy cz. 1, str. 20, plastelina
	„W poszukiwaniu pocztowej skrzynki” – spacer	– wysyła kartkę pocztową, – zapoznaje się ze sposobem przesyłania wiadomości	– kartka pocztowa z adresem waszego przedszkola

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: Żywioty	„Kto widział wiatr?” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza U. Kozłowskiej	– przekazuje informacje na temat prognozy pogody, – zna niebezpieczeństwa, jakie niosą zjawiska pogodowe	– wiersz „Kto widział wiatr?” U. Kozłowskiej, ilustracje
	„Pewnej burzowej nocy” – teatrzyk sylwet na podstawie opowiadania J. Straburzyńskiej (tłum.)	– uważnie ogląda teatrzyk sylwet, – wie, jak zachować się w sytuacjach zagrożenia, – kontroluje emocje (na miarę swoich możliwości)	– opowiadanie „Pewnej burzowej nocy” J. Straburzyńskiej (tłum.), sylwety bohaterów tej opowieści
	„Wietrzyk psotnik” – zabawa ruchowa bieżna	– porusza się zgodnie z rytmem, – naśladuje spadające liście	– tamburyno
	„Trzęsienie ziemi” – eksperyment	– wie, co to jest trzęsienie ziemi, – wykonuje prosty eksperyment	– krzesło, klocki
	„Wędrujemy, wędrujemy...” – spacer	– obserwuje zmiany zachodzące w przyrodzie, – zbiera jesienne liście	– krzesło, klocki

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: Wesołe place zabaw	„Obrazek do składania” – zabawa dydaktyczna doskonaląca koordynację wzrokowo-ruchową	– doskonalą analizę wzrokowo-ruchową, – koncentruje się podczas wykonywania zadania	– obrazki pocięte na części
	„Wesoły plac zabaw” – zabawy twórcze rozwijające wyobraźnię	– wykonuje polecenia, – próbuje samodzielnie lub zespołowo ułożyć wyliczankę	– „Wierszyki 4-latka” str. 18–19
	„Zabawa z piłką” – zabawa ruchowa z elementem celowania	– doskonalą sprawność celowania	– piłka, woreczek dla każdego dziecka
	„Podwórkowe zabawy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 2 (wg K. Właźnik)	– ćwiczy partie dużych grup mięśniowych, – doskonalą umiejętność czworakowania i pełzania	– tamburyno, woreczki, pachołki
	„Mali budowniczy” – zabawy konstrukcyjne	– uczestniczy w zabawach konstrukcyjnych, – przestrzega ustalonych zasad współdziałania w grupie	– różnego rodzaju klocki
	„Jesteśmy zdrowi i sprawni” – zabawy na placu przedszkolnym	– przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zabaw na placu z urządzeniami terenowymi	

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Babie lato	„Babie lato” – twórcza ekspresja ruchowa inspirowana muzyką klasyczną „Z wizytą u pająka” – obserwacje przyrodnicze „Pani Jesień” – ćwiczenie doskonalące sprawność palców i dłoni „Pajęczyna” – zabawa ruchowa z elementem skoku „Portret Pani Jesieni” – zbiorowa praca plastyczna	– tańczy w rytm muzyki klasycznej – poznaje wygląd i zwyczaje pająka, – potrafi posługiwać się lupą i szkłem powiększającym – poznaje nową technikę plastyczną, – posługuje się nazwami kolorów, – doskonali sprawność palców i dłoni – doskonali umiejętność skakania – współdziała w grupie, – odpowiedni fragment obrazka wykleja liśćmi, – projektuje i wykonuje własne kompozycje	– płyta CD – lupy, szkła powiększające – karty pracy cz. 1, str. 2 – liny – arkusze szarego papieru, kredki świecowe, liście, klej

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Najciekawsza opowieść wakacyjna	„Kończy się lato” – zabawa plastyczna do piosenki	– uważnie słucha słów i melodii piosenki „Kończy się lato”, – wykonuje ilustrację do wysłuchanego utworu	– płyta CD, kartki, kredki pastele i olejne
	„Komar” – kulinarne zabawy dla niejadków	– przygotowuje przekąskę	– bułka (najlepiej razowa), świeży ogórek, plasterki salami, czarne oliwki, masło, szczypiorek, sałata
	„Wyprawa w góry” – zabawa ruchowa z elementem wstępowania	– doskonali umiejętność wstępowania	
	„Tam byliśmy” – zabawa dramatowa	– gestem i mimiką przedstawia dane miejsce urlopowe, – wsłuchuje się w odgłosy natury	– płyta CD
	„Wędrówka zwierząt” – ćwiczenia utrwalające posługiwanie się pojęciami: pierwszy, ostatni	– doskonali analizę i syntezę wzrokową, – przelicza w zakresie 4, – posługuje się pojęciami: pierwszy, ostatni	– karty pracy cz. 1, str. 17, kredki

TYDZIEŃ CZWARTY: NASZE BEZPIECZEŃSTWO

Obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego realizowane w danym tygodniu: 1.2; 1.3; 3.2; 5.3; 5.4; 6.5; 6.1; 7.2; 8.1; 13.6; 4.2; 4.3; 9.2; 9.3; 10.1; 11.1; 14.2; 14.3; 14.7; 14.5; 15.1; 2.4; 3.5; 13.3.

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: Spotkanie z policjantem	„Przegląd prasy” – gazetka tematyczna	– wspólnie z grupą wykonuje gazetkę, – doskonali umiejętność posługiwania się nożyczkami	– kolorowe gazety, duży arkusz brystolu, nożyczki, klej
	„Znajdź swój kolor” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych	– ćwiczy zwinność i szybkość, – odnajduje woreczek w kolorze szarfy	– woreczki i szarfy dla każdego dziecka
	„Stróż prawa” – spotkanie z policjantem, pogadanka poparta objaśnieniami i pokazem	– komunikuje się z przedstawicielem instytucji publicznej: policjant	
	„Potocz obręcz” – zabawa ruchowa z elementem toczenia	– ćwiczy umiejętność toczenia	– obręcze
	„Jarzębinowe korale” – ćwiczenia doskonalące pamięć sekwencyjną	– doskonali sprawność palców i dłoni, – ćwiczy pamięć sekwencyjną, – rozwiązuje zagadkę, – słucha piosenki	– karty pracy cz. 1, str. 21, zagadka, płyta CD
	„Ruch uliczny” – zabawa tematyczna na placu przedszkolnym	– przyjmuje określone role, – zgodnie uczestniczy w zabawie	– szarfy, krążki

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: Bezpieczne przejście przez jezdnię	„Kolorowe światła” – piosenka do słuchania, przedstawiająca zasady prawidłowego przechodzenia przez jezdnię	– uważnie słucha słów piosenki, – utrwała zasady prawidłowego przechodzenia przez jezdnię	– płyta CD
	„Przejście przez jezdnię” – zabawa wyrabiająca nawyk prawidłowego przechodzenia przez ulicę	– prawidłowo przechodzi przez jezdnię, – zna zasady poruszania się po ulicy	– „Wierszyki 4-lątka” str. 14–15, białe papierowe ręczniki
	„Sygnalizator” – zabawa ruchowa bieżna	– reaguje na znaki umowne i sygnały, – naśladuje charakterystyczne dźwięki pojazdów	– kartoniki w kolorze zielonym i czerwonym, znak STOP
	„Tutaj mieszkam” – makietą	– tworzy makietę ruchu ulicznego	– kartki A3, kredki pastelowe, gliniane, świecowe, farby, klej, samochodziki
	„Ruch uliczny” – ćwiczenie doskonalące koncentrację i pamięć sekwencyjną	– doskonalą analizę wzrokową i słuchową, – koncentruje uwagę, – ćwiczy pamięć sekwencyjną	
	„Nasze zabawy” – zabawy w kącikach tematycznych wg zainteresowań dzieci	– czerpie radość z zabawy, – zgodnie uczestniczy w zabawie	– karty pracy cz. 1, str. 19, nożyczki, klej

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: Różne znaki wokół nas	„Obrazek” – tworzenie kompozycji z elementów mozaiki geometrycznej	– tworzy różne kompozycje z elementów mozaiki geometrycznej, – nazywa figury geometryczne, którymi się posługuje	– mozaika geometryczna
	„Do czego potrzebne są znaki?” – zabawa aktywizująca, rozwijająca kreatywne myślenie	– łączy schemat obrazka z prawdziwym przedmiotem, – wymyśla symbol do oznaczenia pomieszczenia	– kartki, mazaki, taśma klejąca
	„Uwaga, zły pies” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa	– szybko i prawidłowo reaguje na sygnały	– bębenek
	„Co by było, gdyby...” – zabawa rozwijająca rozumowanie dedukcyjne	– udziela odpowiedzi, analizując i dedukując, – poszukuje twórczych rozwiązań	

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Żyję w bezpiecznym miejscu	„Nasze kąciki” – zabawa dydaktyczna kształcąca nawyk dbania o porządek w sali	– aktywnie i uczestniczy w porządkowaniu sali, – sprząta po sobie miejsce zabaw	
	„Dzieci i światła” – piosenka do nauki	– uważnie słucha tekstu i melodii piosenki „Dzieci i światła”, – rozumie znaczenie wszystkich słów piosenki, – śpiewa piosenkę (w miarę swoich możliwości)	– płyta CD
	„Kto ma pierwszeństwo?” – zabawa ruchowa bieżna	– reaguje na polecenia sygnały, – przestrzega zasad obowiązujących podczas zabawy	– tabliczki ze znakami umownymi
	„Lemoniada” – eksperyment	– wykonuje proste doświadczenie	– cytryny, cukier, soda oczyszczona, woda
	„Cztery węże” – ćwiczenia usprawniające posługiwanie się liczebnikami w zakresie 4	– ćwiczy sprawność manualną, – doskonali analizę i syntezę wzrokową, – posługuje się liczebnikami w zakresie 4	– karty pracy cz. 1, str. 24
	„Kto do środka” – zabawa z chustą animacyjną	– współtworzy przyjazną atmosferę w grupie, – czerpie radość z zabawy	– chusta animacyjna

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Tutaj mieszkam	„Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia oddechowe „Bezpieczny dom” – rozmowa kierowana na podstawie opowiadania „Trzy małe świnki” J. Straburzyńskiej (tłum.) „Dzieci na podwórko – dzieci do domu” – zabawa orientacyjno-porządkowa „Zwierzęta i ich dzieci” – ćwiczenia doskonalące sprawność językową oraz artykulację „Dom” – zabawa konstrukcyjna	– ćwicz oddech – wypowiada się na temat bezpieczeństwa w domu, – uważnie słucha opowiadania – przestrzega reguł zabawy, – rozwija orientację przestrzenną – doskonalili koordynację wzrokowo-ruchową, – rozwija sprawność językową, doskonalili artykulację – tworzy konstrukcje przestrzenne	– kulki z bibuły – opowiadanie „Trzy małe świnki” J. Straburzyńskiej (tłum.), ilustracje do tego opowiadania – karty pracy cz. 1, str. 13, kredki, nożyczki, klej – drewniane i plastikowe klocki, pudełka kartonowe

TYDZIEŃ PIERWSZY: MÓJ PRZEDSZKOLNY ŚWIAT – ZAJĘCIA ADAPTACYJNE

DZIEŃ PIERWSZY: JA I MOJE PRZEDSZKOLE

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Poranek przedszkolaka” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza U. Kozłowskiej.
- „Ptaki w gniazdach” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych.
- „Nasze przedszkole” – zwiedzanie budynku przedszkola.
- „Droga do przedszkola” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa.
- „Nasze znaczki” – zabawa matematyczna rozwijająca umiejętność szeregowania i klasyfikowania.
- „Pobawmy się” – zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań.
- „Nasza okolica” – spacer.

Zajęcia poranne

„Poranek przedszkolaka” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza Urszuli Kozłowskiej

Przebieg:

Przeczytaj przedszkolakom poniższy wiersz. Porozmawiajcie o tym, jak wygląda poranek przedszkolaka. Spytaj dzieci, co robią zazwyczaj przed przyjściem do przedszkola – czy wykonują którąś z czynności wymienionych przez autorkę?

Zwróć uwagę na to, aby każde z wypowiadających się dzieci najpierw przedstawiło się, podając swoje imię. Na początku sama powinnaś się przedstawić.

Poranek przedszkolaka

*Już na niebie słońko świeci,
budzi ze snu wszystkie dzieci,
więc otwieram szybko oczy –
chyba z łóżka czas wyskoczyć!*

*By przyjemną mieć pobudkę,
najpierw się przeciągam ciutkę,
potem wstaję i w łazience
myję buzię oraz ręce.*

*Szurum-burum! Ząbki czyszczę,
a gdy już czystością błyszczę,
przyczესuję włosy modnie,
wkładam bluzę oraz spodnie,*

*dwie skarpetki (lewą, prawą),
wzuwam buty z wielką wprawą
i gnam spieszenie na śniadanie.
Muszę przy nim pomóc mamie!*

*Dobrze wiem, co zrobić trzeba –
sam smaruję kromki chleba,
na nich kładę pyszny serek
i dodatków różnych szereg.
Zjadam wszystko z apetytem,
pijąc mleko smakowite.*

*Teraz mogę, jak co rano,
do przedszkola ruszać z mamą.*

*Urszula Kozłowska, „Wierszyki 4-latka”
z „Teczki 4-latka”, Wydawnictwo Olesiejuk*

„Ptaki w gniazdach” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Przebieg:

Rozłóż w sali pod ścianą cztery duże obręcze. To będą „gniazda” dla „ptaków”, w których role wcielą się przedszkolaki. Dzieci podzielone na cztery grupy zajmują miejsca w obręczach.

Na dany sygnał „ptaki” wybiegają z „gniazd” i, naśladując dowolnego skrzydlatego przyjaciela, krążą w różnych kierunkach po sali. Na kolejny umowny znak zatrzymują się i naśladują zbieranie ziarenek: przykucają i pukają palcem w podłogę.

Zajęcia główne

„Nasze przedszkole” – zwiedzanie budynku przedszkola

Przebieg:

Wybierzcie się na wycieczkę po przedszkolu. Obejrzyjcie sale dydaktyczne, salę gimnastyczną, zaplecze kuchenne. Możecie zapuścić się nawet do piwnicy. Większość dzieci z pewnością zna już przedszkolne zakamarki, ale przecież sama wiesz, że nie ma nic przyjemniejszego dla małych dzieci jak zagłębienie do tajemniczych, niedostępnych na co dzień pomieszczeń.

„Droga do przedszkola” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa

Przebieg:

Poukładaj na podłodze szarfy (jedna dla jednego przedszkolaka). Każde z dzieci wchodzi do wybranej przez siebie szarfy, czyli „domku”. Na polecenie: „Dzieci do przedszkola” maluchy przekładają szarfę z dołu do góry, odkładają ją na miejsce i szybkim krokiem podążają pod przeciwną ścianę, czyli do „przedszkola” wydzielonego za pomocą narysowanej lub rozciągniętej na podłodze linii. Na hasło: „Dzieci do domków” przedszkolaki pokonują trasę w przeciwnym kierunku, chwytają szarfę i przekładają ją z góry na dół.

„Nasze znaczki” – zabawa matematyczna rozwijająca umiejętność szeregowania i klasyfikowania

Przebieg:

Usiądźcie wspólnie w kręgu na dywanie. Pośrodku rozłóż komplet znaczków (takich samych, jakie wcześniej zostały przyporządkowane każdemu dziecku). Poproś, żeby każdy odszukał swój znaczek. Jeśli któryś przedszkolak będzie miał z tym kłopot, pomóż mu.

Następnie porozmawiajcie przez chwilę o tym, jak wyglądają poszczególne emblematy. Zachęć dzieci do swobodnych wypowiedzi. Sprawdźcie, czy nie ma przypadkiem dwóch jednakowych znaczków.

Udajcie się do szatni, żeby przekonać się, czy dzieci dobrze zapamiętały swoje emblematy, które będą im towarzyszyły przez najbliższy rok. Teraz przedszkolaki bez podpowiadania i twojej pomocy powinny odnaleźć swoje znaczki w łazience.

Muszą przecież sprawdzić, czy ich ręczniki wiszą na właściwych miejscach!

Zajęcia popołudniowe

„Pobawmy się” – zabawy dowolne w kąciakach zainteresowań

Przebieg:

Pozwól dzieciom na swobodne zabawy w wybranych przez nie kąciakach. Przedszkolaki powinny poznać zabawki w swojej sali oraz zakamarki, które można wykorzystać do realizacji najwymyślniejszych dziecięcych pomysłów.

„Najbliższa okolica” – spacer

Przebieg:

Zabierz dzieci na przechadzkę w pobliże waszego przedszkola. Obejrzyjcie najbliższą okolicę, zwróćcie uwagę na charakterystyczne elementy krajobrazu oraz roślinność. Przy okazji nazbierajcie trochę patyków – będą wam potrzebne do jutrzejszych zajęć.

DZIEŃ DRUGI: MOJA GRUPA

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Poznajmy się” – zabawa integrująca grupę.
- „Przedszkole drugi dom” – zabawy przy muzyce rozwijające ekspresję ruchową.
- „Kolega z przedszkola” – zabawa ruchowa z elementem równowagi.
- „Mój portret” – zabawa plastyczna doskonaląca sprawność manualną.
- „Jeśli dobrze pisać chcesz, zręczne ręce musisz mieć!” – ćwiczenia przygotowujące do podjęcia nauki pisania.
- „Czerwony, niebieski, zielony” – zabawa tropiąca w ogrodzie przedszkolnym.

Zajęcia poranne

„Poznajmy się” – zabawa integrująca grupę

Przebieg:

Ustaw dzieci w kole. Sama stań w środku. Rzuć piłkę do wybranego dziecka, które po złapaniu jej powie: „Mam na imię...”. Zadaniem reszty grupy będzie wymówienie na głos imienia kolegi. Jeśli wszystko się zgadza, dziecko rzuci do ciebie piłkę, jeśli nie – przedszkolaki poprawią swój błąd, wymieniając właściwe imię kolegi.

„Ptaki w gniazdach” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Przedszkole – drugi dom” – zabawy przy muzyce rozwijające ekspresję ruchową

Przebieg:

Posłuchajcie wspólnie piosenki. Porozmawiajcie przez chwilę o jej treści. Spytaj dzieci, co oznacza stwierdzenie, że przedszkole jest drugim domem.

Po rozmowie czas na zabawę. Pozwól przedszkolakom na swobodną ekspresję ruchową podczas zwrotek tej skocznej piosenki, a w trakcie refrenu zróbcie krąg i pobawcie się wspólnie. Z pewnością okażesz się urodzonym wodzirejem i poprowadzisz swoją grupę w tan. Pamiętaj, że im ciekawsza będzie wasza zabawa, tym miłsze wspomnienia związane z przedszkolem.

Przedszkole drugi dom

*1. Gdy dzień wstaje i wita świat,
ranną porą wstaję i ja.
Mama pomaga ubierać się,
do przedszkola prowadzi mnie.*

*Ref.: Ja chodzę tam co dzień,
obiadek dobry jem,
a po spacerze w sali
wesół bawię się,
kolegów dobrych mam,
nie jestem nigdy sam,
przedszkole domem drugim jest.*

*2. Czasem rano trudno mi wstać.
Chciałoby się leżeć i spać,
lecz na mnie auto czeka i miś.
W co będziemy bawić się dziś?*

Ref.: Ja chodzę tam co dzień...

*3. Zamiast mamy panią tu mam,
bardzo dużo wierszyków znam.
Śpiewam i tańczę, wesół mi
i tak płyną przedszkolne dni.*

Ref.: Ja chodzę tam co dzień...

*Muzyka i słowa Krystyna Bożek-Gowik, „Entliczek, pentliczek,
piosenki w wersji wokalne i instrumentalne, pięciolatki cz. 1”, Nowa Era*

„Kolega z przedszkola” – zabawa ruchowa z elementem równowagi

Przebieg:

Dzieci dobierają się w pary. Ustawiają się twarzami do siebie i podają sobie obie ręce. Następnie wykonują na zmianę przysiady: gdy jedno jest w pozycji wysokiej, to drugie w tym czasie kuca. Ważne jest, by przedszkolaki wykonywały to ćwiczenie na lekko rozstawionych nogach, wówczas łatwiej im będzie zachować równowagę.

„Mój portret” – zabawa plastyczna doskonaląca sprawność manualną

Przebieg:

Proponujemy wykonanie autoportretu, czyli portretu, na którym autor przedstawia samego siebie. Potrzebne wam będą białe papierowe tacki, plastelina oraz różnej grubości patyki (mogą być te zebrane poprzedniego dnia na spacerze lub patyczki po lodach).

Poproś dzieci, by rozproszdziły na tackach wyrobioną wcześniej różnokolorową miękką plastelinę, rozcierając ją równomiernie we wszystkich kierunkach. Jest to bardzo trudne zadanie, dlatego konieczna będzie twoja pomoc! Teraz przedszkolaki za pomocą patyków o różnej grubości mogą wydrapać swój autoportret (wystarczy popiersie, czyli głowa oraz część ramion).

Nie musisz oprawiać dziecięcych prac. Ramy zastąpią karbowane białe brzegi tacek. Jeśli za pomocą dwustronnej taśmy klejącej umieścisz portrety przedszkolaków na drzwiach wejściowych waszej sali, stworzysz swoistą wizytówkę waszej grupy.

Przed przystąpieniem do pracy sprawdźcie, czy wszyscy wyglądacie podobnie. Czy macie po dwoje uszu, usta, nos? Powtórz kilkakrotnie prostą rymowankę, a dzieci, patrząc w lustro, równocześnie pokazują wymieniane części ciała.

*Policzmy, co się da:
Mam dwie ręce, łokcie dwa,
Dwa kolanka, nogi dwie –
Wszystko pięknie zgadza się.
Dwoje uszu, oczka dwa,
No i buzię też się ma.
A ponieważ buzia je,
Chciałbym buzie też mieć dwie!*

Aniela Langiewicz, „Wybór rymowanek”, Agencja LIBRONE

Zajęcia popołudniowe

„Jeśli dobrze pisać chcesz, zręczne ręce musisz mieć!” – ćwiczenia przygotowujące do podjęcia nauki pisania

Przebieg:

Rozdaj dzieciom nożyczki oraz kartki z narysowanymi liniami prostymi. Zadaniem dzieci będzie ciecie po linii – usprawniające pracę dłoni. Zwróć uwagę na to, w jaki sposób twoi podopieczni trzymają narzędzie. Jeśli w grupie są dzieci, które posługują się lewą ręką, należy zaopatrzyć je w nożyczki dla leworęcznych.

„Czerwony, niebieski, zielony” – zabawa tropiąca w ogrodzie przedszkolnym

Przebieg:

Zanim pójdziesz z dziećmi do ogrodu przedszkolnego, udaj się tam sama i pochowaj wśród zieleni kolorowe woreczki gimnastyczne: czerwone, zielone i niebieskie. Następnie wyjdź razem z dziećmi na zewnątrz i powiedz im, że dzisiaj zabawicie się w poszukiwaczy skarbów – dzieci będą poszukiwaczami, a w roli skarbów wystąpią woreczki gimnastyczne, ukryte w trudno dostępnych miejscach. Najpierw przedszkolaki powinny się skupić na odszukaniu woreczków w czerwonym, doskonale widocznym, kolorze. Następnie powinny odnaleźć niebieskie. Na koniec wyznac dzieciom arcytrudne zadanie – znalezienie zielonych, zlewających się z otoczeniem. Ostatnie zadanie będzie wymagało od poszukiwaczy skupienia uwagi i koncentracji, ale satysfakcja z odnalezienia „skarbu” będzie ogromna.

DZIEŃ TRZECI: MAGICZNE SŁOWA

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Powitanie” – ćwiczenia ortofoniczne na podstawie wiersza U. Kozłowskiej.
- „Piękne zwyczaje” – wiersz do nauki Cz. Janczarskiego.
- „Jak miło cię widzieć” – zabawa ruchowa z elementem skłonu.
- „Ćwicz dokładnie!” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 1 (wg K. Wlaźnik)
- „Przyjmujemy gości” – zabawa tematyczna.
- „Piłki i piłeczki” – zabawa w ogrodzie przedszkolnym.

Zajęcia poranne

„Powitanie” – ćwiczenia ortofoniczne na podstawie wiersza Urszuli Kozłowskiej

Przebieg:

Na „dzień dobry” proponujemy zabawny wierszyk mówiący o tym, że dobre wychowanie obowiązuje każdego. Przeczytaj go dzieciom dwukrotnie – to konieczne, żeby przedszkolaki przyswoiły sobie różne formy powitania. Następnie czytaj dzieciom fragmenty wiersza, pozwalając podopiecznym na uzupełnianie wersów.

Wyrazy dźwiękonaśladowcze zastosowane w wierszu są doskonałym materiałem do ćwiczeń ortofonicznych.

Porozmawiajcie również o sposobach witania się ludzi – jak można przywitać babcię, tatusia, a jak kolegę i koleżankę? Przećwiczcie niektóre z tych form.

Powitanie

*Każdy wita mnie inaczej: kaczką głośno – Kwa! Kwa! – kwacze,
pies odzywa się – Hau! Hau!
Chrum! Chrum! – świnka, kotek – Miauuu!
Kra! Kra! – kraczą kruk i wrona.
Piiii! Piii! – szczur i jego żona.
Uhu! Uhu! – to głos sowy,
a to – Kuku! – spod dąbrowy
to kukutki powitanie.
Jak mam odpowiedzieć na nie...?
Wiedzą o tym dzieci wszystkie –
To „Dzień dobry”, oczywiście!*

*Urszula Kozłowska, „365 historyjek i wierszyków dla chłopców”,
Wydawnictwo Olesiejuk*

„Ptaki w gniazdach” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Piękne zwyczaje” – wiersz do nauki autorstwa Czesława Janczarskiego

Przebieg:

Zapoznaj podopiecznych z poniższym wierszem. Porozmawiajcie chwilę o tym, co to są dobre

obyczaje. Spytaj dzieci, dlaczego warto być grzecznym i miłym dla innych. Poproś je o powtórzenie „magicznych słów” zawartych w wierszu, które są bardzo pomocne w codziennym życiu.

Teraz możecie przystąpić do nauki wiersza. Przeczytaj go dzieciom dwukrotnie, a następnie spróbuj wyrecytować z pamięci. Jeśli sobie nie poradzisz, poproś o pomoc swoich podopiecznych. Ponieważ dzieci uczą się znacznie szybciej niż dorośli, nie zrażaj się tym, że przedszkolaki okażą się lepsze od ciebie. Doskonałym patentem na szybkie przyswajanie treści wiersza jest graficzna wizualizacja jego treści. Kiedy rozrysujesz kluczowe słowa, nauka pójdzie wam jak z płatka.

Piękne zwyczaje

*Słonko ma bardzo dobre zwyczaje:
mówi „dzień dobry”, gdy rano wstaje.
A drzewa, lśniąco roszą nad ranem,
szumią „dzień dobry, słonko kochane”.
Gdy słonko chmura zasłoni siwa,
mówi „przepraszam”, potem odpływa.
Gdy ciepłym deszczem sypnie dokoła,
„dziękuję” – szumią trawy i zioła.
Słonko dzień cały po niebie chodzi.
„Dobranoc” mówi, kiedy zachodzi.
Mrok szary wkoło, trawy i drzewa
„dobranoc” szumią z prawa i z lewa.*

Czesław Janczarski, „Piękne zwyczaje” – ze zbioru „Wybór literatury do zabaw i zajęć w przedszkolu”, WSiP

„Jak miło cię widzieć” – zabawa ruchowa z elementem skłonu

Przebieg:

Dzieci ustawione w kole, jedno od drugiego odsunięte na odległość wyciągniętego ramienia. Chwytają się pod boki – ręce spoczywają na biodrach. Teraz, wykonując skręty tułowia w bok, odwracają się raz do kolegi po prawej, a raz do tego, który stoi po lewej stronie, i uśmiechają się na „dzień dobry”. Następnie przedszkolaki wykonują skłon tułowia w przód, kłaniając się wymyślonej przez siebie osobie.

„Ćwicz dokładnie!” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 1 (wg K. Właźnik)

Przebieg:

- Ćwiczenie orientacyjno-porządkowe: marsz po obwodzie koła, na mocne uderzenie w bębenek dzieci zatrzymują się we wspięciu na palce.
- Ćwiczenie dużych grup mięśniowych – dzieci w luźnej rozsypce, na polecenie: „Sufit!” wspinają się na palce, podnosząc równocześnie ręce w górę, a na hasło: „Podłoga!” kładą się na podłogę, ręce wyprostowane wzdłuż tułowia, nogi proste.
- Ćwiczenie równoważne – dzieci pokazują, jak „pieski” biegają (na czworakach) i „służą” (przysiad, plecy oparte o ścianę).
- Podskoki: dzieci skaczą obunóż w miejscu, z przerwami na odpoczynek.
- Ćwiczenie uspokajające: marsz przy muzyce relaksacyjnej.

Zajęcia popołudniowe

„Przyjmujemy gości” – zabawa tematyczna

Przebieg:

Zabawy tematyczne to nic innego jak odtwarzanie przez dziecko sytuacji, których było świadkiem. Z pewnością przedszkolaki niejednokrotnie były u kogoś z wizytą lub obserwowały rodziców przyjmujących gości. Zaproponuj im, aby wcieliły się w role „gości” i „gospodarzy” – przypomnij o używaniu zwrotów grzecznościowych.

„Piłki i piłeczki” – zabawa w ogrodzie przedszkolnym

Przebieg:

Wyjdź z dziećmi do ogrodu przedszkolnego. Zabierzcie ze sobą piłki, którymi można rzucać, celować, toczyć i kopać, niczym zawodnicy na boisku. Wyznacz na terenie placu pięć stanowisk: pierwsze z nich to duży kosz ustawiony w odległości 2 m od linii rzutu. W tym miejscu dzieci będą oddawać rzuty do kosza, ćwicząc precyzję oraz technikę rzutu od dołu. W innym miejscu przedszkolaki mogą celować piłkami w zawieszoną na wysokości 120 cm tarczę. Toczenie może się odbywać po wyznaczonym za pomocą skakanek korytarzu. A jeśli chodzi o kopanie, to najlepiej wykorzystać dwa pacholki imitujące bramkę i strzelać gole raz prawą, raz lewą nogą. Ostatnie stanowisko to miejsce, w którym dobrane w pary dzieci rzucają do siebie piłkę, recytując rymowankę:

*Raz, dwa, raz, dwa,
Rzucisz piłkę, złapię ja.
Raz, dwa no i trzy,
Jak nie złapiesz, wyjdiesz z gry.
Jak nie ty, to może ja.
Licząc od nowa, raz i dwa.*

Aniela Langiewicz, „Rymowanki polskie”, Agencja LIBRONE

Zadanie na następny dzień: przynieście na następne zajęcia atlasy ptaków.

DZIEŃ CZWARTY: ZABAWY W OGRODZIE PRZEDSZKOLNYM

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Czego brakuje?” – zabawa dydaktyczna doskonaląca pamięć symultaniczną.
- „Wyprawa małych ornitologów” – poznawanie świata przyrody.
- „Karuzela – zabawa ruchowa bieżna.
- „Muzyczne wyliczanki” – zabawa ruchowo-rytmiczna.
- „Berek – ogonki” – zabawa na placu przedszkolnym.
- „Chodnik cały w kwiatkach” – rysowanie kredą.

Zajęcia poranne

„Czego brakuje?” – zabawa dydaktyczna doskonaląca pamięć symultaniczną

Przebieg:

Siądźcie w kręgu na dywanie. Pośrodku rozłóż siedem przedmiotów, którymi można pobawić się w ogrodzie przedszkolnym (wiaderko, piłka, skakanka, łopatką, foremka, ringo, grabki). Poproś dzieci, by na chwilę odwróciły się tyłem do środka koła i zasłoniły sobie oczy rękoma. Ty w tym czasie przykryj jeden z przedmiotów tekturowym pudełkiem. Kiedy uporasz się z zadaniem, czas na twoich podopiecznych: dzieci odwracają się i odgadują, jakiego przedmiotu brakuje. Ten spryciarz, który wykaże się najlepszą spostrzegawczością, w nagrodę będzie mógł ukryć kolejny przedmiot (nie musi to być rzecz następna w kolejności, możecie dla zmylenia przeciwnika schować ten sam przedmiot jeszcze raz).

„Ptaki w gniazdach” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Wyprowa małych ornitologów” – poznawanie świata przyrody

Przebieg:

Wyjdźcie na podwórkę. Zabierzcie ze sobą aparat fotograficzny, który jest jednym z podstawowych narzędzi pracy ornitologów, czyli ludzi badających sekretne życie ptaków. Jeśli będziecie zachowywać się cicho, to z pewnością uda wam się podpatrzeć niejednego przedstawiciela „latającej braci”. Ptaki, które możecie zobaczyć to: sikorka bogatka, sikorka modra, szpak, kos, strzyżyk, wróbel, gawron, kawka oraz wrona.

Jeśli tylko się postarasz, na pewno przystępnie wytłumaczysz dzieciom, jak łatwo można odróżnić ptaki z rodziny krukowatych: gawron to dość duży czarny ptak z masywnym lekko pomarańczowym dziobem, kawka ma również ciemne upierzenie, ale jest znacznie mniejsza od gawrona, natomiast wrona, często mylona z kawką, to ptak spotykany w rejonach przyleśnych, którego głowa jest wyraźnie jaśniejsza od reszty ciała i ma charakterystyczny siwawy odcień.

Postarajcie się policzyć, ile gatunków ptaków rozpoznaliście. Jeśli zauważycie ptaka, którego nie znacie, jest szansa, by poznać jego nazwę, porównując zrobione zdjęcie z ilustracją w atlasie.

„Karuzela” – zabawa ruchowa bieżna

Przebieg:

Dzieci dobierają się w pary. Ustawiają się naprzeciwko siebie i podają sobie na krzyż obie ręce. Następnie, poruszając się w koło krokiem odstawno-dostawnym, wirują jak karuzela. Pamiętaj, żeby co jakiś czas zmieniły kierunek wirowania na przeciwny.

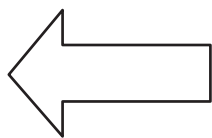
„Muzyczne wyliczanki” – zabawa ruchowo-rytmiczna

Przebieg:

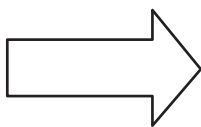
Najważniejszą cechą wyliczanek jest rytmiczność ich tekstu. Tradycyjne wyliczanki nadają się doskonale do ćwiczeń i zabaw rytmiczno-ruchowych.

Zrytmizujcie podaną wyliczankę, a następnie dobierzcie odpowiednie efekty dźwiękonaśladowcze i ruchy umowne do wykonania jej rytmu.

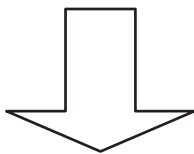
Użyj umownych symboli graficznych przyporządkowanych ustalonym przez was ruchom i dźwiękom, np.:

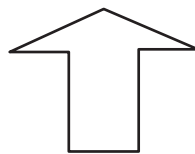
4 kroki w lewo

4 kroki w prawo

tupanie

klaskanie

*Złote słońce, czarna smoła,
Zapaliła się stodoła.
Ze stodoły wyszła wrona –
Bardzo mądra i uczona.
Krraaa, krraaa, krraaa, krraaa!
Ile piórek wrona ma?*

Aniela Langiewicz, „Rymowanki polskie”, Agencja LIBRONE

Jeśli zabawa przypadła wam do gustu, możecie pokusić się o ułożenie własnej wyliczanki, której motywem przewodnim będzie nazwa znanego wam ptaka.

Zajęcia popołudniowe

„Berek – ogonki” – zabawa na placu przedszkolnym

Przebieg:

Dzieci biegają po wyznaczonym terenie z przymocowanymi z tyłu szarfami, imitującymi ogonki. Zadaniem wybranego przedszkolaka, który goni pozostałych, będzie zdobycie jak największej liczby „ogonków”, czyli złapanie uciekających i odebranie im szarf.

Przed wyjściem na plac przedszkolny przeczytaj dzieciom wiersz Marcina Przewoźnika, z którego dowiecie się, w co można się bawić na podwórku.

Gry i zabawy

*Kto na zabawę apetyt ma?
Ten na plac zabaw od rana gna.
Ala ucieka, do tyłu zerka.
Razem z Adamem ona gra w berka.
Tu obok biega inny kolega.
Hej, on nie biega!
Po ziemi tupie mu jedna noga.
Co go tu wiezie?
To hulajnoga.
Tam karuzela wiruje w koło.
Ale jest malcom teraz wesoło!*

Marcin Przewoźnik, „Czytam sam”, WSiP

„Chodnik cały w kwiatkach” – rysowanie kredą

Przebieg:

Zabawa w berka jest wyczerpująca (dla ciebie pewnie bardziej niż dla twoich podopiecznych), dlatego w celu zregenerowania sił proponujemy rysowanie kolorową kredą na płytach chodnikowych. Jeśli każdy z was namaluje kilka kwiatów, to zwykły trotuar zamieni się w ukwieconą łękę.

DZIEŃ PIĄTY: USTALAMY ZASADY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Kto cię woła?” – zabawa dydaktyczna rozwijająca zmysł słuchu.
- „Ustalamy zasady” – tworzenie kontraktu grupy.
- „Posprzątaj piłki” – zabawa ruchowa z elementem chwytu.
- „Kontrakt grupy” – wizualizacja ustalonych zasad.
- „Na podwórku powinno być bezpiecznie” – zabawy w ogrodzie przedszkolnym.

Zajęcia poranne

„Kto cię woła?” – zabawa dydaktyczna rozwijająca zmysł słuchu

Przebieg:

Z pewnością przedszkolaki znają już swoje imiona i potrafią rozpoznać kolegę (lub koleżankę) z grupy. Czy jednak dzieci będą wiedziały, kto je woła? Czy odróżnią głos Wojtka od głosu Marcela? To z pozoru proste zadanie może przysporzyć немало kłopotów. Przekonajcie się o tym sami.

Stańcie w luźnej rozсыpcе. Wytypuj jedno odważne dziecko, które ustawi się tyłem do reszty grupy. Teraz wskazany przez ciebie uczestnik zabawy wymawia na głos imię kolegi, serdecznie go witając (np. Dzień dobry, Kasiu. Jak się masz, Danusiu.) Jeśli próba odgadnięcia nie powiedzie się, to wywoływana osoba odwraca się twarzą do grupy i jeszcze raz słucha, kto wymawiał jej imię. Zabawa trwa, dopóki dzieci będą miały na nią ochotę.

„Ptaki w gniazdach” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Ustalamy zasady” – tworzenie kontraktu grupy

Przebieg:

Dzisiaj jest bardzo ważny dzień dla waszej grupy. To, co ustalicie podczas zajęć, zadecyduje o całorocznej współpracy i wdroży dzieci do przestrzegania zasad. Porozmawiajcie o tym, jakie zachowania innych osób wam się podobają, a które uważacie za naganne. Spiszcie w kilku punktach najważniejsze zasady, do których będziecie się odtąd stosować. Możemy wam kilka podpowiedzieć, ale jeśli dzieci będą uczestniczyły w tworzeniu kontraktu, to z większym zaangażowaniem będą go potem przestrzegać.

- Pomagamy sobie nawzajem.
- Słuchamy naszej pani.

- Sprzątamy zabawki po skończonej zabawie.
- Dbamy o czystość i porządek w sali.
- Opiekujemy się zwierzętami i roślinami w kącie przyrody.

„Posprzątaj piłki” – zabawa ruchowa z elementem chwytu

Przebieg:

Rozrzuć niewielkie piłeczki na ograniczonej przestrzeni. Może to być np. dywan w sali dziennej lub trawnik – jeśli zdecydujesz się na przeprowadzenie ćwiczeń w ogrodzie przedszkolnym. Zadaniem dzieci będzie bieganie za piłeczkami, chwytanie ich i przynoszenie do wyznaczonego kosza. Ponieważ ćwiczenia poranne w grupie 4-latków powinny trwać około sześciu minut, musisz co jakiś czas wyciągać piłeczki z kosza i rzucać je w różnych kierunkach, aby umożliwić wszystkim dzieciom kilkakrotne wykonanie ćwiczenia.

„Ćwicz dokładnie!” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 1 (wg K. Wlaźnik)

Zajęcia popołudniowe

„Kontrakt grupy” – wizualizacja ustalonych zasad

Przebieg:

Dzisiaj stworzyliście wspólnie kontrakt, który pomoże w przestrzeganiu zasad obowiązujących w waszej grupie. Jednak musi on być widoczny i atrakcyjny graficznie. Ponieważ dzieci czteroletnie nie potrafią jeszcze czytać, kontrakt grupy powinien być spisany za pomocą pisma obrazkowego.

Zaproponuj dzieciom, by z twoją pomocą zrobili piękny plakat przedstawiający zasady waszego kontraktu. Przygotuj dużo kolorowych gazet, kredki, farby, klej i spisz wszystkie wcześniej ustalone punkty na dużym arkuszu brystolu. Zadaniem dzieci będzie zobrazowanie każdej zasady za pomocą graficznych znaków. Jeśli nie znajdą odpowiednich obrazków w gazetach, poradzą sobie, rysując lub malując. Powodzenia!

„Na podwórku powinno być bezpiecznie” – zabawy w ogrodzie przedszkolnym

Przebieg:

Wyjdźcie do ogrodu przedszkolnego. Zanim zaczniecie zabawę, porozmawiajcie o tym, jak należy się zachowywać, aby pobyt na świeżym powietrzu był dla wszystkich bezpieczny. Omówcie zasady ostrożnego poruszania się w terenie oraz sposoby korzystania z urządzeń terenowych.

TYDZIEŃ DRUGI: WSPÓLNE ZABAWY

DZIEŃ PIERWSZY: DBAMY O NASZE ZABAWKI

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Chcę mieć przyjaciela” – pogadanka na podstawie opowiadania D. Niewoli.
- „Misie i lalki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych.
- „Od największego do najmniejszego” – działania matematyczne rozwijające umiejętność porównywania rozmiarów przedmiotów trójwymiarowych.
- „Misie, lalki, pajacyki” – zabawa ruchowa z elementem podskoku.
- „Matryoski” – ćwiczenia graficzne doskonalące sprawność manualną.
- „Pluszowy przyjaciel” – zabawa muzyczno-ruchowa inspirowana tekstem piosenki.
- „Siostrzyczki” – praca z dzieckiem zdolnym.

Zajęcia poranne

„Chcę mieć przyjaciela” – pogadanka na podstawie opowiadania Doroty Niewoli

Przebieg:

Uporządkujcie zabawki zgromadzone w kąciakach zainteresowań. Zwróć uwagę dzieci na „porzucone” i nieszczęśliwe lalki oraz misie, których nikt nie przytula. Sprawdźcie, czy samochody stoją równo na półkach, a klocki „mieszkają” w swoich pudełkach. Wy tłumacz przedszkolakom, że nie tylko one powinny czuć się dobrze w waszej sali i że zabawki, które się szanuje, służą dłużej. Następnie usiądźcie wygodnie na dywanie i poznajcie historię smutnego misia, który bardzo chciał mieć przyjaciela.

Chcę mieć przyjaciela

Mam na imię Nosalek. Tak nazwały mnie przedszkolaki, bo mój ogromny, czerwony i wesoły nochal sterczy jak u Pinokia.

Jestem pajacem i zajmuję miejsce na największej wersalce w przedszkolnym kąciaku lalek.

Obok mnie mieszka misio Krzysio, który ma oczy z guzików – jedno zielone, a drugie granatowe.

Powiem wam w sekrecie, że Krzys był kiedyś bardzo smutnym misiakiem. Siedział tak sobie na wersalce i siedział. I nikt nie chciał się z nim bawić.

Dziewczynki tuliły lalki w pięknych sukienkach, woziły je na spacerach wózkami i karmiły plastelinowymi ciasteczkami. Chłopcy byli zajęci budowaniem garaży i autostrad dla samochodów.

A miś – siedział na tej swojej wersalce i wzdychał:

– Kiedy ktoś mnie przytuli?

Raz nawet odważył się i wyszeptał:

– Basiu, zabierz mnie na spacer.

Ale dziewczynka albo nie usłyszała, albo nie miała ochoty spacerować.

– To przez te twoje śmieszne oczy – mówiły lalki. – Jedno inne, drugie inne!

– Ale przecież serduszek mam takie samo jak wszystkie misie: pluszowe – szeptał Krzys i wycierał smutne łezki, które kapały z granatowych oczu.

Nawet lalki nie chciały z nim rozmawiać.

Właśnie wtedy do przedszkolnej sali przyszedłem ja, Nosalek.

Posadzono mnie obok misia Krzysia, który uśmiechnął się do mnie i nieśmiało spytał:

- Będziemy przyjaciółmi?
- Na pewno – krzyknąłem uradowany, bo też bardzo chciałem mieć przyjaciela.
- Naprawdę? – spytał zdziwiony Krzyś. – Bo ja mam takie śmieszne oczy.
- A ja mam duży nos – roześmiałem się. Chwyciłem misia za pluszową łapkę.

Mocno, ile tylko miałem siły.

Dorota Niewola, „Chcę mieć przyjaciela” – ze zbioru „Wiersze i opowiadania nie tylko do czytania. Antologia literatury dziecięcej”, MAC Edukacja

„Misie i lalki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Przebieg:

Podziel dzieci na dwie grupy: jedną z nich będą stanowiły dziewczynki („lalki”), a drugą chłopcy („misie”). Włącz dowolną piosenkę w rytmie walczyka i poproś podopiecznych, by poruszali się tak jak zabawka, którą reprezentują: „lalki” – delikatnie, na palcach, a „misie” – ciężko, ospale, na lekko ugiętych nogach. Możesz pokusić się o zmianę ról: chłopcy mogą naśladować lalki, które w sprzedaży występują w wersji męskiej i żeńskiej, a dziewczynki z ochotą zamieniają się w puchate niedźwiadki.

Zajęcia główne

„Od największego do najmniejszego” – działania matematyczne rozwijające umiejętność porównywania rozmiarów przedmiotów trójwymiarowych

Przebieg:

Matrioszki, charakterystyczny element kultury rosyjskiej, są doskonałym narzędziem do działań matematycznych. Zachęcamy cię do nabycia tej zabawki – przyda się jeszcze nie raz. Do zabaw z dziećmi czteroletnimi wystarczy lalka czteroczęściowa.

Pokaż dzieciom matrioszkę. Spytaj, ile lalek ukrywa się w środku. Odpowiedzi mogą być różne. Otwórz matrioszkę, pokazując przedszkolakom, co się kryje wewnątrz. Policzcie wspólnie wszystkie lalki. Ile ich jest?

Wytłumacz dzieciom, że oglądane przez nie zabawki to siostrzyczki. Która z nich jest najstarsza, a która najmłodsza? (sugerujemy odpowiedź, że największa to najstarsza siostra, a najmniejsza to najmłodsza). Możecie pokusić się o nadanie im imion.

Ukryj sprytnie jedną lalkę w drugiej. Czy przedszkolaki odgadną, której brakuje? Ten, kto udzieli poprawnej odpowiedzi, powinien zostać nagrodzony brawami.

Zaprezentuj dzieciom sposób składania matrioszek. Pozwól im na samodzielne działania.

Jeśli nie masz matrioszki, możesz wykorzystać zabawkę typu „pudełko w pudełku”.

„Misie, lalki, pajacyki” – zabawa ruchowa z elementem podskoku

Przebieg:

Dzieci ustawione w luźnej rozsypce. Umów się z nimi, że kiedy powiesz „misie”, będą się poruszać na szeroko rozstawionych i lekko ugiętych w kolanach nogach. Na polecenie „lalki” dzieci chodzą we wspięciu na palcach, natomiast po usłyszeniu polecenia „pajacyki” wykonują podskok – rozkrok i zeskok do postawy zasadniczej. Dzieci, które lepiej radzą sobie z koordynacją ruchową, mogą wykonywać też ruchy ramionami.

„Matrioszki” – karty pracy cz. 1, str. 30

Przebieg:

Nawiązaniem do zabawy matematycznej jest karta pracy przedstawiająca lalki matrioszki. Pracując z nią, dzieci udoskonalą sprawność manualną i utrwalą umiejętność posługiwania się pojęciami: najmniejszy – największy.

Zajęcia popołudniowe

„Pluszowy przyjaciel” – zabawa muzyczno-ruchowa inspirowana tekstem piosenki

Przebieg:

Odszukajcie pluszowe misiaczki, które „pomieszkują” w waszej sali. Weźcie po jednym, utulcie w ramionach i zaśpiewajcie kołysankę przytulankę.

O kochaniu misia

*1. Miś ma w oczach
szklane kulki,
po to misiem jest,
żeby było kogo tulić,
kiedy pada deszcz.*

*Ref.: Miś ma uszy do targania,
po to misiem jest,
żeby mieć coś do kochania
i wytarcia łez. / bis*

*2. Miś ma łapy bardzo miękkie,
po to misiem jest,
żeby trzymać go za rękę,
kiedy tylko chcesz.*

Ref.: Miś ma uszy...

*3. Miś ma wszystko, czego trzeba,
żeby misiem być,
by do łóżka go zabierać,
żeby o nim śnić.*

Ref.: Miś ma uszy...

*Muzyka Zbigniew Ciechan, słowa Halina Stefanowska
„Razem w przedszkolu CD 1”*

„Siostrzyczki” – praca z dzieckiem zdolnym

Przebieg:

Jeśli w twojej grupie znajdują się dzieci o zdolnościach matematycznych, to polecamy ci „Uniwersytet 4-latka” Elżbiety Lekan. W środku znajduje się karta przedstawiająca matrioszki. Zadaniem przedszkolaków będzie uszeregowanie elementów wg wielkości.

DZIEŃ DRUGI: W CO SIĘ BAWIĆ

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Powtarzanie” – zabawa interakcyjna utrwalająca znajomość części ciała.
- „Kopertowe pacynki” – zabawa plastyczna.
- „Budujemy wieżę” – zabawa ruchowa wyprostna.
- „Pobaw się ze mną” – rozmowa inspirowana opowiadaniem K. Nowackiej.
- „Takie same słonie” – ćwiczenia koncentracji i skupienia uwagi.
- „Jeśli dobrze pisać chcesz, zręczne ręce musisz mieć!” – ćwiczenia przygotowujące do podjęcia nauki pisania.

Zajęcia poranne

„Powtarzanie” – zabawa interakcyjna utrwalająca znajomość części ciała

Przebieg:

Dzieci bardzo lubią naśladować innych. Rymowanka powtarzanka, którą proponujemy, daje przedszkolakom okazję do „papugowania”, a równocześnie nie będzie powodem do płaczu i narzekania ze strony tych, których dzieci naśladowują. Zabawa polega na tym, że wspólnie recytujecie rymowankę, a czynności, które grupa powinna powtarzać, pokazuje jedno wybrane przez siebie dziecko.

Powtarzanie

*Chcesz się bawić, to się baw.
Rób dokładnie to, co ja.
Chwyc rękoma się za głowę,
tupnij nogą o podłogę.
Teraz pomyśl sobie sam,
co byś dalej robić chciał.*

*Tłum. Joanna Straburzyńska, „365 historyjek i wierszyków
dla chłopców”, Wydawnictwo Olesiejuk*

„Misie i lalki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Kopertowe pacynki” – zabawa plastyczna

Przebieg:

Dzieci potrafią bawić się w każdej sytuacji. Wiadomo, że dziecięce zabawy nie trwają zbyt długo. Czy istnieje zabawa, która zajmie przedszkolaki na dłużej, a równocześnie nie przestanie być atrakcyjna? Tak. Jest to zabawa w udawanie, czyli w odgrywanie ról. Dzięki niej dzieci będą mogły wcielić się w dowolną postać, pod warunkiem że same tę postać „wyczarują”. Potrzebne będą prostokątne kawałki papieru, które po złożeniu „wejdą” na palec, dłoń lub rękę przedszkolaka. Żeby wykonać pacynkę, wystarczy złożyć kartkę papieru wzdłuż dłuższego boku i skleić ze sobą dwie inne, sąsiadujące krawędzie. Dużo prościej będzie jednak wykorzystać różnej wielkości koperty – zabawka powstanie szybciej.

W czasie gdy klej będzie sechł, można ozdobić powstałe koperty, wydzierając lub wycinając z kolorowego papieru oczy, usta, nos, brwi, włosy... Możecie również wykorzystać niepotrzebne guziki, skrawki materiałów, włóczkę oraz kredki. Niech dzieci puszcza wodze wyobraźni i ozdobią pacynkę wg własnego pomysłu. Gdy będzie gotowa, wystarczy włożyć rękę w kopertę i można zaczynać zabawę!

„Budujemy wieżę” – zabawa ruchowa wyprostna

Przebieg:

Dzieci wykonują przysiad, „podnoszą” z podłogi nieistniejący klocek, a następnie, prostując się we wspięciu na palce i wyciągając jak najwyżej rękę, umieszczają go na szczycie wymaginalnej wieży. Kolejny „klocek” podnoszą drugą ręką. I tak na zmianę.

„Pobaw się ze mną” – rozmowa inspirowana opowiadaniem Krystyny Nowackiej

Przebieg:

Porozmawiaj z podopiecznymi o tym, że nie wszystkie dzieci są w pełni sprawne. Przed niektórymi z nich los ustawił różne bariery. Czy jednak naprawdę nie można ich pokonać? Może wyolbrzymiamy problem ułomności ze strachu, bo jej nie rozumiemy? Dzieci nie mają takich oporów przed „innością”.

Posłuchajcie, co zdarzyło się w pewnej grupie średniaków...

Klocki

Mam na imię Ala i chodzę do przedszkola integracyjnego. To takie przedszkole, do którego chodzą różne dzieci – takie całkiem zwyczajne i takie trochę niezwykłe, które nie widzą albo nie słyszą, albo muszą jeździć na wózkach inwalidzkich.

W mojej grupie, w średniakach, jest chłopiec, który ma na imię Michał. Michał jest niewidomy. Dotąd nie bawiłam się z nim. Oczywiście, kiedy szliśmy w parze, pomagałam mu zejść ze schodów albo znaleźć szalik i czapkę, jak trzeba było się ubrać, żeby wyjść na dwór. Ale jak się tu z nim ścigać albo bawić w chowanego?

A dzisiaj pani kazała mi właśnie razem z Michałem budować domy z klocków. Nawet byłam trochę zła, bo bałam się, że mi wszystko popsuje.

Tymczasem Michał powiedział:

– Wiesz co, Alu? Ty buduj, a ja ci będę podawał klocki. Mów mi tylko, jakiego koloru potrzebujesz.

„Ciekawe – pomyślałam. – Jak on to sobie wyobraża?”, ale głośno powiedziałam:

– Niebieski!

A Michał podał mi niebieski klocek!

– Czerwony!

I znowu się nie pomylił.

– Żółty!

Trochę dłużej się zastanawiał, ale podał mi żółty klocek.

– Ty chyba widzisz! – zawołałam zdziwiona.

– Nie, nie widzę. Ale kolory dzielą się na: „ciepłe” i „zimne”. Czerwony, żółty, pomarańczowy – to kolory „ciepłe”. A niebieski, fioletowy, biały – „zimne”. A ja nauczyłam się te różnice wyczuwać rękami. Nad niektórymi klockami czuję ciepło, a nad innymi nie. Spróbuj. Zamknij oczy. Kładę przed tobą czerwony klocek – „najcieplejszy” i niebieski – z tych „zimnych”. Wyciągnij nad nimi ręce i powiedz, który jest niebieski, a który czerwony.

Kilka razy próbowałam. I nawet dwa razy zgadłam. No i wspaniale się bawiłam.

Teraz siedzę w domu i też staram się rozpoznać kolory z zamkniętymi oczami. Raczej mi to nie wychodzi. I myślę o Michale. Potrafi dużo rzeczy, których ja się nigdy nie nauczę. I dzięki niemu wiem, że świat poznawany rękami wcale nie jest mniej ciekawy, niż poznawany oczami. Może trochę inny? Trochę, bo jeszcze są do tego poznawania uszy i nos, i język. Przedtem wcale mi to nie przychodziło do głowy.

Jutro też się będę bawić z Michałem.

Krystyna Nowacka, „Klocki” – ze zbioru „Wiersze i opowiadania nie tylko do czytania. Antologia literatury dziecięcej”, MAC Edukacja

Zajęcia popołudniowe

„Takie same słonie” – karty pracy cz. 1, str. 6

Przebieg:

Praca z tą kartą wymaga skupienia uwagi i koncentracji. Odnalezienie dwóch takich samych słoni może przysporzyć nie lada trudności nawet osobom dorosłym.

Jeśli dzieci uporają się z tym zadaniem, możesz w nagrodę zaproponować zabawę w naśladowanie różnych zwierząt: pokażcie, jak się poruszają i jakie wydają odgłosy. Kto najgłośniej zaryczy, zostanie królem zwierząt.

Jako dodatkową zabawę proponujemy „masażyki” wykonywane na plecach kolegi, czyli zabawę zarówno rozluźniającą, jak i integrującą grupę.

Idą słonie

Idą słonie, (kładziemy na zmianę całe dłonie na plecach)

potem konie, (kładziemy na zmianę piąstki)

panieneczki na szpileczkach (uderzamy lekko palcami wskazującymi)

z gryzącymi pieseczkami. (lekko podszczypujemy kolegę po plecach)

Świeci słońce, (dłonią zataczamy kółka)

płynie rzeczka, (rysujemy krętą linię)

pada deszczyk. (lekko pukamy wszystkimi palcami)

Czujesz dreszczyk? (łaskoczemy delikatnie po karku)

Popularna wylicznanka, autor nieznany

„Jeśli dobrze pisać chcesz, zręczne ręce musisz mieć!” – ćwiczenia przygotowujące do podjęcia nauki pisania

Przebieg:

Zabierz dzieci do ogrodu przedszkolnego. Rozdaj im kolorową kredę – po jednej do każdej ręki. Zadaniem przedszkolaków będzie rysowanie równocześnie obiema rękami tych samych wzorów. Żeby dzieciom było wygodniej kreślić, powinny uklęknąć obunóż na podkładkach np. z grubej tektury.

DZIEŃ TRZECI: PODWÓRKOWE ZABAWY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Kto biegnie, kto frunie?” – ćwiczenie rozwijające sprawność manualną i logiczne myślenie.
- „Dzień sportu” – historyjka obrazkowa na podstawie opowiadania.
- „Podaj piłkę” – zabawa ruchowa z elementem chwytu.
- „Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia oddechowe.
- „Cukrowe bańki mydlane” – eksperyment.

Zajęcia poranne

„Kto biegnie, kto frunie?” – karty pracy cz. 1, str. 26

Przebieg:

Proponowane zadania z tej karty pracy wymagają umiejętności manualnych. Przedszkolaki muszą dodatkowo przyporządkować każdemu zwierzątku odpowiedni domek.

„Misie i lalki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Dzień sportu” – historyjka obrazkowa na podstawie opowiadania o tym samym tytule

Przebieg:

Na podwórku można bawić się w pojedynkę lub z kolegami. Zabawy dziecięce często przybierają charakter współzawodnictwa. Na dorosłych spoczywa więc obowiązek wpojenia podopiecznym zasad uczciwej walki. W związku z tym powinnaś od czasu do czasu urządzić przedszkolakom dzień sportu. Wówczas dzieci będą miały okazję poznać główną ideę przyświecającą sportowcom: wygrywanie z przeciwnikiem nie jest tak ważne jak pokonywanie własnych słabości.

Przytoczone opowiadanie oraz historyjka obrazkowa, którą do niego ułożysz, z pewnością pomogą ci podczas dzisiejszych zajęć.

Dzień sportu

W szkole w dżungli był dzień sportu. Na początku były zawody w bieganiu. Zwierzęta ustawiły się w szeregu na mecie.

– Gotowi, do biegu... start! – zawołała nauczycielka, pani Ćwir.

Żyrafa Zuzia miała najdłuższe nogi i wygrała bieg.

Następnie był wyścig w workach. Lwica Leonia była najzwinniejsza i wygrała wyścig.

Później były zawody w skakaniu. Wygrał szympanś Szymek.

Biedna hipcia Helga nic nie wygrała. Podczas przerwy siedziała sama, zasmucona.

„Jestem we wszystkim kiepska” – myślała sobie.

Nagle usłyszała krzyki z sadzawki. To Szymek wpadł do wody.

– Pomocy! – wołał. – Nie umiem pływać!

– Ja też nie umiem! – powiedziała Zuzia.

– Ani ja! – zawołała Leonia.

– Ratunku! – krzyczał Szymek rozpaczliwie.

Helga umiała pływać. Wskoczyła do sadzawki i uratowała szympanśa.

– *Może nie biegam szybko, nie jestem zwinna i nie skaczę najlepiej – oznajmiła. – Ale za to umiem pływać!*

– *Dobra robota, Helgo! – pochwaliła ją pani Ćwir.*

Tłum. Joanna Straburzyńska, „365 historyjek i wierszyków dla chłopców”, Wydawnictwo Olesiejuk

„Podaj piłkę” – zabawa ruchowa z elementem chwytu

Przebieg:

Dzieci dobrane w pary ustawiają się plecami do siebie. Następnie wykonują skłon w przód i podają sobie piłkę między prostymi, szeroko rozstawionymi nogami. Teraz, prostując tułów, przekazują sobie piłkę górq.

„Ćwicz dokładnie!” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 1 (wg K. Właźnik)

Zajęcia popołudniowe

„Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia oddechowe

Przebieg:

Wyjdź z dziećmi na plac przedszkolny. Zabierzcie ze sobą paski kolorowej bibuły. Najpierw wykonajcie kilka głębokich wdechów przez nos. Przypilnuj, aby dzieci podczas wydechu wypuszczały powietrze ustami. Następnie rozdaj przedszkolakom po dwa paski bibuły.

Wykonujcie następujące ćwiczenia:

- ręce uniesione z przodu, lekko zgięte w łokciach, w obu paski bibuły. Dzieci dmuchają krótkim, przerywanym wydechem raz na pasek trzymany w prawej, a raz w lewej ręce z równoczesnym odwracaniem głowy;

- złożone ręce uniesione z przodu. Dzieci dmuchają na trzymaną w dłoniach bibułę ciągłym, długim strumieniem;

- głęboki wdech przez nos z równoczesnym wspięciem na palce i uniesieniem ramion;

- opuszczenie ramion z jednoczesnym opadem na pięty – długi wydech ustami.

Po ćwiczeniach oddechowych czas na zabawę. Pozwól przedszkolakom pobiegać chwilę z kolorowymi pękami bibuły w dłoniach. Kiedy się znudzą, zgniećcie kolorowe paski w kulki i schowajcie do kartonowego pudełka – przydadzą się podczas następnych ćwiczeń.

„Cukrowe bańki mydlane” – eksperyment

Przebieg:

Puszczanie baniek mydlanych to ulubiona zabawa wszystkich dzieci. Nie dziw się więc, że różne warianty tej zabawy pojawiają się w kolejnych przewodnikach. Tym razem proponujemy wersję z dodatkiem cukru. Zastanawiasz się, dlaczego akurat cukier? Spieszymy z wyjaśnieniem: dzięki cukrowi zawartemu w wodzie z mydłem pęcherzyk powietrza będzie trwalszy, ponieważ cukier zapobiega szybkiemu wyparowywaniu wody, a co za tym idzie, nie pozwala na szybkie pęknięcie mydlanej bańki.

A oto przepis na cukrowe bańki mydlane:

- łyżka gęstego mydła w płynie (ewentualnie płynu do mycia naczyń),
- 1/2 filiżanki wody,
- szczypta cukru.

Zmieszaj detergent z ciepłą wodą. Dodaj cukier. W tej mieszaninie zanurz jeden koniec słomki i dmuchnij w drugi. Powstanie mała, ale trwała bańka mydlana. Żeby była większa, wystarczy rozczapierzyć słomkę z jednej strony.

Udajcie się do ogrodu przedszkolnego, żeby pobawić się w puszczanie i łapanie baniek mydlanych.

DZIEŃ CZWARTY: ZABAWY Z RÓŻNYCH STRON ŚWIATA

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Wynalazcy” – zabawa dydaktyczna rozwijająca kreatywność.
- „Zatańcz ze mną” – zabawa rytmiczna do popularnej piosenki holenderskiej.
- „Kto potrafi?” – zabawa ruchowa z elementem podskoku.
- „Papierowe ptaki” – zapoznanie dzieci z budową ptaka.
- „Berek” – zabawa w ogrodzie przedszkolnym.
- „Najpiękniejsze bajki świata” – „Czerwony Kapturek” na podstawie baśni braci Grimm.

Zajęcia poranne

„Wynalazcy” – zabawa dydaktyczna rozwijająca kreatywność

Przebieg:

Dzieci potrafią wymyślić coś z niczego. Zaproponuj przedszkolakom zabawę, podczas której będą tworzyły przedmioty hybrydowe, czyli krzyżówki znanych przedmiotów.

Podziel dzieci na dwuosobowe zespoły. Każdy z przedszkolaków otrzyma obrazek przedstawiający jakiś przedmiot codziennego użytku. Zadaniem dzieci będzie stworzenie nowego przedmiotu, powstałego z połączenia dwóch obrazków, np. wiaderko + mikrofon = wiaderkofon, czyli urządzenie do przekazywania dźwięku na odległość, przy czym wiadro posłuży w tym wypadku do dodatkowego wzmocnienia głosu.

Przy okazji wymyślania przedmiotów o nowym, zaskakującym przeznaczeniu stwórzcie również neologizmy.

„Misie i lalki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Zatańcz ze mną” – zabawa rytmiczna do popularnej piosenki holenderskiej

Przebieg:

Włącz płytę z utworem. Posłuchajcie wspólnie piosenki. Następnie dwukrotnie wyrecytuj dzieciom słowa. Kiedy przedszkolaki przyswoją sobie tekst piosenki, poproś, by dobrały się w pary i ustawiły naprzeciwko siebie. Teraz czas na zabawę: dzieci słuchają piosenki i jednocześnie wykonują czynności, które sugeruje im tekst. Po kilkakrotnym powtórzeniu zabawy przedszkolaki mogą zacząć śpiewać poznaną piosenkę.

Powtarzanie

*Gdy brzmi piosenka, tańczyć chcę,
daj mi obie rączki swe.
Prawa ta, lewa ta,
dookoła raz i dwa.*

*Prawa ta, lewa ta,
dookoła raz i dwa.
Gdy brzmi piosnka, tańczyć chcę,
daj mi rączkę, obejdz mnie.
Tańczysz ty, tańczę ja,
dookoła raz i dwa.
Tańczysz ty, tańczę ja,
dookoła raz i dwa.*

„Już w szkole, CD sześciolatka, semestr pierwszy”, Nowa Era

„Kto potrafi?” – zabawa ruchowa z elementem podskoku

Przebieg:

Dzieci, słysząc, jak potrząsas tamburynem, biegają w różnych kierunkach z wymijaniem. Kiedy uderzysz w instrument, powinny się zatrzymać i wykonać trzy podskoki obunóż. Jednostajne, rytmiczne dźwięki to sygnał do marszu z wysokim podnoszeniem kolan. Powinnaś zmieniać kolejność „poleceń”, pilnując jednocześnie, by przedszkolaki poprawnie wykonywały ćwiczenia.

„Papierowe ptaki” – zapoznanie dzieci z budową ptaka

Przebieg:

Obejrzyjcie kilka ptasich piór (dla bezpieczeństwa przetrzyj je wcześniej szmatką z alkoholem, by zlikwidować szkodliwe drobnoustroje). Czy wiecie, dlaczego ptaki mają pióra zamiast sierści?

Pióra zatrzymują powietrze przy ciele ptaka. Umożliwia mu to utrzymanie ciepła oraz latanie. Dzięki piórom, które są gładkie i lekkie, ptak unosi się w powietrzu. Gdy ptaki rozpościerają skrzydła, mogą szybować, wykorzystując prąd powietrza. Machają skrzydłami, aby lecieć szybciej i wyżej. Nie wszystkie ptaki potrafią latać. Strusie skrzydła są na przykład za małe w stosunku do masy ciała i nie unoszą ponaddwumetrowego ptaka, a nowozelandzki nietop kivi w ogóle nie ma skrzydeł.

Dzieci z całego świata mają swoje ulubione zabawy i zabawki. We wszystkich kulturach pojawia się motyw ptaka, symbol wolności i niedościgłych marzeń. Ludowe drewniane ptaki, nabywane na wiejskich jarmarkach lub wystrugane ręką dziadunia starowinki, gliniane flety (okaryny), przybierające kształt podniebnych władców przestworzy, lub delikatne, ale także precyzyjnie wykonane metodą origami, ptaki to ulubione zabawki dzieci na całym świecie.

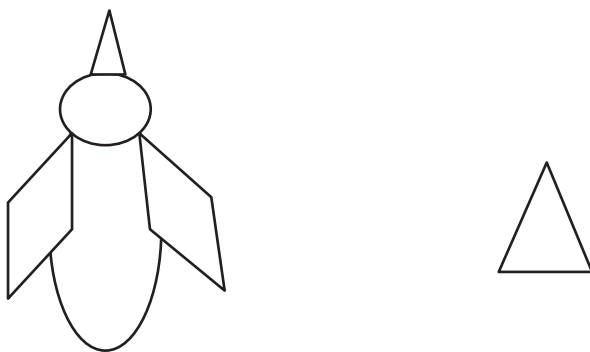
Proponujemy wykonanie papierowych ptaków, które będziecie mogli wykorzystać podczas zabaw w sali lub w ogrodzie przedszkolnym. Jeśli będziecie obchodzić się z nimi delikatnie, to z pewnością odwdzięczą się wam, ciesząc oczy zwiernym wyglądem i delikatnym, prawie niesłyszalnym, szumem „skrzydeł”.

A oto instrukcja wykonania ptaka z papieru:

Dla każdego dziecka przerysuj poniższy schemat (nie powinien być większy niż 2/3 długości dziecięcej dłoni). Na środku tułowia zrób dwa poziome nacięcia. Następnie poleć przedszkolakom, aby wycięły kontury ptaka i umieściły jego sylwetę na środkowym palcu (wkładając palec w nacięcie).

Teraz możecie wypróbować wykonane własnoręcznie zabawki: poruszając delikatnie dłonią w górę i w dół, wprawicie w ruch papierowe skrzydła.

Zabawa będzie przyjemniejsza, gdy wyjdziecie do ogrodu przedszkolnego. Jeśli jednak nie pozwolą na to warunki atmosferyczne, to przebój „Papierowe ptaki” w wykonaniu Krystyny Prońko umili ptasie loty.

Zajęcia popołudniowe

„Berek” – zabawa w ogrodzie przedszkolnym

Przebieg:

Prezentujemy kolejną wyliczankę, która urozmaici popularną i lubianą przez dzieci zabawę w berka. Jeśli macie ochotę zaprosić kogoś do wspólnej zabawy, wystarczy wypowiedzieć ten krótki tekst:

Żółte słońeczko zza chmurki zerka.
Czy chcesz się z nami pobawić w berka?

„Najpiękniejsze bajki świata” – „Czerwony Kapturek” na podstawie baśni braci Grimm

Przebieg:

„Dawno, dawno temu żyła sobie bardzo miła dziewczynka...”

Tak zaczyna się jedna z najpopularniejszych bajek. Opowiedz lub przeczytaj ją swoim podopiecznym. Po lekturze ustalcie kolejność zdarzeń: co było wcześniej, a co później.

Czerwony Kapturek

Dawno, dawno temu żyła sobie bardzo miła dziewczynka...

...która uwielbiała nosić jasnoczerwony płaszcz z kapturkiem.

Nosiła go tak często, że wszyscy zaczęli ją nazywać Czerwonym Kapturkiem.

Czerwony Kapturek razem z mamą mieszkali na skraju ciemnego gęstego lasu.

Pewnego dnia mama Czerwonego Kapturka wręczyła córce garnek pożywnej zupy jarzynowej.

– Zanieś to babci – powiedziała. – Ostatnio nie czuje się najlepiej.

– Tylko nie zbaczaj ze ścieżki – napomniwała ją mama. – Pamiętaj o zasadach leśnych spacerów.

ZASADY LEŚNYCH SPACERÓW

1. Nie zbaczaj ze ścieżki.
2. Nigdy nie rozmawiaj z wilkami.

– Obiecuje, mamó – powiedziała dziewczynka i wyruszyła w drogę. Z początku pięknie świeciło słońce, a wszędzie słychać było śpiew ptaków.

Dziewczynka szła lasem, podskakując z radością.

Nuciła pod nosem piosenkę...

...ukłękła, żeby zawiązać sznurowadło...

...a potem pomachała do drwala.

– Dzień dobry – zawołała.

– Dzień dobry, Czerwony Kapturku – odpowiedział drwal.

Las stawał się coraz gęstszy. Wokół było coraz ciemniej.

W mroku lasu dziewczynka nie zauważyła wilka, który czatował na ścieżce.

Wilk również nie zauważył Czerwonego Kapturka.

Dziewczynka przez nieuwagę nadepnęła wilkowi na łapę...

...i upuściła mu koszyk na głowę.

– Uwważ, jak idziesz! – warknął urażony wilk.

– To twoja wina, siedziałeś na środku ścieżki – odparła dziewczynka.

Niestety, zapomniała o zasadzie numer dwa: „Nigdy nie rozmawiaj z wilkami”.

– A co tam masz w koszyku? – zapytał bardzo głodny wilk.

– Zupę jarzynową – odpowiedziała. – Niosę ją babci.

– Zupę jarzynową! – zawył ze zgrozą wilk. – Obrzydlistwo! Nie znoszę warzyw. Wilki jedzą tylko soczyste czerwone mięso.

I już zbierał się, żeby połknąć Czerwonego Kapturka, kiedy przyszedł mu do głowy lepszy pomysł.

„Może uda mi się zjeść Czerwonego Kapturka oraz babcię! – pomyślał wilk i uśmiechnął się do siebie. – Pychotka!”

Zwrócił się więc do Czerwonego Kapturka słodkim głosem:

– Gdzie mieszka twoja babcia?

– W chatce po drugiej stronie lasu – odpowiedziała dziewczynka.

– Nazrywaj dla niej kwiatów na bukiet, na pewno sprawisz jej przyjemność – podsunął pomysł wilk.

Dziewczynka po raz drugi zapomniała o zasadach leśnych spacerów. Zeszła ze ścieżki w poszukiwaniu kwiatów...

...a tymczasem wilk pognął do chatki babci. Zapukał delikatnie do drzwi.

– Kto tam? – spytała babcia.

– Twoja wnuczka – zapiszczał wilk. – Przyniosłam ci pyszną zupę jarzynową.

– Wejdź, proszę – powiedziała babcia. – Jestem zbyt słaba, żeby wstać.

Wilk wskoczył do chatki z rykiem. Dał susa przez cały pokój...

...i połknął babcię Czerwonego Kapturka.

Następnie położył się do łóżka i czekał na dziewczynkę. Wkrótce rozległo się pukanie do drzwi.

– Wejdź, proszę – zawołał.

Po wejściu do chatki Czerwony Kapturek spojrzał na babcię ze zdziwieniem.

– Ach, babciu, jakie ty masz wielkie uszy! – powiedział.

– Żeby cię lepiej słyszeć – odparł wilk.

Dziewczynka podeszła do łóżka.

– Ach, babciu, jakie masz wielkie oczy! – powiedziała.

– Żeby cię lepiej widzieć – odparł wilk.

– Ach, babciu, jakie masz wielkie włochate ręce! – powiedziała wnuczka.

– Żeby cię mocniej przytulać – odparł wilk.

– Ach, babciu, jakie masz wielkie ostre zęby! – powiedziała dziewczynka.

– Żeby cię lepiej schrupać – warknął wilk.

Wyskoczył z łóżka i połknął Czerwonego Kapturka.

Syty wilk oblizał się i postanowił uciąć sobie drzemkę. Wkrótce zaczął chrapać tak głośno, że aż usłyszał go drwal.

„Nigdy nie słyszałem, żeby staruszka chrapała tak głośno – pomyślał. – Upewnię się, czy wszystko u niej w porządku”.

„O, nie – pomyślał ze zgrozą drwal, widząc wilka w łóżku babci. – Wilk pożarł staruszkę... Ale może zdołam ją jeszcze uratować!”

Wziął do ręki nożyce i rozciął brzuch wilka.

Rach-ciach... Już widział czerwony płaszczyk! Rach-ciach... I oto z brzucha wilka wyskoczył Czerwony Kapturek.

Rach-ciach, rach-ciach, drwal ciął teraz jeszcze szybciej, aż z wilczego brzucha wydostała się i babcia.

Dziewczynka prędko wybiegła przed chatkę i nzbierała kamyków. Włożyła je wilkowi do brzucha i zaszyła go.

Kiedy wilk się obudził, chciał po cichu wymknąć się z chatki, lecz kamienie w jego brzuchu grzechotały głośno.

– Teraz już wszyscy będą słyszeli, jak się zbliżam. Już nigdy nic nie upoluję! – lamentował wilk.

– I o to chodziło! – powiedział drwal.

– Będiesz musiał polubić warzywa – zaśmiała się dziewczynka.

Odtąd wilk żywił się gotowanymi marchewkami. I już nigdy nikogo nie zjadł.

Zaś Czerwony Kapturek na zawsze zapamiętał, że nie wolno rozmawiać z wilkami.

*Tłum. Katarzyna Dmowska, „Najpiękniejsze bajki świata”,
Wydawnictwo Olesiejuk*

Zadanie na następny dzień: poproś dzieci o przyniesienie na następne zajęcia ulubionej zabawki.

DZIEŃ PIĄTY: ZABAWKOWY ŚWIAT

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Skojarzenia” – zabawa dydaktyczna rozwijająca myślenie i pamięć słuchową.
- „Kolejny miś” – ćwiczenia wyrabiające płynność mówienia na określony temat.
- „Rowerek” – zabawa ruchowa usprawniająca mięśnie nóg.
- „Świat zabawek” – ćwiczenia doskonalące pamięć symultaniczną.
- „Wesoła zabawa” – zabawa aktywizująca inspirowana opowiadaniem H. Bechlerowej.

Zajęcia poranne

„Skojarzenia” – zabawa dydaktyczna rozwijająca myślenie i pamięć słuchową

Przebieg:

Pobawcie się w popularną zabawę, która bazuje na pamięci odtwórczej. Zadaniem dzieci będzie tworzenie ciągów słów związanych ze sobą tematycznie.

Podaj przedszkolakom hasło przewodnie, do którego będą musiały dobrać jak największą liczbę pasujących słów, np.:

Zabawki – samochodzik, lalka, miś, pajac, wózek...

Ulica – samochód, jezdnia, chodnik, kierowca, przechodzień...

Ogród – krzew, azalia, konewka...

„Misie i lalki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Kolejny miś” – ćwiczenia wyrabiające płynność mówienia na określony temat

Przebieg:

Dorośli często dziwią się, dlaczego dzieci wciąż domagają się nowych zabawek, a one przecież w ten sposób zapewniają sobie poczucie bezpieczeństwa, choćby to oznaczało kolejną lalkę lub następny w kolekcji samochodzik. Z opowiadania, które za chwilę poznacie, dowiecie się, jakie zabawki najbardziej lubi Tolek.

Po lekturze porozmawiaj z przedszkolakami o tym, które zabawki lubią najbardziej i dlaczego. Obejrzyjcie wspólnie przyniesione przez dzieci zabawki.

Kolejny miś

Tolek uwielbiał pluszowe misie. Kiedy dorośli go pytali, co by chciał dostać na Gwiazdkę lub urodziny, odpowiadał zawsze tak samo:

– Pluszowego misia!

– Nie, kolejnego misia? – mówili rodzice. – Tolku, spójrz na swoje łóżko! Nie ma już miejsca na nową zabawkę!

Mieli rację. Całe łóżko Tolka zakrywały przytulanki. Wieczorem chłopiec z trudem się wcisnął w jedyne miejsce, jakie zostało wolne, ale wcale mu to nie przeszkadzało.

– Musimy coś z tym zrobić – powiedział tata Tolka pewnego dnia, wchodząc do pokoju syna ze stosem desek i pudełkiem na narzędzia. Do podwieczorku na ścianie wisiały trzy półki, a na każdej siedział równy rząd pluszowych misiów.

Następnego dnia w szkole odbywał się festyn. Mama dała Tolkowi parę złotych, mówiąc:

– Kup sobie coś, co ci się spodoba.

– Co tam masz, Tolku? – spytała, gdy wrócili do domu. Tolek się uśmiechnął.

– Kolejny miś?! – jęknęła mama.

– Ale teraz jest dużo miejsca – odpowiedział Tolek. Mrugnął do nowego misia i był pewien, że pluszak też puścił do niego oko.

Tłum. Joanna Straburzyńska, „365 historyjek i wierszyków dla chłopców”, Wydawnictwo Olesiejuk

„Rowerek” – zabawa ruchowa usprawniająca mięśnie nóg

Przebieg:

Dzieci kładą się na plecach na dywanie. Dłonie układają wzdłuż ciała. Unoszą do góry nogi, uginają je w kolanach i poruszają nimi w taki sposób, jakby kręciły pedałami dziecięcego roweru.

„Ćwicz dokładnie!” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 1 (wg K. Właźnik)

Zajęcia popołudniowe

„Świat zabawek” – karty pracy cz. 1, str. 28

Przebieg:

Praca z kartą pracy, którą proponujemy, jest zarazem doskonaleniem umiejętności manualnych, jak i ćwiczeniem pamięci symultanicznej, dotyczącej całościowego globalnego zapamiętywania.

Karta pracy na str. 28 to zarówno rytmy matematyczne, jak i wstęp do podjęcia nauki czytania.

„Wesoła zabawa” – zabawa aktywizująca inspirowana opowiadaniem Heleny Bechlerowej

Przebieg:

Porozmawiaj z dziećmi na temat ich ulubionych zabaw. Wysonduj, które zabawy wolą dziewczynki, a które preferują chłopcy, jakie zabawki przedszkolaki stawiają na pierwszym miejscu. Może okaże się, że macie wspólne zamiłowania. Jeśli potrzebujecie jeszcze jednej podpowiedzi, jak ciekawie spędzić czas wolny, to zapoznajcie się z opowiadaniem Heleny Bechlerowej.

Wesoła zabawa

Mama przyprowadziła dziś pierwszy raz małego Jasia do przedszkola. Jaś przestraszył się gromady dzieci, które właśnie śpiewały, ale pani powiedziała:

– Chodź, Jasiu, będziesz pieskiem.

Jaś od razu podał ręce dzieciom w kole. Pani podzieliła dzieci na grupy: piesków, kotków, kaczek i innych ptaków i zwierzątek. Dzieci utworzyły koło. Jaś trzymał za ręce z jednej strony Olesia, z drugiej dziewczynkę w czerwonym sweterku. Do koła wszedł mały chłopczyk i mówił:

– Jestem mały Maciek, zwierzątek przyjaciel, chcę zaprosić do koła ptaszka, co „kwa, kwa” woła.

Wtedy do koła podreptały wszystkie kaczki. Jaś aż klasnął w ręce z uciechy, tak śmiesznie się kołysały. Potem Maciek zaprosił ptaszki, co „ćwir, ćwir” wołają. Aż pięć wróbelków wbiegło do koła, skacząc. Teraz Maciek powiedział:

– Jestem mały Maciek, zwierzątek przyjaciel, chcę zaprosić do koła pieska, co „hau, hau” woła. Dwa pieski podreptały na czworakach, a z nimi Jaś. Inne dzieci w śmiech.

– Przecież pies to nie ptak! Dajcie fanty!

Jaś musiał dać fant. Długo szukał po kieszeniach. Wreszcie wyjął złotego ludzika z włóczki i podał Zosi, która zbiera fanty.

– A ty mi go oddasz, prawda? – zapytał.

– Oddam ci, jak go wykupisz.

Teraz duże koło tworzyły zwierzęta, małe koło – ptaki. Dzieci w obu kołach śpiewały:

– Skaczą wróble, grzebią kury, kaczki w wodzie brodzą. Psy, kociątko i cielątko na czworakach chodzą.

Wszyscy musieli chodzić jak prawdziwe ptaki i zwierzątka. A dla dzieci-ptaków to nie było wcale takie łatwe. Bo musiały przykucnąć i w ten sposób chodzić lub skakać.

Dużo śmiechu było przy tym, bo Halinka, która była gąską, nie mogła się na dwóch nogach utrzymać i też musiała dać fant. A znowu Hania, kaczuszką, zaczęła sobie zaplatać warkoczek. Pani powiedziała:

– Haniu, kaczuszek nie plotą warkoczków – a na to wesoły Tomek:

– Ale ona jest kaczka dziwaczka!

Ale najwięcej śmiechu było, kiedy Olesiowi-wróbelkowi spadł z nogi pantofelek. Pani wtedy powiedziała tak śmiesznie:

– Wróbelku, wróbelku, nie gub pantofelków!

Helena Bechlerowa, „Wesoła zabawa” – ze zbioru „Wiersze i opowiadania nie tylko do czytania. Antologia literatury dziecięcej”, MAC Edukacja

Zadanie na następny dzień – poproś dzieci, by przyniosły do przedszkola choć jedną pocztówkę z miejsca, w którym spędziły wakacje.

Potrzebne wam będą także muszelki, szyszki, kamyki lub inne skarby, które dzieci przywiozły z wakacji.

TYDZIEŃ TRZECI: MINĘŁY WAKACJE, NADESZŁA JESIEŃ

DZIEŃ PIERWSZY: WAKACYJNYCH WSPOMNIENI CZAR

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Moje wakacje” – zabawa dydaktyczna typu prawda czy fałsz.
- „Nadmorskie wędrówki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych.
- „Wakacyjne skarby” – zabawa matematyczna, tworzenie zbiorów różniczkowych.
- „Raki” – zabawa ruchowa z elementem czworakowania.
- „Wakacyjne wspomnienia” – działania plastyczne, tworzenie galerii prac dziecięcych.
- „Wspomnienie lata” – ćwiczenia doskonalące sprawność manualną i motoryczną.
- „W poszukiwaniu pocztowej skrzynki” – spacer.

Zajęcia poranne

„Moje wakacje” – zabawa dydaktyczna typu prawda czy fałsz

Przebieg:

Usiądźcie wspólnie w kręgu. Podczas zabawy, którą za chwilę przeprowadzisz, potrzebne będą widokówki oraz kartki pocztowe przywiezione z wakacji. Rozpocznij zabawę, opowiadając przedszkolakom w kilku słowach, gdzie byłeś tego roku na czasach, np. „Tego roku nad morzem była piękna pogoda. Mogłam do woli korzystać z morskich i słonecznych kąpiel”. Następnie pokaż dzieciom widokówkę, na której uwieczniono piękno Gór Świętokrzyskich. Zadaniem przedszkolaków będzie ocena, czy przekazane przez ciebie informacje to prawda czy fałsz. W podobny sposób dziecko siedzące po twojej prawej stronie opowie o swoich wakacjach i pokaże przygotowaną kartkę, a potem kolejne i kolejne...

„Nadmorskie wędrówki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Przebieg:

Dzieci kraby poruszają się po sali w czworakowaniu tyłem, naśladując chodzące po plaży skorupiaki. Powiedz podopiecznym, że kraby poruszają się zarówno do tyłu, jak i do przodu, ale przede wszystkim bokiem. W celu przywołania nastroju minionego lata możesz włączyć nagranie zawierające szum morskich fal i pokrzykujących w oddali mew.

Zajęcia główne

„Wakacyjne skarby” – zabawa matematyczna, tworzenie zbiorów różniczkowych

Przebieg:

Zgromadźcie w jednym miejscu (najlepiej na dywanie) wakacyjne skarby przyniesione przez dzieci do przedszkola. Przygotuj cztery pojemniki, np. pudełka po butach, oznacz je kolejno symbolami: muszla, szyszka, kamień, pióro. Dzieci, segregując przedmioty i wkładając je do odpowiednich pudełek, klasyfikują je pod względem jednej cechy.

Po wspólnej pracy grupowej czas na działania indywidualne. Rozdaj dzieciom papierowe koła w czterech kolorach: czerwonym, żółtym, zielonym i niebieskim. Następnie wyznacz przedszkolakom indywidualne zadania: dzieci z czerwonymi kołami zaopatrują się w jedną dużą

i jedną małą szyszkę, z kołami zielonymi szukają dla siebie kamyków (jeden duży i jeden mały), przedszkolaki z kołami niebieskimi znajdują jedną dużą i jedną małą muszlę, natomiast te, które mają żółte koła, szukają piór, również dużych i małych. Teraz dzieci porównują elementy w swoich zbiorach, określając je pod względem wielkości (duży, mały). Następnie szukają trzeciego „rozmiaru”, który będzie pasował do dwóch poprzednich, ale będzie średniej wielkości.

„Raki” – zabawa ruchowa z elementem czworakowania

Przebieg:

Rozciągnij w poprzek sali sznur na wysokości około 50 cm lub wyznacz dwoje dzieci do trzymania na tej wysokości napiętej skakanki. Zadaniem przedszkolaków będzie naśladowanie sposobu poruszania się raków – przejście pod przeszkodą w czworakowaniu tyłem.

Jest to zabawa, którą można przeprowadzić w ogrodzie przedszkolnym.

„Wakacyjne wspomnienia” – działania plastyczne, tworzenie galerii prac dziecięcych

Przebieg:

Minęły już wakacje, na pewno dzieciaki przywiozły mnóstwo kolorowych pocztówek z ciekawych miejsc. Stwórzcie wspólnie piękną wystawę. Do jej wykonania potrzebne będą kolorowe klamerki do bielizny, sznurek, tak długi, by pomieścił wszystkie pocztówki, klej łączący karton z drewnem i plastikiem, karton lub kartka z bloku technicznego, nożyczki, farby i kredki.

Poproś każde dziecko, by narysowało lub namalowało kolorowego motylka na kartonie. Motyl nie może być zbyt duży, powinien mieć mniej więcej 10 cm. Jeśli chcesz, możesz przygotować gotowe do pokolorowania szablony, które dzieci ozdobią i wytną. Gdy motyl będzie gotowy, pomóż dzieciom przykleić go na klamerkę. Teraz wystarczy tylko przymocować sznurek w wybranym miejscu, ale na bezpiecznej dla dzieci wysokości, i przypinać do niego pocztówki za pomocą ozdobionych motylami spinaczy do bielizny.

Możesz poprosić dzieci, by, przypinając swoją pocztówkę, powiedziały parę słów o miejscu, z którego ją przywiozły. Porozmawiajcie przez chwilę o pocztówkach i listach. Sprawdź, czy dzieci wiedzą, dlaczego piszemy listy do znajomych i do członków rodziny. Napiszcie na widokówce kilka ciepłych słów i zaadresujcie ją do siebie samych, na adres waszego przedszkola. Wrzucicie ją do najbliższej skrzynki pocztowej podczas popołudniowego spaceru.

Zajęcia popołudniowe

„Wspomnienie lata” – karty pracy cz. 1, str. 20

Przebieg:

Zamknijcie na chwilę oczy. Przypomnijcie sobie, jak wygląda bocian. Jeśli nie wszystkie dzieci widziały bociana „na żywo”, posłuż się ilustracją demonstracyjną. Zadaniem przedszkolaków będzie wypełnienie konturu ptaka plasteliną. Sugerujemy użycie naturalnych kolorów, czyli bieli i czerni.

„W poszukiwaniu pocztowej skrzynki” – spacer

Przebieg:

Wyjdźcie na spacer. Podczas wędrowki po najbliższej okolicy poszukajcie skrzynki na listy. Z pewnością tacy wytrawni tropiciele jak wy poradzą sobie z tym zadaniem śpiewająco. Następnie wrzucicie do niej kartkę pocztową, którą wspólnie zredagowaliście.

Zadanie na następny dzień: zapoznajcie się z prognozą pogody na jutro.

DZIEŃ DRUGI: ŻYWIÓŁY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Kto widział wiatr?” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza U. Kozłowskiej.
- „Pewnej burzowej nocy” – teatrzyk sylwet na podstawie opowiadania.
- „Wietrzyk psotnik” – zabawa ruchowa bieżna.
- „Trzęsienie ziemi” – eksperyment.
- „Wędrujemy, wędrujemy...” – spacer.

Zajęcia poranne

„Kto widział wiatr?” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza Urszuli Kozłowskiej

Przebieg:

Odrobiliście pracę domową? Czego dowiedzieliście się z prognozy pogody na dziś? Czy to, co mówił prezenter telewizyjny, sprawdziło się w 100%?

Porozmawiaj z dziećmi na temat prognozowania, sprawdzalności zapowiedzi meteorologicznych oraz o nieoczekiwanych zmianach spowodowanych załamaniem pogody. Obejrzyjcie ilustracje przedstawiające pozytywne lub zgubne skutki wietrznej pogody. Wytlumacz dzieciom, że wiatru nie widać, widać jedynie efekty jego działalności.

Kto widział wiatr?

*Kto widział wiatr? Nie ja, nie ty.
Lecz kiedy listek na drzewie drży,
kiedy się drzewo ku ziemi chyli,
wiemy na pewno (wzrok nas nie myli!),
że oto właśnie przebiegł przez świat...
Kto? Łatwo zgadnąć – wesoly wiatr!*

*Urszula Kozłowska, „365 historyjek i wierszyków
dla chłopców”, Wydawnictwo Olesiejuk*

Czy wiecie skąd się bierze wiatr?

Światło słoneczne ogrzewa powietrze otaczające Ziemię. Wtedy zaczyna się ono przemieszczać. Im jest cieplejsze, tym szybciej się przesuwa. Ruch powietrza to właśnie wiatr.

Czy wiatr jest pożyteczny?

O wietrze myślimy na ogół nieprzychylnie. Kojarzy się nam bowiem z wichurą lub huraganem. Może on jednak pomagać ludziom, służąc jako źródło energii. Bez wiatru wiatraki nie miałyby zboża, żagłówki nie mogłyby pływać, a dzieci – puszczać latawców.

„Pewnej burzowej nocy” – teatrzyk sylwet na podstawie opowiadania o tym samym tytule

Przebieg:

Wykonaj sylwety głównych bohaterów opowiadania. Dzieci uważniej będą śledziły akcję, gdy przedstawisz ją w interesujący sposób. Forma teatrzyku przemawia do wyobraźni małego odbiorcy i sprawia, że przedszkolak chłonie przekazywane mu treści wielozmysłowo i spontanicznie oraz reaguje na zwroty akcji.

Mówi się, że strach ma wielkie oczy. Czy można go obłaskawić? Tak! Poznając jego źródło. Zapoznajcie się z historią Łatka, który bardzo bał się burzy. Czy słusznie? Oceńcie to sami.

Pewnej burzowej nocy

Łatek miał spędzić pierwszą noc w nowej budzie. Ułożył się na kocyku i patrzył, jak zapada zmierzch.

Niedługo potem zasnął. W nocy zaczął padać deszcz i jedna kropla spadła z daszku prosto na nos Łatka.

Później rozległ się straszny huk i niebo rozświetliła błyskawica.

Łatek obudził się przestraszony. Natychmiast zerwał się na nogi, warcząc. Mówił sobie:

– To tylko burza. Co to dla wiejskiego psa!

Jednak w świetle kolejnej błyskawicy zobaczył duży cień na ścianie stodoły. Łatek głośno przełknął ślinę. Co to mogło być? Zaczął wściekle szczekać, udając groźnego psa. Podczas kolejnej błyskawicy przekonał się, że cień znikł.

– Przegoniłem potwora! – cieszył się.

Gdy ułożył się ponownie w budzie, na niebie znów przez chwilę było jasno. W wejściu stanął „potwór”. Jak się okazało, była nim mamusia Łatka, która powiedziała:

– Sprawdzam tylko, czy wszystko w porządku.

– Z takim mężnym psem jak ja? Oczywiście, że w porządku! – obruszył się Łatek.

Ale i tak chętnie się przytulił do mamy, gdy na nocnym niebie szalała burza!

Tłum. Joanna Straburzyńska, „365 historyjek i wierszyków dla chłopców”, Wydawnictwo Olesiejuk

„Wietrzyk psotnik” – zabawa ruchowa bieżna

Przebieg:

Zabawa, którą proponujemy, to zabawa bieżna, dlatego będziecie potrzebowali dużo miejsca. Ustaw dzieci w rozsypcie. Wytlumacz im, że będą liśćmi, które goni psotny wiatr.

Na dźwięk potrząsanego przez ciebie tamburyna przedszkolaki biegają po sali. Kiedy wiatr przycicha (rytmiczne wystukiwanie półnut), „liście”, kręcąc się wokół własnej osi, powoli opadają na ziemię. Pojedyncze zdecydowane uderzenie w instrument podrywa „liście” i te, zachęczone odgłosami potrząsanego tamburyna, znowu biegają po sali.

„Trzęsienie ziemi” – eksperyment

Przebieg:

Dzieci coraz częściej słyszą informacje o różnych kataklizmach. Czy wiedzą jednak, jakie są ich przyczyny? Wyjaśnij przedszkolakom, co to jest trzęsienie ziemi. Posadź dzieci półkołem na dywanie. Przed nimi ustaw krzeselko, a na nim zbuduj kilka wież z klocków. Następnie chwyć nogi krzeselka i mocno nim potrząśnij. Co się stanie? Wieże z klocków zawalą się, tak jak upadają budowle podczas trzęsienia ziemi. Wytlumacz dzieciom, że siedzisko krzeselka jest twarde, podobnie jak twarda jest powierzchnia Ziemi. Podczas trzęsienia skorupa naszej planety zaczyna się poruszać i drgać, podobnie jak imitujące ją krzeselko. Nie dziw się, gdy zobaczysz podopiecznych powtarzających ten eksperyment. Przecież dzieci muszą samodzielnie rozwiązywać zagadki natury, by obudzić w sobie naturę badacza.

Zajęcia popołudniowe

„Wędrujemy, wędrujemy...” – spacer

Przebieg:

Wyjdź z dziećmi na spacer. Poobserwujcie przyrodę. Czy zauważyliście jakieś zmiany? Zwróć uwagę na zamglony kolor nieba, ptaki, które uwijają się wśród gałęzi, i na liście, powoli zmieniające swe kolory. Zbierzcie jak najwięcej jesiennych liści – przydadzą się do wyklejania spódnicy Pani Jesieni.

DZIEŃ TRZECI: WESOŁE PLACE ZABAW

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Obrazek do składania” – zabawa dydaktyczna doskonaląca koordynację wzrokowo-ruchową.
- „Wesoły plac zabaw” – zabawy twórcze rozwijające wyobraźnię.
- „Zabawa z piłką” – zabawa ruchowa z elementem celowania.
- „Podwórkowe zabawy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 2 (wg K. Wlaźnik).
- „Mali budowniczowie” – zabawy konstrukcyjne.
- „Jesteśmy zdrowi i sprawni” – zabawy na placu przedszkolnym.

Zajęcia poranne

„Obrazek do składania” – zabawa dydaktyczna doskonaląca koordynację wzrokowo-ruchową

Przebieg:

Zaproponuj dzieciom składanie w całość obrazków pociętych na kilka części. Dostosuj stopień trudności do możliwości przedszkolaków. Jeśli chcesz, żeby układanki posłużyły jeszcze kilka razy, to przed pocięciem ilustracji przyklej ją na sztywną tekturę.

„Nadmorskie wędrówki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Wesoły plac zabaw” – zabawy twórcze rozwijające wyobraźnię

Przebieg:

Rozdaj dzieciom „Wierszyki 4-latka”. Poproś, by na str. 18–19 policzyły: dzieci, huśtawki, karuzele, lalki, wiaderka i inne zabawki. Następnie przeczytaj zamieszczoną tam wyliczankę. W tym czasie przedszkolaki mogą wskazywać wymieniane elementy oraz dopowiadać brakujące słowa. Kolejnym i najtrudniejszym zadaniem będzie samodzielne lub zespołowe tworzenie wyliczanek.

Wesoły plac zabaw

*Tere-fere, fiku-miku,
chodź się z nami bawić, smyku.*

*Mamy jedną karuzelę,
lecz jest na niej miejsca wiele.
Fiku-miku, tere-ferę,
mamy jedną...,
a do tego dwie huśtawki.
Przynieśliśmy też zabawki.
Fiku-miku, tere-ferę,
mamy jedną...,
dwie..., jedną lalę.
Nudzić się nie będziesz wcale.
Fiku-miku, tere-ferę,
mamy jedną...,
dwie..., jedną...
W trójkę bawmy się wspaniale!*

*Urszula Kozłowska, „Wierszyki 4-latka” z „Teczki 4-latka”,
Wydawnictwo Olesiejuk*

„Zabawa z piłką” – zabawa ruchowa z elementem celowania

Przebieg:

Ustaw dzieci w luźnym kole. W środku małej obręczy umieść piłkę. Daj każdemu dziecku jeden woreczek i poproś, by, rzucając, maluchy próbowały „wydostać” piłkę z obręczy. Jeśli któremuś przedszkolakowi się powiedzie, należy nagrodzić go brawami.

„Podwórkowe zabawy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 2 (wg K. Wlaźnik)

Przebieg:

Zabawa orientacyjno-porządkowa: marsz po obwodzie koła, na sygnał, np. uderzenie w bębenek, dzieci maszerują tyłem.

Ćwiczenia wyprostne: dzieci, chodząc po sali, wykonują skłony i wyprosty – naśladując zbieranie okazów przyrody.

Ćwiczenia z elementem rzutu: dzieci dobrane w pary podają sobie rzutem od dołu woreczek gimnastyczny.

Czworakowanie i pełzanie: dzieci poruszają się, czworakując, slalomem pomiędzy „drzewami” (pachołkami), a następnie, pełzając, pokonują gęste „zarośla”.

Ćwiczenie dużych grup mięśniowych: dzieci wykonują zamachy oburącz zza głowy i naśladują rzut piłką.

Ćwiczenie uspokajające: marsz parami po obwodzie koła.

Zajęcia popołudniowe

„Mali budowniczy” – zabawy konstrukcyjne

Przebieg:

Podziel grupę na trzy zespoły. Każdy team zajmuje kawałek wolnej przestrzeni, który już za chwilę zamieni się w plac budowy. Rozdaj przedszkolakom różnego rodzaju klocki i pozwól, by puściły wodze fantazji podczas budowania wymarzonego placu zabaw.

„Jesteśmy zdrowi i sprawni” – zabawy na placu przedszkolnym z wykorzystaniem stałych urządzeń terenowych

Przebieg:

Wyjdźcie na podwórko. Porównajcie przedszkolny plac zabaw z tymi, które dzieci budowały dzisiajszego popołudnia.

DZIEŃ CZWARTY: BABIE LATO

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Babie lato” – twórcza ekspresja ruchowa inspirowana muzyką klasyczną.
- „Z wizytą u pająka” – obserwacje przyrodnicze.
- „Pani Jesień” – ćwiczenie doskonalące sprawność palców i dłoni.
- „Pajęczyna” – zabawa ruchowa z elementem skoku.
- „Portret Pani Jesieni” – zbiorowa praca plastyczna.

Zajęcia poranne

„Babie lato” – twórcza ekspresja ruchowa inspirowana muzyką klasyczną

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom zagadkę Stefanii Szuchowej i Hanny Zdzitowieckiej. Wyjaśnij im, jak wygląda babie lato. Podkreśl jego zwiewność i ulotność.

Babie lato

*Biała niteczka,
bo nic nie zszywa,
w modrym powietrzu
leciutko pływa.
Pośród gałązek
suchych się plącze,
wysnuł ją z siebie
mały pajączek.*

*Stefania Szuchowa, Hanna Zdzitowiecka,
„Od wiosny do wiosny”, Nasza Księgarnia*

Następnie rozdaj przedszkolakom apaszki i zachęć do ekspresyjnego tańca inspirowanego utworem z repertuaru Franciszka Schuberta „Momenty muzyczne nr 3 f-moll”.

„Nadmorskie wędrówki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Z wizytą u pająka” – obserwacje przyrodnicze

Przebieg:

Babie lato to nitki pajęcze niesione wiatrem. Ich pojawienie się jest oznaką, że lato definitywnie odeszło i za progiem stoi Pani Jesień. Wyjdźcie na spacer – najlepiej do parku. Podejdźcie do skupiska krzewów i, zaopatrzeni w lupki i szkła powiększające, poszukajcie pająków. Wyłumacz dzieciom, że nie należy się ich bać, a tym bardziej zabijać, bo każde stworzenie ma prawo do życia.

Czy pająki to robaki?

Nie. Pająki nie są robakami. Nie są również owadami. Są częścią rodziny zwanej pajęczakami. Ich kuzyni to kleszcze i skorpiony. Wszystkie pajęczaki mają osiem nóg, a owady – sześć. Jeśli wam się uda, policzcie odnóża pająka.

Pajęcza sieć to misterne dzieło małego tkacza. Najładniej prezentuje się wówczas, kiedy w zawieszonych na niej kropkach rosy przeglądają się słoneczne promyki.

Dlaczego pająki tkają pajęczyny?

Pająki tkają pajęczyny, aby złapać owady, które są ich pokarmem. Pajęczyna powstaje z płynnej wydzieliny wydostającej się z końca odwłoka. Niektóre nitki pokrywa lepka substancja. Dzięki niej insekty dużo większe niż pająki przylepiają się do pajęczyny. Gdy pająk poczuje szarpnięcie, wybiega i osnuwa nitki wokół ofiary. Pajęczyny nie wolno zrywać. Przedszkolaki to przecież przyjaciele przyrody, a nie niszczycciele.

„Pani Jesień” – karty pracy cz. 1, str. 2

Przebieg:

Jesień urzeka nas feerią barw. Pomarańcze, czerwienie, brązy i żółcie dominują podczas działań plastycznych związanych z proponowaną kartą pracy. Półprzestrzenny efekt uzyskacie, wyklejając suknię Pani Jesieni bibułą pociętą w paski, zaczynając naklejanie od dołu ku górze. Dodatkową zaletą tej karty pracy jest możliwość wykorzystania jej podczas ćwiczeń oddechowych.

„Pajęczyna” – zabawa ruchowa z elementem skoku

Przebieg:

Rozłóż na podłodze trzy liny długości około 2,5 m w taki sposób, aby krzyżowały się pośrodku każdej z nich – powstanie sześć ramion „pajęczyny”. Dzieci ustawiają się pomiędzy nimi i, przeskakując obunóż przez „nici” osnowy, „tkają” pajęczą sieć. Po jakimś czasie zmień kierunek poruszania się dzieci, w przeciwnym razie może im się zakręcić w głowach!

Zajęcia popołudniowe

„Portret Pani Jesieni” – zbiorowa praca plastyczna

Przebieg:

Jeśli zostało wam jeszcze trochę kolorowych liści, wykonajcie portret Pani Jesieni. Narysuj kobiecą postać na połowie arkusza szarego papieru. Poproś dzieci, by pokolorowały ją kredkami świecowymi, a następnie liśćmi wykleiły piękną jesienną spódnicę.

Jako wprowadzenie do zabawy proponujemy wiersz Anny Wareckiej „Jesień chodzi po lesie”

Jesień chodzi po lesie

*Jesienią, jesienią
Lecą liście na ziemię,
Lecą jabłka czerwone,
Liście żółto-czerwone.
Jesienią, jesienią
Lecą z drzewa na ziemię
Wielkie, twarde kasztany,
W liściach leżą schowane...*

*Jesień chodzi po lesie,
Zbiera grzyby brązowe,
Wiatr koszyki jej niesie
I orzechy w niej chowa.
Jesień wchodzi w ogrody,
Zrywa gruszki jak dzwony,
Śliwki słodsze od miodu,
Owoc głogu czerwony...*

*...Jesień tańczy wesółą,
Zbiera zioła na łące,
Przy ognisku na polach
Je kartofle gorące.
Jesień chodzi po lesie
Babie lato rozwiesza,
Worek chrustu przyniesie
I przed zimą ucieka.*

Anna Warecka, „Gitara dla komara”, JUKA

DZIEŃ PIĄTY: NAJCIEKAWSZA OPOWIEŚĆ WAKACYJNA

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Kończy się lato” – zabawa plastyczna do piosenki.
- „Komar” – kulinarne zabawy dla niejadków.
- „Wyprawa w góry” – zabawa ruchowa z elementem wstępowania.
- „Tam byliśmy” – zabawa dramatyczna.
- „Wędrówka zwierząt” – ćwiczenia utrwalające posługiwanie się pojęciami: pierwszy, ostatni.

Zajęcia poranne

„Kończy się lato” – zabawa plastyczna do piosenki

Przebieg:

Wysłuchajcie proponowanej przez nas piosenki. Zilustrujcie jej treść. Jeśli użyjecie pasteli olejnych, efekty mogą być interesujące za sprawą żywych, nasyconych barw. Należy jedynie dopilnować, żeby dzieci kolorowały dokładnie, raz koło razu. Jeśli sąsiadujące ze sobą barwy się połączą, to rysunek będzie jeszcze ciekawszy.

Kończy się lato

*Ref.: Kończy się lato raz, dwa, trzy,
dojrzewa jarzębina,
kolczasty kasztan śmieje się,
rok szkolny się zaczyna.*

*1. Skończyły się wakacje,
do przedszkola wracać czas,
będziemy znów wspominać
morze i szumiący las.*

Ref.: Kończy się lato...

*2. Czekają już zeszyty,
kredki, rysunkowy blok.
Wakacje się skończyły,
będą nowe, lecz za rok.*

Ref.: Kończy się...

*Muzyka i słowa Danuta i Karol Jagiełłowie, „Już w szkole, CD
sześciolatka, semestr pierwszy”, Nowa Era*

„Nadmorskie wędrówki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Komar” – kulinarne zabawy dla niejadków

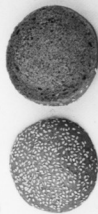
Przebieg:

Czy wiedzieliście, że komary to przysmak najmniejszego z żyjących na terenie Polski nietoperza – karlika? Karlik w ciągu jednej nocy potrafi zjeść około 1000 sztuk tych dokuczliwych owadów.

Nikt chyba nie lubi komarów, my przynajmniej nikogo takiego nie znamy. Mamy jednak sposób na to, by każda dziecięca buzia uśmiechnęła się na widok tego niesympatycznego owada. Przygotuj z przedszkolakami przekąskę wg przepisu zamieszczonego na str. 32-33 w książce pt. „Kulinarne zabawy dla niejadków”, a przekonasz się, że to prawda.

1

Bułkę przekrój na pół.

2

Dolną część posmaruj masłem.

3

Położ na niej dwa plasterki ogórka. Z kawałków czarnej oliwki zrób źrenice – powstaną oczy owada.

4

Dwa plasterki ogórka przekrój na pół.

5

Ułóż te połówki ogórka wokół czarnych oliwek.

6

Górną część bułki pokrój na trzy kawałki.

8

Dodaj środkową część pokrojonej bułki, czyli tułów owada.

9

Ze szczypiorku zrób klujkę.

10

Z pozostałej części ogórka specjalną wykrawaczką zrób spiralę.

7

Z przekrojonych na pół plasterków salami ułóż skrzydła.

11

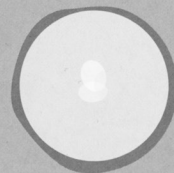

Położ odwlok ze spirali za tułowiem komara.

składniki

bułka
świeży ogórek
2 plasterki salami
czarna oliwka bez pestki
masło
szczypiorek
liść salaty

komar

„Wyprawa w góry” – zabawa ruchowa z elementem wstępowania

Przebieg:

Dzieci stoją przed drabinkami. Na twoje polecenie zaczynają „wędrówkę w góry”, kolejno chwytając szczeble drabinki, rozpoczynają od najniższego do tego, który znajduje się na wysokości ich głów. Następnie pokonują „trasę” w przeciwnym kierunku.

„Podwórkowe zabawy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 2 (wg K. Wlaźnik)

Zajęcia popołudniowe

„Tam byliśmy” – zabawa dramatowa

Przebieg:

Zbierzcie się wszyscy w jednym miejscu. Wyłumacz dzieciom, że zabawa, którą za chwilę przeprowadzicie, będzie wymagała od nich umiejętności aktorskich. Polega ona na tym, że ty będziesz wymieniała miejsce często odwiedzane przez urlopowiczów podczas letnich wakacji, a przedszkolaki ruchem, gestem i mimiką pokażą, co to za miejsce.

Morze – dzieci naśladują pływanie, robienie babek z piasku...

Góry – przedszkolaki „wędrują”, podziwiają krajobrazy...

Wiejskie podwórko – karmienie drobiu, jazda na kucyku, głaskanie psa...

Dzięki tej zabawie dzieci mają szansę być tam, gdzie podczas tegorocznych wakacji nie były. Jeśli dodasz do tego dźwięki (morze, las, góry, wiejskie podwórko...), to z pomocą wyobraźni przeniesiecie się w różne rejony naszego kraju i nie tylko.

„Wędrówka zwierząt” – karty pracy cz. 1, str. 17

Przebieg:

Dzisiaj podróżowaliście po Polsce i poza jej granicami, wspominając wakacyjne przygody. Czy podczas swych wojaży dotarliście do Afryki? Jeśli nie, przeniesiecie się na Czarny Ląd, wypełniając kartę pracy na str. 17.

TYDZIEŃ CZWARTY: NASZE BEZPIECZEŃSTWO

DZIEŃ PIERWSZY: SPOTKANIE Z POLICJANTEM

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Przegląd prasy” – gazetka tematyczna.
- „Znajdź swój kolor” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych.
- „Stróż prawa” – spotkanie z policjantem, pogadanka poparta objaśnieniami i pokazem.
- „Potocz obręcz” – zabawa ruchowa z elementem toczenia.
- „Jarzębinowe korale” – ćwiczenia doskonalące pamięć sekwencyjną.
- „Ruch uliczny” – zabawa tematyczna na placu przedszkolnym.

Zajęcia poranne

„Przegląd prasy” – gazetka tematyczna

Przebieg:

Daj dzieciom czasopisma i kolorowe gazety. Poleć, aby wyszukały w nich zdjęcia przedstawiające policjantów lub kojarzące się z jego pracą. Fotosy należy następnie wyciąć i nakleić na duży arkusz papieru. W ten sposób powstanie gazetka tematyczna.

„Znajdź swój kolor” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Przebieg:

Rozsyp w sali woreczki w dwóch kolorach. Dzieci „ubierz” w szarfy w tych samych barwach. Na umówiony sygnał, np. zadęcie w trąbkę, przedszkolaki szukają woreczka w kolorze swojej szarfy. Kiedy go znajdą, podnoszą w górę, a następnie układają sobie na głowie i maszerują z nim po obwodzie koła.

Zajęcia główne

„Stróż prawa” – spotkanie z policjantem, pogadanka poparta objaśnieniami i pokazem

Przebieg:

Zaproś do przedszkola policjanta lub policjantkę. Od nich dzieci dowiedzą się o specyfice pracy stróża prawa. Krótka pogadanka poparta filmem edukacyjnym z pewnością zainteresuje małych słuchaczy. Pozwól przedszkolakom na zadawanie gościowi różnych pytań. Zapoznaj dzieci z numerami alarmowymi 997 i 112.

„Potocz obręcz” – zabawa ruchowa z elementem toczenia

Przebieg:

Ustaw grupę w dużym luźnym kole. Potrzebna będzie obręcz, którą będziesz toczyła do każdego dziecka po kolei, a one do ciebie. Jeśli przedszkolaki opanują już umiejętności pchnięcia i toczenia, możesz zwiększyć odległość pomiędzy tobą a dzieckiem, do którego „wędruje” obręcz.

„Jarzębinowe korale” – karty pracy cz. 1, str. 21

Zanim przystąpicie do wypełniania tej karty pracy, spróbujcie rozwiązać poniższą zagadkę, której autorkami są Stefania Szuchowa i Hanna Zdzitowiecka.

Wiosną w zieleń wplotła
Białych kwiatów kiście.
Teraz ma korale,
A zgubiła liście.
(Odpowiedź: jarzębina)

Pora na działania matematyczne: wypełniając kartę pracy na str. 21, dzieci tworzą jarzębinowe rytmy. Następnie na niby nawlekają jarzębinowe korale. Żeby praca przebiegała w miłej atmosferze, włącz piosenkę do słuchania, która treścią nawiązuje do tej karty pracy.

Jarzębinowa piosenka

*1. Na polanie w lesie
chodzi sobie jesień,
różne dary niesie.
Na polanie w lesie
chodzi sobie jesień,
różne dary niesie.*

*Ref.: Koral, koral sznur koral
la, la, la, la, la, la.
Koral, koral sznur koral,
koral jarzębina da.*

*2. Las się cały mieni,
żłoci i czerwieni,
czary to jesieni.
Las się cały mieni,
żłoci i czerwieni,
czary to jesieni.*

Ref.: Koral, koral...

*Muzyka Feliks Rybicki, słowa Maria Szypowska, CD
„Szkoła sześciolatka cz. 1”, MAC Edukacja*

Zajęcia popołudniowe

„Ruch uliczny” – zabawa tematyczna na placu przedszkolnym

Przebieg:

Wyjdźcie na plac przedszkolny, gdzie będziecie mogli w praktyce przećwiczyć zdobyte dzisiaj wiadomości. Rozdaj dzieciom krążki, czyli kierownice, i zachęć do biegu. Uświadom im jednak, że nie są jedynymi użytkownikami terenu i w związku z tym powinni uważać na współuczestników zabawy. Dla zwiększenia bezpieczeństwa wyznacz trzech policjantów (oznacz ich szarfami), którzy będą upominać niesfornych „kierowców”.

DZIEŃ DRUGI: BEZPIECZNE PRZEJŚCIE PRZEZ JEZDNIĘ

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Kolorowe światła” – piosenka do słuchania, przedstawiająca zasady prawidłowego przechodzenia przez jezdnię.
- „Przejście przez jezdnię” – zabawa wyrabiająca nawyk prawidłowego przechodzenia przez ulicę.
- „Sygnalizator” – zabawa ruchowa bieżna.
- „Tutaj mieszkam” – makieta.
- „Ruch uliczny” – ćwiczenie doskonalące koncentrację i pamięć sekwencyjną.
- „Nasze zabawy” – zabawy w kącikach tematycznych wg zainteresowań dzieci.

Zajęcia poranne

„Kolorowe światła” – piosenka do słuchania, przedstawiająca zasady prawidłowego przechodzenia przez jezdnię

Kolorowe światła

*1. Do przedszkola co dzień rano
Idę przez ulicę z mamą.
Droga wcale nie jest łatwa,
Bo na skrzyżowaniu światła.*

*Ref.: Czerwone światło – STÓJ,
Zielone światło – IDŹ,
Na żółtym świetle zawsze – CZEKAJ.
Tak już musi być.*

*2. Samochody w rzędach stoją,
A kierowcy spoglądają,
Czy już światło jest zielone,
By odjechać w swoją stronę.*

Ref.: Czerwone światło – STÓJ...

*3. Policjanci wciąż pracują,
Skrzyżowanie obserwują,
Czy przepisy wszyscy znają
I czy znaków przestrzegają.*

Ref.: Czerwone światło – STÓJ...

Muzyka i słowa Danuta i Karol Jagiełłowie, „Już w szkole, CD sześciolatka, semestr pierwszy”, Nowa Era

Wysłuchajcie piosenki i omówcie jej treść. Nauczcie się wpadającego w ucho refrenu – to pomoże wam w zapamiętaniu podstawowych zasad poruszania się w ruchu ulicznym.

„Znajdź swój kolor” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Przeście przez jeźnię” – zabawa wyrabiająca nawyk prawidłowego przechodzenia przez ulicę

Przebieg:

Przeczytaj wiersz Urszuli Kozłowskiej. Zaaranżuj na dywanie ulicę z przeście dla pieszych. Zamiast malować na podłodze zebę, możesz ją zastąpić pasami z białego papierowego ręcznika. Zrób symulację przechodzenia przez ulicę. Przedszkolaki mogą prześć po pasach na drugą stronę tylko wówczas, kiedy zapali się zielone światło, a one dodatkowo spojrzą w lewo, w prawo i ponownie w lewo.

Dla ciebie mamy bardzo ważne zadanie: wystąpisz w roli sygnalizatora świetlnego.

*Uwaga! Oto przeście dla pieszych.
Stój! Czekaj grzecznie. Gdzie się tak spieszysz?!
Sygnalizator mruga światłami.
Jaki to kolor? Zgadnijcie sami!*

*Jest jak pomidor lub jak malinka.
Zna go na pewno każda dziewczynka!
Jest jak wisienka, jak w polu maczek.
Zna go z pewnością każdy chłopaczek!*

*Gdy widzisz światło w takim kolorze,
to na ulicę wchodzić nie możesz.
Póki się świeci – przeście wzbronione!
Bo to jest przecież światło*

*Uwaga! Oto przeście dla pieszych.
Stój! Popatrz w górę. Gdzie się tak spieszysz?!
Sygnalizator mruga światłami.
Jaki to kolor? Wszyscy go znamy!*

*Jest jak ogórek, natka pietruszki...
Znają go pewnie wszystkie dziewczuszki!
Chłopcy ten kolor też dobrze znają,
bo ciągle w trawie kozły fikają!*

*Gdy widzisz światło w takim kolorze,
prześć przez ulicę spokojnie możesz.
Póki się świeci, to dozwolone,
bo to jest przecież światło*

Urszula Kozłowska, „Wierszyki 4-latka” z „Teczki 4-latka”,
Wydawnictwo Olesiejuk

„Sygnalizator” – zabawa ruchowa bieżna

Przebieg:

Wyjaśnij dzieciom, że na czas zabawy staną się użytkownikami dróg. Na początek, jako rozgrzewkę, proponujemy, by przedszkolaki wcieliły się w role przechodniów przechodzących przez jezdnię (funkcję ulicy może pełnić dywan). Ustaw dwie grupy dzieci naprzeciwko siebie, na przeciwległych brzegach dywanu. Jeśli zobaczą uniesiony przez ciebie w górę zielony kartonik, idą kilka kroków przed siebie, dochodząc do końca dywanu, następnie zwracają i podążają w przeciwnym kierunku. Na znak „stop” – uniesiony czerwony kartonik – jak najszybciej schodzą z „ulicy”, zatrzymują się i czekają na zmianę „światła”.

Po około minucie zmień tempo zabawy: teraz przedszkolaki z „pieszych” mogą przedzierzgnąć się w kierowców samochodów. Na zielony sygnał reagują ruchem, na czerwony zatrzymują się w miejscu.

Kiedy zauważysz, że dzieci są zmęczone, zaproponuj im, by położyły się na plecach i, wyciągając ku górze ugięte w kolanach nogi, naśladowały jazdę na rowerze – (gdy będziesz pokazywać zielony kartonik, na czerwony kolor przedszkolaki powinny zareagować przerwą w „jeździe”).

Powrót do pierwotnej roli „pieszych” pozwoli na wyciszenie się dzieci i rozluźnienie mięśni.

„Tutaj mieszkam” – makietą

Przygotuj 10 kartek A3. Połącz je ze sobą, klejając krótsze boki – otrzymasz długi papierowy pas. Za pomocą brązowych glinianych kredek narysuj wspólnie z dziećmi ulicę, chodniki, domy, sklepy, drzewa, skwer lub niewielki zbiornik wodny. Powstałą makietę pozwól dzieciom pokolorować farbami, kredkami pastelowymi, glinianymi i świecowymi. Tak wykonana droga posłuży kilkakrotnie do zabaw samochodzikami i wielu, wielu innych.

Zajęcia popołudniowe

„Ruch uliczny” – karty pracy cz. 1, str. 19

Przebieg:

Właściwe zachowanie podczas przechodzenia przez jezdnię to umiejętność, którą dzieci powinny posiadać jak najwcześniej. Zanim wypełnicie kartę pracy, przypomnijcie sobie, jak zachowuje się pieszy użytkownik ruchu ulicznego.

„Nasze zabawy” – zabawy w kąciakach tematycznych wg zainteresowań dzieci

DZIEŃ TRZECI: RÓŻNE ZNAKI WOKÓŁ NAS

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Obrazek” – tworzenie kompozycji z mozaiki geometrycznej.
- „Do czego potrzebne są znaki?” – zabawa aktywizująca, rozwijająca kreatywne myślenie.
- „Uwaga, zły pies” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa.
- „Co by było, gdyby...” – zabawa rozwijająca rozumowanie dedukcyjne.

Zajęcia poranne

„Obrazek” – tworzenie kompozycji z mozaiki geometrycznej

Przebieg:

Dzieci układają obrazki, wykorzystując elementy mozaiki. Powstałym dziełom nadają tytuł i wyliczają, jakich figur geometrycznych użyły do jego wykonania.

„Znajdź swój kolor” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Do czego potrzebne są znaki?” – zabawa aktywizująca, rozwijająca kreatywne myślenie

Przebieg:

Zadaj dzieciom pytanie: Do czego potrzebne są znaki umowne? Podyskutujcie przez chwilę na temat różnych znaków wokół was. Wyruszcicie na wycieczkę po przedszkolu w poszukiwaniu znaków informacyjnych. Zabierzcie ze sobą kilka kartek formatu A4, taśmę klejącą oraz czarny mazak. Obejrzyjcie napotkane znaki, odgadnijcie, o czym „mówią”.

Z pewnością na drzwiach do wielu pomieszczeń zauważycie tabliczki z napisami. Odczytać mogą je jednak tylko dorośli. Dla dzieci są one niezrozumiałe.

Musicie koniecznie naprawić ten ewidentny błąd. Przedszkolaki powinny wiedzieć, co i gdzie się w ich przedszkolu znajduje.

Chodząc od pomieszczenia do pomieszczenia, naklejajcie na drzwiach kartki z symbolami umownymi:

Kuchnia: garnek

Jadalnia: nóż i widelec

Sypialnia: poduszka

Pomieszczenie dla dozorczy: klucz...

„Uwaga, zły pies” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa

Przebieg:

Dzieci poruszają się swobodnie po sali w rytm bębenka. Na zawołanie: „Uwaga, zły pies!” przysiadają, obejmują rękami kolana i opuszczają nisko głowę. Na hasło: „Nie ma psa!” podnoszą się do postawy zasadniczej i poruszają się w takt zmiennego rytmu, który im zagrasz na instrumencie: biegają, maszerują lub podskakują z nogi na nogę.

„Podwórkowe zabawy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 2 (wg K. Właźnik)

Zajęcia popołudniowe

„Co by było, gdyby...” – zabawa rozwijająca rozumowanie dedukcyjne

Przebieg:

Zadawaj dzieciom pytania typu: Co by było, gdyby... Ich odpowiedzi, z pozoru dziwne i zaskakujące, będą wynikiem myślenia dedukcyjnego, świadczącego o tym, że przedszkolaki potrafią wyciągać wnioski. Podajemy kilka przykładowych pytań. Resztę musisz wymyślić sama.

- Co by było, gdyby nie wynaleziono samochodu?
- Co by było, gdyby słońce przestało świecić?
- Co by było, gdyby nie było grzebień?

DZIEŃ CZWARTY: ŻYJĘ W BEZPIECZNYM MIEJSCU

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Nasze kąciki” – zabawa dydaktyczna kształtująca nawyk dbania o porządek w sali.
- „Dzieci i światła” – piosenka do nauki.
- „Kto ma pierwszeństwo?” – zabawa ruchowa bieżna.
- „Lemoniada” – eksperyment.
- „Cztery węże” – ćwiczenia usprawniające posługiwanie się liczebnikami w zakresie 4.
- „Kto do środka” – zabawa z chustą animacyjną.

Zajęcia poranne

„Nasze kąciki” – zabawa dydaktyczna kształtująca nawyk dbania o porządek w sali

Przebieg:

Zróbcie przegląd zabawek w kącikach zainteresowań. Te uszkodzone należy odłożyć, ponieważ są niebezpieczne dla dzieci i stanowią zagrożenie dla ich zdrowia.

Posegregujcie zabawki i poodkładajcie je na miejsce. Czyste i zadbane kąciki zainteresowań są gwarancją bezpiecznej zabawy.

„Znajdź swój kolor” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Dzieci i światła” – piosenka do nauki

Przebieg:

Posłuchajcie kilkakrotnie piosenki pt. „Dzieci i światła”. Zapoznajcie się z tekstem i spróbujcie go powtórzyć, rytmizując każdą frazę. Upewnij się, że dzieci rozumieją wszystkie słowa. Jeśli nie, koniecznie je wyjaśnij. Po wstępnym zapoznaniu się z tekstem czas na melodię. Należy jej wysłuchać, a następnie odtworzyć fragmentami.

Piosenka nie powinna wam przysporzyć większych kłopotów: zwrotki są krótkie, a refren łatwo wpadający w ucho.

Dzieci i światła

*1. Po ulicach auta pędzą w różne strony.
Uważajcie dzieci na światło czerwone.*

*Ref.: Razem z mamą muszę stanąć,
kiedy światło jest czerwone.
A na drugą przejdę stronę
przy świetle zielonym.*

*2. Już hamują z piskiem auta rozpędzone.
Bo na dzieci mruga światelko zielone.*

Ref.: Razem z mamą muszę stanąć...

*3. Auta mkną po jezdni, chodnik jest dla dzieci.
Patrzcie jakie światło przed wami się świeci.*

Ref.: Razem z mamą muszę stanąć...

*Muzyka Tadeusz Pabisiak, słowa Agnieszka Galica
„ABC zabawy muzyczne czterolatków”, WSiP*

„Kto ma pierwszeństwo?” – zabawa ruchowa bieżna

Przebieg:

Podziel dzieci na dwie grupy. Jedna z nich to piesi, a druga kierowcy. Kiedy uniesiesz do góry tabliczkę z symbolem samochodu, „kierowcy” biegają po sali z wymijaniem, a grupa „pieszych” stoi bez ruchu. Gdy pokażesz tabliczkę, na której widnieje postać ludzka, „kierowcy” zatrzymują się, a wszyscy piesi mogą poruszać się swobodnym krokiem po wyznaczonym przez ciebie terenie. Pamiętaj, aby po pewnym czasie zamienić role – pozwól, by „piesi”, wcielając się w role „kierowców”, mieli możliwość swobodnego biegu. W tym czasie druga grupa, zmęczona intensywnym ruchem, odpocznie podczas marszu.

„Lemoniada” – eksperyment

Przebieg:

O domu, w którym mieszkamy, mówimy rodzinny, bezpieczny, bo kojarzy się nam z osobami, które kochamy, panującą w nim atmosferą, sprzętami oraz smakami domowych potraw. Jedni pamiętają domowy rosół, inni zalewajkę, którą gotowała mama w każdą sobotę. Niejeden zachwyca się świąteczną szarlotką, inny zaś uwielbia lemoniadę przygotowywaną w domowym zaciszu.

Przyrządzenie lemoniady domowym sposobem jest bardzo proste. Wyciśnij sok z kilku cytryn. Zmierz za pomocą miarki jego objętość, a następnie przelej sok do dzbanka. Dolej taką samą ilość przegotowanej i wystudzonej wody. Do mieszaniny dodaj trochę cukru (mniej więcej 1,5 łyżeczki na jedną cytrynę) oraz sodę oczyszczoną – trochę mniej niż cukru. Powstanie bogaty w witaminę C musujący napój.

Lemoniada nadaje się do picia. Jeśli przedszkolaki będą miały opory przed jej spróbowaniem, musisz sama pokazać, że „kwasieluch” nie jest taki straszny, jakby się niektórym wydawało.

Jeśli potrzebujesz wyjaśnienia, dlaczego napój zaczął musować, oto ono: kwaśny sok z cytryny i zasadowa soda oczyszczona wchodzi z sobą w reakcję, produkując gaz, a dokładnie dwutlenek węgla. Pęcherzyki tego gazu „uciekają” z naczynia w postaci bąbelków.

Zajęcia popołudniowe

„Cztery węże” – karty pracy cz. 1, str. 24

Przebieg:

Bezpieczne miejsce, w którym przyszło nam mieszkać, to takie, gdzie jest spokojnie i gdzie można beztrudno spędzać czas. Nie bój się, nie spotkasz tam groźnego węża, chyba że będzie to wąż... narysowany na kartce – karty pracy cz. 1, str. 24.

Dokładnie wypełniając polecenia, dzieci będą doskonaliły koordynację wzrokowo-ruchową i sprawność manualną, a także będą posługiwały się liczebnikami porządkowymi w zakresie 4.

„Kto do środka?” – zabawa z chustą animacyjną

Przebieg:

Przedszkolaki trzymają napiętą chustę obiema rękami. Na twoje polecenie będą wchodziły pod uniesiony materiał i szybko wracały na poprzednie miejsce. Żeby było wiadomo, kto zostaje wytypowany do „zanurkowania” pod chustę, mówisz: „Pod chustę wchodzi ci, którzy mają w uszach kolczyki; Pod chustę, wchodzi dzieci ubrane w niebieskie koszulki; Pod chustę wchodzi dzieci w okularach...”.

DZIEŃ PIĄTY: TUTAJ MIESZKAM

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia oddechowe.
- „Bezpieczny dom” – rozmowa kierowana na podstawie opowiadania „Trzy świnki”.
- „Dzieci na podwórko – dzieci do domu” – zabawa orientacyjno-porządkowa.
- „Zwierzęta i ich dzieci” – ćwiczenia doskonalące sprawność językową oraz artykulację.
- „Dom” – zabawa konstrukcyjna.

Zajęcia poranne

„Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia oddechowe

Przebieg:

Ustaw krzeselka przy stolikach w taki sposób, aby oparcia były skierowane w stronę blatu. Dzieci siadają na nich okrakiem, jak na „konikach”. Na każdym stoliku połów kilka kulek z bibuły, które zostały wam po poprzednich ćwiczeniach oddechowych. Zadaniem każdego przedszkolaka będzie dmuchanie na bibułowe kulki w taki sposób, by znalazły się jak najdalej od niego. Dopilnuj, by dzieci wykonywały wdech nosem, a wydech ustami.

Zajęcia główne

„Bezpieczny dom” – rozmowa kierowana na podstawie opowiadania „Trzy świnki”

Przebieg:

Porozmawiaj z dziećmi o wyglądzie ich domów. Niech przedszkolaki opowiedzą, czy czują się bezpiecznie we własnym domu. Jeśli tak, dowiedz się, co daje im poczucie bezpieczeństwa.

Posłuż się opowiadaniem o trzech świnkach, które postanowiły zbudować sobie własne domki. Czy zabrały się do tego we właściwy sposób? Zachowanie bohaterów opowiadania oceńcie sami.

Trzy małe świnki

Dawno, dawno temu były sobie trzy świnki. Pewnego dnia ruszyły w świat, by zbudować sobie domki.

Wkrótce napotkały stertę słomy.

– Zbuduję dom ze słomy – powiedziała pierwsza świnka.

Dwie pozostałe świnki poszły dalej. Pod dębem zobaczyły stertę gałęzi.

– Zbuduję dom z gałęzi – powiedziała druga świnka.

Trzecia świnka poszła dalej. Zobaczyła stos cegieł.

– Zbuduję wytrzymały dom z cegieł – powiedziała.

Trzecia świnka długo pracowała nad swoim domem. Bracia śmiali się, że tak ciężko pracuje, ale dom z cegieł był bardzo bezpieczny.

Następnego dnia wielki zły wilk zapukał do słomianego domku.

– Świnko, świnko, wpuść mnie do środka – powiedział wilk.

– Ani myślę! Ani mi się śni! – piszcząca świnka.

Wilk dmuchał więc i chuchał, i zdmuchnął cały domek. Świnka uciekła i schowała się u brata w domu z gałązek.

Następnego dnia wielki zły wilk zapukał do domku z gałązek.

– Świnko, świnko, wpuść mnie do środka – powiedział wilk.

– Ani myślę! Ani mi się śni! – piszcząca druga świnka. Wilk dmuchał więc i chuchał, i zdmuchnął cały domek.

Dwie świnki uciekły i schowały się u brata w domu z cegieł.

– Świnko, świnko, wpuść mnie do środka – powiedział wilk.

– Ani myślę! Ani mi się śni! – piszcząca trzecia świnka. Wilk więc dmuchał i chuchał, ale nie mógł zdmuchnąć domku.

Był bardzo zły.

– Wejdę do ciebie przez komin i cię zjem! – ryknął.

Trzecia świnka rozpałała ogień w palenisku, a na ogniu postawiła gar z wodą.

Wielki zły wilk zsunął się z komina prosto do gara z gorącą wodą – chlup!

– Ratunku! Ratunku! – wołał wilk.

Wyskoczył z gara i uciekł z domu świnek.

I tyle go widziano!

Tłum. Joanna Straburzyńska, „365 historyjek i wierszyków dla chłopców”, Wydawnictwo Olesiejuk

„Dzieci na podwórko – dzieci do domu” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa

Przebieg:

W sali wydzielić miejsce, które będzie „domem”. Na hasło: „Dzieci na podwórko” przedszkolaki biegają po sali w luźnej rozsypce. Na polecenie: „Dzieci do domu!” jak najszybciej, ale z zachowaniem zasad bezpieczeństwa, udają się na wyznaczone miejsce. W celu urozmaicenia zabawy po mniej więcej trzech minutach zmienić miejsce usytuowania „domu” – pomoże to w rozwijaniu orientacji przestrzennej dzieci.

„Podwórkowe zabawy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 2 (wg K. Wlaźnik)

Przebieg:

Zapoznaj dzieci z legendą o powstaniu stolicy naszego kraju – Warszawy.

Zajęcia popołudniowe

„Zwierzęta i ich dzieci” – karty pracy cz. 1, str. 13

Przebieg:

Zwierzęta przedstawione w karcie pracy dbają o swoje potomstwo – z całą pewnością zapewniają im bezpieczny i przytulny dom. Czy przedszkolaki wiedzą, które z nich jest największe, a które najmniejsze? Czy potrafią naśladować dźwięki, które wydają? Jeśli nie, pomóż im, posiłkując się nagranyymi odgłosami.

„Dom” – zabawa konstrukcyjna

Przebieg:

Dom można budować z cegły, z drewna lub z tzw. wielkiej płyty. Przedszkolaki do zabawy konstrukcyjnej mogą wykorzystać klocki drewniane, plastikowe, a nawet różnego rodzaju pudełka i opakowania. Zwróć uwagę dzieci, aby w planach zagospodarowania terenu uwzględniły także zieleń. Szyszki odwrócone „do góry nogami” mogą udawać drzewa. Wystarczy tylko dodać im podstawę z plasteliny.

Zadanie na następny tydzień: poproś dzieci o przyniesienie owocowych eksponatów do kącika przyrody.

CIEKAWOSTKI

- **Matrioszka** – kto z nas nie zna słynnej rosyjskiej zabawki, która mieści w sobie kilka mniejszych? Matrioszka jest jednym z symboli Rosji. Jednak zabawka ta ma zaskakująco krótką historię, sięgającą zaledwie końca XIX w., stając się dziś głównym źródłem dochodów w przemyśle pamiątkarskim.
- **Bracia Grimm** – Jacob i Wilhelm Grimm żyli w Niemczech na początku XIX wieku. Doskonale wykształceni, ciekawi świata i pełni pasji, podróżowali od wioski do wioski, spisując niezwykle, pełne czarów i tajemnic ludowe opowieści, pragnąc zachować je dla potomności. Zebrali ich setki, a następnie wydali w kilku tomach.
- **Powitania w różnych częściach świata** – nie w każdej kulturze gest powitania wygląda tak samo. Maorysi i Eskimosi witają się, pocierając się nosami, Rosjanie są zwolennikami „niedźwiedziego uścisku”, Japończycy i Skandynawowie są w powitaniach bardzo powściągliwi. Ukłony wśród Japończyków definiuje się w zależności od: wieku, płci i hierarchii zawodowej. Hindusi witają się znakiem rąk złożonych do modlitwy. Niemcy i Francuzi to najwięksi formalisci – już na początku wymieniają swoje stopnie naukowe i stanowiska, którymi operują w trakcie dalszej rozmowy. W krajach arabskich mężczyźni witają się bardzo wylewnie: uścisk dłoni, pocałunek w policzek i krótka pogawędka o ostatnich wydarzeniach. Jednak witając się z kobietą, nie podają jej dłoni. Papuasi wyciągają lewą rękę i robią partnerowi gili, gili pod brodą.
- **Symptomy zmian w pogodzie:** Czerwone niebo o zachodzie zapowiada wiatr; zimą – mroźną pogodę. Księżyc otoczony aureolą zapowiada deszcz. Niski lot jaskółek oznacza zbliżającą się burzę. Gdy rozchylają się łuski szyszek, można spodziewać się słońca.
- **Gapa** to inna nazwa gawrona.
- **Jak długo żyją ptaki?** Kos – 5 lat, wróbel ok. 10 lat, bocian, gawron, szpak ok. 20 lat, gołąb ok. 35 lat, kukułka ok. 40 lat, orzeł ok. 100, a przeciętna długość życia kruką to 70–80 lat, ale słyszano o osobnikach dożywających 120 lat.

Wykorzystane publikacje:

1. Elżbieta Lekan, *Teczka 4-latka. Zgaduję, rysuję, maluję*, Ożarów Mazowiecki 2009, Wydawnictwo Olesiejuk.
2. *365 historyjek i wierszyków dla chłopców*, tłum. Joanna Straburzyńska, wiersze Urszula Kozłowska, Ożarów Mazowiecki 2010, Wydawnictwo Olesiejuk.
3. Anna Warecka, *Gitara dla komara*, Łódź 1996, JUKA.
4. Stefania Szuchowa, Hanna Zdzitowiecka, *Od wiosny do wiosny*, Warszawa 1986, Nasza Księgarnia.
5. *Kulinarne zabawy dla niejadków*, tłum. Jan Zaborowski, Ożarów Mazowiecki 2011, Wydawnictwo Olesiejuk.
6. Helena Kruk, *Wybór literatury do zabaw i zajęć w przedszkolu*, Warszawa 1985, WSiP.
7. *Najpiękniejsze bajki świata*, tłum. Katarzyna Dmowska, Ożarów Mazowiecki 2010, Wydawnictwo Olesiejuk.
8. *Wiersze i opowiadania nie tylko do czytania. Antologia literatury dziecięcej*, red. Wiesława Żaba-Żabińska, Kielce 2006, MAC Edukacja.
9. Aniela Langiewicz, *Rymowanki polskie*, Agencja LIBRONE, 2010.
10. *Księga pytań i odpowiedzi*, tłum. Agata Gałązka, Warszawa 1994, Arkady.
11. Marcin Przewoźnik, *Czytam sam*, Warszawa 2008, WSiP.
12. Wacław Gniewkowski, Kazimiera Włażnik, *Wychowanie fizyczne*, Warszawa 1985, WSiP.

Utwory muzyczne:

1. *Przedszkole – drugi dom*, muzyka i słowa Krystyna Bożek-Gowik, *Entliczek, pentliczek, piosenki w wersji wokalne i instrumentalne, pięciolatki cz.1*, Nowa Era.
2. *O kochaniu misia*, muzyka Zbigniew Ciechan, słowa Halina Stefanowska, *Razem w przedszkolu CD 1*, WSiP
3. *Zatańcz ze mną*, w: *Już w szkole CD sześciolatka, semestr pierwszy*, Nowa Era.
4. *Kończy się lato*, muzyka i słowa Danuta i Karol Jagiełłowie, *Już w szkole, CD sześciolatka, semestr pierwszy*, Nowa Era.
5. *Jarzębinowa piosenka*, muzyka Feliks Rybicki, słowa Maria Szypowska, *Szkoła sześciolatka cz. 1*, MAC Edukacja.
6. *Momenty muzyczne nr 3 f-moll*, Franciszek Schubert, *Entliczek, pentliczek, piosenki w wersji wokalne i instrumentalne, pięciolatki cz. 1*, Nowa Era.
7. *ABC zabawy muzyczne czterolatek*, Warszawa 2006, WSiP.

PAŹDZIERNIK

Październik

*Już rozsypał październik
po podwórkach liście,
chłodne i wilgotne
ubarwił soczyście.
Wiatr przydrożne mierzwił drzewa
i gwizdał, i śpiewał.*

*Porozrzucił październik
po parku kasztany,
a my ich szukamy,
a my je zbieramy.
Pośród liści kolorowych
skrzyły lśniące głowy.*

*Porozwieszał korale,
jarzębiny w lesie,
ścieżki, wystane liśćmi,
prowadzą nas w jesień.
Po tych ścieżkach ku jesieni
cichutko idziemy,
cichutko idziemy,
cichutko idziemy.*

Małgorzata Wiśniewska-Koszela

PRZYSŁOWIA:

- Ledwie minął piękny wrzesień, już październik i już jesień.
- Październik chodzi po kraju – cichnie ptactwo w gaju.
- Gdy październik ciepły chadza, w lutym mrozy zapowiada.
- Kiedy klon wcześniej opada, srogą zimę zapowiada.

WAŻNIEJSZE DATY:

- 1 października: Międzynarodowy Dzień Muzyki, Międzynarodowy Dzień Lekarza
- 2 października: Europejski Dzień Ptaków
- 4 października: Światowy Dzień Ochrony Zwierząt
- 9 października: Światowy Dzień Poczty
- 10 października: Dzień Drzewa
- 14 października: Dzień Nauczyciela

PLAN DZIAŁAŃ WSPOMAGAJĄCO-WSPIERAJĄCYCH

PAŹDZIERNIK

TYDZIEŃ PIERWSZY: JESIEŃ W SADZIE

Obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego realizowane w danym tygodniu: 14,2; 7,2; 8,2; 10,1; 10,3; 12,1; 4,1; 6,4; 2,1; 3,1; 3,3; 1,1; 1,2; 11,1; 13,1; 13,3; 9,1; 9,2; 14,5.

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: Na straganie	„Kącik pełen darów sadu” – gromadzenie owoców w kąciku przyrody	– poznaje właściwości owoców, – układa kompozycje w kąciku przyrody	– owoce przyniesione przez dzieci
	„Spadające śliwki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych	– ćwiczy duże grupy mięśniowe, – przestrzega zasad obowiązujących podczas zabawy	– tamburyno
	„Owocowe szeregi” – zabawa matematyczna, odwzorowywanie powtarzających się rytmów	– układa ciągi rytmiczne, – doskonali analizę i syntezę wzrokową, – odtwarza z pamięci podany układ	– kartoniki z symbolami owoców
	„Dostawca” – zabawa ruchowa z elementem równowagi	– usprawnia zmysł równowagi	– dwa kosze, woreczki
	„Owoce w koszykach” – ćwiczenie utrwalające porównywanie liczebności zbiorów w zakresie 4	– doskonali sprawność manualną, – posługuje się pojęciami: największy, najmniejszy, najwięcej, – liczy i porównuje zbiory w zakresie 4	– karty pracy cz. 1, str. 15, farby
	„Smakowite owoce” – zagadki wielozmysłowe	– rozwiązuje zagadki za pomocą zmysłów: wzroku, smaku, dotyku i węchu	– różne owoce, nóż, opaski do zawiązania oczu
	„Co pasuje?” – zabawa dydaktyczna kształcząca logiczne myślenie	– rozwija logiczne myślenie	– piłka

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: Lubimy owoce	„Nasze wycinanki” – ćwiczenia doskonalące technikę wycinania	– usprawnia technikę posługiwania się nożyczkami	– kartki formatu A4 z narysowaną gruszką, nożyczki
	„Obrazek z jabłkiem” – zabawa plastyczna zapoznająca z nową techniką plastyczną: wydrapywaną	– poznają technikę plastyczną: wydrapywaną	– karty pracy cz. 1, str. 23, gliniane kredki, farby, zaokrąglony ołówek
	„Smaczne owoce” – zabawa ruchowa z elementem skoku	– doskonalą umiejętność skoku, – wykonuje ćwiczenie raz prawą, raz lewą ręką	
	„Świeże, czyli zdrowe” – zabawa badawcza	– odpowiada na zadawane pytania, – formułuje własne pytania	– opaski z symbolami różnych owoców
	„Sklep z owocami” – zabawa tematyczna	– zgodnie uczestniczy w zabawie, – przestrzega reguł obowiązujących w grupie, – wie, jak należy zachować się w sklepie, – zna pracę sprzedawcy, – dokonuje drobnych zakupów	– akcesoria przydatne podczas zabawy tematycznej
	„Drzewo owocowe” – rysowanie flamastrami; przygotowanie do podjęcia nauki pisania	– usprawnia mięśnie dłoni, – współdecyduje o wspólnie wykonanej pracy	– kartki, flamastry, nożyczki, klej, kolorowy brystol, kredki gliniane

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: Zdrowo jemy i rośniemy	„Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia logopedyczne usprawniające podniebienie miękkie	– ćwiczysz narządy artykulacyjne, wymawiając połączenia głosek	
	„Owocowa mandala” – zabawy doskonalące pamięć sekwencyjną	– rozwija myślenie, – doskonalisz sprawność manualną i motoryczną, – za pomocą gestów potrafisz pokazać różne czynności	– karty pracy cz. 1 str. 3, kredki
	„Czyja kolej?” – zabawa ruchowa bieżna	– szybko reagujesz na sygnały, – ćwiczysz szybkość i zwinność	– skakanka, żółty i czerwony krążek, kartoniki z symbolami owoców
	„Jesienne zabawy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 3 (wg K. Właźnik)	– rozwija sprawność ruchową, – ćwiczysz duże grupy mięśniowe	
	„Jabłkowa guma do żucia” – degustacja owocu w różnej postaci	– spożywasz zdrową żywność, – przezwyciężasz niechęć do nieznanych potraw	– jabłka, pergamin

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Sad pełen owoców	„Dydu, dydu” – ćwiczenia logopedyczne	– ćwiczy dykcję, – dostrzega żartobliwy ton czytanego tekstu	
	„Owocowa zgadywanka” – eksperyment	– rozpoznaje nazwę danego owocu za pomocą zmysłu smaku, – bierze udział w przeprowadzaniu prostych eksperymentów	– cebula, gruszki, opaski do zasłonięcia oczu
	„Zerwij jabłko” – zabawa ruchowa z elementem wstępowania	– doskonali umiejętność wstępowania, – wykonuje ćwiczenie raz prawą, raz lewą ręką	
	„Jesień jesieniucha” – piosenka do nauki	– poznaje słowa i melodię piosenki, – śpiewa piosenkę razem z nauczycielem	– płyta CD
	„Ukryte zwierzątka” – ćwiczenia utrwalające posługiwanie się nazwami figur geometrycznych: koło, trójkąt	– usprawnia koordynację wzrokowo-ruchową analizę wzrokową i słuchową, – posługuje się nazwami figur geometrycznych: koło, trójkąt – koloruje wg podanego kodu	– karty pracy cz. 1, str. 1, kredki
	„Liście” – zabawa poszerzająca doświadczenia poznawcze	– poznaje liście różnych drzew owocowych, – tworzy album, wykorzystując materiał przyrodniczy	– liście drzew owocowych

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Pełen fartuszek jabłek i gruszek	„Rumiane jabłuszko” – mądrości ludowe „W sadzie” – zabawa rozwijająca umiejętność płynnego mówienia „Pozbieraj owoce” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa „Enty, penty, mini, moni” – wyliczanka ćwicząca umiejętność poprawnej artykulacji	– poznaje porzekadła ludowe – wypowiada się na temat wiersza i ilustracji, – zwraca uwagę na piękno języka polskiego – ćwiczy skłony tułowią, – szybko reaguje na polecenia nauczyciela – doskonali umiejętność poprawnej artykulacji, – dostrzega żartobliwy ton czytanego tekstu	– wiersz „Jesienią” M. Konopnickiej, ilustracja

TYDZIEŃ DRUGI: CO SŁYCHAĆ W OGRODZIE

Obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego realizowane w danym tygodniu: 13,4; 12,3; 4,2; 7,1; 9,2; 1,3; 3,3; 5,1; 7,2; 13,1; 4,1; 2,2; 3,2; 6,1;8,1;8,2; 12,2; 14,3; 14,5.

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: Amatorzy warzyw	„Jarzynowy kosz” – gromadzenie warzyw w kąciku przyrody	– dostrzega różnice i podobieństwa w wyglądzie warzyw, – wskazuje części jadalne roślin	– warzywa przyniesione przez dzieci
	„Wykopki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych	– ćwiczy mięśnie stóp	– woreczki
	„Zwijamy tasiemkę” – zabawa matematyczna kształtująca umiejętność szacowania i porównywania długości	– doskonali umiejętność szacowania i porównywania długości, – ćwiczy sprawność manualną	– dwie tasiemki różniące się kolorem i długością, dwa jednakowe kijki
	„Zajqce w ogrodzie” – zabawa ruchowa z elementem skoku	– doskonali umiejętność „skoku zajęczego”, – usprawnia mięśnie rąk i nóg	
	„Piosenka dla wróbelka Elemelka o ziemniaku i bąbelku” – zabawa muzyczna układanie tekstu do znanej melodii	– słuca opowiadania, – analizuje i wyciąga wnioski, – układa słowa do znanej melodii, – wykorzystuje słowa dźwiękonaśladowcze	
	„Jeśli dobrze pisać chcesz, zręczne ręce musisz mieć!” – ćwiczenia przygotowujące do podjęcia nauki w szkole	– ćwiczy rysowanie po śladzie, – usprawnia ruchy dłoni	
	„Marchewkowe pole” – zabawa kształtująca poczucie rytmu	– doskonali poczucie rytmu, – rozwija wyobraźnię	

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: Prace na działce	„Czego brakuje?” – zabawa dydaktyczna doskonaląca pamięć odtwórczą	- wymienia nazwy poszczególnych warzyw, - zauważa różnice w kolejności położonych przedmiotów	- warzywa z kącika przyrody
	„Jesień w ogrodzie warzywnym” – wycieczka	- poznaje warzywa rosnące w ogródkach działkowych, - przestrzega zasad zachowania się podczas wycieczki	
	„Narysuj buraka” – zabawa ruchowa z elementem równowagi	- usprawnia koordynację wzrokowo-ruchową, - ćwiczy równowagę	
	„Na straganie” – zabawa plastyczna, doskonaląca umiejętność wypychania i wycinania	- usprawnia mięśnie rąk, - doskonali umiejętność wypychania i wycinania, - czerpie radość z wykonanej pracy	- dwie karty z wypychankami, jedna karta z wycinankami z „Teczki 4-latka”, nożyczki, klej, pudełko po zapałkach
	„Niezwykła kapusta” – eksperyment	- poznaje zjawiska chemiczne, - poszerza wiedzę na temat otaczającego świata	- czerwona kapusta, sokowirówka

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: Warzywa bez tajemnic	„Poznaję słowa i dźwięki” – ćwiczenia artykulacyjne usprawniające aparat mowy „Kto pilnuje kukurydzy?” – teatrzyk cieni na podstawie opowiadania „Żarłoczne wrony” J. Straburzyńskiej (tłum.) „Podaj dynię” – zabawa ruchowa z elementem toczenia „Dynia” – ćwiczenie plastyczne doskonalące sprawność manualną „Smakowite warzywa” – zagadki smakowe	– usprawnia aparat mowy, – poprawnie wykonuje ćwiczenia artykulacyjne – uważnie ogląda przedstawienie, – wypowiada się na temat pracy na wsi – toczy piłkę, – wykonuje ćwiczenie wg poleceń, – ćwiczy w parze – poznaje nową technikę plastyczną, – doskonalą sprawność manualną, – poprawia koncentrację, rysując w powietrzu oburącz – rozpoznaje warzywo za pomocą zmysłów węchu i smaku	– opowiadanie „Żarłoczne wrony” J. Straburzyńskiej (tłum.), sylwety do teatrzyku cieni – piłki – karty pracy cz. 1, str. 12, bibuła, nożyczki, klej – warzywa nadające się do spożycia na surowo, pokrojone w kostkę

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Czas na zbiory	„Pan ogrodnik liczy zbiory” – zabawa dydaktyczna doskonaląca umiejętność przeliczania w zakresie 5 „Zupa na każdy dzień” – ćwiczenia rozwijające umiejętności logicznego myślenia i poprawnej wymowy „Wyprawa do ogrodu” – zabawa ruchowa bieżna „Urodziny marchewki” – zabawa muzyczno-ruchowa inspirowana piosenką „Kolorowa papryka” – ćwiczenia usprawniające koordynację wzrokowo-ruchową oraz posługiwanie się pojęciami: mały – duży „Głodomory” – zabawa tematyczna w kąciку kuchennym	– umie policzyć usłyszane dźwięki, – usprawnia koordynację słuchowo-ruchową – wykonuje zadanie wg podanej instrukcji, – doskonalą umiejętność logicznego myślenia, – rozwija wyobraźnię, – dostrzega żartobliwy ton czytanego tekstu – zgodnie wykonuje ćwiczenie w parze, – doskonalą umiejętność biegania – rozwija ekspresję ruchową, – wciela się w postać wskazanego warzywa – usprawnia analizę wzrokową i słuchową, – doskonalą sprawność manualną, – przelicza w zakresie 4, – posługuje się pojęciami: mały – duży – odgrywa rolę, – zgodnie uczestniczy w zabawie, – używa form grzecznościowych	– bębenek, kartoniki z symbolami warzyw – „Wierszyki 4-lątka” str. 22–23, kredki – obręcz, trójkąt – płyta CD, opaski z wizerunkiem warzyw występujących w piosence dla każdego dziecka – karty pracy cz. 1, str. 32, kredki – rekwizyty potrzebne podczas zabawy tematycznej

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Warzywny teatrzyk	„Zręczne paluszki” – ćwiczenia wyrabiające sprawność manualną „Hop, do garnka!” – zabawa parateatralna na podstawie wiersza „Warzywa” J. Tuwima „Idziemy do teatru” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa „Pięć małych groszków” – ćwiczenie usprawniające koordynację słuchowo-ruchową „Gra w kolory” – zabawa wyrabiająca szybką reakcję na sygnał	– doskonalą sprawność manualną, – lepi z plasteliny dane warzywo – zna treść wiersza J. Tuwima, – czerpie radość z zabawy – doskonalą umiejętność maszerowania, – ćwiczy poprawny siad skrzyżny – wzmacnia mięśnie dłoni i palców – reaguje na sygnał, – przestrzega reguł obowiązujących podczas zabawy	– plastelina, podkładki – wiersz „Warzywa” J. Tuwima, warzywa wymienione w wierszu – tamburyno – plastelina w kolorze zielonym – piłka

TYDZIEŃ TRZECI: JESIEŃ W PARKU

Obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego realizowane w danym tygodniu: 1,3; 4,2; 2,4; 3,1; 4,3; 1,1; 7,2; 10,3; 9,2; 12,3; 15,2; 14,4; 14,7; 14,5; 8,4; 3,2; 6,5; 5,3; 5,4; 15,3.

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: Skarby przyrody	„Skarby jesieni” – wzbogacanie kącika o różne eksponaty przyrodnicze „Zbieramy kasztany” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych „Owoce z jesiennych drzew” – ćwiczenia w układaniu sekwencyjnych kodów matematycznych „Zapasy wiewiórki” – zabawa ruchowa z elementem celowania „Kasztanowe echo” – zabawa muzyczna; powtarzanie rytmów „Jarzębinowe drzewko” – praca plastyczna inspirowana wierszem H. Zdżitowieckiej	– robi porządki w kąciku przyrody, – segreguje i układa okazy przyrodnicze – doskonali sprawność fizyczną, – ćwiczy skłony tułowia – rozwija umiejętność układania kodów sekwencyjnych, – sam tworzy własny rytm, – doskonali artykulację, wypowiada się pełnymi zdaniami – doskonali celność rzutu, – rzuca z zamachu nad głową – powtarza, wystukując, proste rytmy, – wykorzystuje kasztany do wystukiwania rytmów – uważnie słucha recytowanego tekstu, – współdziała z grupą podczas pracy plastycznej	– okazy przyrodnicze, koszyki, pojemniki – karty pracy cz. 1, str. 11, materiał przyrodniczy (kasztany, żołędzie, szyszki) – obręcz, woreczki – po dwa kasztany dla każdego dziecka – słój lub szklany wazon, piasek, rozłożyste gałęzie, czerwona plastelina

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: Aktywny wypoczynek na świeżym powietrzu	„Wędrujący kasztan” – zabawa integracyjna z chustą animacyjną	– współpracuje w grupie, wykonując ćwiczenie	– chusta animacyjna
	„Naturą malowane” – swobodna ekspresja plastyczna	– tworzy różne kompozycje, wykorzystując materiał przyrodniczy, – czerpie radość z twórczej pracy	– tworzywo przyrodnicze, lupki, szkła powiększające, farby, kartki
	„Pod górkę, z górki” – zabawa ruchowa z elementem wstępowania	– doskonalą umiejętność wspinania się	– drabinki
	„Śniadanie zajęczka” – opowiadanie H. Bechlerowej uświadamiające konieczność niesienia pomocy innym	– słucha czytanego tekstu, – odpowiada na pytania dotyczące wysłuchanego opowiadania, – dostrzega potrzebę niesienia pomocy słabszym i mniejszym	– Opowiadanie „Śniadanie zajęczka” H. Bechlerowej, ilustracje do opowiadania
	„Jesienny liść” – zapoznanie z techniką plastyczną	– doskonalą sprawność manualną, – poznaje nową technikę plastyczną, – usprawnia koordynację wzrokowo-ruchową, – uzyskuje kolor pomarańczowy, mieszając dwie barwy: czerwoną i żółtą	– karty pracy cz. 1, str. 27, liście, żółte i czerwone kredki, kartki papieru
	„Berkowa wyliczanka” – zabawa w ogrodzie przedszkolnym z wykorzystaniem wiersza T. Fiutowskiej	– doskonalą sprawność i zwinność ruchów, – stosuje się do reguł zabawy, – zna tekst wyliczanki	– wiersz „Berkowa wyliczanka” T. Fiutowskiej

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: Jesienne nostalgia	„Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia logopedyczne usprawniające policzki „Bukiet z liści” – ćwiczenie rozwijające twórczą ekspresję „Pozbieraj szyszki” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa „Środki transportu” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 4 (wg K. Włażnik) „Najpiękniejsze bajki świata” – „Żabi król” na podstawie baśni H.Ch. Andersena	– usprawnia narządy mowy, – dokładnie wykonuje ćwiczenia – tworzy kompozycję wg własnego pomysłu, – liczy i porównuje zbiory w zakresie 3, – doskonali sprawność manualną – ćwiczy skłony i wyprosty, – przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania ćwiczeń – podczas zabawy wykorzystuje przyrząd gimnastyczny, – precyzyjnie wykonuje polecenia nauczyciela – słucha czytanych przez nauczyciela fragmentów baśni, – odpowiada na pytania związane z treścią bajki	– karty pracy cz. 1, str. 1, liście, klej, kredki – woreczki – bajka „Żabi król”, ilustracje do bajki

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Poznajemy drzewa	„Kolorowa jesień” – ćwiczenia intonacji wypowiedzi „Poznajemy liście” – zapoznanie dzieci z wybranymi rodzajami liści na podstawie opowiadania H. Zdżitowieckiej „Przejdź na drugą stronę” – zabawa ruchowa z elementem równowagi „Jesienny park” – zabawa plastyczna inspirowana piosenką J. Wójcickiego „Ślimak” – ćwiczenia rozwijające sprawność manualną „Jesienna wyliczanka” – ćwiczenia stymulujące prawidłowy rozwój mowy	– wypowiada zdanie z różną intonacją, – przekazuje emocje za pomocą modulacji głosu – poznaje wybrane rodzaje liści, – określa, kształt, wielkość i barwę liści – przechodzi po linie, starając się utrzymać równowagę – słucha piosenki, – wykonuje pracę plastyczną inspirowaną utworem muzycznym – toczy długie, grube wałki z plasteliny, – poznaje nową technikę plastyczną, – doskonali sprawność manualną – ćwiczy prawidłową wymowę głosek, – usprawnia aparat mowy	– opowiadanie „Naklejanka z liści”, H. Zdżitowieckiej, liście – lina – kartka A4, kredki, liście, klej, płyta CD – karty pracy cz. 1, str. 29, plastelina

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Mieszkańcy parku	„Kasztanowy pajęczek” – ćwiczenie usprawniające mięśnie dłoni „Wiewiórka” – rozmowa kierowana (poruszająca problem zamykania dzikich zwierząt w klatkach) na podstawie wiersza U. Kozłowskiej „Ślimaki” – zabawa ruchowa z elementem pełzania „Sprytny przedszkolak” – ćwiczenie poprawiające sprawność ubierania się	– doskonalą sprawność manualną i motoryczną, – rozwija analizę wzrokową i słuchową, koordynację wzrokowo-ruchową – prowadzi rozmowę na temat więzienia dzikich zwierząt, – analizuje zdarzenia i wyciąga wnioski – ćwiczy pełzanie, – wzmacnia mięśnie boczne kręgosłupa – doskonalą sprawność wkładania części garderoby, – przestrzega kolejności wkładania odzieży	– karty pracy cz. 1, str. 10, plastelina – wiersz „Wiewiórka” U. Kozłowskiej, ilustracje

TYDZIEŃ CZWARTY: PRZYGOTOWANIA ZWIERZĄT DO SNU ZIMOWEGO

Obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego realizowane w danym tygodniu: 5,3; 5,4; 6,5; 9,2; 10,1; 11,1; 12,3; 12,2; 8,2; 8,3; 13,4; 14,2; 14,5; 10,3; 14,6; 3,1; 3,2; 7,2; 4,2; 4,1.

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: Przyroda powoli zasypia	„Jeśli dobrze pisać chcesz, zręczne ręce musisz mieć!” – ćwiczenia przygotowujące do podjęcia nauki pisania „Odloty” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych „Drzewa” – zabawa matematyczna rozwijająca myślenie przyczynowo-skutkowe „Śpiące jeże” – zabawa ruchowa z elementem czworakowania „Muzyczne wyliczanki” – zabawa rytmiczno-ruchowa „Jeż” – ćwiczenie usprawniające mięśnie palców i dłoni „Domek dla jeża” – zabawy konstrukcyjne	– kreśli ruchy spiralne raz jedną, raz drugą ręką, – usprawnia mięśnie dłoni – ćwiczy mięśnie ramion, – naśladuje ruchy ptasich skrzydeł – analizuje sytuacje i wyciąga wnioski, – dopasowuje symbole do odpowiednich ilustracji – doskonali umiejętność czworakowania, – reaguje na sygnały, – przestrzega zasad obowiązujących podczas zabawy – rytmizuje wyliczankę, – dobiera odpowiednie efekty dźwiękonaśladowcze – doskonali posługiwanie się nożyczkami, – potrafi za pomocą gestów i ruchów pokazać śpiącego jeża – konstruuje budowle z różnorodnych materiałów, – rozwija wyobraźnię, tworząc budowle wg własnego pomysłu	– styropianowe tacki z grysiem lub piaskiem dla każdego dziecka – tamburyno – ilustracje przedstawiające drzewo, kartoniki z symbolami poszczególnych pór roku – szarfy dla każdego dziecka – gazety, plastikowe butelki, torebki foliowe, pokrywki – karty pracy cz. 1, str. 4, nożyczki, klej, brązowa bibuła – różnorodne materiały

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: Jak zwierzęta przystosowują się do zimy	„Wyprowa po szyszki” – ćwiczenia rozwijające spostrzegawczość wzrokową na podstawie wiersza U. Kozłowskiej „Gdzie się na zimę schowa pani Brodawkiewiczowa?” – rozmowa na temat sposobów przetrwania zimy przez zwierzęta na podstawie opowiadania M. Kownackiej „Głodne ptaki” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa „Jesień” – zabawa plastyczna, rysowanie pastelami suchymi „Ptasie stołówki” – spacer w pobliżu przedszkola połączony z obserwacją „Borsuk” – ćwiczenie umożliwiający poznanie techniki mieszania barw	– odpowiada na pytania, – doskonali spostrzegawczość wzrokową – uważnie słucha opowiadania, – podaje sposoby przetrwania zimy przez zwierzęta – naśladuje ruchy ptasich skrzydeł, – zachowuje zasady bezpieczeństwa podczas zabawy – rysuje jesienny krajobraz, – tworzy pracę plastyczną inspirowaną widokiem z okna – obserwuje, czy przygotowane są karmniki dla ptaków, – rozmawia na temat konieczności dokarmiania ptaków zimą – łączy biel z czernią, poznając odcień szarości, – doskonali sprawność manualną	– „Wierszyki 4-latka” str. 20, kredki – opowiadanie „Gdzie się na zimę schowa pani Brodawkiewiczowa?” M. Kownackiej, ilustracje do opowiadania – tamburyno – suche pastele, kartki, lakier do włosów – karty pracy cz. 1, str. 8, wata, farby, pędzle, woda, pojemniki na wodę, pojemnik do mieszania farb

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: W spiżarni u wiewiórki	„Przysmak wiewiórki” – zapoznanie z budową orzecha	– poznaje budowę orzecha, – zna walory odżywcze orzecha, – degustuje orzechy	– orzechy, dziadek do orzechów
	„Najlepszy ogon świata” – rozmowa kierowana na podstawie opowiadania I. Słońskiej	– uważnie słucha tekstu opowiadania, – ustala kolejność zdarzeń, – wie, jaką funkcję u zwierząt pełni ogon	– opowiadanie „Najlepszy ogon świata” I. Słońskiej, ilustracje do opowiadania
	„Zbierz orzechy” – zabawa ruchowa z elementem chwytu	– doskonalą umiejętność chwytu, – przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania zadań	– piłeczki, kosz
	„Czego brakuje wiewiórce?” – ćwiczenia doskonalące sprawność dłoni	– usprawnia mięśnie dłoni i palców, – bawi się, tworząc pracę plastyczną	– karty pracy cz. 1, str. 25, farby, pojemniki na wodę, plastikowe tacki na farbę

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Idziemy na grzyby	„Borowik” – zabawa dydaktyczna, poszerzająca wiedzę o świecie przyrody	– zna budowę grzyba, – wymienia jego podstawowe części	– plansza demonstracyjna przedstawiająca budowę grzyba
	„Muzyka natury” – wycieczka do lasu	– poznaje wielozmysłowo środowisko leśne	
	„Grzybobranie” – zabawa ruchowa z elementem skłonu	– naśladuje ruchem różne czynności, – doskonali element skłonu	
	„Leśne grajki” – zabawa muzyczna inspirowana wierszem U. Kozłowskiej	– odgrywa wyznaczone role, – przestrzega zasad obowiązujących podczas zabawy	– wiersz „Leśne grajki” U. Kozłowskiej, gazety, torby foliowe, miednica z wodą, słoiki po dżemie i łyżeczki, drewniane klocki
	„Muchomorki” – kulinarne zabawy dla niejadków	– przygotowuje przekąskę, – przezwycięża lęk dotyczący spożywania nieznanych potraw	– chleb razowy, plastry sera żółtego lub topionego, pomidorki koktajlowe, zielone oliwki, kukurydza z puszki, jogurt naturalny, koperek, sałata, rukola
	„Grzyby w lesie” – ćwiczenie doskonalące sprawność manualną i motoryczną	– doskonali sprawność manualną i motoryczną, – rozwija koordynację wzrokowo-ruchową, – liczy w zakresie 4	– karty pracy cz. 1, str. 31, plastelina, farby, naczynie na wodę

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Żegnajcie skrzydlaci przyjaciele	„Dzikie gęsi” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza E. Szelburg-Zarembiny „Do ciepłych krajów” – opowiadanie M. Kownackiej „Odlot ptaków” – zabawa ruchowa bieżna z elementem równowagi „Lecą żurawie” – ćwiczenie doskonalące sprawność manualną	– wie, że dzikie gęsi odlatują do ciepłych krajów – wymienia gatunki ptaków odlatujących na zimę do ciepłych krajów – naśladuje lecące ptaki, – rozwija zmysł równowagi, – przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zabawy – poznaje nową technikę plastyczną, – ćwiczy sprawność dłoni i palców, – czerpie radość z zabawy, tworząc obrazek	– wiersz „Dzikie gęsi” E. Szelburg-Zarembiny – opowiadanie „Do ciepłych krajów” M. Kownackiej, ilustracje ptaków, o których jest mowa w opowiadaniu – karty pracy cz. 1, str. 14, świece, pędzle, niebieska farba

TYDZIEŃ PIERWSZY: JESIEŃ W SADZIE

DZIEŃ PIERWSZY: NA STRAGANIE

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Kącik pełen darów sadu” – gromadzenie owoców w kąciku przyrody.
- „Spadające śliwki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych.
- „Owocowe szeregi” – zabawa matematyczna, odwzorowywanie powtarzających się rytmów.
- „Dostawca” – zabawa ruchowa z elementem równowagi.
- „Owoce w koszykach” – ćwiczenie utrwalające porównywanie liczebności zbiorów w zakresie 4.
- „Smakowite owoce” – zagadki wielozmysłowe.
- „Co pasuje?” – zabawa dydaktyczna kształcąca logiczne myślenie.

Zajęcia poranne

„Kącik pełen darów sadu” – gromadzenie owoców w kąciku przyrody

Przebieg:

Obejrzyjcie owoce przyniesione przez dzieci. Porozmawiajcie o ich wyglądzie zewnętrznym i zajrzyjcie do środka niektórych z nich. Patrząc pod światło, będziecie mogli zobaczyć kropelki soku na przeciętej powierzchni.

Stwórzcie owocową kompozycję – pamiętaj, żeby zbyt nie ograniczać artystycznych zapędów dzieci. Nie poprawiaj „owocowej układanki”. To ma być dzieło przedszkolaków, a nie twoje.

„Spadające śliwki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Przebieg:

Przy dźwiękach potrząsanego tamburyna dzieci biegają po sali w luźnej rozsypce (naśladując wiejący wiatr). Kiedy mocno i zdecydowanie uderzysz w instrument, przedszkolaki „zamieniają się” w spadające z gałęzi śliwki i przykucają, obejmując ramionami kolana.

Zajęcia główne

„Owocowe szeregi” – zabawa matematyczna, odwzorowywanie powtarzających się rytmów

Przebieg:

Rozdaj każdemu dziecku cztery kartoniki, z narysowanymi owocami (banan, jabłko, gruszka, śliwka). Sama z podobnych, ale prawdziwych owoców będziesz tworzyła układy, a dzieci będą je odwzorowywały, posługując się swoimi kartonikami. Każde dziecko powinno być nagrodzone za poprawnie wykonane zadanie. Wybór nagrody należy do ciebie. Mogą to być okłaski lub chrupek kukurydziany.

Po kilkakrotnym poprawnym wykonaniu zadania stwórz owocowy ciąg, poleć dzieciom, by przez chwilę mu się przyjrzały, a następnie przykryj owoce pudełkiem i poproś podopiecznych o odtworzenie szeregu. Jest to trudniejsze zadanie, ale przedszkolaki na pewno sobie z nim poradzą. Najzdolniejszym matematykom możesz powierzyć zadanie tworzenia owocowych szeregów.

„Dostawca” – zabawa ruchowa z elementem równowagi

Przebieg:

Ustaw dwa kosze naprzeciwko siebie w odległości 5 m, jeden powinien być pusty, a drugi napełniony woreczkami. Dzieci kolejno podchodzą do kosza z woreczkami, wydobywają jeden, układają go sobie na głowie i „transportują” do pustego kosza. Gdy wszystkie woreczki zostaną dostarczone do celu, można kontynuować zabawę: przedszkolaki, poruszając się w przeciwnym kierunku, napełniają ponownie pusty kosz.

Zwróć uwagę na prawidłową postawę dzieci: plecy wyprostowane, ramiona opuszczone wzdłuż ciała.

„Owoce w koszykach” – karty pracy cz. 1, str. 15

Przebieg:

Liczenie, porównywanie liczebności zbiorów w zakresie 4 oraz posługiwanie się pojęciami: największy, najmniejszy i najwięcej to umiejętności doskonalone przez dzieci podczas wypełniania tej karty pracy. Dodatkowym atutem jest świetna zabawa w „paluszkowego malarza”.

Zajęcia popołudniowe

„Smakowite owoce” – zagadki wielozmysłowe

Przebieg:

Przygotuj dla swoich podopiecznych „smakowitą” zgadywanę. Przed rozpoczęciem zabawy obierz i pokrój w kostkę różne owoce, następnie zaproś dzieci do wspólnej zabawy. Każde dziecko zjada kawałek owocu i podaje jego nazwę. Po skończonej rundzie każdemu dziecku zawiąż opaskę na oczach – utrudnisz w ten sposób zadanie, ale także umożliwisz maluchom lepsze wykorzystanie zmysłów węchu i smaku. Jeśli dzieci nadal będą miały ochotę na zabawę, zrób jeszcze jedną rundę – tym razem jednak przedszkolaki nie mogą wąchać, kosztować ani oglądać, mogą tylko dotykać owoce.

„Co pasuje?” – zabawa dydaktyczna kształcąca logiczne myślenie

Przebieg:

Stańcie w kręgu. Do środka wchodzi osoba prowadząca zabawę, czyli ty. Rzucając piłkę do wybranego przedszkolaka, wypowiadasz dowolne słowo. Dziecko po złapaniu piłki „odpowiada” słowem, które wg niego pasuje do tego, które ty powiedziałaś, np. rower – koło, butelka – woda, przedszkole – pani, lody – mniem, mniem!

Zabawa powinna się toczyć do momentu, aż każde dziecko weźmie w niej udział. Nic nie stoi na przeszkodzie, żebyście zabrali piłkę na podwórko i tam kontynuowali grę.

DZIEŃ DRUGI: LUBIMY OWOCE

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Nasze wycinanki” – ćwiczenie doskonalące technikę wycinania.
- „Obrazek z jabłkiem” – karty pracy cz. 1, str. 23 (poznawanie nowej techniki plastycznej).
- „Smaczne owoce” – zabawa ruchowa z elementem skoku.
- „Owocowe tańce” – zabawa badawcza.
- „Sklep z owocami” – zabawa tematyczna.
- „Drzewo owocowe” – rysowanie flamastrami; przygotowanie do podjęcia nauki pisania.

Zajęcia poranne

„Nasze wycinanki” – ćwiczenie doskonalące technikę wycinania

Przebieg:

Rozdaj dzieciom kartki formatu A4 z wizerunkiem gruszki. Dzieci, wycinając je, będą prowadziły narzędzie po lekkim łuku i w ten sposób poprawią technikę posługiwania się nożyczkami. Pamiętaj o dzieciach leworęcznych – im należy dać specjalne narzędzia.

„Spadające śliwki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Obrazek z jabłkiem” – karty pracy cz. 1, str. 23 (poznawanie nowej techniki plastycznej)

Przebieg:

Przed przystąpieniem do zabawy przygotuj symbole przedstawiające różne owoce. Ważne, by wszystkie występowały podwójnie – dwa takie same jabłka, gruszki itp. Następnie umocuj symbole na papierowych opaskach. Opaski załóż dzieciom na głowy. Musisz wykazać się sprytem, żaden przedszkolak nie powinien wiedzieć, jaki symbol widnieje nad jego czołem.

Zabawa polega na tym, że dzieci, słysząc muzykę, rozbiegają się w poszukiwaniu swojego partnera. Kiedy dwa takie same „owoce” się odnajdą, mogą ruszyć w tany.

Jeśli zadajesz sobie pytanie: W jaki sposób przedszkolaki mają dobrać się w pary, skoro nie wiedzą, jakim są owocem? Odpowiadamy: za pomocą pytań i odpowiedzi współuczestników zabawy.

„Smaczne owoce” – zabawa ruchowa z elementem skoku

Przebieg:

Dzieci, odbijając się z miejsca obunóż, skaczą wzwyż, próbując dosięgnąć „owoców” rosnących na drzewie. Przedszkolaki powinny sięgać na zmianę raz prawą, raz lewą ręką.

„Świeże, czyli zdrowe” – zabawa ruchowa

Przebieg:

Świeże pożywienie jest dla nas najzdrowsze. Uświadom dzieciom, że pokarm, który leży zbyt długo, ulega zepsuciu. Potrzebujesz dowodu? Oto on! Przygotuj ugotowany makaron, cytrynę ze skórką i dwie foliowe torebki. Makaron oraz umytą, jeszcze wilgotną cytrynę zapakuj do osobnych woreczków. Zawiąz torebki i wraz z ich zawartością odłóż na co najmniej tydzień

w ciemne, ale ciepłe miejsce. Teraz ty i twoje ciekawskie dzieci musicie uzbroić się w cierpliwość. Po upływie tygodnia zajrzyjcie do woreczków. Zmiany, jakie zaszły, będą dla dzieci zaskakujące.

Zajęcia popołudniowe

„Sklep z owocami” – zabawa tematyczna

Przebieg:

Pobawcie się w kupowanie i sprzedawanie. „Otwórzcie” w waszej sali sklep z owocami. Wybierzcie sprzedawcę, pozostali uczestnicy zabawy mogą ustawić się w kolejce. Robiąc zakupy, przedszkolaki nauczą się odpowiedniego kulturalnego zachowania.

„Drzewo owocowe” – rysowanie flamastrami; przygotowanie do podjęcia nauki pisania

Przebieg:

Rozdaj dzieciom kolorowe flamastry. Niech każde narysuje drzewo z dowolnymi owocami. Posługując się flamastrami, przyszły uczeń „wypracuje siłę nacisku” narzędzia na papier. To bardzo przydatna umiejętność, ponieważ dłoń dziecka nie nawykła do długotrwałego wysiłku (a takim jest przecież pisanie w zeszycie), szybko się męczy.

Dzieci mogą narysowane przez siebie drzewa pokolorować glinianymi kredkami. Wycięte i naklejone na arkusz kolorowego papieru (polecamy ciemnozielony) dadzą efekt owocowego sadu. Jeśli pozwolisz dzieciom, by wybrały miejsce, w którym „wyrośnie” ich drzewo, uzyskasz dodatkowo wrażenie trójwymiarowości.

DZIEŃ TRZECI: ZDROWO JEMY I ROŚNIEMY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia logopedyczne usprawniające podniebienie miękkie.
- „Owocowa mandala” – zabawy doskonalące pamięć sekwencyjną.
- „Czyja kolej?” – zabawa ruchowa bieżna.
- „Jesienne zabawy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 3 (wg K. Właźnik).
- „Jabłkowa guma do żucia” – degustacja owocu w różnej postaci.

Zajęcia poranne

„Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia logopedyczne usprawniające podniebienie miękkie

Przebieg:

Wywołaj u dzieci ziewanie przy nisko opuszczonej szczęce dolnej. Następnie poproś, by oddychały głęboko przez nos przy zamkniętych ustach i przez usta przy zaciśniętych palcami nosie. Kolejne ćwiczenie to „chrapanie” na wdechu i na wydechu. Wymawianie połączeń głosek, np. ga, go, ge, ka, ko, ke, ma, mo, me, sa, so, se, przygotuje dzieci do następnego arcytrudnego zadania. Jest nim mianowicie powtarzanie zdań składających się z trudnych do wymówienia zbitek sylabowych:

Mama ma banana.

Kolorowy koralik.

Siedziała mała na płocie i jadła słodkie łakocie.

Nauczyciel powinien również dbać o dykcję. Jeśli potrzebujesz kilku dodatkowych ćwiczeń, to zapraszamy na str. 150 z ciekawostkami.

„Spadające śliwki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Owocowa mandala” – zabawy doskonalące pamięć sekwencyjną

Przebieg:

Mandala to koło składające się z jednakowych segmentów. Dorysujcie na mandali umieszczonej w karcie pracy na str. 3 brakujące elementy tak, by wszystkie jej części wyglądały tak samo.

Teraz wstańcie od stolików, przeciagnijcie się i zróbcie kilka podskoków. Tak rozruszani wykonajcie parę ćwiczeń typu pantomima: pokażcie na niby, jak myjecie gruszkę, zjadacie ją ze smakiem, a ogryzek wyrzucacie do kosza.

Ponieważ dzieci nie potrafią zbyt długo milczeć, porozmawiaj z nimi o intrygującym kształcie gruszki. Z czym się kojarzy? Co przypomina? Pysk psa, twarz o puchowatych policzkach lub wysokim czole, a może ogromny nochal?

„Czyja kolej?” – zabawa ruchowa bieżna

Przebieg:

Podziel grupę na dwa zespoły. Każdy z nich uformuj w rząd w taki sposób, aby dzieci stojące jako pierwsze w swoich rzędach nie przekraczały wyznaczonej linii startu (możesz ją narysować lub posłużyć się skakanką). Naprzeciwko jednego rzędu, w odległości około 2,5 m, połóż żółty krążek symbolizujący gruszkę, a przed drugim – krążek czerwony, czyli jabłko.

Zabawa polega na tym, że kiedy uniesiesz w górę kartonik z symbolem gruszki, to dziecko z rzędu, przed którym leży żółty krążek, biegnie jak najprędzej przed siebie, obiega krążek i wraca do swojego rzędu, ustawiając się na jego końcu. Jeśli natomiast pokażesz kartonik z narysowanym jabłkiem, dziecko stojące na przodzie drugiego rzędu pędzi w kierunku czerwonego krążka, obiega go i wraca na koniec swojego rzędu.

Nie musisz pokazywać kartoników na przemian – raz jabłko, raz gruszkę. Jeśli zastosujesz element zaskoczenia, wywołując dwa lub nawet trzy razy z rzędu ten sam owoc, to ćwiczenie okaże się pełną emocji zabawą.

„Jesienne zabawy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 3 (wg K. Wlaźnik)

Przebieg:

Bieg podstawno-dostawny po obwodzie koła („nóżka goni nóżkę”) zgodnie z ruchem wskazówek zegara i w stronę przeciwną.

Ćwiczenie z elementem skoku i podskoku: podskoki dosiężne w biegu, zamiennie raz prawą, raz lewą ręką.

Ćwiczenie siły: dzieci dobrane w pary, jedno z nich chwyta za łydki leżącego na brzuchu kolegi. Ten z kolei, prostując ręce, próbuje poruszać się do przodu. Po pewnym czasie powinna nastąpić zmiana.

Ćwiczenie z elementem skoku: przedszkolaki naśladują zajęcze skoki z zachowaniem równowagi.

Ćwiczenie wyciszające: podskoki w rytm bębna, następnie marsz w parach po obwodzie koła.

Zajęcia popołudniowe

„Jabłkowa guma do żucia” – degustacja owocu w różnej postaci

Przebieg:

Chociaż z zasady nie bawimy się jedzeniem, dzisiaj robimy wyjątek i proponujemy „jedzeniową” zabawę. Zależy nam na tym, aby zachęcić dzieci do spożywania zdrowej żywności. Zaproponuj przedszkolakom przygotowanie jabłkowej gumy do żucia. Żeby ją uzyskać, należy pokroić jabłko w plasterki i rozłożyć je na papierze pergaminowym w ciepłym, suchym i przewiewnym miejscu. Kiedy wyschną, będą się nadawały do spożycia. Poczęstuj nimi dzieci. Sama też skosztuj, by przekonać się, jak są miękkie i ciągnące, niczym guma do żucia. Być może zaskoczy cię informacja, że można uzyskać gumę w dwóch kolorach: z powyższego przepisu otrzymacie gumę brązową (ponieważ sok zawarty w jabłku w kontakcie z powietrzem utlenia się i powoduje ciemnienie owocu), natomiast po skropieniu sokiem z cytryny jabłka pozostaną białe. Szczególnie efektownie wyglądają plasterki z czerwonej skórki.

Jest rzeczą oczywistą, że na jabłkowe gumy do żucia należy poczekać co najmniej kilka dni. Musisz więc wcześniej przygotować trochę tej smacznej i zdrowej przekąski.

Kiedy przedszkolaki spróbują suszonych jabłek, być może skuszą się na kawałek świeżego owocu. Zachęć dzieci do zjedzenia jabłka ze skórką, tam bowiem znajduje się prawdziwy „magazyn witamin”.

DZIEŃ CZWARTY: SAD PEŁEN OWOCÓW

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Dydu, dydu” – ćwiczenia logopedyczne.
- „Owocowa zgadywanka” – eksperyment.
- „Zerwij jabłko” – zabawa ruchowa z elementem wstępowania.
- „Jesień jesieniucha” – piosenka do nauki.
- „Ukryte zwierzątko” – karty pracy cz. 1, str. 1.
- „Liście” – zabawa poszerzająca doświadczenia poznawcze.

Zajęcia poranne

„Dydu, dydu” – ćwiczenia logopedyczne

Przebieg:

Powtórzcie kilkakrotnie poniższy wierszyk. Postarajcie się recytować go z przesadnie poprawną dykcją. Zabawna treść rozweseli was i poprawi wam humor na resztę dnia.

Dydu, dydu

*Dydu, dydu, ecie-pecie,
kot na drzewie śliwki gniecie.
Złapcie kota, bo to wstyd!
Ecie-pecie, dydu, dyd.*

Urszula Kozłowska, „365 historyjek i wierszyków dla chłopców”,
Wydawnictwo Olesiejuk

„Spadające śliwki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Owocowa zgadywanka” – eksperyment

Przebieg:

Przyszykuj przekrojoną na pół cebulę oraz gruszkę pokrojoną w grubą kostkę. Wybranemu dziecku zawiąż oczy, a następnie daj mu do powąchania cebulę (zanim przedszkolak pociągnie nosem, uprzedź go, że zapach nie będzie zbyt przyjemny). Następnie poczęstuj dzielnego „eksperymentatora” kawałkiem gruszki. Ponieważ oczy dziecka w dalszym ciągu pozostają zasłonięte, gwarantujemy, że nie rozpozna ono owocu, którego przed chwilą skosztowało. Udowodnisz w ten sposób dzieciom, że zmysł smaku łatwo można oszukać. Wskazany byłoby, żeby tę „sztuczkę” przetestowała większość grupy. Jeśli jednak któryś z przedszkolaków nie będzie miał na to ochoty, nie zmuszaj go, bo w ten sposób skutecznie zniechęcisz dzieciaka do dalszego eksperymentowania.

„Zerwij jabłko” – zabawa ruchowa z elementem wstępowania

Przebieg:

Dzieci stoją na najniższym szczeblu drabinek. Przytrzymując się jedną ręką (chwyt zamknięty, kciuk pod spodem), drugą wyciągają w górę, naśladując zrywanie owoców z drzewa. Pamiętaj, że dzieci powinny pracować zarówno prawą, jak i lewą ręką.

„Jesień jesieniucha” – piosenka do nauki

Przebieg:

„Jesieniucha” to określenie o negatywnym zabarwieniu. Dzieci w przedszkolu nie boją się brzydkiej pogody i śmieją się z niej w głos: Cha, cha, cha. Nauczcie się piosenki i odśpiewujcie ją głośno na przekór nie pogodzie.

Jesień jesieniucha

*1. Ale plucha cha, cha,
plucha cha, cha.
Ale dmucha cha, cha,
ale dmucha cha, cha.*

*Ref.: Niech tam leje, niech tam wieje.
Ja się bawię, ja się śmieję.
Niech tam leje, niech tam wieje.
Ja się bawię, ja się śmieję.*

*2. Żółta grucha cha, cha,
grucha cha, cha.
Hop do brzucha cha, cha,
brzucha cha, cha.*

Ref.: Niech tam leje...

*3. Dla mnie jesień
to jest mucha cha, cha.
Jesień, jesień –
jesieniucha cha, cha.*

Ref.: Niech tam leje...

*Słowa Anna Bernat, muzyka Zbigniew Ciechan,
„Bawię się i uczę, cz. 1”, MAC Edukacja*

Zajęcia popołudniowe

„Ukryte zwierzątko” – karty pracy cz. 1, str. 1

Przebieg:

Jeśli jesteś ciekawa, jakie zwierzątko ukryło się wśród liści, możemy ci od razu odpowiedzieć, że jest to kaczka. Nie zdradzaj jednak naszego sekretu dzieciom. One same powinny znaleźć rozwiązanie. Proponujemy, żeby gwoli ułatwienia umieścić w widocznym dla wszystkich miejscu duże figury geometryczne – żółte koło i pomarańczowy trójkąt.

„Liście” – zabawa poszerzająca doświadczenia poznawcze

Przebieg:

Jesień to pora, kiedy liście spadają z drzew. Z liści robimy bukiety, suszymy je, wykorzystujemy podczas przygotowywania prac plastycznych. Czy zauważyłaś, że najczęściej wybieramy te, które opadły z klonu, kasztanowca, dębu lub jarzębiny? A co z liśćmi drzew owocowych? Przynieś kilka z nich i pokaż je dzieciom. Porozmawiajcie na temat ich wyglądu, porównajcie je z innymi, które przedszkolaki już znają. Możecie je ususzyć i wkleić do zielnika albo założyć atlas liści.

DZIEŃ PIĄTY: PEŁEN FARTUSZEK JABŁEK I GRUSZEK

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Rumiane jabłuszko” – mądrości ludowe.
- „W sadzie” – zabawa rozwijająca umiejętność płynnego mówienia.
- „Pozbieraj owoce” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa.
- „Jesienne zabawy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 3 (wg K. Właźnik).
- „Enty, penty, mini, moni” – wyliczanka ćwicząca umiejętność poprawnej artykulacji.

Zajęcia poranne

„Rumiane jabłuszko” – mądrości ludowe

Przebieg:

W polskich przysłowiach i porzekadłach często pojawiają się jabłka i jabłonie. W „Księdze przysłów polskich” jabłko występuje prawie tak często jak chleb, woda, sól, miód i inne produkty żywnościowe. Przeczytaj dzieciom kilka łatwiejszych przysłów i spytaj, co one znaczą.

*Rumiana jak jabłuszko,
Niedaleko pada jabłko do jabłoni,
I kwaśne jabłko robak gryzie.*

„Spadające śliwki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„W sadzie” – zabawa rozwijająca umiejętność płynnego mówienia

Przebieg:

Siądźcie przed ilustracją przedstawiającą jesienny sad. Zaprezentuj maluchom wiersz Marii Konopnickiej, odpowiednio go intonując. Zwróć uwagę dzieci na piękno języka polskiego i wytłumacz im nieznane słowa (np. ronić). Zachęć przedszkolaki do wypowiadania się na temat poznanego utworu oraz obejrzanej ilustracji.

Jesienią

*Jesienią, jesienią,
Sady się rumienią;
Czerwone jabłuszka
Pomiędzy zielenią.*

*Czerwone jabłuszka,
Żłociste gruszcзки
Świecą się jak gwiazdy
Pomiędzy listeczki.*

*– Pójdę ja się, pójdę,
Pokłonie jabłoni,
Może mi jabłuszko
W czapeczkę uroni!*

*Pójdę ja do gruszy,
Nastawię fartuszką,
Może w niego spadnie
Jaka śliczna gruszką!*

*Jesienią, jesienią
Sady się rumienią;
Czerwone jabłuszka
Pomiędzy zielenią.*

*Maria Konopnicka, „Jesienią” – ze zbioru „Kto wymyślił choinki?”
Antologia wierszy dla dzieci”, KAW*

„Pozbieraj owoce” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa

Przebieg:

Dzieci stoją w rozсыpcе, daleko od siebie. Ty, stojąc pośrodku, unosisz ręce i wołasz: „Owoce spadają z drzewa!”. Na ten sygnał dzieci podbiegają do ciebie i naśladują zbieranie owoców

(skłony tułowia i wyprosty). Możesz urozmaicić zabawę i podzielić dzieci np. na dwie grupy, czyli śliwki – dziewczynki i gruszki – chłopcy. Wówczas na hasło: „Spadające gruszki” ćwiczenie będą wykonywali chłopcy, a na polecenie: „Śliwki spadają z drzewa” w zabawie będą brały udział tylko dziewczynki.

„Jesienne zabawy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 3 (wg K. Wlaźnik)

Zajęcia popołudniowe

„Enty, penty, mini, moni” – wyliczanka ćwicząca umiejętność poprawnej artykulacji

Przebieg:

Powtarzanie krótkich rymowanek jest doskonałym ćwiczeniem wspomagającym rozwój mowy dziecka. Wyliczanki możecie powtarzać przy różnych okazjach, np. bawiąc się na podwórku. Wyjdźcie więc do ogrodu przedszkolnego, bo dotleniony umysł lepiej pracuje.

Enty, penty, mini, moni

*Enty, penty, mini, moni,
liście spadły już z jabłoni,
wicher wieje, deszczyk mży,
gęsi w kluczu lecą trzy.*

*Jedna w prawo, druga w lewo,
a ta trzecia – hen! – na drzewo,
gdzie gniazdeczko ma kukułka.
Ładna mi to gęsia spółka!*

*Urszula Kozłowska, „365 historyjek i wierszyków dla
chłopców”, Wydawnictwo Olesiejuk*

Zadanie na następny tydzień: przynieście okazy różnorodnych warzyw potrzebne do zrobienia ekspozycji w kącie przyrody.

TYDZIEŃ DRUGI: CO SŁYCHAĆ W OGRODZIE

DZIEŃ PIERWSZY: AMATORZY WARZEW

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Jarzynowy kosz” – gromadzenie warzyw w kąciku przyrody.
- „Wykopki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych.
- „Zwijamy tasiemkę” – zabawa matematyczna kształtująca umiejętność szacowania i porównywania długości.
- „Zające w ogrodzie” – zabawa ruchowa z elementem skoku.
- „Piosenka dla wróbelka Elemelka” – zabawa muzyczna; układanie tekstu do znanej melodii.
- „Jeśli dobrze pisać chcesz, zręczne ręce musisz mieć!” – ćwiczenia przygotowujące do podjęcia nauki pisania.
- „Marchewkowe pole” – zabawa kształtująca poczucie rytmu.

Zajęcia poranne

„Jarzynowy kosz” – gromadzenie warzyw w kąciku przyrody

Przebieg:

Zgromadźcie w jednym miejscu przyniesione przez dzieci warzywa. Obejrzyjcie je, porównajcie, omówcie różnice i podobieństwa. Wskażcie ich jadalne części. Ułóżcie jarzyny w wiklinowym koszu, eksponując dorodne okazy.

„Wykopki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Przebieg:

Rozsyp na dywanie woreczki gimnastyczne (co najmniej tyle, ile jest dzieci). Poproś swoich podopiecznych o zdjęcie butów i skarpetek i umieszczenie ich w miejscu, gdzie nie będą przeszkadzały, np. pod ścianą. Zadaniem dzieci będzie zbieranie ziemniaków, czyli chwytanie woreczków palcami stóp i unoszenie ich na niewielką wysokość. Jeśli nie masz pod ręką woreczków, można je zastąpić skarpetkami przedszkolaków.

Zajęcia główne

„Zwijamy tasiemkę” – zabawa matematyczna kształtująca umiejętność szacowania i porównywania długości

Przebieg:

Przyszykuj dwa kijki z przywiązanymi do nich tasiemkami. Ważne, aby tasiemki różniły się długością i kolorem. Pokaż dzieciom, jak nawinąć tasiemkę na kijek, trzymając oba jego końce i obracając go. Poproś dwoje dzieci, aby na podany przez ciebie sygnał zaczęły zwijać tasiemki. Po wykonaniu zadania dzieci powinny zamienić się tasiemkami i jeszcze raz wykonać to ćwiczenie. W tym zadaniu nie jest istotne, kto zwinie tasiemkę pierwszy, ale wyjaśnienie, dlaczego jedną tasiemkę można nawinąć szybciej niż drugą. Reszta grupy powinna bacznie obserwować, a następnie, dobierając się w pary, sprawdzić, którą tasiemkę nawija się szybciej: długą czy krótką. Jeśli przedszkolaki wyciągną właściwe wnioski, zademonstruj im różnicę pomiędzy długościami tasiemek, układając je obok siebie.

„Zające w ogrodzie” – zabawa ruchowa z elementem skoku

Przebieg:

Wydziel w sali miejsce na zajęcie norki oraz na domek ogrodnika. Podczas zabawy dzieci będą łakomymi „zajęcami”, a ty „ogrodnikiem” pilnującym swoich plonów. Kiedy „ogrodnik” zasypia, „zające” wychodzą z norki i, poruszając się „skokami zajęczymi” (skoki obunóż z podparciem), zbliżają się do domku ogrodnika. Na okrzyk: „Ogrodnik się zbliża!” „zające” przyjmują postawę wyprostną i uciekają do swojej norki.

„Piosenka dla wróbelka Elemelka” – zabawa muzyczna; układanie tekstu do znanej melodii

Przebieg:

Posłuchajcie historii o tym, jak pewien wróbelek boleśnie zapłacił za swoją niecierpliwość. Z niemiłej przygody wyciągnął jednak naukę: nie warto być niecierpliwym i spieszyć się za wszelką cenę.

Zapytaj dzieci, co robią, by przeczekać dłużący się czas. Dorośli najczęściej czytają wtedy gazety, a dzieci znajdują sobie leżący w pobliżu przedmiot i, wymyślając dla niego nowe zastosowanie, bawią się i podśpiewują. Spróbujcie wspólnie ułożyć słowa do „wróbelkowej” piosenki, wykorzystując wyrazy dźwiękonaśladowcze (ćwir, ćwir, hu, hu, puf, puf, itp.). Zaśpiewajcie ją do znanej, prostej melodii, którą lubicie. Kiedy wyjdziecie na podwórko, zaprezentujcie swój utwór okolicznym wróblom.

O wróbelku Elemelku, o ziemniaku i bąbelku

Raz wróbelek Elemelek znalazł w polu kartofelek. Nie za duży, nie za mały, do jedzenia doskonały. Lecz ziemniaki na surowo jeść niemiło i niezdrowo. Znacznie lepsze będą one, gdy zostaną upieczone.

Skrzesał iskrę Elemelek, suche liście wokół ściele, dwie gałązki kładzie blisko i już pali się ognisko. A kartofel – czy czujecie? – tak prześlicznie pachnie przecież, tak kusząco się nadyma, że nie sposób wprost wytrzymać.

Nie wytrzymał Elemelek, chce wyciągnąć kartofelek, zjeść go szybko, prędzej, zaraz...

– Ajajaj!...

To ci ambaras!

Macha łapką Elemelek, a na łapce ma bąbelek. Choć niewielki bąbeleczek, jednak boli, jednak piecze.

W lesie leśna jest apteka, Elemelek więc nie zwleka, wznosi skrzydła, mówi: „Lecę” – i za chwilę jest w aptece.

A w aptece siedzi wrona, bardzo mądra i uczona. W czystym, białym jest fartuchu, trąbkę trzyma tuż przy uchu i przez trąbkę chętnie słucha, bowiem jest troszeczkę głucha.

– Chciałbym maść na oparzenie...

– He? Coś dać na przeczyszczenie? Weź olejek rycynowy, jutro brzuszek będzie zdrowy.

– Ach, nie brzuszek, wrono miła! Łapka mi się poparzyła i wyskoczył brzydki bąbel.

– Plombę? W ząbek włożyć plombę? Lecz cóż – choć mam leków trzysta, plombę musi dać dentysta.

Więc wróbelek – trudna rada – hyc! wskakuje na stół, siada i wyciąga wprost do wrony swój pazurek poparzony.

Obejrzała wrona palec z każdej strony doskonale, przyłożyła siemię lniane i kazała pić rumianek, bo to ziółko znakomite. Wypisała potem kwitek, grzecznie mówiąc:

– Bardzo proszę wpłacić w kasie cztery grosze.

Trzymał się ten bąbelisko chyba coś przez trzy dni blisko, lecz się w końcu złął okładów i gdzieś wyniósł się bez śladu.

Odtąd, jeśli Elemelek piecze sobie kartofelek, to cierpliwie z boku czeka, kiedy ziemniak się przypieka.

Hanna Łochocka, „O wróbelku Elemelku, o ziemniaku i bąbelku”, Nasza Księgarnia

Zajęcia popołudniowe

„Jeśli dobrze pisać chcesz, zręczne ręce musisz mieć!” – ćwiczenia przygotowujące do podjęcia nauki pisania

Przebieg:

Przygotuj kartki formatu A3 z naszkicowanymi konturami różnych warzyw. Rozdaj dzieciom po jednej. Pozwól im wybrać ulubione warzywo.

Zadaniem przedszkolaków będzie rysowanie po konturach. Żeby przyzwyczaić dzieci do poprawnego kreślenia liter, narysuj strzałki wskazujące właściwy kierunek.

Najbardziej wytrwałe dzieci mogą dodatkowo pokolorować rysunek, ale nie jest to konieczne.

„Marchewkowe pole” – zabawa kształtująca poczucie rytmu

Przebieg:

Odtwórz dzieciom piosenkę pochodzącą z filmu „O dwóch takich, co ukradli księżyc” w wykonaniu zespołu Lady Pank. Przedszkolaki, wcielając się w rolę marchewki, naśladują czynności wymienione w piosence i poruszają się w rytm melodii.

Zadanie na następny dzień: poproś dzieci o przyniesienie dwóch pustych pudełek po zapałkach.

DZIEŃ DRUGI: PRACE NA DZIAŁCE

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Czego brakuje?” – zabawa dydaktyczna doskonaląca pamięć odtwórczą.
- „Jesień w ogrodzie warzywnym” – wycieczka.
- „Narysuj buraka” – zabawa ruchowa z elementem równowagi.
- „Na straganie” – zabawa plastyczna.
- „Niezwyczajna kapusta” – eksperyment.

Zajęcia poranne

„Czego brakuje?” – zabawa dydaktyczna doskonaląca pamięć odtwórczą

Przebieg:

Siądźcie w kręgu na dywanie. Pośrodku rozłóż siedem różnych warzyw (bakłażan, marchewka, burak, por, seler, pietruszka, ziemniak lub inne). Poproś dzieci, by na chwilę odwróciły się tyłem do środka koła i zasłoniły oczy rękoma. Ty w tym czasie zamień miejscami dwa warzywa. Kiedy uporasz się z zadaniem, czas na twoich podopiecznych: dzieci odwracają się i odgadują, co się zmieniło. Jeśli zabawa okaże się zbyt łatwa, możesz zwiększyć jej stopień trudności, zamieniając miejscami większą liczbę warzyw.

„Wykopki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Jesień w ogrodzie warzywnym” – wycieczka

Przebieg:

Czy w twojej miejscowości są ogrody warzywne? Jeśli nie ma dużych ogrodów, to z pewnością są ogródki działkowe.

Wybierzcie się na wycieczkę, żeby zobaczyć, jakie zmiany poczyniła jesień. Dowiedźcie się, co ludzie tam uprawiają. Zaobserwujcie, jakie warzywa zbiera się teraz. Spytajcie, jakie plony zostały już zebrane. Przyjrzyjcie się, jakimi narzędziami posługują się ludzie podczas pracy w ogrodzie.

Postaraj się o to, by dzieci wyniosły z wycieczki wielozmysłowe doznania: kolory, rozmiary i kształty rozpoznają zmysłem wzroku, węch pomoże im zarejestrować różnorodne zapachy (m.in. woń tłącego się ogniska), a dzięki dotykowi zarejestrują fakturę dotykanych obiektów. Jeśli zamilkniecie na chwilę, zaskoczy was różnorodność odgłosów, a degustacja marchewki będzie czystą przyjemnością.

Poproście o bukiet astrów – patrząc, jak pięknie prezentuje się w glinianym wazonie ustawionym na honorowym miejscu w waszej sali, będziecie wspominać jesienną wyprawę.

Nie zapomnijcie podziękować za gościnę gospodarzom ogródka.

„Narysuj buraka” – zabawa ruchowa z elementem równowagi

Przebieg:

Dzieci stoją w luźnej rozsypce. Poproś, by stojąc na jednej nodze, spróbowały stopą drugiej nogi narysować figurę przypominającą buraka (kółko). Jeśli przedszkolaki będą miały problemy z utrzymaniem równowagi, podpowiedz im, by wyciągnęły wyprostowane ramiona w bok. To na pewno pomoże!

„Na straganie” – zabawa plastyczna

Przebieg:

Do zbudowania straganu potrzebne będą dwie karty z wypychankami z „Teczki 4-latka”. Przedszkolaki powinny złożyć zabawkę wg instrukcji. Jeśli ktoś z dzieci będzie miał trudności, koniecznie mu pomoż.

Gdy stragan będzie gotowy, można pobawić się w robienie zakupów. Miś i język – postacie wycięte z kolejnej karty – na pewno się przydadzą. Trzeba tylko dokleić u podstawy każdej sylwetę pudełko po zapałkach.

Wybierając się do sklepu, dobrze jest zaopatrzyć się w listę zakupów. Jeśli takiej nie posiadacie, pomocny w wyborze asortymentu może się okazać poniższy wiersz Anny Kamieńskiej.

Zabawa w sklep

- Czy są jabłka w tym sklepiku?
- Jabłka? Jabłek jest bez liku.
- A czy są w tym sklepie gruszki?
- Gruszki? Wielkie jak poduszki!
- A czy jest tu chlebek świeży?
- Tak, na półce chlebek leży.
- Czy są drogie krokodyle?
- Bardzo tanie. Zważyć? Ile?

Anna Kamieńska, „Zabawa w sklep” – „Jutrzenka. Miesięcznik dla dzieci młodszych szkół podstawowych z polskim językiem nauczania”, Czeski Cieszyń 1989, nr 8, s. 235

Zajęcia popołudniowe

„Niezwykła kapusta” – eksperyment

Przebieg:

Wyciśnij sok z czerwonej kapusty. Możesz to zrobić w domu, ale lepiej by było, gdyby dzieci poznały działanie sokowirówki, więc przygotuj go w przedszkolu. Następnie ustaw na stole trzy szklanki. Do każdej wlej po dwie łyżki soku z kapusty. Za chwilę zobaczycie zaskakujące „połączenia”. Do pierwszej szklanki dolej cztery łyżki bezbarwnego octu. Co się stanie? Po zmieszaniu płyn będzie miał różowy kolor. Do drugiej szklanki dodaj cztery łyżki świeżego soku pomarańczowego. W naczyniu znowu pojawi się róż. Czy będzie miał taki sam odcień jak w pierwszej szklance? Sprawdźcie to. Do ostatniego naczynia dodaj cztery łyżki mleka. Jaki kolor uzyskamy po połączeniu czerwonej kapusty z białym mlekiem? Logika podpowiada, że różowy. Jakie będzie wasze zdziwienie, gdy okaże się, że białe + czerwone = zielone! Cóż, chemia rządzi się swoimi prawami.

Potrzebujesz wyjaśnienia tego eksperymentu? Oto ono: barwnik zawarty w soku z kapusty w środowisku kwaśnym zmienia swój kolor na różowy, a połączony z zasadą przybiera zieloną barwę.

DZIEŃ TRZECI: WARZYWA BEZ TAJEMNIC

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Poznaję słowa i dźwięki” – ćwiczenia artykulacyjne usprawniające aparat mowy.
- „Kto pilnuje kukurydzy?” – teatrzyk cieni na podstawie opowiadania „Żarłoczne wrony”.
- „Podaj dynię” – zabawa ruchowa z elementem toczenia.
- „Jesienne zabawy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 3 (wg K. Właźnik).
- „Dyńka” – karty pracy cz. 1, str. 12.
- „Smakowite warzywa” – zagadki smakowe.

Zajęcia poranne

„Poznaję słowa i dźwięki” – ćwiczenia artykulacyjne usprawniające aparat mowy

Przebieg:

Zabawne rymowanki, które przygotowałyśmy, usprawnią aparat artykulacyjny każdego dziecka. Mówiąc po kociemu, indyczemu, krowiemu, itd. przedszkolaki będą miały ubaw po pachy.

1. *Kogut pieje: Kukuryku!*
Proszę wstawać już w kurniku.
2. *Gdy szykuje się do snu,*
krowa sennie muczy: Muuu!
3. *Gram tu jedną z głównych ról,*
powtarzając: Gul, gul, gul!
4. *Kot przy misce sobie stał,*
miaucząc przy tym: Miau, miau, miau!
5. *Dobry humor koń dziś ma,*
więc się śmieje: Iha, ha!
6. *Lubię szarogęścić się,*
wtedy gęgam: Gę, gę, gę!

*„Poznaję słowa i dźwięki z barankiem”,
Wydawnictwo AKSJOMAT*

„Wykopki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Kto pilnuje kukurydzy?” – teatrzyk cieni na podstawie opowiadania „Żarłoczne wrony”

Przebieg:

Porozmawiaj z przedszkolakami o tym, że jesienią na wsi jest mnóstwo pracy. Każda para rąk jest wtedy na wagę złota. Nawet strach na wróble nie ma chwili wytchnienia. Przedstaw dzieciom poniższe opowiadanie za pomocą teatrzyku cieni.

Żarłoczne wrony

Nadeszła właśnie pora dojenia krów w gospodarstwie. Gospodarz, pan Jones, szedł do obory, gdy pani Jones, jego żona, wyszła z domu elegancko ubrana.

- Jadę na targ do Słonecznych Mostów – zawołała. – Czy potrzebujesz czegoś?
- Nie, dziękuję! – odpowiedział pan Jones. – Bardzo jesteś elegancka!
- Dziękuję – odpowiedziała żona. – A ty wyglądasz jak strach na wróble!
- Zawsze się tak ubieram – powiedział pan Jones, patrząc na swoje połatane ogrodniczki.
- Pewnie dlatego zawsze wyglądasz jak strach na wróble! – zaśmiała się pani Jones.

Gdy jakiś czas później gospodarz siedział w oborze, podśpiewując do muzyki z radia, owczarek Maks wpadł do środka, szczekając.

– Co się stało? – spytał pan Jones. Gdy wyszedł za psem z obory, usłyszał głośne krakanie dobiegające z pola kukurydzy i zerwał się do biegu.

– Znow te żarłoczne wrony! – zawołał. Miał rację: stado ptaków skubało jego piękną kukurydzę.

Gospodarz biegał po polu, machając rękoma. Wrony odlatywały na chwilę, ale zaraz wracały, by znow ucztować.

– Nie złapiesz nas! – krakały.

– Mam pomysł! – zawołał pan Jones. – Wiem, co przegoni te żarłoki!

Przebiegł przez pole i znikł w warsztacie. Wkrótce wokół rozbrzmiały odgłosy stukania i piłowania.

– Ojoj! – wystękała maciora Magdusia. – Wygląda na to, że pan Jones coś buduje. To zazwyczaj oznacza kłopoty.

Kilka godzin później z warsztatu wytoczyła się dziwna maszyna.

– Oto wihajster! – zawołał gospodarz zza kierownicy.

Wszystkie zwierzęta uciekły, a wihajster zmierzał w stronę pola kukurydzy, hałasując i tłukąc się po drodze.

– Uważajcie, żarłoczne wrony! – śmiał się pan Jones. – Już do was idę!

Pociągnął wielką dźwignię i przekręcił ogromne pokrętło. Z maszyny wystrzeliły dwie piłeczka do tenisa.

– Hau, hau! – szczekał Maks. Jedna piłeczka uderzyła maciorę Magdusię w zad i wpadła do beczki z wodą. Druga prawie trafiła we wrony... tylko złośliwe ptaki zdołały umknąć.

„To się nie sprawdzi” – pomyślał pies.

– A masz! – krzyczał pan Jones, szarpiąc za dźwignię. Wihajster zaczął się kołysać i rżęzić. Wielka, przewielka sprężyna wyskoczyła z maszyny, obróciła się i rzuciła gospodarza do stawu dla kaczek. Urządzenie rozpadło się na miejscu.

– Kra! Kra! Kra! – szydziły wrony.

Gospodarz był całkiem przemoczony.

– Nigdy nie pozbędę się tych żarłocznych wron – stwierdził, zafrasowany.

Wrócił do domu. Wylał wodę z kaloszy, zdjął czapkę i ogrodniczki. Właśnie wieszał je na grabiach do wysuszenia, gdy wróciła pani Jones.

– Ach, jej! – zawołała. – Co się stało?

– To długa historia – odpowiedział mąż. – W dużym skrócie: wpadłem do stawu dla kaczek.

– Dobrze się składa zatem, że ci to kupiłam – uśmiechnęła się żona i podała mu torbę.

W środku były: nowa czapka, koszula, ogrodniczki i kalosze.

Gospodarz spojrzał na nowe i stare ubranie. Przypomniał sobie wcześniejsze słowa pani Jones. Chwycił stary strój i zawołał:

– Mam pomysł!

Pięć minut później pan Jones wyszedł z warsztatu, trzymając w ręku stracha na wróble ubranego w jego stare ubranie. Poszedł razem z Maksem zanieść go na pole kukurydzy.

Wrony spjrzały na stracha i... uciekły przerażone!

„Podaj dynię” – zabawa ruchowa z elementem toczenia

Przebieg:

Dzieci dobrane w pary siadają naprzeciwko siebie – nogi w rozkroku, wyprostowane w kolanach. Każda para otrzymuje piłkę imitującą dynię. Zadaniem każdego z przedszkolaków będzie toczenie „dyni” do współwiczającego kolegi. Zwróć koniecznie uwagę na to, by dzieci, ćwicząc, prostowały plecy i toczyły piłkę oburącz.

„Jesienne zabawy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 3 (wg K. Właźnik)

Zajęcia popołudniowe

„Dyńia” – karty pracy cz. 1, str. 12

Przebieg:

Pokaż dzieciom, jak wygląda dynia. Z pewnością będą zaskoczone jej rozmiarem. Pozwól przedszkolakom dotknąć chropowatej skórki – określcie jej kolor. Teraz możesz rozdać podopiecznym paski bibuły i klej. Zastosujcie się do poleceń z karty pracy i wyklejcie pomarańczową jak zachodzące słońce dynię.

Jako bonus do karty dorzucamy proste doświadczenie, które wyjaśni dzieciom, skąd się wziął pomarańczowy kolor. Wystarczy włożyć do słoja z ciepłą wodą paski żółtej i czerwonej bibuły. Jaki kolor uzyskacie?

„Smakowite warzywa” – zagadki smakowe

Przebieg:

Przygotuj dla dzieci smakowitą zgadywanek, tym razem warzywną. Przed rozpoczęciem zabawy obierz i pokrój w kostkę warzywa, które można jeść na surowo. Następnie zaproś dzieci do wspólnej zabawy. Każde dziecko zjada kawałek warzywa i podaje jego nazwę. Po pierwszej rundzie każdemu dziecku zawiąż opaskę na oczach – utrudnisz w ten sposób zadanie, ale także „uruchomisz” zmysły węchu i smaku. Jeśli dzieci nadal będą miały ochotę na zabawę, zrób kolejną rundę – tym razem jednak dzieci nie mogą wąchać, kosztować ani oglądać warzyw, mogą je tylko dotykać.

DZIEŃ CZWARTY: CZAS NA ZBIORY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Pan ogrodnik liczy zbiory” – zabawa dydaktyczna doskonaląca umiejętność liczenia w zakresie 5.
- „Zupa na każdy dzień” – ćwiczenia rozwijające umiejętności logicznego myślenia i poprawnej wymowy.
- „Wyprawa do ogrodu” – zabawa ruchowa bieżna.
- „Urodziny marchewki” – zabawa muzyczno-ruchowa inspirowana piosenką.
- „Kolorowa papryka” – karty pracy cz. 1, str. 32.
- „Głodomory” – zabawa tematyczna w kąciку kuchennym.

Zajęcia poranne

„Pan ogrodnik liczy zbiory” – zabawa dydaktyczna doskonaląca umiejętność liczenia w zakresie 5.

Przebieg:

Dzieci siedzą w siadzie skrzyżnym na dywanie. Ich zadaniem jest ułożenie przed sobą tyłu liczmanów przedstawiających różne warzywa, ile uderzeń w bębenek usłyszą.

„Wykopki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Zupa na każdy dzień” – ćwiczenia rozwijające umiejętności logicznego myślenia i poprawnej wymowy

Przebieg:

Przyroda jest sprzymierzeńcem człowieka, bo to ona nas żywi. Jesienne plony można wykorzystać w kuchni na różne sposoby. Jednym z nich jest przygotowanie smacznych, pożywnych i zdrowych zup. „Ugotujcie” kilka wg przepisów zamieszczonych w „Wierszykach 4-latka” na str. 22–23.

Jeśli kucharzenie was zmęczyło, odpocznijcie chwilę i posłuchajcie o tym, jak pewien potwór gotował zupę. Z jakich składników powstała i czy była smaczna – odpowiedzcie sobie sami.

Potworna kuchnia

*Tak się czasami, niestety, zdarza,
że potwór w sobie ma coś z kucharza,
więc zbiera innych potworów grupę
i razem warzą potworną zupę.*

*Nim wrzucą kluski, to na początku
kalosze stare parzą we wrzątku,
potem wsypują wiaderko śmieci.
Proszą, nie jedzcie tej zupy, dzieci!*

*Na drugie danie szykują gulasz:
garść rybich ości, zgniła cebula,*

*skarpetki smoka, z jabłek ogryzki.
Nie jedzcie tego! Ostrzegam wszystkich!*

*Chcecie kompotu? – potwór wam poda.
Ale zapewniam: pić tego szkoda!
Co pływa w szklance...? To nie truskawki,
ale suszone w słońcu pijawki! [...]*

*Urszula Kozłowska, „365 historyjek i wierszyków dla
chłopców”, Wydawnictwo Olesiejuk*

Czy wiesz, jaka jest zupa godna królewskiego podniebienia? Odpowiedź znajdziesz w ciekawostkach na str. 150.

„Wyprawa do ogrodu” – zabawa ruchowa bieżna

Przebieg:

Dzieci dobierają się w pary. Każda para otrzymuje obręcz. Jedno z dzieci wchodzi do środka obręczy i przytrzymuje ją ramionami, pod pachami. Drugie z dzieci oburącz trzyma przyrząd z tyłu. Na sygnał, którym może być np. potrząsanie dzwonkami lub uderzanie w trójkąt, przedszkolaki „jadą”, poruszając się ostrożnie, z wymijaniem. Na głośne pojedyncze uderzenie w instrument zatrzymują się i zamieniają miejscami.

„Urodziny marchewki” – zabawa muzyczno-ruchowa inspirowana piosenką

Przebieg:

Włóż dzieciom na głowy opaski z wizerunkami warzyw pojawiających się w piosence. Poczujcie się jak na zabawie urodzinowej. Gospodynią przyjęcia będzie oczywiście marchewka. Tańczcie w rytmie kujawiaka, dobierając się w pary, o których mówi tekst piosenki.

Urodziny marchewki

*1. Na marchewki urodziny,
wszystkie zeszły się jarzyny.
A marchewka gości wita
i o zdrowie grzecznie pyta.
A marchewka gości wita
i o zdrowie grzecznie pyta.*

*2. Kartofelek podskakuje,
burak z rzepką już tańczy.
Pan kalafior z krótką nóżką
biegnie szybko za pietruszką.
Pan kalafior z krótką nóżką
biegnie szybko za pietruszką.*

*3. Kalarepka w kącie siadła,
ze zmartwienia aż pobladła.
Tak się martwi, płacze szczerze,
nikt do tańca jej nie bierze.
Tak się martwi, płacze szczerze,
nikt do tańca jej nie bierze.*

4. *Wtem pomidor nagle wpada,
kalarepce uklon sklada.
– Moja blada kalarepko,
tańczże ze mną, tańczże krzepko!
– Moja blada kalarepko,
tańczże ze mną, tańczże krzepko!*

5. *Wszystkie pary jarzynowe
już do tańca są gotowe.
Gra muzyka, to poleczka,
wszyscy tańczą już w kółeczkach.
Gra muzyka, to poleczka,
wszyscy tańczą już w kółeczkach.*

Autor muzyki i słów nieznaný

Zajęcia popołudniowe

„Kolorowa papryka” – karty pracy cz. 1, str. 32

Przebieg:

Cztery papryki – jak cztery lata twoich podopiecznych. Karta pracy, którą polecamy, zawiera pojęcia matematyczne. Przed przystąpieniem do pracy proponujemy degustację różnokolorowych papryk. Upewnij się wcześniej, czy któryś z twoich wychowanków nie jest uczulony na to pełne witaminy C warzywo.

„Głodomory” – zabawa tematyczna w kąciu kuchennym

Przebieg:

Jeśli strach was nie obleci, możecie się wcielić w rolę potwora kucharza i upichcić coś w kąciu kuchennym dla kolegów z grupy.

DZIEŃ PIĄTY: WARZYWNY TEATRZYK

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Zręczne paluszki” – ćwiczenie wyrabiające sprawność manualną.
- „Hop, do garnka!” – zabawa parateatralna na podstawie wiersza „Warzywa” J. Tuwima.
- „Idziemy do teatru” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa.
- „Jesienne zabawy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 3 (wg K. Właźnik).
- „Pięć małych groszków” – ćwiczenie usprawniające koordynację słuchowo-ruchową.
- „Gra w kolory” – zabawa wyrabiająca szybką reakcję na sygnał.

Zajęcia poranne

„Zręczne paluszki” – ćwiczenie wyrabiające sprawność manualną

Przebieg:

Rozdaj dzieciom plastelinę, którą najpierw należy dobrze wyrobić dłońmi, a następnie uformować z niej warzywne okazy. Jeśli przedszkolaki właściwie dobiorą kolory, to

plastelinowe dzieła ułożone w koszyczku będą mogły konkurować z jarzynową kompozycją ustawioną w kątku przyrody.

Na rozgrzewkę proponujemy rozwiązanie kilku zagadek opracowanych przez Stefanię Szuchową i Hannę Zdzitowiecką.

*Ma gruby brzuszek
i ogonek mały.
Będzie z niego pewnie
barszczyk doskonały.
(Odpowiedź: burak)*

*Dobra gotowana, dobra i surowa.
Choć nie pomarańcza, lecz pomarańczowa.
Kiedy za zielony chwycisz ją warkoczyk
i pociągniesz mocno – wnet z ziemi wyskoczy.
(Odpowiedź: marchewka)*

*Okrągła głowa, zielona,
z soczystych liści złożona.
(Odpowiedź: kapusta)*

*Stefania Szuchowa, Hanna Zdzitowiecka,
„Od wiosny do wiosny”, Nasza Księgarnia*

„Wykopki” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Hop, do garnka!” – zabawa parateatralna na podstawie wiersza „Warzywa” Juliana Tuwima

Przebieg:

Naucz dzieci na pamięć (metodą ze słuchu) wiersza Juliana Tuwima pt. „Warzywa”. Żeby ułatwić przedszkolakom zapamiętanie kolejności występujących tam warzyw, posłuż się rzeczywistymi okazami.

Zabawa parateatralna polegająca na odgrywaniu scenek do poszczególnych zwrotek to sposób na sprawdzenie stopnia opanowania treści wiersza przez poszczególne dzieci.

Warzywa

*Położyła kucharka na stole:
kartofle,
buraki,
marchewkę,
fasolę,
kapustę,
pietruszkę,
selery
i groch.*

*Och!
Zaczęły się kłótnie,
Kłóć się okrutnie:
Kto z nich większy,
A kto mniejszy,
Kto ładniejszy,
Kto zgrabniejszy:
kartofle?
buraki?
marchewka?
fasola?
kapusta?
pietruszka?
selery
czy groch?*

*Ach!
Nakrzyczały się, że strach!*

*Wzięła kucharka –
Nożem ciach!
Pokrajała, posiekała:
kartofle,
buraki,
marchewkę,
fasolę,
kapustę,
pietruszkę,
selery
i groch –
I do garnka!*

Julian Tuwim, „Wiersze dla dzieci”, Nasza Księgarnia

„Idziemy do teatru” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa

Przebieg:

Dzieci maszerują po obwodzie koła w rytm tamburyna, unosząc wysoko kolana – „idą do teatru”. Przerwa w muzyce to znak, że powinny usiąść skrzyżnie z dłońmi opartymi o uda (plecy wyprostowane). Kiedy przedszkolaki usłyszą dźwięk potrząsanego instrumentu, będzie to sygnał, że można wstać i truchtem „powrócić do domu”.

„Jesienne zabawy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 3 (wg K. Wlaźnik)

Zajęcia popołudniowe

„Pięć małych groszków” – ćwiczenie usprawniające koordynację słuchowo-ruchową

Przebieg:

Daj dzieciom zieloną plastelinę. Powtarzając słowa krótkiego wierszyka Urszuli Kozłowskiej, mogą lepić zielone groszki, tocząc kulki z plasteliny. Każdy przedszkolak powinien ulepić chociaż pięć groszków. Jeśli ma ochotę, może ulepić wielokrotność liczby 5. Będzie to doskonałe ćwiczenie na wzmocnienie mięśni dłoni i paluszków.

Pięć małych groszków

*W strączku mieszkało pięć małych groszków,
rosły te groszki co dzień po troszku,
a strączek pęczniał i trzeszczał w szwach,
aż dnia pewnego pękł z wielkim BACH!*

*Urszula Kozłowska, „365 historyjek i wierszyków
dla chłopców”, Wydawnictwo Olesiejuk*

„Gra w kolory” – zabawa wyrabiająca szybką reakcję na sygnał

Przebieg:

Ustaw dzieci w kole – niezbyt blisko siebie. Stojąc pośrodku, rzucaj piłkę kolejno do każdego przedszkolaka i wypowiadaj nazwę dowolnego koloru. Dzieci łapią piłkę i odrzucają ją do ciebie. Podczas zabawy należy wykazać się zręcznością, ale także refleksem, by nie złapać jej, gdy wywołany zostanie np. kolor czarny.

Zadanie na następny tydzień: podczas spaceru zbierzcie różne okazy przyrody – kamienie, liście, patyki, szyszki, „klonowe noski”, korę. Przydadzą się za kilka dni podczas twórczych działań plastycznych.

TYDZIEŃ TRZECI: JESIEŃ W PARKU

DZIEŃ PIERWSZY: SKARBY PRZYRODY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Skarby jesieni” – wzbogacenie kącika o różne okazy przyrodnicze.
- „Zbieramy kasztany” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych.
- „Owoce z jesiennych drzew” – ćwiczenie w układaniu sekwencyjnych kodów matematycznych.
- „Zapasy wiewiórki” – zabawa ruchowa z elementem celowania.
- „Kasztanowe echo” – zabawa muzyczna; powtarzanie rytmów.
- „Jarzębinowe drzewko” – współdziałanie w grupie podczas pracy plastycznej.

Zajęcia poranne

„Skarby jesieni” – wzbogacenie kącika o różne okazy przyrodnicze

Przebieg:

Posegregujcie przyniesione przez dzieci eksponaty. Uporządkujcie skrzynię skarbów, pozbywając się starych uszkodzonych okazów. Napełnijcie szuflady kasztanami, szyszkami, orzechami i żółędziami. „Podpiszcie” je kartonikami oznaczonymi odpowiednimi symbolami. Barwne liście aż się proszą o ułożenie w wiklinowym koszu.

„Zbieramy kasztany” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Przebieg:

Dzieci chodzą po „parku” i, wykonując skłony tułowia i wyprasty, naśladują zbieranie kasztanów. Następnie zatrzymują się i, wyciągając ciało ku górze we wspięciu na palce, obserwują, czy na kasztanowcach nie zostały przypadkiem jakieś nasiona.

Zajęcia główne

„Owoce z jesiennych drzew” – ćwiczenie w układaniu sekwencyjnych kodów matematycznych

Przebieg:

Zajrzyjcie do karty pracy cz. 1, str. 11. Przyjrzyjcie się dokładnie pierwszemu szeregowi obrazków. Czy zauważyliście, co się powtarza? Jeśli tak, doklejcie kolejny pasujący do całości obrazek. Podobnie zróbcie z innymi niedokończonymi szeregami.

Zaproponuj dzieciom układanie własnych rytmicznych szeregów zrobionych z tworzywa przyrodniczego zgromadzonego w kąciku przyrody.

„Zapasy wiewiórki” – zabawa ruchowa z elementem celowania

Przebieg:

Dzieci „wiewiórki” gromadzą zapasy na zimę. Przysmakami wiewiórek mogą być woreczki, którymi przedszkolaki będą celowały do „dziupli”, czyli trzymanej pionowo przez ciebie obręczy. Rzut powinien być wykonany zamachem znad głowy, a obręcz umieszczona na wysokości nieprzekraczającej 120 cm.

„Kasztanowe echo” – zabawa muzyczna; powtarzanie rytmów

Przebieg:

Dzieci zaopatrzone w dwa kasztany próbują odwzorować dźwięk, który im wystukasz. Zaczynij od prostych rytmów, stopniowo zwiększając stopień trudności. Chętne dzieci mogą cię zastąpić, przyjmując rolę prowadzącego zabawę. Na zakończenie zaśpiewajcie swoją ulubioną piosenkę, wygrywając jej rytm na kasztanach.

Zajęcia popołudniowe

„Jarzębinowe drzewko” – współdziałanie w grupie podczas pracy plastycznej

Przebieg:

Zapoznaj dzieci z wierszem „Co się w lesie czerwieni?” Hanny Zdzitowieckiej. Zanim zaczniesz go recytować, zachęć przedszkolaki, by zamknęły oczy i wyobraziły sobie zabarwiony czerwienią las, do którego zabiera nas poetka.

Czy poczuliście ciepło, które z niego emanuje? Jeśli udało wam się ta sztuczka za sprawą niczym nieograniczonej wyobraźni, to posuńcie się jeszcze dalej i „naładujcie akumulatory”, wyciągając przed siebie otwarte dłonie skierowane wewnętrzną stroną ku górze. Ogrzeje je ognista czerwień dzikiej róży, głogi i kaliny.

Co się w lesie czerwieni?

*Co się w lesie czerwieni?
Nisko przy ziemi borówki –
okrągłe, czerwone główki,
ukryte w pośótkłej trawie
kwaśne jagody żurawin,
a wyżej róże i głogi
splątane w gąszcz obok drogi,
berberys, kaliny grona,
trzmielina w twardych ostonach,
a tam gdzie nie sięga ręka,
jarzębina krasna w pękach.*

*Stefania Szuchowa, Hanna Zdzitowiecka,
„Od wiosny do wiosny”, Nasza Księgarnia*

Zróbcie własne jarzębinowe drzewko, którego pomarańczowoczerwone grona dadzą wam energii do pracy i zabawy.

Przygotuj dużych rozmiarów słój lub okazały szklany wazon. Umieść w środku rozłożystą gałąź i obsyp ją piaskiem, co najmniej do 2/3 wysokości naczynia. Daj dzieciom czerwoną plastelinę. Poproś, by dokładnie wyrobiły ją w dłoniach, a następnie uformowały z niej kulki i poprzyklejały je na końcach wszystkich, nawet najmniejszych, gałązek. Takie jarzębinowe drzewko będzie wspaniałą dekoracją kącika przyrody.

Zadanie na następny dzień: przygotuj sporą liczbę niewielkich liści (4 dla jednego dziecka).

DZIEŃ DRUGI: AKTYWNY WYPOCZYNEK NA ŚWIEŻYM POWIETRZU

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Wędrujący kasztan” – zabawa integracyjna z chustą animacyjną.
- „Naturą malowane” – swobodna ekspresja plastyczna.
- „Pod górkę – z górki” – zabawa ruchowa z elementem wstępowania.
- „Śniadanie zajęczka” – opowiadanie H. Bechlerowej uświadamiające konieczność niesienia pomocy innym.
- „Jesienny liść” – karty pracy cz. 1, str. 27.
- „Berkowa wyliczanka” – wiersz T. Fiutowskiej.

Zajęcia poranne

„Wędrujący kasztan” – zabawa integracyjna z chustą animacyjną

Przebieg:

Chwyćcie brzegi chusty animacyjnej, naprężcie materiał i, delikatnie nim kołysząc, wprawcie w ruch umieszczoną wewnątrz kasztana.

„Zbieramy kasztany” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Naturą malowane” – swobodna ekspresja plastyczna

Przebieg:

Proponujemy twórczą zabawę, do której wykorzystacie zebrane na spacerze tworzywo przyrodnicze. Najpierw obejrzyjcie dokładnie okazy. Możecie wykorzystać w tym celu lupki i szkła powiększające. Zachęć dzieci, żeby sprawdziły również, jak pachnie przyroda. Następnie zaproponuj przedszkolakom „malowanie naturą” – niech każdy z nich wybierze dowolny okaz, zanurzy go w farbie plakatu i odbije pieczętkę na kartonie. Zabawa da wam niezapomniane wrażenia wzrokowe, bo trójwymiarowe okazy można odbijać każdą stroną. Zachęć dzieci, by eksperymentowały, używając różnych kolorów i darów jesieni.

„Pod górkę – z górki” – zabawa ruchowa z elementem wstępowania

Przebieg:

Dzieci stoją przed drabinkami w odległości niewielkiego kroku. Nogi rozstawione i proste w kolanach. Wykonując skłon w przód, chwytają najniższy szczebel drabinki i „wędrują” rękami w górę i w dół, „przechodząc” po kolejnych szczeblach – od najniższego do tego na wysokości głowy.

„Śniadanie zajęczka” – opowiadanie Heleny Bechlerowej uświadamiające konieczność niesienia pomocy innym

Przebieg:

Przygotuj ilustracje do opowiadania Heleny Bechlerowej pt. „Śniadanie zajęczka”. Przeczytaj dzieciom to opowiadanie. Pamiętaj, że jeśli lektor odpowiednio intonuje czytany tekst, to odbiorca utworu ze zdwojoną mocą przeżywa przygody bohaterów. Zwracaj więc

uwagę na wyraz twarzy przedszkolaków, by mieć pewność, że wypływające z tekstu przesłanie jest odbierane. Porozmawiajcie o obowiązku niesienia pomocy potrzebującym, o szlachetnych uczynkach i o nagrodzie, która często spotyka pomagających.

Śniadanie zajączka

Niół zajączek Szaraczek liść kapusty. Wielki, okrągły był ten liść. Zajączek cieszył się bardzo.

– Będę miał pyszne śniadanie!

Wtem usłyszał cichy pisk. To wróbelek Czyk-czyk leżał pod krzaczkiem. Jakiś zły chłopczyk uderzył go kamieniem.

– Zajączku, daj mi pić... – prosi Czyk-czyk.

Nie namyślał się zajączek. Skoczył do rzeki i w kapuścianym liściu przyniósł wody.

Napoił Czyk-czyka.

– No, teraz zjem śniadanie, do domu już niedaleko – cieszy się zajączek.

I poszedł.

Ale w tej chwili lunął deszcz.

„Nie zatrzymasz mnie deszczu, nie boję się ciebie!” – myśli Szaraczek.

Znowu ktoś zawołał cichutko.

– Zajączku, ratuj!

To ostatni, spóźniony motyl jesienny leżał w trawie.

– Jak mi deszcz zmoczy skrzydełka, nie pofrunę dalej – skarżył się biedaczek.

– Chodź pod parasol – powiedział zajączek i rozpiął kapuściany liść nad motylkiem.

Deszcz był krótki. Podziękował motylek zajączkowi i odfrunął. Szaraczek zabrał liść.

– Teraz pobiegnę prosto do domu!

Ledwie skręcił za rzeczka, zobaczył myszkę w wodzie. Trzymała się cienkiej gałązeczki, ale woda spychała ją w dół.

– Tonie myszka! – krzyknął zajączek przestraszony.

Nie namyślał się długo. Rzucił swój liść na wodę.

– Masz łódeczkę, ratuj się!

Zdyszana myszka wdrapała się na łódeczkę. Dopłynęła do brzegu.

– Ach, jaki jesteś dobry, Szaraczku!

Szaraczek pomógł myszce wejść na wysoki brzeg. A tymczasem liść popłynął. Porwała go rzeka. Wyglądał z daleka jak okrągła, zielona łódka.

– Ech, uciekło mi śniadanie! – krzyknął zajączek.

Myszka się zmartwiła.

– To przeze mnie... Czekaj, mam w domu ziarenka, ale ziarenek pewnie nie lubisz?

– Hm... – mruknął zajączek, bo nie chciał powiedzieć, że wołałby co innego.

Myszka wzięła zajączka pod łapkę.

– Chodź! Pokażę ci ogródek. Przechodziłam koło niego rano. Kapusty tam – głowa przy głowie! Najesz się do syta!

Helena Bechlerowa, „Śniadanie zajączka” –
ze zbioru „Z ludźmi i przyrodą”, WSiP

Zajęcia popołudniowe

„Jesienny liść” – karty pracy cz. 1, str. 27

Przebieg:

Ułóż na stole cztery liście w taki sposób, jak te narysowane w karcie pracy cz.1, str. 27. Przykryj je kartką i pokoloruj całą stronę, używając najpierw czerwonej, a potem żółtej kredki. Uzyskasz w ten sposób fakturę i pomarańczowy kolor jesiennych liści. To samo wykonują dzieci ze swoimi kartami pracy. Dla ich wygody do stolika możesz przykleić karty papierową taśmą.

„Berkowa wyliczanka” – wiersz Teresy Fiutowskiej

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom poniższy wiersz i zapoznaj je z zasadami zabawy w berka kucanego. Jeśli każdy z uczestników dostanie do ręki liść i zastosuje się do zasad zawartych w wierszu Teresy Fiutowskiej, berek z „kucanego” przemieni się w „liścianego”. Zabawę oczywiście należy przeprowadzić na placu przedszkolnym. Wyjdź więc z dziećmi do ogrodu przedszkolnego – to idealne miejsce dla waszej grupy.

DZIEŃ TRZECI: JESIENNE NOSTALGIE

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia logopedyczne usprawniające policzki.
- „Bukiet z liści” – karty pracy cz. 1, str. 7
- „Pozbieraj szyszki” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa.
- „Środki transportu” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 4 (wg K. Właźnik).
- „Najpiękniejsze bajki świata” – „Żabi król” na podstawie baśni H.Ch. Andersena.

Zajęcia poranne

„Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia logopedyczne usprawniające policzki

Przebieg:

Wykonajcie poniższe ćwiczenia:

- „Gruby miś” – nadymanie policzków.
- „Chudy zajaczek” – wciąganie policzków.
- Nabieranie powietrza w usta i zatrzymywanie go w jamie ustnej, „krążenie” tym powietrzem. Powolne wypuszczanie powietrza.
- „Gruby miś” – „chudy zajaczek” – naprzemiennie.
- Nabieranie powietrza w usta i na zmianę przesuwanie go z jednego policzka do drugiego.

„Zbieramy kasztany” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Bukiet z liści” – karty pracy cz. 1, str. 7

Przebieg:

Intensywne barwy karty pracy, charakterystyczne dla aktualnej pory roku, zachęcają do twórczej ekspresji. Dodatkowym bodźcem do pracy może być utwór do słuchania w wykonaniu Magdy Umer pt. „Koncert jesienny na dwa świerszcze”.

„Pozbieraj szyszki” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa

Przebieg:

Unieś ręce do góry i, naśladując ruch rzutu, zawołaj: „Rzucam szyszkę!”. Zadaniem dzieci będzie „pozбиieranie szyszek”: powinny wykonać skłony tułowia i wyprosty. Zwróć uwagę, by dzieci znajdowały się dość daleko od siebie, wtedy nie będą sobie przeszkadzać podczas wykonywania tego ćwiczenia.

„Środki transportu” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 4 (wg K. Wlaźnik)

Przebieg:

Ćwiczenie orientacyjno-porządkowe: dzieci w rozsypce, naśladując różne pojazdy, biegają po sali. Na dźwięk gwizdka zatrzymują się.

Ćwiczenia równoważne: dzieci układają sobie na stopie woreczek gimnastyczny. Podnoszą w górę nogę ugiętą w kolanie pod kątem prostym i przez chwilę próbują utrzymać równowagę. Następnie kładą woreczek na drugiej stopie i powtarzają ćwiczenie.

Rzuty do celu: dzieci woreczkami próbują trafić do narysowanego na ścianie celu, np. w kształcie dowolnego owocu.

Czworakowanie: dzieci w pozycji klęcznej – na czworakach – układają sobie na plecach woreczki i poruszają się swobodnie po sali.

Marsz po obwodzie koła: przedszkolaki poruszają się z woreczkami na głowie, wysoko unosząc kolana. Na sygnał zatrzymują się, wykonują skłon tułowia w przód, podnoszą woreczki i odkładają je na wyznaczone miejsce.

Zajęcia popołudniowe

„Najpiękniejsze bajki świata” – „Żabi król” na podstawie baśni Hansa Christiana Andersena

Przebieg:

Słuchanie bajek pobudza wyobraźnię i przenosi odbiorcę w nierzeczywisty, intrygujący świat. Posłuchajcie historii o kapryśnej księżniczce, która została ukarana za złe zachowanie. Czyżby ta bajka nie miała szczęśliwego zakończenia?

Żabi król

Dawno temu żyła sobie piękna księżniczka Maja...

...która była okropną złośnicą.

– Nie wyjdę za księcia Pumpernika, tatusiu – oznajmiła. – On jest nieznośny, śmierdzący i obsłizgły niczym żaba. A do tego ma takie wielkie zęby.

– Nie musisz wychodzić za niego za mąż, dopóki nie dorośniesz – wyjaśniła jej matka.

– Nigdy nie zechcę być jego żoną – zarzekła się Maja. – Prędzej obgryzę sobie paznokcie u nóg.

– Dosyć tego! – powiedział król. – Dość tych narzekania! Księżę Pumpernikiel przychodzi dziś do

nas na kolację i masz być dla niego grzeczna. To bardzo miły chłopiec, a do tego twój przyszły mąż.

– Znajdę sobie innego księcia na męża – oświadczyła Maja.

– Daję ci czas do jutra – powiedział król. – Ale w tym czasie na pewno ci się to nie uda.

– Jeszcze się przekonacie – powiedziała Maja. Podniosła z podłogi swoją złotą piłkę i pomaszzerowała do ogrodu.

Księżniczka Maja pobiegła ścieżką w stronę pałacowego stawu, a po drodze podrzucała i łapała piłkę.

„Muszą być jeszcze jacyś inni książęta” – myślała.

Była tak rozzłoszczona, że zupełnie nie zwrócił uwagi na obłuzowany kamyk na ścieżce.

Zachwiała się...

...zachybotała...

...i wpadła na głowę...

...prosto do stawu.

Piękna złota piłka wyleciała jej z rąk i z wielkim pluskiem zniknęła w odmętach.

– O, nie! – jęknęła Maja. Spojrzała na dno stawu w nadziei, że uda jej się dostrzec piłkę.

Zamiast piłki jednak ujrzała parę wylupiastych oczu.

– Faj! – zawołała dziewczynka. – Żaba.

Żaba odchrząknęła.

– Księżniczko Maju – zaskrzeczała. – Pozwól, że ci pomogę.

Maja była zdumiona.

– Nigdy wcześniej nie spotkałam gadającej żaby – powiedziała – ale i tak nie mam pojęcia, jak mogłabyś mi pomóc.

– Mogę wylouć twoją piłkę – zaproponowała żaba.

– Ach! – zawołała Maja. – Dziękuję.

– Ale najpierw musisz mi coś obiecać – dodała żaba.

– Co tylko zechcesz! – zgodziła się Maja.

– Obiecuj, że pozwolisz mi zamieszkać w twoim pałacu. Chcę jeść z twojego talerza, pić z twojej szklanki i spać na twojej jedwabnej poduszce.

„Nie ma mowy!” – pomyślała Maja. Ale na głos powiedziała:

– Obiecuję.

Żaba dała nura w głąb stawu.

Maja czekała na brzegu. Nagle ujrzała pod wodą złocisty błysk. Żaba wyskoczyła ze stawu, a w łapkach trzymała złotą piłkę.

Maja wyrwała jej piłkę i pognała do pałacu.

– Hej! – wołała za nią żaba. – A co z twoją obietnicą?

Maja nie odpowiedziała.

Żaba skakała za dziewczynką tak szybko, jak tylko potrafiła. Gdy wreszcie udało jej się dostrzec do pałacu, Maja zatrzasnęła jej drzwi przed nosem.

Księżniczka Maja wróciła do pałacu w samą porę na kolację. Musiała usiąść obok księcia Pumpernikla, od którego pachniało kapustą.

Nagle rozległo się pukanie do drzwi.

– A to kto? – zapytał król.

– Nikt – powiedziała prędko Maja.

– A to ciekawe – powiedział książę Pumpernikiel. – Mógłbym przysiąc, że słyszałem pukanie do drzwi.

Pukanie rozległo się ponownie.

– Maju, naprawdę wydaje mi się, że ktoś puka do drzwi – powiedział król. – Poproszę lokaja, aby to sprawdził.

– Nie, tatusiu, nie rób tego! – zawołała Maja. – To tylko żaba. Wyciągnęła moją złotą piłkę ze

stawu i... ja... tak jakby... powiedziałam, że może z nami zamieszkać.

– W takim razie musisz dotrzymać słowa – zawołał król. – Wpuść żabę do środka.

– Ale ona jest mokra i pokryta brodawkami – zaprotestowała Maja.

– Maju! – powiedział król z naciskiem. – Proszę natychmiast wpuścić żabę do pałacu!

Gdy tylko Maja otworzyła drzwi, żaba wskoczyła do środka, po czym człapała za księżniczką aż do stołu. Maja słyszała, jak tuż za nią mokre łapki żaby kłapią – klap, klap, klap – po podłodze.

– O rety! – powiedział książę Pumpernikiel. – Nagle zupełnie straciłem apetyt.

– A ja umieram z głodu – oznajmiła żaba. – Co jest na pierwsze danie?

– Zimna zupa z rzeżuchy – powiedział król. – Częstuj się!

Żaba wskoczyła do talerza Mai.

Mniam... Pychota...

– A na drugie? – zapytała żaba służącą.

– Hmm, yyy... – służąca jękała się nerwowo.

– Jak to? – zdziwił się król. – Nie wiesz, co jest na kolację?

– Cóż, Wasza Wysokość – odparła służąca – obawiam się, że dziś będą... żabie udka.

Żaba przełknęła ślinę.

– Chyba daruję sobie to danie – powiedziała cicho.

Maja nigdy nie przepadała za żabimi udkami, ale tego wieczoru poprosiła o dokładkę...

i jeszcze jedną... a potem jeszcze jedną.

– Czy już nie pora iść spać, księżniczko? – zapytała w końcu żaba.

– O, nie! – zawołała Maja. – Nawet nie zbliżaj się do mojej sypialni.

– Przecież obiecałaś – przypomniła jej żaba. – Możesz mnie zanieść na poduszcze.

Maja spojrzała błagalnie na ojca.

– Mój drogi – wstawiła się za córką królowa – nie każ Mai dotykać tego zielonego, obślizgłego...

– Księżniczki zawsze dotrzymują obietnic – przerwał jej stanowczo król.

Maja wzięła głęboki oddech. Następnie wyciągnęła rękę i chwyciła żabę za jedną nogę.

– Dotknęła jej! – wykrzyknął ze zgrozą książę Pumpernikiel, po czym zemdłał.

Maja zostawiła żabę w najciemniejszym i najbardziej oddalonym rogu sypialni, a następnie położyła się do łóżka.

– Maju, przecież obiecałaś oddać mi swoją poduszkę – przypomniła jej żaba.

– Mam tego dosyć! – wrzasnęła Maja. – Jesteś najbardziej szkaradną, złośliwą i nieznośną żabą, jaką kiedykolwiek spotkałam!

– A jeśli jeszcze raz wspomnisz o mojej obietnicy – dodała – wyrzucę cię przez okno.

– Nie zrobisz tego – powiedziała żaba. – Nie ośmieliłabyś się.

– Zaraz ci to udowodnię – powiedziała Maja.

Podeszła do żaby, podniosła ją i ze złością wyrzuciła przez okno.

W ciszy usłyszała głośnie plaśnięcie. Wtedy dopiero Maja zdała sobie sprawę z tego, co w złości uczyniła i serce jej zamarało.

– Żabo? Odezwij się, proszę!

„Oby tylko ocalała, oby nic jej się nie stało” – powtarzała w myślach.

Ile sił w nogach zbiegła po schodach na dół.

Żaba leżała plackiem na pałacowym trawniku, ale żyła. Maja podniosła ją najdelikatniej, jak tylko potrafiła.

– Nic ci nie jest? – wyszeptała łagodnie.

– Wszystko w porządku – zakumkała żaba i ostrożnie zbadała, czy ma całą głowę.

– Tak bardzo żałuję – powiedziała Maja. – Nie chciałam ci zrobić krzywdy, żabko.

Przebacz mi, proszę.

Uklęła i pocałowała żabę.

Nagle rozległ się grzmot, a w powietrzu zamigotały iskierki. Żaba zniknęła.

Na jej miejscu stał przystojny młody książę.

– Nareszcie! – krzyknął książę. – Znow jestem człowiekiem. Nigdy więcej obsłizgłej skóry, błon między palcami, much na śniadanie...

Okna pałacu zaczęły się otwierać jedno po drugim i ukazywały się w nich głowy zbudzonych mieszkańców.

– Co się tam dzieje? – krzyknął król. – Schodzę na dół.

– Jak to się stało, że żyłeś w takiej postaci? – pytała tymczasem Maja księcia.

– Zła wiedźma zaklęła mnie w żabę – wyjaśnił. – Jedyne pocatunek księżniczki mógł mnie odczarować.

– Czyli uratowałaś cię! – uśmiechnęła się do niego Maja.

– No cóż, na to wygląda – odparł książę. – Ale pamiętaj, że najpierw wyrzuciłaś mnie przez okno.

– A ty pamiętaj, że nie każda księżniczka pocałowałaby żabę – stwierdziła Maja.

– O, nie każda, nie każda. Czy mógłbym ci się jakoś odwdzińczyć? – zapytał książę.

– Mógłbyś się ze mną ożenić – odpowiedziała mu Maja.

– Przepraszam bardzo – wtrącił książę Pumperniel – ale Maja ma się ożenić ZE MNĄ.

– Nic podobnego – powiedziała Maja. – Nic nie zostało jeszcze ustalone. A poza tym, tatuś mówił, że mogę znaleźć sobie własnego księcia.

– To prawda – potwierdził król.

– W takim razie – powiedział książę i ukląkł na jedno kolano – jeśli tylko obiecasz nie wyrzucać mnie więcej przez okno...

– Obiecuję – odparła Maja.

– Księżniczko Maju, czy wyjdiesz za mnie?

– Tak – odpowiedziała Maja. I tak też się stało.

*Tłum. Katarzyna Dmowska, „Najpiękniejsze bajki świata”,
Wydawnictwo Olesiejuk*

DZIEŃ CZWARTY: POZNAJEMY DRZEWA

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Kolorowa jesień” – ćwiczenie intonacji wypowiedzi.
- „Poznajemy liście” – zapoznanie dzieci z wybranymi rodzajami liści na podstawie opowiadania H. Zdzitowieckiej.
- „Przejdź na drugą stronę” – zabawa ruchowa z elementem równowagi.
- „Jesienny park” – zabawa plastyczna inspirowana „Piosenką jesienną” w wykonaniu J. Wójcickiego.
- „Ślimak” – karty pracy cz. 1, str. 9
- „Jesienna wyliczanka” – ćwiczenia stymulujące prawidłowy rozwój mowy.

Zajęcia poranne

„Kolorowa jesień” – ćwiczenie intonacji wypowiedzi

Przebieg:

Wypowiadajcie zdania związane z aktualną porą roku, intonując je tak, by naśladować różne stany emocjonalne: radość, smutek, złość i strach.

Zdania wymyśl sama lub posłuż się naszymi przykładami:

Kolorowa jesień.

Szumiące drzewa.

Pada deszcz.

„Zbieramy kasztany” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Poznajemy liście” – zapoznanie dzieci z wybranymi rodzajami liści na podstawie opowiadania Hanny Zdzitowieckiej

Przebieg:

Opowiadanie Hanny Zdzitowieckiej i zgromadzone w kąciку przyrody okazy pomogą ci zapoznać dzieci z wyglądem wybranych liści.

Naklejanki z liści

To dopiero była zabawa w przedszkolu z przyniesionymi z lasu liśćmi! Każde dziecko naklejało je na białych kartkach papieru.

Marysia ułożyła na swojej kartce wiązanekę z najmniejszych listków: żółtych brzoźowych i czerwonych z osiki. A ten największy, pstry z klonu, to miał być wazonik.

Kasia zrobiła żółto-czerwono-brązowy wianuszek. Listki były do siebie trochę podobne, ale żółte były grabowe, brązowe, połyskliwe – z buka, a czerwone, szorstkie i trochę krzywe – z wiżu.

Najlepiej chyba udało się Joasi. Ułożyła z liści pieska. Piesek miał akacjową głowę i uszy, jesionowy tułów, a łapki z najcieńszych listków wierzbowych.

Zaraz też inne dzieci zaczęły naśladować Joasię. Jacek zrobił wiewiórkę z dużym ogonem z liścia kasztanowego, który znalazł po drodze, a Maciuś swojemu listkowemu jeżowi ponaklejał prawdziwe sosnowe igły na grzbiecie.

*Stefania Szuchowa, Hanna Zdzitowiecka,
„Od wiosny do wiosny”, Nasza Księgarnia*

„Przejdź na drugą stronę” – zabawa ruchowa z elementem równowagi

Przebieg:

Rozciągnij na podłodze linę, która zastąpi zwalony pień drzewa. Przedszkolaki przechodzą po kłodzie krokiem mierniczym, tj. stopa przed stopą.

„Jesienny park” – zabawa plastyczna inspirowana „Piosenką jesienną” w wykonaniu Jacka Wójcickiego

Przebieg:

Piosenki i utwory muzyczne są inspiracją dla artystów plastyków. Słuchając Jacka Wójcickiego śpiewającego piosenkę o jesieni, pobawcie się tworzywem przyrodniczym, by oddać piękno jesiennego parku.

Jesienny park jest miejscem pełnym kolorowych skarbów. Powiedz dzieciom, by zebrane bukiety kolorowych liści wykorzystały podczas twórczych działań plastycznych. Zachęć przedszkolaki, żeby na kartkach formatu A3 narysowały pnie drzew i na ich szczytach przykleiły liście, które staną się koroną drzewa. Teraz pozostaje tylko dokończyć obrazek – kredkami lub farbami. Jeśli brak wam pomysłów, przypomnijcie sobie opowiadanie Hanny Zdzitowieckiej, które dziś poznaliście, być może zainspiruje was ono do działań plastycznych.

Podczas pracy twórczej wysłuchaliście kilkakrotnie skocznej piosenki w rytmie charlestona. Powinna wam przypaść do gustu. Potańczcie i pośpiewajcie sobie, odganiając nostalgiczny nastrój.

Zajęcia popołudniowe

„Ślimak” – karty pracy cz. 1, str. 9

Przebieg:

Ślimak, gdziekolwiek idzie, zawsze zabiera ze sobą swój dom. Gdyby niespodziewanie nabrał ochoty, by go na chwilę opuścić, czy trafiłby z powrotem?

Jeśli przedszkolaki ozdobią muszle na swoich kartach pracy, to żaden ślimak nie będzie miał trudności z rozpoznaniem swojego domku.

„Jesienna wyliczanka” – ćwiczenia stymulujące prawidłowy rozwój mowy

Przebieg:

Nauczcie się prostej wyliczanki, dzięki której dzieci poćwiczą wymowę głosek **sz** i **rz**. Można ją recytować, bawiąc się w chowanego w ogrodzie przedszkolnym. Wyjdźcie więc na podwórko i korzystajcie z uroków jesiennego pogody.

Jesienna wyliczanka

*Kasztan, szyszka, liść i rzep,
niech odpadnie, kto jest kiep.
A ten, kto odejdzie z koła,
głośnym głosem niechaj woła:
kasztan, szyszka, liść i rzep,
niech odpadnie, kto jest kiep!*

*Teresa Fiutowska, „Jesienna książeczka dla
starszych przedszkolaków”, OWP „Adam”*

DZIEŃ PIĄTY: MIESZKAŃCY PARKU

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Kasztanowy pajęczek” – karty pracy cz. 1, str. 10.
- „Wiewiórka” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza U. Kozłowskiej, poruszająca problem więzienia dzikich zwierząt.
- „Ślimaki” – zabawa ruchowa z elementem pełzania.
- „Środki transportu” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 4 (wg K. Właźnik).
- „Sprytny przedszkolak” – ćwiczenie poprawiające sprawność ubierania się.

Zajęcia poranne

„Kasztanowy pajęczek” – karty pracy cz. 1, str. 10

Przebieg:

Zróbcie z plasteliny odnoża kasztankowego pajęczka. Czarne wałeczki zegnijcie w połowie pod pewnym kątem i przyklejcie je do karty. Stworzycie efekt trójwymiarowy, a pajęczki będą wyglądały jak żywe.

Musisz pamiętać, że niektóre dzieci odczuwają przemożny lęk przed pajakiem. Obserwuj je bacznie i zareaguj w odpowiednim momencie.

„Zbieramy kasztany” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Wiewiórka” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza Urszuli Kozłowskiej, poruszająca problem więzienia dzikich zwierząt

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom wiersz o wiewiórce Urszuli Kozłowskiej oraz pokaż ilustrację: jedną przedstawiającą szczęśliwą wiewiórkę skaczącą po gałęziach, i drugą, na której to samo zwierzątko jest smutne, ponieważ zamknięte je w klatce. Porozmawiajcie o więzieniu dzikich zwierząt i traktowaniu ich jak przedmiot. Poznaj opinie przedszkolaków na ten temat. Kieruj rozmowę w taki sposób, by dzieci doszły do wniosku, że dzikie zwierzęta, i te duże i te całkiem malutkie, powinny żyć na wolności.

Wiewiórka

Wiewióreczka wciąż narzeka:

– Idzie zima, cóż mnie czeka?!

Zimno w łapki i ogonek.

Zginę marnie! Przesądzono...

Nagle ktoś ją w torbę wcisnął –

Może idzie lepsza przyszłość...?

Miła pani ją kupiła,

w ciepłej klatce posadziła.

Lecz wiewiórka znów narzeka:

– Cóż mnie w tej niewoli czeka?!...

*Kąt mam ciepły, moc frykasów,
ale tęskno mi do lasu.
Więc choć idzie mroźna zima,
obiecuję, że... wytrzymam!*

*Urszula Kozłowska, „365 historyjek i wierszyków
dla chłopców”, Wydawnictwo Olesiejuk*

„Ślimaki” – zabawa ruchowa z elementem pełzania

Przebieg:

Przedшкоlaki „ślimaki” poruszają się po sali, naśladowując pełzające ruchy tego brzuchonogiego mięczaka. Wyznaczyć im metę, by mogły zawrócić, kierując się w lewą stronę (jeśli twoi podopieczni mylą jeszcze kierunki, podpowiedz im, by wykonały skręt tułowia w stronę np. okna). Następnie „ślimaki” pełzają w odwrotnym kierunku i, docierając do kolejnej granicy, wykonują skręt boczny w prawo (do ściany). Dzięki temu dzieci wzmacniają mięśnie boczne kręgosłupa.

„Środki transportu” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 4 (wg K. Właźnik)

Zajęcia popołudniowe

„Sprytny przedszkolak” – ćwiczenie poprawiające sprawność ubierania się

Przebieg:

Udajcie się do szatni. Na dany przez ciebie sygnał dzieci zakładają odzież wierzchnią, zaczynając od butów. Liczy się szybkość, ale i dokładność wykonanego zadania. Jesteś sędzią, który ocenia stopień opanowania tej trudnej umiejętności. Pomóż maruderom, ustaw grupę w pary i zabierz podopiecznych na spacer. STOP! Wróćcie na chwilę do szatni. Przecież TY nie jesteś ubrana! Załóż prędko buty, szalik, palto, czapkę i rękawiczki. Teraz możecie iść.

TYDZIEŃ CZWARTY: PRZYGOTOWANIA ZWIERZĄT DO SNU ZIMOWEGO

DZIEŃ PIERWSZY: PRZYRODA POWOLI ZASYPIA

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Jeśli dobrze pisać chcesz, zręczne ręce musisz mieć!” – ćwiczenia przygotowujące do podjęcia nauki pisania.
- „Odloty” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych.
- „Drzewa” – zabawa matematyczna. Przyczyna i skutek, przewidywanie następstw.
- „Śpiące jeże” – zabawa ruchowa z elementem czworakowania.
- „Muzyczne wyliczanki” – zabawa ruchowo-rytmiczna.
- „Jeż” – karty pracy cz. 1, str. 4.
- „Domek dla jeża” – zabawy konstrukcyjne.

Zajęcia poranne

„Jeśli dobrze pisać chcesz, zręczne ręce musisz mieć!” – ćwiczenia przygotowujące do podjęcia nauki pisania

Przebieg:

Rozdaj dzieciom styropianowe tacki. Wysyp na nie grysik lub piasek. Dzieci, siedząc przy stolikach, kreślą – raz jedną, a raz drugą ręką – spiralę przypominającą muszlę ślimaka.

„Odloty” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Przebieg:

Dzieci „ptaki” przykucają w dowolnym miejscu na dywanie. Na dany sygnał prostują się, wyciągają ramiona w bok i, wykonując nimi ruchy w górę i w dół, poruszają się po sali. Zmęczone „ptaki” przysiadają na chwilę, po czym zachęcane dźwiękiem tamburyna ruszają w dalszą drogę.

Zajęcia główne

„Drzewa” – zabawa matematyczna. Przyczyna i skutek, przewidywanie następstw

Przebieg:

Przygotuj cztery ilustracje przedstawiające to samo drzewo: jedną, na której widnieje drzewo z bujną zieloną koroną, kolejną z drzewem pokrytym pąkami oraz dwie, na których widać bezlistną roślinę. Przypnij je do tablicy demonstracyjnej w następującej kolejności: drzewo bez liści, drzewo z pąkami, drzewo z bujną zieloną koroną, drzewo bez liści.

Porozmawiaj z dziećmi o przemijaniu oraz o zmianach zachodzących w przyrodzie w związku ze zmianą pór roku.

Przygotuj cztery kartoniki symbolizujące poszczególne pory roku: płatek śniegu, słońce z błękitną kropelką deszczu, słońce nieco większe od poprzedniego oraz zwiędły brunatnoczerwony liść.

Zadaniem dzieci będzie dopasowanie kartoników do poszczególnych ilustracji.

Czemu przedszkolaki dokonały takich wyborów? Dowiedz się od nich, co jest przyczyną tego, że drzewo o każdej porze roku wygląda inaczej.

„Śpiące jeże” – zabawa ruchowa z elementem czworakowania

Przebieg:

Poukładaj na podłodze szarfy – po jednej dla każdego przedszkolaka.

Dzieci poruszają się po sali na czworakach w rytm wybijany na trójkacie. Na zawołanie: „Mróz nadchodzi, jeże do norek!” każde z dzieci „wchodzi” do najbliższej szarfy, czyli do „norki jeża”, kładzie się na boku w pozycji embrionalnej, obejmuje rękami kolana, a głowę nisko opuszcza.

Na sygnał: „Pobudka, języki!” dzieci „jeże” opuszczają „norki” i, czworakując, poruszają się po sali.

„Muzyczne wyliczanki” – zabawa ruchowo-rytmiczna

Przebieg:

Najważniejszą cechą wyliczanek jest ich rytmiczność. Tradycyjne wyliczanki doskonale nadają się do ćwiczeń i zabaw rytmiczno-ruchowych.

Zrytmizujcie poniższą wyliczankę, a następnie dobrać odpowiednie dźwięki i gesty, aby odtworzyć jej rytm. Wykorzystajcie przedmioty codziennego użytku do uzyskania ciekawych efektów dźwiękowych. Mogą to być gazety, torby foliowe, plastikowe butelki i pokrywki pożyczone od pań kucharek. Ciekawe odgłosy wydają gliniane donice, trzeba tylko uważać, aby ich nie potłuc.

Wyliczanka, którą proponujemy tym razem sugeruje, że z dębu spadają nie tylko żołędzie.

*Coś pod dębem stuknęło,
Coś pod dębem huknęło,
A to komar z dębu spadł
I połamał sobie gnata.*

*Aniela Langiewicz, „Rymowanki polskie”,
Agencja LIBRONE*

Zajęcia popołudniowe

„Jeż” – karty pracy cz. 1, str. 4

Przebieg:

Dzięki sprawnym dziecięcym paluszkom i kawałkowi brązowej bibuły znajdujący się w karcie pracy jeż nastroszy kolce i upodobni się do swojego leśnego kuzyna. Przedszkolaki mogą przez chwilę poczuć się jak jeże, naśladując ruchy tego pożytecznego zwierzątka.

„Domek dla jeża” – zabawy konstrukcyjne

Przebieg:

Wybudujcie kilka domków dla jeża. Różnorodność użytych materiałów sprawi, że budowle będą niepowtarzalne. Po skończonej zabawie nie rozbierajcie powstałych konstrukcji. Może w nocy przytuła do przedszkola jeż i zamieszka w którymś domku?

DZIEŃ DRUGI: JAK ZWIERZĘTA PRZYSTOSOWUJĄ SIĘ DO ZIMY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Wyprawa po szyszki” – ćwiczenia rozwijające spostrzegawczość na podstawie wiersza U. Kozłowskiej.
- „Gdzie się na zimę schowa pani Brodawkiewiczowa?” – opowiadanie M. Kownackiej.
- „Głodne ptaki” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa.
- „Jesień” – rysowanie pastelami suchymi.
- „Ptasie stołówki” – spacer w pobliżu przedszkola połączony z obserwacją.
- „Borsuk” – karty pracy cz. 1, str. 8.

Zajęcia poranne

„Wyprawa po szyszki” – ćwiczenia rozwijające spostrzegawczość na podstawie wiersza Urszuli Kozłowskiej

Przebieg:

Zapoznaj dzieci z wierszem „Wyprawa po szyszki” Urszuli Kozłowskiej. Poproś, by wykonali polecenia znajdujące się na str. 20 „Wierszyków 4-latka”. Jeśli przejdą razem z żabką po ścieżce prowadzącej do szyszek, dowiedzą się, kogo spotkały po drodze.

Wyprawa po szyszki

Namawiała żabka żuka:

– Chodźmy w lesie szyszek szukać.

Na to żuczek: – Idź do myszki,

niechaj z tobą zbiera szyszki

albo wybierz się z jaszczurką.

Mnie nie kłopotz taką bzdurką.

Szyszek zbierał żuk nie będzie! –

rzekł i poszedł na żołędzie.

Urszula Kozłowska, „Wierszyki 4-latka”

z „Teczki 4-latka”, Wydawnictwo Olesiejuk

„Odloty” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

Gdzie się na zimę schowa pani Brodawkiewiczowa?” – opowiadanie Marii Kownackiej

Przebieg:

Zapoznaj dzieci ze sposobami przetrwania zimy przez zwierzęta. Przy okazji wyjaśnij, że ropucha, której uroda jest wątpliwa, jest zwierzęciem pożytecznym. Wiedzie prym w walce z plagą ślimaków.

Gdzie się na zimę schowa pani Brodawkiewiczowa?

Wygrzebał się Miś z Plastusiem spod schodów.

– Trzeba wracać do domu. Już za wiele chłodu.

– Już nos mam ścierpnięty i zimno mi w pięty.

Ptaszki odleciały, ucichły ich śpiewki – już nie słyszeć zięby, nie słyszeć pokrzewki.

- Pewnie poleciały sobie do Afryki.*
- Przekwitły już dalej, przekwitły mieczyki.*
- Tylko jeszcze na marcinkach migocze pajęczynka.*
- Trzeba na zimę szukać kożucha.*
- Schowajmy się pod ten kamień.*
- Kto tu jest?*
- Ropucha!*
- A, pani Brodawkiewiczowa! Jak się pani czuje?*
- Dziękuję! Jestem zdrowa. O, apetyt miałam w lecie. Ale jesień już na świecie. Ślimaka czy gąsienicę – już tak łatwo nie pochwyć. Zmarzną, gdy zima nastanie.*
- No to jak pani pomóc?*
- Potrzebne mi jest mieszkanie. Ciepłe – żebym się schowała i całą zimę przespała. Chcę mieszkania z wygodami.*

Misio spojrzał na Plastusia i krzyknęli:

- Pod schodami! Są drewniane ciepłe schody, wchodzi się po nich na taras. Zapewnione są wygodny.*
- A od kiedy?*
- A od zaraz. Mieszkaliśmy tam przez lato.*
- Ano, to dziękuję za to!*
- Proszę, niech pani pozwoli – tu przez szparę się wgramoli.*
- Śpią tam dwie ropuszki młode – będzie pani mieć wygodę.*
- A to moje wnuczki przecież! Niechaj sobie zdrowo rosną!*
- To jest schron najlepszy w świecie – opuścimy go aż wiosną! Wcisnę się tu pod kamyczek! Dobranoc wam! Zdrowia życzę!*
- A może przynieść poduszkę? Jest u lalki na kanapie. Cisza. Żadnej odpowiedzi.*
- Ona już, Plastusiu, chrapie.*
- Niech z wnuczkami zimę prześpi i niech wiosną wstanie zdrowa – nasza dzielna pomocnica, pani Brodawkiewiczowa!*

Maria Kownacka, „Razem ze słonkiem. Żłota jesień”, WSiP

„Głodne ptaki” – zabawa ruchowa z elementem rzutu

Przebieg:

Dzieci „ptaki” biegają po sali i, poruszając rękoma, naśladują ruchy ptasich skrzydeł. Na zawołanie: „Głodne ptaki” przystają, przykucają i, uderzając palcem o podłogę, naśladują zbieranie ziarenek. Na polecenie: „Ptaki odlatują!” podnoszą się i, zachowując zasady bezpieczeństwa, biegają, poruszając „skrzydłami”.

„Jesień” – rysowanie pastelami suchymi

Przebieg:

Jesienny krajobraz jest nostalgiczny i zamglony. Żeby uzyskać taki efekt, należy użyć suchych pastelów. Nie proponuj dzieciom, żeby malowały „krajobraz”, bo to dla nich termin abstrakcyjny. Powinny przedstawić na swoich rysunkach świat, który jest za oknem. Kiedy praca będzie gotowa, wystarczy delikatnie przeciągnąć po niej ręką, żeby rozmazać kolory. Ostatnim szlifem będzie spryskanie rysunku lakierem do włosów. Zapobiegnie to obsypywaniu się kredki. Musisz to jednak wykonać w pomieszczeniu, do którego dzieci nie mają wstępu.

Zajęcia popołudniowe

„Ptasie stołówki” – spacer w pobliżu przedszkola połączony z obserwacją

Przebieg:

Wyjdźcie na spacer. Dokonajcie przeglądu karmników rozmieszczonych wokół przedszkola. Najbardziej uszkodzone należy zanieść do przedszkola i poprosić pana dozorcę o pomoc. Resztę wystarczy oczyścić i odświeżyć.

„Borsuk” – karty pracy cz. 1, str. 8

Przebieg:

Pokaż dzieciom, jak za pomocą białej farby i dodanej do niej odrobiny farby czarnej uzyskać szary kolor. Jeśli wymieszasz farby na papierowej tacce, będziesz miała mniej sprzątania po skończonej pracy. Wystarczy wyrzucić tacki z resztą farby do kosza i gotowe. Kiedy prace wyschną, można wykleić watą grzbiet i brzuch borsuka.

DZIEŃ TRZECI: W SPIŻARNI U WIEWIÓRKI

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Przysmak wiewiórki” – zapoznanie z budową orzecha.
- „Najlepszy ogon na świecie” – rozmowa kierowana na podstawie opowiadania I. Słońskiej.
- „Zbierz orzechy” – zabawa ruchowa z elementem chwytu.
- „Środki transportu” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 4 (wg K. Wlaźnik).
- „Czego brakuje wiewiórcze?” – karty pracy cz. 1, str. 25.

Zajęcia poranne

„Przysmak wiewiórki” – zapoznanie z budową orzecha

Przebieg:

Na podstawie wiersza Ewy Szelburg-Zarembiny „Wiewiórka” omów przysmak uwielbiany przez rudą kitkę. Co jest takiego wewnątrz skorupki, że to sympatyczne zwierzątko nie potrafi mu się oprzeć? Sprawdźcie sami. Wybierz dorodny orzech, rozłup go i pokaż dzieciom jego wnętrze. Żółto-biały miąższ jest bogaty w magnez, fosfor, cynk, potas i witaminy C i E. Możesz poczęstować podopiecznych tą zdrową przekąską (zakupioną wcześniej w sklepie). Z degustacji wyłącz dzieci, które są uczulone na orzechy.

Wiewiórka

*W dębowej dziupli
wiewiórka mieszka.
Chcesz ją odwiedzić?
Da ci orzeszka.
W gościnę ciebie
zaprosi rada,
do ciemnej dziupli,*

*gdzie za stół siada
i dla posiłku, i dla uciechy
chrupie laskowe
jędrne orzechy!*

*Ewa Szelburg-Zarembina, „Idzie niebo
ciemną nocą”, Nasza Księgarnia*

„Odloty” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Najlepszy ogon na świecie” – rozmowa kierowana na podstawie opowiadania Ireny Słońskiej

Przebieg:

Przeczytaj dzieciom opowiadanie Ireny Słońskiej oraz pokaż przygotowane ilustracje ze zwierzętami. Potem porozmawiajcie na temat przeczytanego tekstu. Dzieci powinny ustalić kolejność zdarzeń. Wyjaśnij przedszkolakom, jaką funkcję pełni ogon u wybranych gatunków. Kot np. używa ogona do utrzymania równowagi, u małp zastępuje on „piątą” kończynę podczas nadrzewnych wspinaczek. Ogon bobra to zarazem ster i murarska kielnia, a „oczy” widniejące na pawim ogonie odstraszały rywala konkurującego o względy samiczki – ta wybierze osobnika, którego ogon prezentuje się najokazalej.

Do czego służy ogon wiewiórki? Jeśli uważnie słuchaliście opowiadania, to odpowiedź na to pytanie będzie bardzo prosta.

Najlepszy ogon na świecie

Była sobie mała wiewiórka z bardzo ładnym ogonem. Wiewiórka była dumna ze swojego ogona. Myślała, że jej ogon jest najlepszy ze wszystkich ogonów na całym świecie.

Jednego dnia mała wiewiórka zobaczyła świnkę ze śmiesznym ogonkiem.

– Jak się masz! – powiedziała mała wiewiórka. – Patrz na mój piękny ogon. To jest najlepszy ogon na świecie.

– Może tak jest, jak mówisz – powiedziała świnka. – Ale ja wolę swój ogonek.

Mała wiewiórka poszła dalej. Zobaczyła w stawie zieloną żabę. Żaba nie miała ogona zupełnie.

– Dzień dobry! – powiedziała mała wiewiórka. – Popatrz na mój piękny ogon. To jest najlepszy ogon na świecie.

– Tak jest, jak mówisz – powiedziała żaba – ale ja nie chcę mieć ogona. – I wskoczyła do stawu.

Potem mała wiewiórka poszła na łąkę. Tam siedział miły, brązowy zajączek z ogonkiem, jak mała, biała piłeczka.

– Dzień dobry! – powiedziała mała wiewiórka. – Patrz na mój ogon. To jest najlepszy ogon na świecie.

– To prawda, co mówisz – powiedział brązowy, ładny zajączek. – Ale mój ogon mi wystarcza. I skrył się w trawie.

Mała wiewiórka poszła do parku. Tu zobaczyła pawia. Paw spacerował tam i z powrotem po trawie.

– O, jaki piękny ogon – pomyślała wiewiórka. – Paw ma najlepszy ogon na świecie.

Mała wiewiórka pobiegła do domu, do swojej matki i powiedziała:

– Paw ma piękny ogon. To jest najlepszy ogon na świecie.

Piękne ogony nie są najlepszymi ogonami na świecie – powiedziała matka wiewiórki. – Idź teraz spać. Wtedy zobaczysz, jaki masz dobry ogonek.

Mała wiewiórka poszła spać. Przykryła się ogonkiem i pomyślała:

– Jak mi ciepło! Mam najlepszy ogon na świecie.

*Irena Stońska, „Najlepszy ogon na świecie” –
ze zbioru „Z ludźmi i przyrodą”, WSiP*

„Zbierz orzechy” – zabawa ruchowa z elementem chwytu

Przebieg:

Rozsyp małe piłeczki na niewielkiej powierzchni. Może to być np. dywan w sali dziennej. Zadaniem przedszkolaków będzie bieganie za piłeczkami, chwytanie ich i przynoszenie do wyznaczonego kosza, czyli „dziupli”. Pamiętaj, by co jakiś czas wyciągać piłeczki z kosza i rzucać je w różnych kierunkach, aby umożliwić wszystkim dzieciom kilkakrotne wykonanie ćwiczenia.

„Środki transportu” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 4 (wg K. Właźnik)

Zajęcia popołudniowe

„Czego brakuje wiewiórcze?” – karty pracy cz. 1, str. 25

Przebieg:

Wykonując zadanie z karty pracy na str. 25, dzieci usprawniają mięśnie dłoni i palców. Malowanie dłońmi i palcami sprawia przedszkolakom wiele przyjemności i pobudza receptory dotykowe. Tego rodzaju zabawy powinnyś często organizować.

DZIEŃ CZWARTY: IDZIEMY NA GRZYBY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Borowik” – zabawa dydaktyczna poszerzająca wiedzę o świecie przyrody.
- „Muzyka natury” – wycieczka do lasu.
- „Grzybobranie” – zabawa ruchowa z elementem skłonu.
- „Leśne grajki” – zabawa muzyczna inspirowana wierszem U. Kozłowskiej.
- „Muchomorki” – kulinarne zabawy dla niejadków.
- „Grzyby w lesie” – karty pracy cz. 1, str. 31.

Zajęcia poranne

„Borowik” – zabawa dydaktyczna poszerzająca wiedzę o świecie przyrody

Przebieg:

Zapoznaj dzieci z budową grzyba na podstawie wiersza Stefanii Szuchowej „Borowik” oraz planszy demonstracyjnej. Wyodrębnijcie poszczególne jego części: kapelusz, trzon i grzybnię. Przy okazji możecie wykonać ćwiczenia językowe, powtarzając kolejne wersy wiersza.

Borowik

*Znaleźć prawdziwka to wielka sztuka.
Jaś się pochyla... patrzy... szuka...
Pod brzozą znalazł dwa koźlaki,
wśród sosen bedłki i maślaki,
a ten prawdziwek, nic dobrego,
ciągłe się bawi w chowanego.
Jaś już do domu wracać musi,
a wtem spostrzega kapelusik
taki prześliczny i brązowy,
biały od spodu, jędrny, zdrowy...
A to Jasiowi się udało!
To jest borowik z nóżką białą!*

*Stefania Szuchowa, Hanna Zdzitowiecka,
„Od wiosny do wiosny”, Nasza Księgarnia*

„Odloty” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Muzyka natury” – wycieczka do lasu

Przebieg:

Las pełen jest muzyki, trzeba tylko dobrze się wsłuchać. Jeśli macie taką możliwość, wybierzcie się na wycieczkę do lasu. Zamknijcie na chwilę oczy, by całym sobą odbierać dźwięki natury. Posłuchajcie, o czym szumią drzewa i jakie wiadomości wygwizduje ptak. Napawajcie się ciszą i zapachem leśnych ostępów.

Jeśli nie możecie wybrać się na taką wycieczkę, skorzystajcie z alternatywy, jaką jest film przyrodniczy.

„Grzybobranie” – zabawa ruchowa z elementem skłonu

Przebieg:

Podziel swoich wychowanków na dwie grupy: jedna z nich będzie „drzewami” w lesie, a druga – „grzybiarzami”.

Zajęcia popołudniowe

„Leśne grajki” – zabawa muzyczna inspirowana wierszem Urszuli Kozłowskiej

Przebieg:

Odtwórzcie zasłyszane w lesie melodie – ułatwi wam to wiersz „Leśne grajki” Urszuli Kozłowskiej.

Podziel dzieci na zespoły: pięć spośród sześciu będzie stanowiło orkiestrę, a jeden zespół utworzy chór. Przydziel „instrumenty” i wyjaśnij, w jaki sposób należy na nich grać.

Leśne grajki

Czy słyszycie...? Szumią drzewa.

Las piosenkę swoją śpiewa.

Wiatr szeleści na listeczkach,

szemrze strumyk, pluszcze rzeczka,

kukułeczka kuka: – Kuku!

Skrzypi stary konar buku,

a tuż obok leśniczówki

pohukują senne sówki.

Dzięcioł w drzewo stuka, puka,

dzik żołędzi pysznych szuka

i wciąż chrumka jak najęty...

– Oto leśne instrumenty! –

Woła echo w leśnej głuszy.

– Nadstawiajcie dzieci uszy!

(gazety)

(torby foliowe)

(miednica z wodą)

(chór imituje odgłosy)

(słoik po dżemie i łyżeczka)

(chór imituje odgłosy)

(drewniane klocki)

(chór imituje odgłosy)

*Urszula Kozłowska, „Wierszyki 4-latka” z „Teczki 4-latka”,
Wydawnictwo Olesiejuk*

„Muchomorki” – kulinarne zabawy dla niejadków

Przebieg:

Na podstawie opisu zamieszczonego w książce „Kulinarne zabawy dla niejadków” na str. 86-87 przygotujcie niewielką, za to efektowną, przekąskę. Użyjcie chleba razowego, który jest zdrowy, a jednocześnie kolorem przypomina podłoże, na którym rosną grzyby.

1

Odkrój mały kawałek z jednej strony oliwki, aby można ją było postawić - to będzie nożka grzybka.

2

Przekrój na pół pomidorka, otrzymasz dwa kapelusze.

3

Gdy połączysz połówkę pomidorka z oliwką, powstanie grzybek.

4

Na kromkę chleba połącz plasterki sera topionego.

5

W pierwszym górnym rogu kanapki ustaw oliwkę.

6

Wkołń niej użyj małe gałeczki koperek.

8

Odkrój kawałeczek kukurydzy.

9

Za pomocą mójonezu umieść go na kapeluszu.

10

Zrób więcej żółtych kropek i umieść je na czerwonym kapeluszu grzybka.

7

Dodaj czerwony kapeluszu.

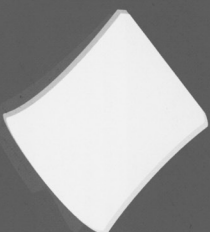
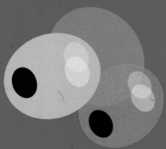
11

Przygotuj dwa kolejne grzybki i ustaw je na kanapce.

12

Kanapkę umieść na liście sałaty.

muchomorki

Przebieg:

Dzieci wypełniają kartę pracy wg podanej instrukcji. Ponieważ wylepianie plasteliną jest żmudnym zajęciem, pracę umili im piosenką pt. „Zbieramy grzyby”.

Zbieramy grzyby

*1. Z wielkim koszem idzie jesień po lesie.
Co w tym koszu Pani Jesień nam niesie?*

*Ref.: Kurki, rydze i maślaki,
borowiki i kozaki
pozbieramy dziś.*

*2. Poszukamy żółtych kurek pod sosną.
Nad potokiem smaczne rydze nam rosą.*

Ref.: Kurki...

*3. Muchomora ominiemy z daleka.
Niech muchomor na złe muchy tu czeka.*

Ref.: Kurki...

*Muzyka Tadeusz Pabisiak, słowa Agnieszka Galica,
„Entliczek, pentliczek, piosenki w wersji wokalne
i instrumentalnej, pięciolatki cz. 1”, Nowa Era*

DZIEŃ PIĄTY: ŻEGNAJCIE SKRZYDLACI PRZYJACIELE

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Dziki gęsi” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza E. Szelburg-Zarembiny.
- „Do ciepłych krajów” – opowiadanie M. Kownackiej.
- „Odlot ptaków” – zabawa ruchowa bieżna z elementem równowagi.
- „Lecą żurawie” – karty pracy cz. 1, str. 14.
- „Środki transportu” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 4 (wg K. Wlaźnik).

Zajęcia poranne

„Dziki gęsi” – rozmowa kierowana na podstawie wiersza Ewy Szelburg-Zarembiny

Przebieg:

Wyjaśnij dzieciom przyczyny jesiennych odlotów ptaków. Porozmawiaj z przedszkolakami o tym, co by było, gdyby ptaki nie mogły odlecieć. Poproś dzieci o znalezienie sposobu na uratowanie tych osobników, które z różnych przyczyn musiały pozostać w kraju.

Dziki gęsi

*Idą chłody,
idą słoty
jesienne.*

*Dzionki krótkie,
noce długie
i ciemne.*

*Idą słoty,
idą psoty
i głody.*

*Ziębnie rola,
ziębną lasy
i wody.*

*Oj, już pora,
oj, pora
odlatywać
dzikim gęsiom
z jeziora.*

*Hej, wy gąski,
dziki gąski
żałosne,*

*a powróćcie
do nas tutaj
na wiosnę!*

*Ewa Szelburg-Zarembina, „Idzie niebo ciemną nocą”,
Nasza Księgarnia*

„Odloty” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Do ciepłych krajów” – opowiadanie Marii Kownackiej

Przebieg:

Wiele gatunków ptaków odlatuje do cieplejszych krajów, ratując się przed zimowymi chłodami. Maria Kownacka w swoim opowiadaniu w przystępny i ciekawy sposób przybliżyła dzieciom nazwy migrujących ptaków oraz ich zwyczaje.

Do ciepłych krajów

Jedne z pierwszych odleciały żółte wilgi, które zjawily się u nas późną wiosną tak pięknie wtedy gwizdały: „iglio-diglio” albo „zofijo”.

Wilgi przylatują do nas na krótko i odlatują już w końcu sierpnia. Kukułka odlatuje w końcu sierpnia, chociaż już od dość dawna nie słyszeć było jej kukania.

Leci samotnie. Nie lubi widać w podróży większego towarzystwa, a młode kukułki też lecą i trafiają gdzie trzeba, choć nikt ich tego nie uczył.

Całymi rodzinami lecą do ciepłych krajów słowiki, dudki, kraski. Odpoczywają sobie w drodze i się nie spieszą. Potrzebują sporo czasu na to, aby poszukać smacznego pożywienia, bo głodnemu źle się podróżuje.

Pod koniec lata duże stada jaskółek latają nad polami albo obsiadają druty telegraficzne. Są to przygotowania do dalekiej drogi w ciepłe kraje. Bo jaskółki wołać lecieć gromadnie: najbliższa rodzina im nie wystarczy.

Tak samo jest z bocianami, które łączą się w wielkie stada, po kilkadziesiąt i więcej sztuk.

Maria Kownacka, „Za żywopłotem”, Nasza Księgarnia

„Odłot ptaków” – zabawa ruchowa bieżna z elementem równowagi

Przebieg:

Wy tłumacz dzieciom, że na czas zabawy będą ptakami, które odlatują na zimę do ciepłych krajów. Ćwiczenie, które proponujemy, polega na tym, że przedszkolaki biegają w różnych kierunkach z szeroko rozłożonymi ramionami, naśladując lot ptaków (bieg z wymijaniem zapewni bezpieczeństwo podczas zabawy). Następnie dzieci zatrzymują się i, wykonując skłony głowy w przód i w tył, naśladują ptaki pijące wodę podczas krótkiego postoju.

„Środki transportu” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 4 (wg K. Wlaźnik)

Zajęcia popołudniowe

„Lecą żurawie” – karty pracy cz. 1, str. 14

Przebieg:

Żurawie to jedno z piękniejszych ptaków. Dostojne i majestatyczne zarówno podczas spacerów wśród podmokłych łąk, jak i w trakcie lotu. Pokolorujcie odlatujące żurawie wg polecenia zamieszczonego w karcie pracy na str. 14.

CIEKAWOSTKI

Królewska zupa z kurkami

Przepis:

kurki prosto z lasu (mała kobiałka)

duża cebula

10–15 dkg wędzonego boczku

kilka ziemniaków

250 ml śmietany 30%

łyżka masła

wywar warzywno-mięsny lub kostka rosółowa

natka pietruszki

sól i pieprz czarny do smaku

Kurki oczyścić, pokroić, umyć i obgotować ok. 10 min. Na patelni podsmażyć boczek pokrojony w kostkę razem z cebulą. Na koniec dodać łyżkę masła. Wszystkie te składniki wrzucić do gotującej się zupy. Dodać kostkę rosółową i pokrojone w kostkę ziemniaki. Gdy ziemniaki będą miękkie, zaprawić śmietaną, osolić i popieprzyć (sporo!) do smaku, a na koniec wrzucić pokrojoną natkę. Proporcje i ilość wody uzależnić od ilości grzybów – zupa powinna być gęsta i gorąca. Kurkowa jest rewelacyjna i bardzo sycąca! Nie liczymy kalorii, bo ta królewska zupa warta jest grzechu!

Jarzębina, czyli jarzqb pospolity, ma wielu braci. Są nimi:

- jarzqb domowy,
- jarzqb brekinia (brzęk),
- jarzqb mączny,
- jarzqb szwedzki,
- jarzqb górski.

Kuna jest najgroźniejszym wrogiem wiewiórek. Znakomicie biega po gałęziach i potrafi ścigać wiewiórkę, skacząc z drzewa na drzewo.

Kawa żołędziówka

Czy wiesz, że amatorami żołędzi są nie tylko dziki? Ludzie także potrafią zrobić z nich pożytek, przygotowując bezkofeinową kawę.

Oto przepis:

Zagotuj żołędzie, a następnie upal je i zmiel. Dodaj kardamon, imbir, cynamon i goździki. Kawę zalej wrzątkiem lub przyrządź w ekspresie. Smacznego!

Łamańce językowe

Przyszłał Herbst z pstrągami i słuchał oszczerstw z wstrętem.

Wyalienowany neandertalczyk usatysfakcjonował rozentuzjasmowanego paleontologa.

Sześcionogi szczwany trzmiel bezczelnie szeleścił w szczawiu, trzymając w szczękach strzęp szczypioru i często trzepocząc skrzydłami.

Praskie praczki, straszne płaczki, chciały upiec płaskie placki.

Hibernacja to długi głęboki sen, w który zapadają na zimę niektóre zwierzęta.

Wykorzystane publikacje:

1. Ewa Szelburg-Zarembina, *Idzie niebo ciemną nocą*, Warszawa 1988, Nasza Księgarnia.
2. Stefania Szuchowa, Hanna Zdzitowiecka, *Od wiosny do wiosny*, Warszawa 1986, Nasza Księgarnia.
3. Aleksander Fredro, Maria Konopnicka, Urszula Kozłowska, *Wiersze naszego dzieciństwa*, Ożarów Mazowiecki 2011, Wydawnictwo Olesiejuk.
4. Maria Kownacka, *Razem ze słońkiem. Złota jesień*, Warszawa 1977, WSiP.
5. Maria Kownacka, *Za żywopłotem*, Warszawa 1987, Nasza Księgarnia.
6. *Kulinarne zabawy dla niejadków*, tłum. Jan Zaborowski, Ożarów Mazowiecki 2011, Wydawnictwo Olesiejuk.
7. Julian Tuwim, *Wiersze dla dzieci*, Warszawa 1954, Nasza Księgarnia.
8. *Najpiękniejsze bajki świata*, tłum. Katarzyna Dmowska, Ożarów Mazowiecki 2010, Wydawnictwo Olesiejuk.
9. *Książka nauczyciela. Czterolatki*, red. Anna Boboryk, Warszawa 2008, Nowa Era.
10. Teresa Fiutowska, *Jesienna książeczka dla starszych przedszkolaków*, Warszawa 2005, Oficyna Wydawniczo-Poligraficzna „Adam”.
11. Aniela Langiewicz, *Rymowanki polskie*, Agencja LIBRONE, 2011.
12. Helena Kruk, *Z ludźmi i przyrodą*, Warszawa 1991, WSiP.
13. *365 historyjek i wierszyków dla chłopców*, tłum. Joanna Straburzyńska, wiersze Urszula Kozłowska, Ożarów Mazowiecki 2010, Wydawnictwo Olesiejuk.
14. Hanna Łochocka, *O wróbelku Elemelku*, Warszawa 2002, Nasza Księgarnia.
15. *Kto wymyślił choinki? Antologia wierszy dla dzieci*, wybór Wanda Kobyłecka i Ewa Prządka, Warszawa 1986, KAW.
16. *Jutrzenka. Miesięcznik dla dzieci młodszych szkół podstawowych z polskim językiem nauczania*, Czeski Cieszyń 1989, nr 8, s. 235.
17. Wacław Gniewkowski, Kazimiera Włażnik, *Wychowanie fizyczne*, Warszawa 1985, WSiP.

Utwory muzyczne:

1. *Entliczek, pentliczek, piosenki w wersji wokalne i instrumentalnej, pięciolatki cz. 1*, Nowa Era.
2. *Bawię się i uczę, cz. 1*, MAC Edukacja.
3. *Piosenki Pana Tenorka*, EMI Music.

LISTOPAD

Listopad

*Przyszedł sobie do ogrodu
stary, siwy pan Listopad.
Grube palto wziął od chłodu
i kalosze ma na stopach.*

*Deszcz zacina, wiatr dokucza
pustka, smutek dziś w ogrodzie.
Pan Listopad cicho mruczy
nic nie szkodzi, nic nie szkodzi.*

*Po listowiu kroczy sypkim
na ławeczce sobie siada.
Chłód i zimno. Mam dziś chrypkę.
Trudna rada, trudna rada.*

Wanda Grodzieńska

PRZYSŁOWIA:

- Słońce w listopadzie mrozy zapowiada.
- W listopadzie goło w sadzie.
- Jak listopad ciepły – marzec mrozem przewlekły.
- Gdy listopad mroźny, to lipiec niegroźny.
- Deszcz z początku listopada mroźny styczeń zapowiada.
- Gdy jesień zamglona, zima zaśnieżona.

WAŻNIEJSZE DATY:

- 11 listopada: Narodowe Święto Niepodległości
- 16 listopada: Międzynarodowy Dzień Tolerancji
- 21 listopada: Światowy Dzień Pozdrawiania, Dzień Życzliwości
- 24 listopada: Światowy Dzień Tańca, Światowy Dzień Pierniczków
- 25 listopada: katarzynki, Światowy Dzień Pluszowego Misia
- 28 listopada: Dzień bez Kupowania
- 30 listopada: andrzejki

PLAN DZIAŁAŃ WSPOMAGAJĄCO-WSPIERAJĄCYCH

LISTOPAD

TYDZIEŃ PIERWSZY: SZARUGA JESIENNA

Obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego realizowane w danym tygodniu 12,2; 5,1; 14,3; 13,4; 3,2; 4,1; 4,2; 8,1; 3,3; 6,1; 7,2; 9,2; 15,1; 14,6; 2,4; 5,4; 1,4; 1,2; 5,3; 4,3.

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: Dni coraz krótsze	„Poznaję słowa i dźwięki” – ćwiczenia artykulacyjne usprawniające aparat mowy	– doskonalą mowę, – powtarza wyrazy dźwiękonaśladowcze	
	„Kapuśniaczek i ulewa” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych	– reaguje na polecenia, – ćwiczy z przyborem gimnastycznym	– woreczki, tamburyno
	„Urodziny czterolatka” – zabawa matematyczna na podstawie wiersza U. Koźłowskiej	– przelicza w zakresie 4, – doskonalą koordynację wzrokowo-słuchową	– „Wierszyki 4-latka”, str. 1
	„Dzień i noc” – zabawa ruchowa z elementem równowagi	– ćwiczy w parach, – wykonuje przysiad naprzemiennie	
	„Jesienny deszcz” – piosenka do słuchania i rysowania	– uważnie słucha słów i melodii piosenki, – doskonalą koordynację słuchowo-ruchową, – rytmicznie odtwarza rytm	
	„Pada deszcz” – ćwiczenie doskonalące sprawność manualną	– poznaje nową technikę plastyczną, – czerpie radość z wykonanej pracy	– karty pracy cz. 1, str. 18, farby, pędzle
	„Deszczowa przechadzka” – spacer w okolicy przedszkola	– dostrzega zmiany zachodzące w otaczającym go środowisku	

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: Parasole i parasolki	„Słota” – rozmowa kierowana na temat deszczowej pogody na podstawie wiersza E. Szelburg-Zarembiny „Deszczowy krajobraz” – praca plastyczna inspirowana piosenką „Czy to słońce, czy to deszcz?” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa „Najpiękniejsze bajki świata” – „Szewc i skrzaty” na podstawie baśni braci Grimm „Słomka służy nie tylko do picia” – ćwiczenia oddechowe	– wymienia charakterystyczne cechy deszczowej pogody – słucha piosenki, – maluje deszczowy krajobraz, – rozwija wyobraźnię – reaguje na hasła, – przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas zabawy – uważnie słucha czytanego tekstu, – wie, że jesienią trzeba wkładać ciepłą odzież i obuwie – ćwiczy prawidłowe oddychanie, – za pomocą słomki rozdmuchuje roztwór farby z wodą, – rozwija wyobraźnię	– kartki, farby, pędzle, klej, płyta CD – plastikowe kubeczki wypełnione wodą, słomki, kartki, farba

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: Wiatr, wiatraki, wiatraczki	„Gdy chcesz dobrym mówcą być, język buzię często ćwicz!” – ćwiczenia na wzmocnienie mięśni języka „Panie Wietrze” – wiersz do nauki „Wiatraczki” – zabawa ruchowa bieżna „My się chłodu nie boimy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 5 (wg K. Właźnik) „Opowiedz jesienną historyjkę” – ćwiczenia doskonalące sprawność wypowiedzania się	– usprawnia narządy mowy, – dokładnie wykonuje ćwiczenia – uczy się wiersza metodą ze słuchu (fragmentami), – zna tekst wiersza – usprawnia mięśnie nóg, – wykonuje ćwiczenie w parze – ćwiczy duże grupy mięśniowe, – doskonali umiejętność rzutu – układa historyjkę wg kolejności zdarzeń, – doskonali koordynację wzrokowo-ruchową, – rozwija sprawność wypowiedzania się	– ilustracje – piłki – karty pracy cz. 1, str. 9, nożyczki, klej

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Deszczowe piosenki	„Wesołe parasole” – ćwiczenie usprawniające mięśnie dłoni i nadgarstka	– wymyśla fantazyjne wzory, – ozdabia szablon parasola	– szablon parasoli, kredki pastele olejne
	„Parasol dla kota” – piosenka do nauki	– słucha tekstu i melodii piosenki, – śpiewa piosenkę wraz z nauczycielem	– płyta CD, ilustracje kotów
	„Pada deszcz” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa	– reaguje na sygnały, – doskonali umiejętność biegu	– tamburyno
	„Ale plama!” – eksperyment	– obserwuje przeprowadzany eksperyment, – wie, co to jest napięcie powierzchniowe, – analizuje i wyciąga wnioski	– dwa zakręcane szklane naczynia z wodą, dwa kawałki materiału, keczup, musztarda
	„Kotek” – kulinarne zabawy dla niejadków	– przygotowuje przekąskę, – oswaja lęk przed degustacją nieznanych potraw	– chleb razowy, plastry topionego sera, parówka, salami, zielone i czarne oliwki bez pestek, szczypiorek, sałata

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Jesienne nastroje	„Żołędzie – owoce dębu” – ćwiczenie sprawności manualnej	– doskonali sprawność manualną, – posługuje się pojęciami: największy, najmniejszy, średni	– karty pracy cz. 1, str. 16, plastelina, ołówek
	„Deszczowy król” – teatrzyk kukiełkowy	– ogląda przedstawienie teatralne, – dzieli się swoimi odczuciami na temat obejrzanego spektaklu	– kukiełki, elementy scenografii przedstawienia
	„Zapal światło” – zabawa ruchowa z elementem wstępowania	– usprawnia umiejętność chwytu prawą i lewą ręką	– drabinki
	„Panie Wietrze” – utrwalenie znajomości wiersza	– powtarza i utrwała poznany wiersz	
	„Przygoda myszki” – praca z dzieckiem zdolnym	– rozwija umiejętność płynnego mówienia, – opowiada historijkę	– „Uniwersytet 4-latka”

TYDZIEŃ DRUGI: PRZYGOTOWANIA LUDZI DO ZIMY

Obszary z podstawy programowej wychowania przedszkolnego realizowane w danym tygodniu: 4,2; 7,1; 9,2; 1,3; 3,3; 5,1; 7,2; 13,1; 4,1; 2,2; 3,2; 15,1; 14,2; 14,7; 5,3; 5,2; 6,1; 14,5; 2,1; 13,4; 12,3.

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień pierwszy: W spiżarni – zapasy na zimowe czasy	„Przedszkolna spiżarnia” – urządzanie kącika w sali dziennej	– gromadzi zapasy w kąciku – w spiżarni, – segreguje i układa różnego rodzaju przetwory, – wymienia różne rodzaje przetworów, – wie, że na zimę przygotowuje się zapasy	– słoiki z przetworami, papierowe serwetki, gumki recepturki
	„Robimy zapasy” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych	– ćwiczy skłony tułowia, – precyzyjnie i dokładnie wykonuje ćwiczenie	– woreczki, obręcze
	„Słoje i słoiki” – zabawa matematyczna utrwalająca pojęcia: wysoko – nisko, wyżej – niżej, na – pod	– określa położenie słoików na półkach i względem siebie	– ilustracja przedstawiająca słoiki na półkach
	„Jesienne przetwory” – zabawa ruchowa z elementem wstępowania	– doskonali umiejętność chwytu	– drabinki
	„Jesienna poleczka” – zabawy rytmiczne przy piosence	– wykonuje odpowiednie ruchy do melodii, – przestrzega reguł obowiązujących podczas zabawy	– płyta CD, apaszka
	„Krok za krokiem” – zabawa matematyczna kształtująca umiejętność mierzenia	– mierzy za pomocą kroków, – dokładnie wykonuje zadanie	– kreda

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień drugi: Kompoty, susze owocowe i warzywne	„Jeśli dobrze pisać chcesz, zręczne ręce musisz mieć!” – ćwiczenia przygotowujące do podjęcia nauki pisania	– ćwiczy umiejętność nawlekania, – przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas pracy	– mocne nici, igły, tacki z pokrojonymi owocami i warzywami przeznaczonymi do suszenia
	„Kompoty na zimę” – zabawa plastyczna, stemplowanie materiałem przyrodniczym	– tworzy własne kompozycje, – wykorzystuje materiał przyrodniczy	– szablon słoik, farby, plastikowe tacki, owoce, kolorowe serwetki, gumki frotki lub recepturki
	„Główka kapusty” – zabawa ruchowa z elementem równowagi	– przyjmuje postawę w rozkroku, – ćwiczy podawanie piłki oburącz dołem	– piłka
	„Pracowite ręce” – rozmowa o przetworach na zimę	– wie, w jakim celu przygotowywane są przetwory na zimę	– książki kucharskie, czasopisma kulinarne
	„W naszej spiżarni” – ćwiczenie doskonalące koordynację wzrokowo-ruchową	– koloruje wg podanego wzoru, – doskonali przeliczanie w zakresie 3, – gestem i ruchem naśladuje czynności związane z przygotowaniem kanapek	– karty pracy cz. 1, str. 5, kredki
	„Etykiety na słoiki z przetworami” – działalność plastyczna	– wykonuje i ozdabia etykietę wg własnego pomysłu	– kolorowe kartki brystolu, pisaki

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień trzeci: Ubieramy się odpowiednio do pogody	„Takie buty” – ćwiczenia graficzne	– odrysowuje swoje buty, stojąc na kartce papieru, – koloruje wg własnego pomysłu	– kartki papieru, flamastry, kredki
	„W co się ubrać?” – zabawa dydaktyczna poparta praktycznym działaniem	– zna części garderoby, – wie, w jaki sposób należy je wkładać, – przestrzega kolejności wkładania poszczególnych ubrań	– części garderoby i obuwie
	„Ubierz się!” – zabawa ruchowa bieżna	– doskonali umiejętność nakładania szarfy	– szarfy
	„Żadna pogoda nam niestraszna” – spacer	– umie ubrać się adekwatnie do pogody, – odkłada ubrania na wyznaczone miejsce	

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień czwarty: Długie jesienne wieczory	„Zapamiętaj” – zabawa dydaktyczna ćwicząca pamięć	– doskonali koncentrację uwagi i pamięć, – pokazuje wymyślony przez siebie znak	
	„Muzyka na jesienne wieczory” – działania twórcze inspirowane wierszem H. Bechlerowej „Kiedy mamusia gra” oraz muzyką F. Chopina	– uważnie słucha wiersza i muzyki, – maluje inspirowane muzyką, – określa nastrój wysłuchanego utworu	– płyta CD, kartki, farby plakatowe, pędzle
	„Pora do domu” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa	– reaguje na sygnały, – potrafi znaleźć parę	– chorągiewka
	„Poszukiwanie zimowego mieszkania” – pokazanie na wybranych przykładach, jak zwierzęta przygotowują się do zimy	– wie, w jaki sposób zwierzęta przygotowują się do zimy, – uważnie słucha tekstu	– ilustracje
	„Moja książka” – ćwiczenia doskonalące sprawność manualną	– doskonali sprawność manualną, – ćwiczy koordynację wzrokowo-ruchową	– karty pracy cz. 1, str. 22, plastelina, gazety, klej, tektura
	„Nasze kąciki” – zabawa tematyczna w kąciku książki	– wie, jak należy zachować się podczas czytania i oglądania książek	– książki z kącika czytelniczego

Temat dnia	Aktywność i działalność dziecka	Przewidywane osiągnięcia dziecka	Środki dydaktyczne
Dzień piąty: Jest coraz chłodniej	„Poznaję słowa i dźwięki” – ćwiczenia artykulacyjne usprawniające aparat mowy	– usprawnia aparat mowy, – wykonuje ćwiczenia w poprawny sposób	
	„Jesienna moda” – rozmowa kierowana na temat stosownego ubioru w zależności od pory roku	– rozumie konieczność dostosowania ubioru do pogody, – prezentuje swoje ubrania, – uważnie słucha czytanego tekstu	– ubrania dziecięce
	„Pieski, do budy!” – zabawa ruchowa z elementem czworakowania	– wykonuje siad skrzyżny, – usprawnia duże grupy mięśniowe	– obręcz
	„Bajki iskierki” – zabawa dydaktyczna przybliżająca tradycje ludowe	– wyraża swoje emocje pod wpływem wysłuchanego tekstu	– przytulanka dla każdego dziecka
	„Snuj się, snuj, bajeczko” – zabawa wspomagająca wyobraźnię i rozwój mowy	– rozwija wyobraźnię, – doskonali płynność wypowiedzi	

TYDZIEŃ PIERWSZY: SZARUGA JESIENNA

DZIEŃ PIERWSZY: DNI CORAZ KRÓTSZE

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Poznaję słowa i dźwięki” – ćwiczenia artykulacyjne usprawniające aparat mowy.
- „Kapuśniaczek i ulewa” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych.
- „Urodziny czterolatka” – zabawa matematyczna na podstawie wiersza U. Kozłowskiej.
- „Dzień i noc” – zabawa ruchowa z elementem równowagi.
- „Jesienny deszcz” – piosenka do słuchania i rysowania.
- „Pada deszcz” – karty pracy cz. 1, str. 18.
- „Deszczowa przechadzka” – spacer w okolicy przedszkola.

Zajęcia poranne

„Poznaję słowa i dźwięki” – ćwiczenia artykulacyjne usprawniające aparat mowy

Przebieg:

Jeśli spodobały wam się rymowanki zawierające wyrazy dźwiękonaśladowcze, które pomagają w usprawnianiu mowy dziecka, poddajemy kolejne przykłady do ćwiczeń:

1. *Błyszczący kogut niczym neon –
jedzie erka: eo, eo!*
2. *Na huśtawkę chodź, mamusiu,
by się bawić w husiu, husiu.*
3. *W parku w cieniu starych lip
klakson krzyknął: pi, bip, bip!*
4. *Miga w słońcu linia szyn,
tramwaj dzwoni: dzyń, dzyń, dzyń.*
5. *Widzę helikopter w snach,
gdy startuje: pach, pach!*
6. *Gu, gu! – mówi tak w pieluszkach
każdy maluch i maluszka.*

*„Poznaję słowa i dźwięki z autkiem”,
Kraków 2010, Wydawnictwo AKSJOMAT*

„Kapuśniaczek i ulewa” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Przebieg:

Rozdaj dzieciom woreczki gimnastyczne. Wytlumacz, że podczas zabawy zamienią się one w parasole i parasolki.

Przedszkolaki maszerują po obwodzie koła w rytm marsza wygrywanego przez ciebie na tamburynie. Na hasło: „Kapuśniaczek” dzieci układają sobie woreczki na głowach i nadal maszerują, a na zawołanie: „Ulewa” wbiegają do koła i przykucają pośrodku.

Zanim przystąpicie do zabawy, wytłumacz dzieciom, na czym polega różnica pomiędzy ulewą a kapuśniaczkiem.

Zajęcia główne

„Urodziny czterolatka” – zabawa matematyczna na podstawie wiersza Urszuli Kozłowskiej

Przebieg:

W tym roku przedszkolaki kończą 4 lata. Jeśli w waszej grupie kultywowana jest tradycja uroczystego obchodzenia dnia urodzin każdego dziecka, to niejednokrotnie będziecie mieli okazję zdmuchiwać cztery świece na urodzinowym torcie. W krótkim czasie opanujecie umiejętność liczenia w zakresie 4. Na razie poćwiczcie „na wierszu” Urszuli Kozłowskiej.

Urodziny czterolatka

*Janek kończy cztery lata.
Zaraz przyjdzie gości czworo:
mała Zuzia piegowata,
Staś i Tomek z siostrą Olą.*

*O! Już widać w dali dzieci:
pierwsza Zuzia mknie chodnikiem,
drugi Staś, a Tomek trzeci,
czwarta Ola z warkoczykiem.*

*Jaś wesoło gości wita,
choć ogromnie jest przejęty.
Wszak to rzecz niesamowita –
Cztery dostał dziś prezenty!*

*Pierwszy prezent jest od Zuzi –
Ciufu-pufu... To kolejka!
Bam, bam! skacze prezent drugi –
to od Tomka piłka wielka!*

*Trutututu! trzeci brzęczy –
trąbka od kolegi Stasia,
czwarty Ola chce już wręczyć.
Niesie misia Przytulasia!*

*Cztery świece na torciku
płoną jak isierki małe.
Czas je zdmuchnąć drogi smyku
i pyszności zjeść kawałek.*

*Torcik z kremem był wspaniały,
słodki niczym czekoladka,
a więc pysznie się udały
urodziny CZTEROLATKA!*

Urszula Kozłowska, „Wierszyki 4-latka”
z „Teczki 4-latka”, Wydawnictwo Olesiejuk

„Dzień i noc” – zabawa ruchowa z elementem równowagi

Przebieg:

Dzieci dobierają się w pary, ustawiają twarzami do siebie i podają sobie obie ręce. Następnie wykonują na zmianę przysiady: gdy jedno jest w pozycji wysokiej, to drugie kuca. Zwróć uwagę przedszkolakom, że to ćwiczenie powinno być wykonane dokładnie, a nie szybko.

„Jesienny deszcz” – piosenka do słuchania i rysowania

Przebieg:

Przygotuj karty pracy – str. 18. Nie dawaj dzieciom na razie przyborów do malowania. Wystarczą paluszki, którymi przedszkolaki będą wodziły po konturze chmurki w rytm piosenki. Żeby urozmaicić zabawę i rozwijać koordynację wzrokowo-ruchową, dzieci powinny:

- wykonywać ruchy raz prawą, raz lewą ręką;
- wodzić palcami w lewo i w prawo;
- „rysować” oburącz.

Jesienny deszcz

*1. Dziś chmurkę nad podwórkiem potargał psotny wiatr,
aż deszcz popłynął ciurkiem i na podwórko spadł.*

*Ref.: Hej, pada, pada, pada, pada, pada deszcz,
jesienny pada, pada, pada, pada deszcz!*

*2. Deszcz płynie po kominie, wesoło bębni w dach,
w blaszanej dzwoni rynnie i wsiąka w mokry piach.*

Ref.: Hej, pada...

*3. Kalosze wnet nałożę, parasol wezmę też,
bo lubię, gdy na dworze jesienny pada deszcz.*

Ref.: Hej, pada...

*Muzyka Wojciech Kaleta, słowa Stanisław Karaszewski,
„Już w szkole, CD sześciolatka, semestr pierwszy”, Nowa Era*

Zajęcia popołudniowe

„Pada deszcz” – karty pracy cz.1, str.18

Przebieg:

Teraz możecie pomalować rysunek, na którym wcześniej trenowaliście „na sucho”. Wystarczą wam dwa odcienie niebieskiej farby do namalowania padającego deszczu.

„Deszczowa przechadzka” – spacer w okolicy przedszkola

Przebieg:

Wyjdźcie na spacer. Jeśli pada deszcz, to świetnie! Włóżcie kalosze i peleryny i ruszajcie w drogę. Spacerując alejkami osiedla, na którym znajduje się wasze przedszkole, obejrzyście świat przesłonięty mokrą kurtyną.

DZIEŃ DRUGI: PARASOLE I PARASOLKI

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Słota” – rozmowa kierowana na temat deszczowej pogody na podstawie wiersza E. Szelburg-Zarembiny.
- „Deszczowy krajobraz” – praca plastyczna inspirowana piosenką.
- „Czy to słońce, czy to deszcz?” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa.
- „Najpiękniejsze bajki świata” – „Szewc i skrzaty” na podstawie baśni braci Grimm.
- „Słomka służy nie tylko do picia” – ćwiczenia oddechowe.

Zajęcia poranne

„Słota” – rozmowa kierowana na temat deszczowej pogody na podstawie wiersza Ewy Szelburg-Zarembiny

Przebieg:

Porozmawiaj z dziećmi na temat wiersza „Słota” Ewy Szelburg-Zarembiny. Jaki nastrój z niego emanuje? Czy, słuchając wiersza, przedszkolaki mają wrażenie, że robi się ciepło, czy może wręcz przeciwnie? Wyjaśnijcie także zjawisko „wędrujących” parasoli.

Słota

*Deszcz pada od rana
do samego południa.
Świat jest mokry i ciemny
jak zakłęta studnia.
Małe dzieci śpią w domu,
duże – siedzą w szkole,
a chodzą po ulicy
same... parasole.*

*Ewa Szelburg-Zarembina, „Idzie niebo ciemną nocą”,
Nasza Księgarnia*

„Kapuśniaczek i ulewa” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Deszczowy krajobraz” – praca plastyczna inspirowana piosenką

Przebieg:

Czy dziś znowu pada deszcz, a na dworze jest ponuro? Zaproponuj dzieciom stworzenie „deszczowego krajobrazu”. Niech za pomocą farb namalują krajobraz za oknem. Kiedy prace

będą gotowe, należy je spryskać białą farbą. Następnie na krople nakłada się klej, który po wyschnięciu zamieni się w przezroczystą łezkę.

Możesz wprowadzić dzieci w jesienny, nostalgiczny nastrój, puszcając piosenkę pt. „Jesienny kujawiaczek”.

Jesienny kujawiaczek

*1. Na skakance z wiatru skacze,
płaszczyk ma w deszczowych kropkach,
daj mu uśmiech, gdy go spotkasz!*

*Ref.: Kujawiak, kujawiaczek
la, la, la, la, la,
la, la, la, la, la.
Kujawiak, kujawiaczek
m, m, m...*

*2. Jesienny kujawiaczek
z rudych liści ma kubraczek,
czasem gwizdże, czasem dzwoni,
bukiet wrzosów trzyma w dłoni.*

Ref.: Kujawiak...

*3. Jesienny kujawiaczek
czasem w deszczu cicho płacze,
nieraz śmieje się do słońca
i orzechy z drzewa strąca.*

Ref.: Kujawiak...

*Słowa Dorota Gellner, muzyka Barbara Kolago,
„Moje 6 lat, zajęcia muzyczno-ruchowe, cz. 2”, MAC Edukacja*

„Czy to słońce, czy to deszcz?” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa

Przebieg:

Wyznacz w sali miejsce, które będzie „schronieniem” przed padającym deszczem. Teraz możecie przystąpić do zabawy. Na zapowiedź: „Słońko świeci” dzieci poruszają się po sali w luźnych podskokach. Na hasło: „Pada deszcz” biegną (z zachowaniem zasad bezpieczeństwa) do wyznaczonego wcześniej miejsca schronienia.

„Najpiękniejsze bajki świata” – „Szwec i skrzaty” na podstawie baśni braci Grimm

Przebieg:

Idzie zima, a zimowe mrozy to nie żarty. Żeby się przed nimi chronić, trzeba się zaopatrzyć w ciepłe ubrania i odpowiednie buty. Nic więc dziwnego, że przed zimą w warsztacie szewskim praca wre. Posłuchajcie bajki o tym, jak to stary szwec niespodziewanie zyskał nowych pomocników.

Szewc i skrzaty

Dawno temu pewien stary szewc mieszkał ze swoją żoną w małym pokoiku nad warsztatem... Każdego dnia szewc rysował na skórze różne kształty butów. Następnie uważnie wycinał je nożem...

...i zszywał mocną nicią.

Potem nakładał je na specjalną drewnianą stopę...

...wycinał grube podeszwy i robił w nich dziurki za pomocą wielkiej igły...

...aby na końcu przyszyć do buta podeszwę.

Mieszkańcy miasteczka uwielbiali obserwować szewca przy pracy. Każdy z przechodniów z przyjemnością zaglądał przez okno warsztatu.

Pod koniec każdego dnia tłum ludzi stał w kolejce, aby kupić najnowsze trzewiki.

Jednak z biegiem lat kupujących było coraz mniej. Zdarzały się dni, kiedy nikt nie zaglądał do warsztatu.

Szewcowi powodziło się coraz gorzej. Wkrótce było go stać na zakup jedynie niewielkiego kawałka skóry, z którego można było zrobić tylko jedną parę butów.

Wyciął kształty ze skóry, po czym odłożył je na stół i ziewnął.

– Jestem zbyt zmęczony, aby je dziś zszyć – westchnął.

Wczesnym rankiem zszedł na dół i stanął jak wryty.

– Czy ja śnię? – zapytał sam siebie.

Na stole stała para idealnie skrojonych butów. Ktoś starannie zszył kawałki skóry. Co więcej, z przodu doszył złote klamerki!

Szewc nie mógł się nadziwić.

Postawił buty w witrynie. Wkrótce do pracowni wszedł pewien dżentelmen.

– Te buty są boskie! – zawołał. – Tak pięknie się błyszczą... no i pasują jak ulał.

Po czym zapłacił za trzewiki złotą monetą.

Szewc mógł teraz kupić skórę na dwie pary butów. Kiedy wyciął ich kształty, ziewnął i pomyślał: „Dokończę je jutro”.

Jednak nazajutrz w warsztacie czekały na niego dwie pary wspianiałych, modnych trzewików.

Tego dnia uszczęśliwiony szewc sprzedał kolejne dwie pary trzewików.

Dzięki temu mógł kupić skórę na cztery pary nowych butów. Po wycięciu kształtów szewc udał się do łóżka.

Następnego ranka znów nie mógł uwierzyć własnym oczom. Na stole stały cztery pary cudnych butów!

– To jakieś czary! – zawołał.

Przez kolejne dni wszystko odbywało się tak samo – im więcej skóry przygotował szewc, tym więcej par butów znajdował rano w warsztacie.

W ciągu kilku tygodni interes ponownie rozkwitł. Szewc był bardzo szczęśliwy – miał teraz mnóstwo pieniędzy i niewiele pracy. Jednak nadal nie wiedział, skąd biorą się nowe buty.

– Jak myślisz, kto robi te buty? – zapytał szewc żonę.

– Nie mam pojęcia. Ale jest sposób, aby się tego dowiedzieć – odpowiedziała kobieta.

Tej nocy, zamiast pójść spać, schowali się wśród płaszczy wiszących w kącie warsztatu.

W pomieszczeniu panowały z początku spokój i cisza, aż o północy... do środka wpadły dwa skrzaty w lichych ubrankach. Usiadły przy stole i zabrały się do pracy.

Szyły tak szybko, że szewc ledwo mógł dostrzec ich małe, zwinne palce.

– Muszę powiedzieć nieskromnie, że udały mi się te czerwone buty – powiedział jeden ze skrzatów, podziwiając efekt swojej pracy.

– Idealne dla królowej... albo dla bardzo wysokiego skrzata – zauważył drugi.

– Pośpiesz się, nikt nie może nas zobaczyć – poganiał pierwszy skrzat drugiego.

– Już prawie skończyłem – odparł drugi.

Następnie skrzaty wypolerowały buty do połysku i zostawiły je na stole.

Wybiegły z warsztatu i pognały ulicami miasteczka.

Szewc z żoną spojrzeli po sobie ośmupiali.

– Chyba zwariowałem – szepnął szewc.

– Czy to naprawdę były skrzaty?

Żona skinęła głową.

– Jak możemy się im odwdziżyć za pomoc? – zastanawiała się. – Może podaruję im moje najlepsze przetwory i szarlotkę?

– Albo... moglibyśmy uszyć im nowe ubranka – zaproponował szewc.

– Świetny pomysł – odparła żona i oboje zabrali się do pracy.

Szewc zrobił dwie pary małych trzewików, zaś jego żona uszyła dwa komplety wspaniałych ubranek.

Tej nocy, zamiast skóry, szewc zostawił na stole stos ubranek oraz buciki.

Następnie razem z żoną schowali się za płaszcami i czekali na wizytę skrzatów.

Jakże skrzaty ucieszyły się z nowych strojów! Zaraz się w nie przebrały, a potem zaczęły skakać i tańczyć po warsztacie.

– Spójrz, jacy jesteśmy przystojni! – wołał jeden do drugiego. – Wyglądamy teraz zbyt dobrze, aby pracować.

– Chodź – zawołał pierwszy skrzat. – Pochwalmy się przyjaciołom naszymi nowymi strojami.

Skrzaty wesoło wybiegły z warsztatu. Szewc i jego żona z radością obserwowali, jak tańczą na ulicy.

Odtąd, chociaż szewc stracił swoich magicznych pomocników, znów miał mnóstwo klientów i wiele nowych pomysłów na buty.

Zaś skrzaty, cóż... już nigdy więcej nie uszyły ani jednego buta.

*Tłum. Katarzyna Dmowska, „Najpiękniejsze bajki świata”,
Wydawnictwo Olesiejuk*

Zajęcia popołudniowe

„Słomka służy nie tylko do picia” – ćwiczenia oddechowe

Przebieg:

Warto przeprowadzać z dziećmi ćwiczenia oddechowe, ponieważ nieprawidłowe oddychanie ma wpływ na wady wymowy. Poza tym ćwiczenia te mogą być po prostu dobrą zabawą. Wykonaj z dziećmi kilka z nich – potraktuj je jako wstęp do zabawy plastycznej.

Rozdaj przedszkolakom plastikowe kubeczki wypełnione wodą oraz słomki. Poproś dzieciaki, by wykonały następujące czynności:

- zanurzenie słomki w wodzie i mocne dmuchanie w celu uzyskania bąbelków,
- zanurzenie słomki i dmuchanie lekko, delikatnie, by zrobić bardzo małe bąbelki.
- wyjmujemy słomkę, wycieramy ją tak, by była sucha, przykładamy do wody, ale bardzo uważnie, by jej nie dotknąć. Gdy słomka jest już blisko wody, dmuchamy delikatnie tak, by w wodzie powstał dółek.

Po tym krótkim słomkowym wstępie pora na zabawę plastyczną!

Rozcieńcz dość mocno farby plakatowe i rozdaj dzieciom wraz z kartkami. Teraz przedszkolaki pędzelkiem „umieszczają” na kartce duże krople rozcieńczonej farby i za pomocą słomki rozdmuchują wodnego kleksa. Poproś dzieci, by dmuchały raz mocno, raz słabiej, w ten sposób uzyskają ciekawe wzorki. Dobrej zabawy!

DZIEŃ TRZECI: WIATR, WIATRAKI I WIATRACZKI

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia na wzmocnienie mięśni języka.
- „Panie Wietrze” – wiersz do nauki (fragment).
- „Wiatraczki” – zabawa ruchowa bieżna.
- „My się chłodu nie boimy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 5 (wg K. Wlaźnik).
- „Opowiedz jesienną historyjkę” – karty pracy cz. 1, str. 9.

Zajęcia poranne

„Gdy chcesz dobrym mówcą być, język, buzię często ćwicz!” – ćwiczenia na wzmocnienie mięśni języka

Przebieg:

Wykonuj razem z dziećmi ćwiczenia na wzmocnienie mięśni języka. Dasz im nie tylko przykład, jak poprawnie wykonywać ćwiczenia, ale także pokażesz, że dorośli również muszą dbać o sprawność aparatu artykulacyjnego.

Ćwiczenia:

- Oblizywanie dolnej i górnej wargi przy szeroko otwartych ustach (krążenie językiem).
- Próby dosięgnięcia językiem nosa, brody, ruchy w stronę ucha lewego i prawego.
- Wysuwanie języka w przód i cofanie go w głąb jamy ustnej.
- Kląskanie językiem.

„Kapuśniaczek i ulewa” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Panie Wietrze” – wiersz do nauki (fragment)

Przebieg:

Przedstaw dzieciom fragment wiersza Ludwika Jerzego Kerna pt. „Panie Wietrze”. Objaśnij trudne dla nich słowa. Spytaj o nastrój tego utworu i o przesłanie, które autor kieruje do odbiorców.

Metodą ze słuchu naucz dzieci zaproponowanego fragmentu wiersza.

Panie Wietrze

*Panie Wietrze, panie Wietrze,
Czemu pan nie chodzi w swetrze?*

*Czemu pan udaje zucha,
Skoro sam pan chłodem dmucha?*

*Sam oziębia pan powietrze,
Oj, ostrożnie, panie Wietrze!*

*Gnając chmurki gdzieś po niebie,
Chce pan sam zaziębić siebie?*

*Jednak lepiej, panie Wietrze,
O tej porze chodzić w swetrze.*

*Ani się pan sam spodzieje,
Jak pan siebie sam zawieje.*

*Liczka ma pan coraz bledsze,
Panie Wietrze [...]*

*Ludwik Jerzy Kern, „Mądra poduszka.
Wiersze dla dzieci”, Nasza Księgarnia*

„Wiatraczki” – zabawa ruchowa bieżna

Przebieg:

Dzieci dobierają się w pary. Na dźwięk potrząsnanego tamburyna biegają swobodnie po sali, wymijając współwiczących kolegów. Kiedy uderzysz mocno w instrument, każdy przedszkolak odnajduje swoją parę i, podając partnerowi skrzyżowane ręce, wiruje z nim w koło.

„My się chłodu nie boimy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 5 (wg K. Wlaźnik)

Przebieg:

- Marsz po obwodzie koła z wysokim unoszeniem kolan.
- Cwał boczny krokiem odstawno-dostawnym.
- Skręty tułowia w prawo i w lewo, dłonie oparte na biodrach.
- W siadzie płaskim toczenie piłki do kolegi z naprzeciwka.
- W staniu rzucanie piłki do kolegi stojącego w odległości ok. 150 cm.
- Bieg po obwodzie koła ze zmianą kierunku na podany sygnał.
- Marsz po obwodzie koła z wysokim unoszeniem kolan.

Zajęcia popołudniowe

„Opowiedz jesienną historyjkę” – karty pracy cz. 1, str. 9

Przebieg:

Pory roku to efekt zmian w przyrodzie. Zadaniem przedszkolaków będzie dopasowanie dwóch obrazków do jesiennego krajobrazu zgodnie z kolejnością zdarzeń. Nie jest to proste ćwiczenie, bo dzieci muszą się odnieść do własnych doświadczeń. Jeśli się skoncentrują, to na pewno poradzą sobie z tym zadaniem.

DZIEŃ CZWARTY: DESZCZOWE PIOSENKI

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Wesołe parasole” – ćwiczenie usprawniające mięśnie dłoni i nadgarstka.
- „Parasol dla kota” – piosenka do nauki.
- „Pada deszcz” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa.
- „Ale plama!” – eksperyment.
- „Kotek” – kulinarne zabawy dla niejadków.

Zajęcia poranne

„Wesołe parasole” – ćwiczenie usprawniające mięśnie dłoni i nadgarstka

Przebieg:

Rozdaj dzieciom kartony z narysowanym kształtem parasola. Zachęć je do ozdobienia rysunku barwnymi plamami wykonanymi pastelami olejnymi.

Gotowe parasole umieść w oknie na sznurku (tak wysoko, by dzieci nie mogły ich dosięgnąć). Niech wszyscy widzą, że przedszkolakom deszcz niestraszny.

„Kapuśniaczek i ulewa” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Parasol dla kota” – piosenka do nauki

Przebieg:

Posłuchajcie piosenki o kocie, który chciał nabyć zestaw przeciwdeszczowy.

Zabawne słowa, łatwa, wpadająca w ucho melodia i powtarzające się fragmenty tekstu sprawią, że dzieci bardzo szybko nauczą się jej na pamięć.

Parasol dla kota

*1. Chodzi kot po sklepach,
kupić chce parasol.
Taki, który miałby, taki, który miałby
modny wzór i fason.*

*Ref.: Parasol w bure paski, w różowe kielbaski,
w gołębie i wrony, i w mysie ogony. {x 2}*

*2. Chodzi kot po błocie,
miauczy smutnym głosem:
„Nie bałbym się deszczu, nie bałbym się deszczu,
gdybym miał kalosze”.*

*Ref.: Parasol w bure paski, w różowe kielbaski,
w gołębie i wrony, i w mysie ogony. {x 2}*

*3. Nagle wyszła z norki
myszka z czarnym nosem.*

*Pożyczyła kotu, pożyczyła kotu,
wszystko, o co prosił.*

*Ref.: Kalosze i parasol, co modny ma fason,
prześliczny i nowy, komplecik deszczowy! {x 2}*

*Muzyka Stanisław Marciniak, słowa Dorota Gellner,
„Moje 6 lat, zajęcia muzyczno-ruchowe”, MAC Edukacja*

Tak naprawdę koty nie lubią deszczu. Kiedy pada, wolą wygrzewać się w zaciszu domowego ogniska. Pokaż dzieciom ilustracje przedstawiające kocie rasy – jest ich ponad 100. Najbardziej znane to: persy, koty syjamskie, bengalskie, angorskie i rosyjskie.

„Pada deszcz” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa

Przebieg:

Dzieci dobierają się w pary. Na hasło: „Mżawka” podają sobie ręce i chodzą powoli w małych kółeczkach. Po usłyszeniu słowa: „Ulewa” wszystkie przedszkolaki wiążą duże koło i biegną w jedną stronę. Zwróć baczną uwagę na bezpieczeństwo dzieci podczas zabawy. Pamiętaj również, by co jakiś czas zmienić kierunek biegu.

Przed przystąpieniem do zabawy wytłumacz przedszkolakom różnicę pomiędzy mżawką a ulewą.

„Ale plama!” – eksperyment

Przebieg:

Woda jest potrzebna do życia wszystkim organizmom. Najczęściej sięgamy po wodę, żeby ugasić pragnienie. Służy do mycia. Czy rzeczywiście można dokładnie zmyć brud za pomocą samej wody?

Sprawdźmy to.

Do dwóch jednakowych słoików wlej taką samą ilość wody. Do jednego dolej trochę płynnego środka do prania. Zakręć go i energicznie potrząśnij, żeby oba płyny się wymieszały. Teraz weź dwa kawałki materiału, ubrudź je, wykorzystując np. keczup lub musztardę, i włóż po jednym do każdego naczynia. Słoiki zamknij i potrząśnij nimi niezbyt mocno. Poczekaj chwilę, aż woda się ustoi, i wyjmij szmatki.

Materiał zanurzony w roztworze środka piorącego będzie czystszy niż ten, który spoczywał w samej wodzie. Wiesz, dlaczego tak się stało? Woda sama w sobie nie ma właściwości piorących. Jej napięcie powierzchniowe praktycznie uniemożliwia dostęp cząsteczek wody do cząsteczek brudu. Potrzebne jest coś, co to napięcie zmniejszy i tym czymś jest mydło lub inny środek czyszczący.

Zajęcia popołudniowe

„Kotek” – kulinarne zabawy dla niejadków

Przebieg:

Chleb, wędlina, serek i zielenina to podstawowe składniki kanapek. Skorzystajcie z poniższej propozycji (zaczepniętej z książki pt. „Kulinarne zabawy dla niejadków”, str. 92–93) i przygotujcie małe co nieco.

składniki

kromka chleba tostowego
plasterki sera topionego
porówka
4 plasterki salami
zielono oliwka bez pestki
czarna oliwka bez pestki
czerwona fasolka z puszki
szczypiorek
liść sałaty

kotek

1

Na kromce chleba połóż plasterki sera topionego.

2

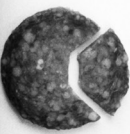
Na środku kanapki ułóż plasterkę salami – to będzie tułów.

3

Dodaj policki zrobione z dwóch plasterków porówki.

4

Z plasterka salami odkrój kawałek tak jak na fotografii.

5

Zagnij powstałe trójkąty – to będą uszy.

6

Położ plasterkę z „usami” na kanapce.

10

Odkrój cztery kawałki takie jak na fotografii – powstaną cztery łapy.

11

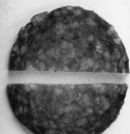
Ułóż łapy na kanapce.

12

Zrób oczy z kawałków zielonej oliwki.

7

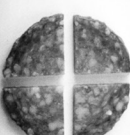
Z połówek plasterka salami zrób ogon kota.

8

Ułóż go na kanapce.

9

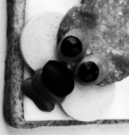
Plasterkę salami przekrój na cztery części.

13

Dodaj żrzenie z czarnej oliwki oraz pyszczek z połówek czerwonej fasolki.

14

Zrób nos z kawałka czarnej oliwki.

15

Ułóż psaki ze szczypiorku na tułowiu i ogonie kota. Możesz dodać liść sałaty.

DZIEŃ PIĄTY: JESIENNE NASTROJE

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Żołędzie – owoce dębu” – karty pracy cz. 1, str. 16.
- „Deszczowy król” – teatrzyk kukiełkowy.
- „Zapał światło” – zabawa ruchowa z elementem wstępowania.
- „My się chłodu nie boimy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 5 (wg K. Wlaźnik).
- „Panie Wietrze” – utrwalenie znajomości wiersza L.J. Kerna.
- „Przygoda myszki” – praca z dzieckiem zdolnym.

Zajęcia poranne

„Żołędzie – owoce dębu” – karty pracy cz. 1, str. 16

Przebieg:

Przedszkolaki mają tym razem za zadanie określenie wielkości żołędzi i posługiwanie się pojęciami: największy, najmniejszy i średni.

„Kapuśniaczek i ulewa” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Deszczowy Król” – teatrzyk kukiełkowy

Przebieg:

Przygotuj kukiełki, kurtynę i inne potrzebne przedmioty. Zaprosz dzieci na przedstawienie o deszczowym królu.

Deszczowy Król

(Deszczowy Król siedzi na krześle-tronie, pod krzesłem jest schowana konewka. Dzieci chodzą wokół króla, trzymając się za ręce)

DZIECI: *Bul bul bul, bul bul bul,
to deszczowy król!
Na tronie, na tronie,
w deszczowej koronie,
nie mały, nie duży
moczy nos w kałuży!*

KRÓL (podnosi konewkę):
*Co to? Co się dzieje?
Chodźcie! Deszczem was poleję!*

DZIECI: *Oj, nie, nie! Oj, nie, nie!
W deszczu rozpuścimy się! (Uciekają)*

KRÓL: *Ale tchórze! Ale tchórze!*

*No to siedźcie w mysiej dziurze!
Byle kropla, byle chmurka
i już puste są podwórka!*

(Wchodzi dziewczynka)

DZIEWCZYŃKA: *O, jak ładnie! Jak deszczowo!
Parasolkę mam nad głową,
mam kalosze, pelerynę...*

KRÓL (wstaje): *No i uśmiechniętą minę!
(podaje dziewczynce rękę)
Siądźmy razem na tym tronie,
ty w kaloszach, ja w koronie.
(siadają razem na krześle-tronie)
Ja ci dam łażkę wielką
i pierścioneł...*

DZIEWCZYŃKA: *Z czym?*

KRÓL: *Z kropelką!
Deszczem z tobą się podzielę...*

DZIEWCZYŃKA: *A kto przyjdzie na wesele?*

KRÓL: *Ten, kto kocha deszcz jak my!*

DZIEWCZYŃKA I KRÓL *No i ja! No i ty!*
(razem, pokazując
wzajemnie na siebie):

*Dorota Gellner, „Deszczowy Król. Teatrzyki dziecięce”,
WSiP*

„Zapał światło” – zabawa ruchowa z elementem wstępowania

Przebieg:

Dzieci stoją na najniższym szczeblu drabinek. Przytrzymując się jedną ręką (chwyt zamknięty, kciuk pod spodem), drugą sięgają w górę, próbując „włączyć” światło. Pamiętaj, że dzieci powinny wykonywać ćwiczenie zarówno prawą, jak i lewą ręką.

„My się chłodu nie boimy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 5 (wg K. Właźnik)

Zajęcia popołudniowe

„Panie Wietrze” – utrwalenie znajomości wiersza Ludwika Jerzego Kerna

Przebieg:

Powtórzcie wspólnie wiersz pt. „Panie Wietrze”, którego się uczyliście. Zaproponuj dzieciom recytację indywidualną i w mniejszych grupach. Pochwal popisy aktorskie.

„Przygoda myszki” – praca z dzieckiem zdolnym

Przebieg:

Historyjka obrazkowa zamieszczona w „Uniwersytecie 4-latka” Elżbiety Lekan jest doskonałym materiałem do ćwiczeń językowych. Dzięki niej przedszkolaki udoskonalą umiejętność płynnego mówienia.

Zadanie na następny tydzień: na następne zajęcia przynieście słoiki z przetworami.

TYDZIEŃ DRUGI: PRZYGOTOWANIA LUDZI DO ZIMY

DZIEŃ PIERWSZY: W SPIŻARNI – ZAPASY NA ZIMOWE CZASY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Przedszkolna spiżarnia” – urządzanie kącika z przetworami w sali dziennej.
- „Robimy zapasy” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych.
- „Słoje i słoiki” – zabawa matematyczna. Operowanie pojęciami: wysoko – nisko, wyżej – niżej, na – pod.
- „Jesiennie przetwory” – zabawa ruchowa z elementem wstępowania.
- „Jesienna poleczka” – zabawy rytmiczne przy piosence.
- „Krok za krokiem” – zabawa tematyczna kształcąca umiejętność mierzenia.

Zajęcia poranne

„Przedszkolna spiżarnia” – urządzanie kącika z przetworami w sali dziennej

Przebieg:

W jednym miejscu zgromadźcie słoiki z przetworami, które przynieśliście dzisiaj do przedszkola. Obejrzyjcie i omówcie ich zawartość, a następnie opiszcie etykiety (możecie posłużyć się pismem obrazkowym). Karteczki z nazwami przetworów naklejcie na odpowiednich słoikach. Pozostaje jeszcze ozdobienie słoików papierowymi serwetkami zamocowanymi na wieczkach za pomocą gumek recepturek i ustawienie ich na półkach w kąciku przyrody.

Poniższy wiersz wprowadzi was w temat jesiennych prac domowych związanych z przygotowaniem ludzi do zimy. Będzie również wstępem do działań matematycznych w drugiej części dnia.

W spiżarni

*W spiżarni na półkach
zapasów bez liku.
Są dżemy, kompoty,
złoty miód w słoiku.
I cebula w wiankach,
i grzybki suszone,
są główki kapusty,
ogórki kiszone.
A gdy będzie w zimie
tęgi mróz na dworze,
zapachnie nam lato –
gdy słoik otworzę.*

*Maria Kownacka, „W spiżarni” – ze zbioru
„Z ludźmi i przyrodą”, WSiP*

„Robimy zapasy” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Przebieg:

Położ na podłodze dwie obręcze oddalone od siebie o mniej więcej 5 m (nie musisz posługiwać się miarką, wystarczy, że odmierzysz pięć dużych kroków). Jedną z obręczy będzie „spizarnia”, a druga wypełniona woreczkami – „domem”. Zadaniem dzieci będzie przenoszenie słoików z zapasami, czyli woreczków, z „domu” do „spizarni”. Uświadom przedszkolakom, że szklane słoiki łatwo się tłuką i dlatego woreczków, które je udają, nie należy wrzucać, ale delikatnie układać, wykonując przy tym skłon tułowia. Woreczków powinno być dostatecznie dużo, aby każdy ćwiczących mógł kilkakrotnie wykonać zadanie.

Zajęcia główne

„Słoje i słoiki” – zabawa matematyczna. Operowanie pojęciami: wysoko – nisko, wyżej – niżej, na – pod

Przebieg:

Jeszcze raz przeczytaj dzieciom wiersz „W spizarni”, posilkując się ilustracją, na której są słoje i słoiki ustawione na półkach w równych rzędach. Wskazuj poszczególne słoiki. Zadaniem przedszkolaków będzie określenie ich położenia na półkach oraz względem siebie. Dzieci powinny operować pojęciami: wysoko – nisko, wyżej – niżej, na – pod.

„Jesienne przetwory” – zabawa ruchowa z elementem wstępowania

Przebieg:

Dzieci stają na drugim lub trzecim szczeblu drabinki, chwytają jedną ręką szczebel na wysokości barku, a drugą sięgają jak najwyżej. Możesz przedszkolakom zasugerować, że, wykonując to ćwiczenie, naśladują ustawianie słoików z przetworami na najwyższej półce w spizarni.

Ćwiczenie to należy wykonać kilkakrotnie – dziecko powinno sięgać raz jedną, raz drugą ręką.

„Jesienna poleczka” – zabawy rytmiczne przy piosence

Przebieg:

„Zamień” dzieci w liście, które wesoło wirują na wietrze w rytm poleczki. Jedno z dzieci, trzymając w dłoni apaszkę, będzie psotnym wietrzykiem. Jest to atrakcyjna rola, dlatego, co jakiś czas, wyznaczaj nowego „wietrzyka”.

Jesienna poleczka

*1. Spotkały się listeczki
pod drzewem na polanie,
podały sobie rączki
na miłe powitanie.*

*2. Wtem psotny wietrzyk powiał
i wszystkie z nim listeczki
wirują już wesoło
w rytm jesienną poleczki.*

*Ref.: Hopsa, hej, tra, la, la.
Wiatr jesienną polkę gra.*

3. Listeczki się zmęczyły,
usiadły na polanie.
Wiatr także chciał odpocząć,
więc przerwał swe dmuchanie.

4. Lecz długo nie próżnował
i wszystkie z nim listeczki
wirują już wesoło
w rytm jesiennej poleczki.

Ref.: Hopsa, hej, tra, la, la.
Wiatr jesienną polkę gra.

*Muzyka i słowa Danuta i Karol Jagiełłowie, „Moje 5 lat,
zajęcia muzyczno-ruchowe, cz. 1”, MAC Edukacja*

Zajęcia popołudniowe

„Krok za krokiem” – zabawa matematyczna kształtująca umiejętność mierzenia

Przebieg:

Wydźcie na podwórko. Na asfalcie lub na płytach chodnikowych kredą narysuj linię długości około metra. Następnie pokaż dzieciom, jak za pomocą kroków można zmierzyć jej długość. Teraz pora na samodzielne działania przedszkolaków: rozdaj im kredę, poproś, by każde dziecko narysowało własną linię, zmierzyło ją za pomocą kroków i porównało z długością linii narysowanych przez inne dzieci.

DZIEŃ DRUGI: KOMPOTY, SUSZE OWOCOWE I WARZYWNE

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Jeśli dobrze pisać chcesz, zręczne ręce musisz mieć!” – ćwiczenia przygotowujące do podjęcia nauki pisania.
- „Kompoty na zimę” – zabawa plastyczna; stemplowanie materiałem przyrodniczym.
- „Główka kapusty” – zabawa ruchowa z elementem równowagi.
- „Pracowite ręce” – rozmowa o przetworach na zimę.
- „W naszej spiżarni” – karty pracy cz. 1, str. 5.
- „Etykiety na słoiki z przetworami” – działalność plastyczna.

Zajęcia poranne

„Jeśli dobrze pisać chcesz, zręczne ręce musisz mieć!” – ćwiczenia przygotowujące do podjęcia nauki pisania

Przebieg:

Posadź grupę dzieci przy stoliku. Rozdaj im igły do haftu krzyżkowego z tępą końcówką (a więc bezpieczne dla dzieci) nawleczone dość długą i mocną nicią. Na środku każdego stolika połóż na tacce pokrojone w talarki jabłka, pietruszki, marchew i seler. Przedszkolaki po uprzednim umyciu rąk i założeniu fartuszków nawlekają na nici owoce i warzywa

przeznaczone na susz. Gotowe „korale” odwieście w przewiewne miejsce w pobliżu źródła ciepła. Zimą, gdy warzywa i owoce będą suche, można je będzie wykorzystać na wiele sposobów. Podpowiadamy wam niektóre z nich:

- wspólna degustacja;
- wycieczka do lasu i przekazanie suszu leśniczemu jako karmę dla dzikich zwierząt;
- dokarmianie zwierząt hodowanych w sali przedszkolnej (chomik, szczur, królik, koszatniczka, szynszyla, świnka morska);
- przekazanie warzyw kucharkom jako dodatek do przedszkolnych zup.

„Robimy zapasy” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Kompoty na zimę” – zabawa plastyczna; stemplowanie materiałem przyrodniczym

Przebieg:

Rozdaj dzieciom kartony wycięte w kształcie słoików. Przedszkolaki będą „napełniały” je owocami. Zabawa polega na odciskaniu owocowych pieczętek na kartonie. Stemple wykonaj z różnorodnych owoców (jabłka, gruszki, kiwi, pomarańcze), przekrojonych wzdłuż lub w poprzek. Zwróć dzieciom uwagę, by do poszczególnych owoców dobierały farby w rzeczywistych kolorach. „Owoce” należy układać warstwowo, wtedy będą się najpiękniej prezentowały. Zamiast zakrętek użyjcie papierowych serwetek umocowanych na słojach za pomocą gumek recepturek.

„Główka kapusty” – zabawa ruchowa z elementem równowagi

Przebieg:

Ustaw dzieci w jednym rzędzie. Poproś, by rozstawiły szeroko nogi, tworząc tunel. Przedszkolak, który stoi jako pierwszy, otrzymuje piłkę, pochyla się i podaje ją dołem, między nogami, do dziecka, które stoi za nim. Ono z kolei przekazuje piłkę dalej, aż do ostatniego uczestnika zabawy, który chwyta ją i biegnie na początek rzędu.

Zabawa trwa do momentu aż dziecko, które rozpoczynało zabawę ponownie znajdzie się na początku.

„Pracowite ręce” – rozmowa o przetworach na zimę

Przebieg:

Odszukaj wraz z dziećmi ilustracje przedstawiające dorosłych przygotowujących przetwory w słoikach. Najwięcej znajdziecie ich w książkach kucharskich oraz w czasopiśmie kulinarnych. Zwróć uwagę przedszkolaków na kolejno wykonywane czynności. Spytaj o celowość tych prac. Zaznacz, że przetwory przygotowywane samodzielnie mają więcej wartości odżywczych niż te, które można kupić w sklepie.

Czy w domach twoich podopiecznych zachowała się tradycja gromadzenia zapasów na zimę? Czy dzieci uczestniczą w tego typu pracach domowych? Dowiedz się tego, zadając przedszkolakom odpowiednie pytania.

Zajęcia popołudniowe

„W naszej spiżarni” – karty pracy cz. 1, str. 5

Przebieg:

Dzieci to łasuchy. Uwielbiają wszystko, co słodkie. Tym razem zamiast opróżniać słoiki, będą musiały je „zapełnić”, kolorując szklane naczynia odpowiednią kredką.

„Etykiety na słoiki z przetworami” – działalność plastyczna

Przebieg:

Mamy i babcie robią przetwory na zimę. Dzieci też chciałyby uczestniczyć w tego typu pracach. Zaproponuj, żeby wykonały etykiety na słoiki. Wystarczy, że podpiszą fiszki kolorowymi pisakami. Przetwory „podpisywać” będą oczywiście najstarszym pismem obrazkowym.

Tak wykonane etykiety mogą zanieść do domu i z dumą wręczyć je mamie.

DZIEŃ TRZECI: UBIERAMY SIĘ ODPOWIEDNIO DO POGODY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Takie buty” – ćwiczenia graficzne.
- „W co się ubrać?” – zabawa dydaktyczna poparta praktycznym działaniem.
- „Ubierz się!” – zabawa ruchowa bieżna.
- „My się chłodu nie boimy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 5 (wg K. Właźnik).
- „Żadna pogoda nam niestraszna” – spacer.

Zajęcia poranne

„Takie buty” – ćwiczenia graficzne

Przebieg:

Dziecko staje jedną nogą na kartce i odrysowuje swój lewy but. To samo robi z prawym butem. Następnie koloruje je tak, by przypominały jego własne obuwie.

„Robimy zapasy” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„W co się ubrać?” – zabawa dydaktyczna poparta praktycznym działaniem

Przebieg:

Porozmawiaj z dziećmi na temat ubierania się stosownie do danej pory roku. Pokaż przedszkolakom różne części garderoby. Czy potrafią je nazwać? Czy znają kolejność wkładania? Musisz to koniecznie sprawdzić! Najpierw przeczytaj dzieciom poniższe opowiadanie, a potem podsuń pomysł, żeby ubrały misie i lalki w cieplejsze ubranka. Po południu wybierzcie się na spacer. W szatni sprawdzisz, w jakim stopniu twoi podopieczni są samodzielni. Jeśli zauważysz, że jakieś dziecko ma kłopoty, poćwicz z nim któregoś popołudnia.

Ubieranie

*Zaraz pójdziemy się pobawić, tylko musimy coś włożyć.
Najpierw poszukam białej koszulki. Ach, gdzie ją mogłem położyć?
Dzisiaj wybiorę śliczne bokserki, co wzorek mają z kwiatuszków.
Ale na razie muszę je znaleźć! Widzę już! Leżą na łóżku!*

*Nadeszła pora na podkoszulkę, lecz gdzie się ona podziewa?
Jest na balkonie, bo się suszyła, i wietrzyk tam ją owiewa.*

*Poszukam džinsów, bo teraz spodnie odnaleźć muszę jeszcze...
Zapewniam wszystkich, że je widziałem... Ojejku! Wiszą na krześle!*

*Dobrze by było włożyć przed wyjściem skarpetki w modne czerwienie!
Były w szufladzie – słowo honoru... Znów się zapadły pod ziemię!
Ach, leżą tutaj! I wreszcie mogę buciki wybrać sobie...
Lecz są dwie pary – obie wspaniałe – i co ja teraz zrobię?!*

*Sweterek z wełny szybko narzucam, bo chyba zimno na dworze,
Właśnie go trzymam, gdyż się odnalazł w zabawek wielkim worze...
Jeszcze zieloną wezmę kurteczkę. Ostatnią rzecz zrobić mam:
Ubiorę misia... Lecz cóż to znaczy!? Miś już się ubrał sam!*

*Basia Ciecierska, „365 historyjek i wierszyków dla
dziewczynek”, Wydawnictwo Olesiejuk*

„Ubierz się!” – zabawa ruchowa bieżna

Przebieg:

Rozłóż szarfy pod przeciwległymi ścianami. Powinno ich być co najmniej cztery razy więcej niż dzieci. Zadaniem przedszkolaków będzie bieg od jednej ściany do drugiej i zakładanie szarf (głowa i jedno ramię) – pod każdą ze ścian trzeba założyć tylko jedną szarfę.

Sprawdź, który przedszkolak najcieplej się „ubrał”.

„My się chłodu nie boimy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw nr 5 (wg K. Wlaźnik)

Zajęcia popołudniowe

„Żadna pogoda nam niestraszna” – spacer

Przebieg:

Wybierzcie się na późnojesienny spacer. Jeśli będziecie odpowiednio ubrani, niestraszny wam będzie chłód. Po powrocie zwróć uwagę dzieciom, aby odwiesiły na miejsce swoje ubrania – żaden przedszkolak nie może uchodzić za „nieporządnickiego”.

DZIEŃ CZWARTY: DŁUGIE JESIENNE WIECZORY

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Zapamiętaj” – zabawa dydaktyczna ćwicząca pamięć.
- „Muzyka na jesienne wieczory” – działania twórcze inspirowane wierszem H. Bechlerowej „Kiedy mamusia gra” oraz muzyką F. Szopena.
- „Pora do domu” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa.
- „Poszukiwanie zimowego mieszkania” – pokazanie na wybranych przykładach, jak zwierzęta przygotowują się do zimy.
- „Moja książka” – karty pracy cz. 1, str. 22.
- „Nasze kąciki” – zabawa tematyczna w kąciku książki.

Zajęcia poranne

„Zapamiętaj” – zabawa dydaktyczna ćwicząca pamięć

Przebieg:

Usadź dzieci w kole. Wybierz jedno, które wykona jeden prosty ruch, np. kiwnie głową. Kolejny przedszkolak powtarza ruch kolegi i dodaje swój. Następne dziecko powtarza dwa poprzednie ruchy i proponuje kolejny. Zabawę najlepiej przeprowadzić z niewielką grupą dzieci. Jeżeli uczestników zabawy jest sporo, to w pewnym momencie powinnaś ją przerwać i rozpocząć od nowa, zaczynając od następnego z kolei dziecka.

„Robimy zapasy” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Muzyka na jesienne wieczory” – działania twórcze inspirowane wierszem Heleny Bechlerowej „Kiedy mamusia gra” oraz muzyką Fryderyka Szopena

Przebieg:

Co robić w długie jesienne wieczory, kiedy wcześniej zapada zmrok? Oglądać telewizję? – NIE! Zbijać bąki? – jeszcze gorzej! Istnieje alternatywa dla tych nieciekawych zajęć. Co prawda powoli odchodzi w niepamięć, ale warta jest tego, żeby ją przywrócić do łask. Czas po zachodzie słońca warto spędzić w gronie rodzinnym: przy książce lub podczas wspólnego muzykowania. O tych urokliwych chwilach opowiada wiersz Heleny Bechlerowej „Kiedy mamusia gra”.

Kiedy mamusia gra

*Kiedy mamusia wieczorem
Zagra mazurka Szopena,
Siadamy przy niej cichutko:
Ja, Ola, Stefek i Lena.*

*Dziwna to jakaś muzyka!
Gdy słucham i przymknę oczy,
Widzę: las, niebo, a potem
Pastuszek za krówką kroczy.*

*I widzę taniec wspaniały,
Suną za krokiem krok – pary.
Słucham i patrzę, i nie wiem:
Muzyka to, czy też czary?*

*Za oknem wiatr. Dzwonią w szyby
Krople powolne, miarowe.
– Mamusiu, słyszysz, deszcz pada,
Zagraj „Preludium deszczowe”.*

*Helena Bechlerowa, „Kiedy mamusia gra” – ze zbioru
„Wybór wierszy okolicznościowych dla klas I-III”, WSiP*

Jeśli za oknem pada, to doskonale się składa, bo miarowy szum deszczu i stukanie kropeł w parapet wprowadzą was w nastrój sprzyjający duchowym uniesieniom. W takie dni można tworzyć: pisać, malować, komponować lub poddać się urokowi muzyki.

Włącz fragment utworu Fryderyka Szopena, który został wymieniony w wierszu, czyli „Preludium deszczowe”. Podczas słuchania tego utworu dzieci mogą leżeć wygodnie z zamkniętymi oczami i „chłonać” dźwięki. Jeśli po pewnym czasie zechcą poruszać się w rytm muzyki, pozwól na to bez wahania. Ekspresja ruchowa będąca wynikiem przeżyć emocjonalnych „pokazuje” wrażliwe wnętrze małego człowieka.

Dzieci mogą również namalować to, co usłyszały. To nie muszą być konkrety, ale plamy i linie stawiane spontanicznie pod wpływem impulsu, jakim jest muzyka.

Zwróć uwagę, jakich kolorów użyją dzieci podczas malowania. Dowiesz się, w jakim są nastroju.

„Pora do domu” – zabawa ruchowa orientacyjno-porządkowa

Przebieg:

Dzieci dobierają się w pary. Poproś, by zapamiętały, kto z kim stoi. Dzieci biegają swobodnie po sali, lecz gdy zobaczą uniesioną przez ciebie w górę chorągiewkę, muszą jak najszybciej odnaleźć swoją parę i pomaszerować ze swoim partnerem „do domu”.

„Poszukiwanie zimowego mieszkania” – pokazanie na wybranych przykładach, jak zwierzęta przygotowują się do zimy

Przebieg:

W długie jesienne wieczory ludzie gromadzą się w domach i spędzają czas w gronie rodziny i przyjaciół. Dla zwierząt jest to czas ostatnich przygotowań do zimowego snu. Kosmatek, ludek z bajki, oprowadzi was po lesie i przedstawi kilku swoich przyjaciół, szykujących się na nadejście zimy.

Opowiedz lub przeczytaj dzieciom fragmenty opowiadania Hanny Zdzitowieckiej pochodzącego z książki pt. „Kosmatek ze starej wierzy”. Dowiedzie się, jakie przygody spotkały sympatycznego ludzika, kiedy przemierzał las w poszukiwaniu zimowego mieszkania.

Poszukiwanie zimowego mieszkania

Już nie potrzebowałem nikogo pytać, czy jesień nadeszła.

Zrobiły się takie chłody, że nawet ciepły kubraczek z ostowego puchu mi nie wystarczał. Postanowiłem poszukać sobie lepszego mieszkania na zimę. Cytrynek spał tak mocno, że nie mogłem go obudzić. Zostawiłem go więc i sam wybrałem się do lasu, bo w lesie jest zaciszniej, a na polu wietrzysko wieje i dmucha ile siły. Wywiał mi wszystkie piórka ptasie, które sobie ubierałem na pierzynkę. A tak się na nich dobrze spało!

Zaledwie zszedłem na ziemię, od razu mnie wiatr zauważył.

– Spacerów ci się zachciało! – szumiął i gwizdał przeciaggle. – Ja ci pokażę, jak się spaceruje w listopadowy ranek!

Najpierw okręcił mnie kilka razy w kółko, a potem popędził prosto ku lasowi. Tak mnie przewiał do ostatniej kosteczki, że kiedy dostałem się wreszcie między drzewa, zaraz skoczyłem w pierwszą z brzegu kupkę zeschniętych liści, które zebrały się między korzeniami dębu. Skoczyłem i jak nie wrzasną z bólu:

– Ajajaj! Co tam tak kłuje?

Pod liśćmi coś się poruszyło i groźnie fuknęło:

– Fu! A to co znowu? Czego tu chcesz?

Nie mogłem odpowiedzieć od razu. Jęczałem tylko trzymając się za pokłute siedzenie. Spod liści wysunął się długi ryjek i wyjrzały małe, bystro patrzące oczka.

– Fu, co to za dziwne zwyczaje, żeby porządnym zwierzętom przeszkadzać w spaniu?

Zadrżałem na widok zwierzęcia wychodzącego z kryjówki. Całe było najeżone kolcami. Teraz już wiedziałem, o co się tak pokłute!

– Kto ty jesteś? – spytałem, jak mogłem najgrzeczniej.

– To ja powinienem się spytać, kto ty jesteś – odburknął – skoro nieproszony włączysz do mojej zimowej sypialni!

– Ja jestem Kosmatek, ludek z bajki – przedstawiłem się. – Nie gniewaj się na mnie. Ja nie wiedziałem, że tu ktoś mieszka...

– Kosmatek? – burknął trochę mniej groźnie. – Aha, słyszałem o tobie. No, daruję ci, bo takie ni to, ni owo jak ty mogło nie wiedzieć, że my, jeże...

– To ty jesteś jeż? – przerwałem mu.

– Tak... że my, jeże, zasypiamy na zimę właśnie w takich zacisznych miejscach, pod pierzyną z zeschniętych liści.

Pomyślałem sobie, że przydałaby mi się też taka ciepła pierzyna. Może by tu zamieszkać na zimę?

– Najlepiej lubię, kiedy śnieg wszystko zasypie – mówił dalej jeż. – Wtedy nikt nawet się nie domysli, gdzie ja jestem...

Słyszając to zaniepokoiłem się trochę. Zasypany śniegiem...

– A co jesz podczas zimy? – spytałem przezornie. – Czy masz pod śniegiem jakieś zapasy?

– Nic nie jem. Śpię – odpowiedział krótko.

– Nie, to mi się nie podoba! Myślałem, żeby poprosić cię o gościnę, ale ja nie chcę spać przez całą zimę pod suchymi liśćmi i pod śniegiem, no i...

– Co: i? – zapytał jeż, kiedy się zawahałem.

– Nic. Przypomniłem sobie o twoich igłach – odrzekłem dotykając obolałego siedzenia. – Jeszcze je czuję... Nie, wolę trzymać się od ciebie z daleka!

– Phi – fuknął jeż. – Wcale cię nie zapraszałem. Poszukaj sobie innego mieszkania. Może... może u niedźwiedzia?

Zdawało mi się, że mrugnął przy tym złośliwie okiem, ale nie zwróciłem na to uwagi. Od początku nie był zbyt grzeczny w rozmowie.

Ponieważ nie znałem żadnego zwierzęcia, które by się nazywało „niedźwiedź”, zapytałem:

– Czy on jest duży? Większy od ciebie czy mniejszy?

Nie chciałem znowu narażać się na niespodzianki.

– Większy, trochę większy – odpowiedział mi jeż wesoło. – Zresztą sam zobaczysz. Niedźwiedź buduje sobie teraz zimowe mieszkanie pod wywróconym świerkiem. Idź najpierw prosto, potem na lewo, potem znowu prosto i na prawo. Na pewno trafisz.

– A czy on nie ma kolców?

– Nie, skądże znowu! Ma dużo miękkich kudłów. No, ale idź już, bo chce mi się spać.

Dobranoc...

– Dobranoc, jeżu, śpij dobrze! – odpowiedziałem grzecznie.

Jeż zagrzebał się w liście tak, że na pewno nikt go tam nie wypatrzy. A ja poszedłem szukać niedźwiedzia.

„Najpierw prosto, potem na lewo” – powtarzałem sobie wskazówki jeża.

Zbliżał się wieczór, a wywróconego świerka wciąż jeszcze nie było widać. Nadgryzłem czerwoną jagodę żurawiny i ułożyłem się w malutkim zagłębieniu pod sosnowym korzeniem. Byłem bardzo zmęczony. Myślałem, że chyba dalej nie będę mógł iść, ale rano po zjedzeniu reszty jagódki poczułem się lepiej.

„...Potem znowu prosto i na prawo...” – przypominałem sobie.

I tak minął prawie cały dzień. Już myślałem, że zabłądziłem, kiedy przed samym wieczorem spostrzegłem z daleka wywrócony świerk. Długie, szeroko rozłożone korzenie sterczały ku górze, zastaniając pień i gałęzie.

– Świerk już jest! – ucieszyłem się – teraz trzeba poszukać samego niedźwiedzia...

Ba! Ale jak to zrobić, kiedy od świerka oddziela mnie jakaś góra porośnięta gęstą, brązową trawą? Takiej ciemnej i gęstej trawy nigdy jeszcze nie widziałem.

Obchodzić górę? Za długo. Nie ma rady, trzeba przejść przez nią.

– No, hop, Kosmatku – powiedziałem sobie i dalejże gramolić się po zboczu.

Ciężko było, bo ciężko, ale jakoś wdrapywałem się, chwytając pęki trawy. Wtem usłyszałem głuchy odgłos grzmotu. Rozejrzałem się zdziwiony, bo na niebie nie widać było ani jednej chmurki i odkąd skończyły się letnie upały, nie pamiętałem żadnej burzy. Myślałem, że się przesłyszałem, a tu znowu grzmi... I to wcale nie w niebie, ale pode mną.

Góra poruszyła się wolno, aż musiałem chwycić się trawy, żeby nie stracić równowagi i nie spaść.

Co tu robić?

Góra raz po raz podnosiła się i opadała powolutku. Chciałem jak najprędzej przejść przez nią, choć trawa na niej była taka miękka i ciepła jak futro.

Zsuwałem się już na drugą stronę, gdy nagle trawa skończyła się. Przede mną był nieduży placyk, czarny i śliski, z dwoma okrągłymi dziurami pośrodku. Pośliznąłem się na nim i zacząłem spadać. Wtem rozległ się huk, jakby jakiś olbrzym kichnął „A psik!”.

Potężny podmuch uniósł mnie w powietrze. Wywróciłem koziołka i spadłem na ziemię oszołomiony. Przez chwilę nie miałem odwagi poruszyć się, choć po tym upadku czułem każdą najmniejszą kosteczkę.

– Aaa psik! – huknęło raz jeszcze.

– Na zdrowie, bury misiu! – odpowiedział ktoś z wysoka.

Zerknąłem ostrożnie i zobaczyłem siedzącą na gałęzi rudą wiewiórkę, zupełnie podobną do tej, która zatrzymała się kiedyś przez chwilę na mojej starej wierzbie. Rozejrzałem się, szukając tego, do kogo się odezwała.

A to dopiero przygoda! To, co wziąłem za wielką górę, było ogromnym, leżącym na ziemi zwierzęciem, porośniętym gęstym, brązowym futrem.

– Dziękuję, ruda wiewióreczko! – powiedział olbrzym. – Coś mnie załaskotało w nos, aż się obudziłem... Brr... jeszcze czuję to łaskotanie. Aaa psik!

– Na zdrowie! – powtórzyła wiewiórka.

– Ładna historia! – zawołałem. – O mało co, a byłbym wpadł w dziurkę od nosa tego olbrzyma!

Miś spojrzał w moją stronę i zapytał:

– Co tam za mucha brzęczy w trawie?

Przestraszyłem się, żeby mnie nie chciał złapać i nie trzepnąć potężną łapą, więc prędko zawołałem:

– To nie mucha, to ja, Kosmatek!

Z początku nie dosłyszał. Musiałem jeszcze raz krzyknąć z całej siły. Wtedy wiewiórka zeskoczyła niżej, machnęła puszystym ogonem i przyjrzała mi się przekrzywiając główkę to na jedną, to na drugą stronę.

– Misiu! To ten mały ludek z bajki, Kosmatek! – powiedziała. – Pamiętasz, jak szpaki opowiadały o nim przed odlotem?

– A, Kosmatek – mruknął grubo miś. – Pokaż się, Kosmatku!

– Tu siedzę. Tylko nie zbliżaj się, bo mnie zgnieciesz swoją łapą! – pisałem widząc, że się podnosi.

Teraz dopiero, gdy stanął na czterech łapach, zobaczyłem, jaki jest wielki. Pochylił łeb i przyglądał mi się uważnie.

– Patrzcie, jakie to małe i jaki ma puszysty kubraczek. Skąd ty się tu wzięłeś, Kosmatku, i po coś mi wlażył na grzbiet?

– Ja nie wiedziałem... myślałem, że to góra – tłumaczyłem się. – Chciałem przejść przez nią, bo ja szukam niedźwiedzia.

– Niedźwiedzia? – spytał razem miś i wiewiórka. – A cóż ty chcesz od niedźwiedzia?

– Żeby mnie przyjął do swojego domku pod wywróconym świerkiem.

Ledwie to powiedziałem, oboje parsknęli śmiechem. Wiewiórka aż tupnęła z uciechy w gałąź, na której siedziała. A wielki miś sapnął i trząsnął się, i przestępował z nogi na nogę. Musiałem cofnąć się z obawy, żeby mnie nie przydeptał.

– Słyszałaś, wiewiórko? Ja i to maleństwo mamy razem zamieszkać. A toż ja bym cię zgniótł przy pierwszym poruszeniu! – huczał basem.

– A kto ty jesteś? – zapytałem zdumiony.

Olbrzym zaryczał wesoło:

– Ja jestem ten niedźwiedź, którego szukasz! Cha, cha, cha!...

– Niedźwiedź? – powtórzyłem, przyglądając mu się. – Jeż mówił mi, że niedźwiedź jest trochę większy od niego. A ty jesteś taki ogromny!

– Trochę większy od jeża! Słyszałaś, wiewiórko?

Przykro mi było, że się ze mnie śmieją. Wiewiórka domyśliła się tego widocznie, bo zeskoczyła jeszcze niżej i powiedziała:

– Jeż zażartował z ciebie, Kosmatku.

– A nie pokłuł cię kolcami? – spytał niedźwiedź.

– Oj, jeszcze jak! – jęknąłem. – Do tej pory je czuję! Ale to moja wina, bo na nim usiadłem.

– Usiadłeś na jeżu?!

I znowu oboje śmieli się tak głośno, że sobie pomyślałem: „Szkoda, że was coś podobnego nie spotkało! Na pewno nie byłoby wam tak wesoło!”.

Kiedy wreszcie uspokoił się, zaczęli mnie wypytwać, po co przyszedłem do lasu i co mam zamiar robić.

– Nie wiem – odpowiedziałem. – Nie mam gdzie się schować przed zimą. Mój ciepły kożuszek nie wystarczy...

Wiewiórka okręciła się w kółko, machnęła rudą kitką i jeszcze raz przyjrzała mi się uważnie.

– Wiesz co, Kosmatku? Chodź ze mną. Zapraszam cię do mojej dziupli na skraju lasu. Ciepła, zaciszna, miękko wysłana, a co najważniejsze, mam zapas słodkich orzeszków, którymi się z tobą podzielę. Chcesz?

Na myśl o słodkim orzeszku aż mi ślinka do ust napłynęła, a tu niedźwiedź jeszcze dodał:

– Radzę ci, Kosmatku, skorzystaj z zaproszenia. Będzie ci dobrze w dziupli, lepiej niż u niedźwiedzia!

Roześmieliśmy się wszyscy troje. Nie namyślałem się dłużej. Wiewiórka kazała mi usiąść sobie na karku, bo – jak powiedziała – czeka nas daleka droga i sam nie trafiłbym. Siadłem więc, ale wcale mi się nie podobały jej skoki po pniu i gałęzi.

Zatrzymała się jeszcze na chwilę, żeby powiedzieć dobranoc misiowi.

– Dobranoc, ruda skoczko! – odpowiedział z dołu. – Dobranoc, Kosmatku! A przyjdź do mnie na wiosnę! Opowiesz mi, jak spędziłeś zimą, mój malutki przyjacielu!

– Dobranoc, mój naj-największy przyjacielu! – zawołałem przechylając się ostrożnie. – Dobranoc, wielki niedźwiedziu! Dobrej zimy!

– Uwaga, Kosmatku – ostrzegła mnie wiewiórka. – Ruszamy!

Nie, takiej karkołomnej jazdy nie spodziewałem się. Wiewiórka przebiegała od pnia wzdłuż gałęzi, potem rzucała się w powietrze i w locie chwytiała koniec gałązki sąsiedniego drzewa.

– *Uważaj! Wolniej! Ostrożnie!* – *błagałem, ale nie zwracała na mnie uwagi. Ani się spostrzegłem, kiedy wpadła do dużej, wygodnej, miękko wystanej dziupli.*

– *Jesteśmy na miejscu – powiedziała. – Podobają ci się u mnie?*

Jakże mogłoby mi się nie podobać! Tak tam było zacisznie, przytulnie... trochę tylko za wysoko, ale to podobno bezpieczniej, a miękkie posłanie aż zapraszało do spania.

– *Aaaa – ziewnąłem. – Czy naprawdę mogę się tu przespać, wiewiórko?*

– *Śpij – odpowiedziała moja gospodyni. – Śpij nawet przez całą zimę, jeśli masz ochotę. Zresztą i ja też jestem już senna. Słońce zachodzi i zimny wiatr wieje po czubkach drzew. Dobranoc, Kosmatku!*

Zwinęła się w kłębek, okryła puszystym ogonem jak kołderką i już miała zasnąć, kiedy przypomniałem jej o orzeszkach.

– *Czy dostanę jeden na śniadanie?*

– *Dostaniesz... nie zapomnę... przyniosę ze spiżarni – mruknęła prawie przez sen.*

Usłyszałem jeszcze daleki szum wiatru i szelest opadających liści i zasnąłem.

*Hanna Zdzitowiecka, „Kosmatek ze starej wierzy”,
Nasza Księgarnia*

Zajęcia popołudniowe

„Moja książka” – karty pracy cz. 1, str. 22

Przebieg:

Warto już od najmłodszych lat rozbudzać u dzieci zainteresowanie książką. Przedszkolaki „czytają” obrazki, czyli opowiadają ich treść. Zachęć dzieci do wykonania własnej książeczki zgodnie z instrukcją zawartą w karcie pracy na str. 22.

„Nasze kąciki” – zabawy w kąciku książki

Przebieg:

Zaproponuj dzieciom spędzenie popołudnia w towarzystwie książek, książeczek i czasopism zgromadzonych w kąciku książki. Przejrzyjcie zgromadzone tam egzemplarze, sprawdźcie, czy nie należy dokonać drobnych napraw i przy okazji przypomnijcie sobie, jak należy obchodzić się z książkami:

- Przed lekturą myjemy ręce.
- Przeglądamy stronicę, delikatnie je przewracając: nie ślinimy palca, nie zaginamy „oślich” rogów.
- Nie wyrywamy kartek.
- W książkach nie trzeba malować, rysować i bazarować, bo ilustracje, które w sobie kryją, nie potrzebują konkurencji.
- Książki i czasopisma „czytamy” na głos tylko wtedy, gdy w pobliżu nie ma innego, zatopionego w lekturze kolegi; i odwrotnie: jeśli ktoś w naszym sąsiedztwie przegląda książki, to znak, że nie wolno go rozpraszać hałasem i niepotrzebnym „zawracaniem głowy”.
- Po lekturze odkładamy książkę na miejsce, tj. na biblioteczną półkę.

DZIEŃ PIĄTY: JEST CORAZ CHŁODNIEJ

Proponowany zapis w dzienniku:

- „Poznaję słowa i dźwięki” – ćwiczenia artykulacyjne usprawniające aparat mowy.
- „Jesienna moda” – rozmowa kierowana na temat stosownego ubioru w zależności od pory roku.
- „Pieski, do budy!” – zabawa ruchowa z elementem czworakowania.
- „My się chłodu nie boimy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw 5 (wg K. Właźnik).
- „Bajki iskierki” – zabawa dydaktyczna przybliżająca tradycje ludowe.
- „Snuj się, snuj, bajeczko” – zabawa wspomagająca wyobraźnię i rozwój mowy.

Zajęcia poranne

„Poznaję słowa i dźwięki” – ćwiczenia artykulacyjne usprawniające aparat mowy

Przebieg:

Podczas dzisiejszych ćwiczeń będzie nam towarzyszył lisek, który opowie dzieciom o swoich sąsiadach, mieszkańcach lasu. Wykorzystaj pacynkę, sylwetę lisa lub pluszową maskotkę, by zachęcić podopiecznych do gimnastyki buzi.

Posłuchajcie opowieści lisa i powtarzajcie za nim:

Wilk

*Wilk przeciągnął się pomału,
Po czym zawył swoje: auuuuu!*

*Czasem braknie sowie tchu
Od huczenia: hu-hu-hu!*

*Dzięcioł robi w lesie huk
Swoim znanym stuk i puk.*

*Skacze z drzewa raz wiewiórka:
Hop! Hop! Dziś orzechów zbiórka.*

*Czy na wierzbie, czy na buku
Kukułeczka robi: kuku!*

*Raz dzik z lasu – świni kum –
Pozdrowienia słał: chrum, chrum!*

„Robimy zapasy” – zabawa ruchowa z elementem ćwiczeń gimnastycznych

Zajęcia główne

„Jesienna moda” – rozmowa kierowana na temat stosownego ubioru w zależności od pory roku

Przebieg:

Cóż z tego, że nadciągają chłody. Czy oznacza to, że musimy wyglądać szaro i ponuro? Nie! Ciepłe ubranie nie znaczy brzydkie ubranie. Udajcie się do szatni i przejrzyjcie dziecięcą garderobę. Porozmawiajcie o przydatności poszczególnych jej części – spróbujcie znaleźć inne zastosowanie np. dla szalika lub rękawiczek. Zorganizujcie pokaz jesiennej mody. Za wybieg może posłużyć przedszkolny hol lub chodnik przed budynkiem.

Wstępem do jesiennej rewii mody może być opowiadanie o tym, jak pewien znany w przedszkolnych kręgach wróbel próbował ustroić się w cudze szatki. Czy była to słuszna decyzja? Porozmawiajcie o tym i wyciągnijcie wnioski.

Kamizelka Elemelka

Chciał wróbelek Elemelek sprawić sobie kamizelę. Czemuż pióra wróbelkowe wcale nie są kolorowe? Inne ptaki się wystroją w jakąś barwną szatkę swoją, a wróbelek – ot, nieboże: chociaż chciałby, to nie może.

– Szary brzusek mam i skrzydła. Już ta szarość mi obrzydła. Dosyć tego! Kupię nową kamizelkę kolorową i czy w święto, czy na co dzień w kamizeli będę chodził.

Udał się więc do krawcowej.

– Czy są jakieś wzory nowe na kubraczki, kamizelki?

– Owszem. Wybór mamy wielki. Jaki kolor?

– Ach, jaskrawy! Może coś w kolorze trawy? Albo też w ceglaste paski? Lub niebieskie, jak u kraski?

Materiałów było wiele, lecz grymasił Elemelek. Ten za blady, ten za bury, ów za ciemny, za ponury, tamten troszkę go postarzył, w tym znów jakoś nie do twarzy...

– Ot, pomyślę przez niedzielę, jaką sprawić kamizelę. Lub sąsiada spytam może, w jakim dobrze mi kolorze.

Więc sąsiady wnet do rady.

– Weź w kolorze czekolady – mówi dzieciąt – bo praktyczna, a w dodatku apetyczna.

Srocza skrzeczy:

– W kratki! W paski! Zapinaną na zatrzaski!

– Także pomysł! – wrona powie. – Sroka zawsze pstro ma w głowie. Trzeba kupić śnieżnobiałą, by do śniegu pasowało.

A wiewiórka:

– Na jesieni modnie ubrać się w desenik. Może w ciapki? Może w koła?

– Elemelku! – jeź zawoła. – Pulwerek zamów sobie! Chcesz? Ja ci na kołcach zrobię.

Doradzały jeszcze szczyury, by wziął serdak z mysiej skóry, a dodały też nawiasem, by się w pasie ścisnął pasem.

Biedny mały Elemelek! Na jednego – to za wiele! Siedzi smętny, osowiały, myśli, myśli przez dzień cały, bo też mu się, szczerze powiem, pomieszało wszystko w głowie: kraty modne są czy paski? Z paskiem czy też na zatrzaski? Pulwerek czy serdaczek?

– Ej, już chyba się rozplączę...

Aż we wtorek, gdy był w mieście, do spółdzielni trafił wreszcie. Patrzy – wiszą kamizelki zawieszane za pętelki. Skrzydełkami wiec zamachał.

– Dłużej się nie będę wahał! Tę czerwoną, pierwszą w rzędzie wezmę. Elegancka będzie.

Piękną, nową kamizelę wdział wróbelek Elemelek, poprzyglądał w lustrze piórka i do lasu sobie furka.

Furka, furka, ale przecież coś go ściska, coś go gniecie, coś pod pachą go uwiera. Jakoś trudno latać teraz...

Spojrzy – siedzi na badyłu gil. Więc mówi:

– *Panie gilu! Powiedz, bom ciekawy wielce, jak się czujesz w kamizelce? Toż na panu jak ulana leży ona, proszę pana, a mnie, mówiąc między nami, troszkę ciśnie pod pachami. Gil roześmiał się radośnie.*

– *A bo ona na mnie rośnie! Nie za luźna, nie za ciasna, bo po prostu – moja własna. I ty przecież masz zimową kamizelkę pióreczkową, choć ciemniejszą, popielatą, lecz puszystą, miękką za to. Każde zwierzę cię wyśmiej, gdy ten ciasny kubrak wdziesz, bo przygnieciesz sobie brzusek i na brzuszku wytrzesz puszek. Po cóż ci to ubiór taki? Czy go noszą inne ptaki? Po cóż ci tam cudze piórka? Wygodniejsza własna skórka!*

*Hanna Łochocka, „O wróbelku Elemelku”,
Nasza Księgarnia*

„Pieski, do budy!” – zabawa ruchowa z elementem czworakowania

Przebieg:

Na polecenie: „Pieski, do budy” dzieci przechodzą na czworakach przez ustawioną na podłodze i trzymaną pionowo przez ciebie obręcz. Czworakując, przechodzą dalej, siadają w pozycji skrzyżnej, ręce ugięte w łokciach unoszą do wysokości ramion.

„My się chłodu nie boimy” – ćwiczenia gimnastyczne, zestaw 5 (wg K. Włażnik)

Zajęcia popołudniowe

„Bajki iskierki” – zabawa dydaktyczna przybliżająca tradycje ludowe

Przebieg:

Gdy robi się coraz chłodniej na dworze, przy kominku gromadzą się domownicy. Wtedy odżywają wspomnienia. Czy pamiętasz, jak babunia starowinka lub najukochańsza na świecie mama śpiewały ci kołysankę o Wojtusiu, zapatrzonym w palące się w kominku żagwie?

Zacytuj dzieciom utwór Janiny Porazińskiej lub, jeśli potrafisz, zaśpiewaj tę piękną kołysankę-bajeczkę. Przedszkolaki mogą ci wtórować, tuląc w ramionach swoje ulubione przytulanki.

Bajki iskierki

Z popielnika na Wojtusia

iskiereczka mruga:

– Chodź, chodź... bajkę ci opowiem.

Bajka będzie dłu... ga:

Była sobie Baba-Jaga,

miała chatkę z masła.

A w tej chatce straszne dziwy!...

Psst... Iskierka zgasta.

Z popielnika na Wojtusia

iskiereczka mruga:

– Chodź, chodź... bajkę ci opowiem.

Moja będzie dłu... ga...

Janina Porazińska, „Bajki iskierki” – ze zbioru „Kto wymyślił choinki? Antologia wierszy dla dzieci”, KAW

„Snuj się, snuj, bajeczko” – zabawa dydaktyczna wspomagająca wyobraźnię i rozwój mowy

Przebieg:

Wprowadź dzieci w baśniowy nastrój i zacznij opowiadać wymyśloną historyjkę, np. Dawno, dawno temu w pewnej nadmorskiej krainie przyszedł na świat człowiek, który... Dzieci po kolei dopowiadają jedno, dwa zdania. W ten sposób ułożycie własną, nikomu jeszcze nie znaną bajkę.

CIEKAWOSTKI

Felinologia to nauka o kotach. Termin pochodzi z greki: *felinus* – kot, *logos* – nauka. Felinolog to lekarz weterynarii zajmujący się kotami.

Hans Christian Andersen urodził się w 1805 roku w Odense, niewielkim miasteczku w Danii. Jego ojciec był szewcem, matka – prачką, w domu panowała bieda. Hans wcześniej opuścił dom w poszukiwaniu lepszego życia i wkrótce został pisarzem. Jego inspiracją stały się baśnie, których jako dziecko nasłuchiwał się od starych bajarek w swoim rodzinnym Odense. Stare wątki mieszały się w tych opowieściach z nowymi, wprowadzanymi przez kolejne pokolenia. Wkrótce historie, które kiedyś tak silnie zawładnęły wyobraźnią małego chłopca, powróciły w baśniach uwielbianych przez czytelników na całym świecie.

Jeż z opowiadania Hanny Zdzitowieckiej chwalił się przed Kosmatkiem, że jest niewiele mniejszy od niedźwiedzia. W rzeczywistości długość jego ciała jest tylko dwukrotnie większa od długości niedźwiedziego ogona.

Wykorzystane publikacje:

1. Ludwik Jerzy Kern, *Mądra poduszka. Wiersze dla dzieci*, Warszawa 1986, Nasza Księgarnia.
2. Ewa Szelburg-Zarembina, *Idzie niebo ciemną nocą*, Warszawa 1988, Nasza Księgarnia.
3. *Kulinarne zabawy dla niejadków*, tłum. Jan Zaborowski, Ożarów Mazowiecki 2011, Wydawnictwo Olesiejuk.
4. *Najpiękniejsze bajki świata*, tłum. Katarzyna Dmowska, Ożarów Mazowiecki 2010, Wydawnictwo Olesiejuk.
5. *365 historyjek i wierszyków dla dziewczynek*, tłum. Anna Bańkowska-Lach, wierszyki Basia Ciecierska, Ożarów Mazowiecki 2010, Wydawnictwo Olesiejuk.
6. Dorota Gellner, *Deszczowy Król. Teatrzyki dziecięce*, Warszawa 1997, WSiP.
7. Ewa Kagan, Anita Bator, Anita Woźniak, *Słoneczna szkoła klasa 2, część druga*, Warszawa 2001, Oficyna Wydawnicza Graf-Punkt.
8. Hanna Zdzitowiecka, *Kosmatek ze starej wierzby*, Warszawa 1988, Nasza Księgarnia.
9. Wanda Kobyłecka, Ewa Prządka (wybór), *Kto wymyślił choinki? Antologia wierszy dla dzieci*, Warszawa 1986, Krajowa Agencja Wydawnicza.
10. Hanna Łochocka, *O wróbelku Elemelku*, Warszawa 2002, Nasza Księgarnia.
11. *Moje 6 lat. Scenariusze zajęć muzyczno-ruchowych*, Kielce 2003, MAC Edukacja.
12. Krystyna Lenkiewicz, *Wybór wierszy okolicznościowych dla klas I-III*, Warszawa 1999, WSiP.
13. Helena Kruk, *Z ludźmi i przyrodą*, Warszawa 1991, WSiP.
14. Wacław Gniewkowski, Kazimiera Właźnik, *Wychowanie fizyczne*, Warszawa 1985, WSiP.

Utwory muzyczne:

1. *Już w szkole, CD sześciolatka, semestr pierwszy*, Nowa Era.
2. *Moje 5 lat, zajęcia muzyczno-ruchowe cz. 1*, MAC Edukacja.
3. *Moje 6 lat, zajęcia muzyczno-ruchowe cz. 2*, MAC Edukacja.

